

379.
Bib. Publica
C. 292. 1852

Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi z Księstwami
Oświęcimskiem i Zatorskiem tudzież z Wielkiem
Księstwem Krakowskiem.

Oddział pierwszy Tomu Dodatkowego

obejmujący

Ustawy i Rozporządzenia

od dnia 2. Grudnia 1848 do końca Kwietnia 1849 roku.

Allgemeines

Landes - Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern An-
schwiz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

Erste Abtheilung des Ergänzungsbandes

umfassend

die Gesetze und Verordnungen

v o m

2. Dezember 1848 bis Ende April 1849.

1.

Patent cesarski z dnia 2. Grudnia 1848.

ogłoszony we wszystkich krajach koronnych państwa,

którym Jego cesarsko-królewska Mość Najjaśniejszy Franciszek Józef I oznajmia wszystkim ludom monarchii Swoje wstąpienie na tron.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 1!

2.

Patent cesarski z dnia 2. Grudnia 1848.

ogłoszony we wszystkich krajach koronnych,

którym Jego cesarsko-królewska Mość Najjaśniejszy Franciszek Józef I. wzywając mieszkańców Węgier i Siedmiogrodu do wierności, winnej prawowitemu Monarsze, zatwierdza w całej rozciągłości rozporządzenia, dla tychże krajów pod dniem 6. i 7. Listopada 1848 roku wydane.

Obacz w tomie dodatkowym powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 2.

3.

Rozporządzenie krajowej Komisji do likwidowania kosztów jurysdykcyi z dnia 2. Grudnia 1848.

wydane do wszystkich urzędów obwodowych,

obejmujące instrukcyję dla władz patrymonialnych, i wzór do składania fasyj wydatków na jurysdykcyję i zarząd polityczny, które ze skarbu państwa wynagrodzone być mają, oraz przepisy postępowania przy likwidacyjach fasyj tego rodzaju.

Dla zachowania jednostajnego toku przy poleconej obwieszczeniu ministrowskiem z dnia 15. Września r. b. *) likwidacyi wydatków, które władze komunalne i patrymonijalne za zapewnieniem wynagrodzenia ze skarbu publicznego ztąd ponosiły, iż włożono na nie obowiązek dalszego sprawowania sądów i zarządu politycznego na tak długo, dopóki właściwe władze rządowe ustanowione nie będą, wysokie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uznało się spowodowaniem, dekretem swoim z dnia 6. Listopada r. b. l. 7530 tak co do układu fasyj, które od władz patrymonijalnych przedłożone być mają, jak co do postępowania jakie w czynnościach likwidacyjnych zachowane być powinno, ogłosić przepisy, przyrzczone w piśmie ministrowskiem z dnia 17. Września r. b. l. 3869.

Stosownie do tych przepisów sporządzono wzór rzeczonych fasyj wraz z instrukcyją, według których z strony dominijów układane i podawane być

*) Obacz prowincjonalny Zbiór Ustaw z r. 1848 nr 93.

1.

Kaiserliches Patent vom 2. Dezember 1848,

kundgemacht in allen Kronländern des Reiches,

womit Sr. k. r. Majestät, Kaiser Franz Joseph I., allen Böhmern der Monarchie Allerhöchsthoch die Thronbesteigung verkündet.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichs-Gesetz- und Regierungsblattes, Nr. 1.

2.

Kaiserliches Patent vom 2. Dezember 1848,

kundgemacht in allen Kronländern.

womit von Sr. Majestät, Kaiser Franz Joseph dem Ersten, die Bewohner Ungarns und Siebenbürgens zur pflichtmäßigen Treue gegen ihren angestammten Landesfürsten aufgefordert, und die unterm 6. und 7. November 1848 für diese Länder verfügten Bestimmungen ihrem ganzen Umfange nach bestätigt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichs-Gesetz- und Regierungsblattes, Nr. 2.

3.

Erlaß der Provinzial-Jurisdiktions-Auslagen-Liquidirungs-Kommission vom 2. Dezember 1848,

an sämtliche Kreisämter,

enthaltend ein Formulare sammt der Instruktion für die Patrimonial-Behörden zur Verfassung der Fassionen über die aus dem Staatschätze zu vergütenden Kosten der Gerichtspflege und der politischen Amtsverwaltung, so wie die Bestimmungen über das bei Liquidirung derselben Befehnte zu beobachtende Verfahren.

Damit bei der, mit der Ministerial-Kundmachung vom 15. September l. J. *) angeordneten Liquidirung der Kosten, welche den Komunal- und Patrimonial-Behörden durch die ihnen bis zur Bestellung landesfürstlicher Behörden zur Pflicht gemachte Fortführung der Gerichtsbarkeit und politischen Amtsverwaltung verursacht werden, und aus dem Staatschätze zu vergüten sind, ein gleichmäßiger Vorgang beobachtet werde, hat sich das hohe Ministerium des Inneren veranlaßt gefunden, mit dem h. Dekrete vom 6. November l. J. Z. 7530 in Absicht auf die Einrichtung der von den Patrimonial-Behörden vorzulegenden Fassionen, so wie das bei dem Liquidirungsgeschäfte zu beobachtende Verfahren, die mit dem hohen Ministerial-Erlaße vom 17. September l. J. Z. 3869 zugesicherten Bestimmungen zu eröffnen.

Nach diesen Bestimmungen wurde das Formulare der oberwähnten Fassionen sammt der Instruktion über die Verfassung und Vorlegung derselben von Seite der Domi-

*) In der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1848, unter Nr. 93.

mają, i które dodatkowo do rozporządzenia Prezydium krajowego z dnia 24. Października b. r. l. 13597, oraz odnośnie do obwieszczenia Rządu krajowego z dnia 28. Września r. b. prezyd. l. 13031 *) przy którym obwieszczenie ministerialne z dnia 15. Września r. b. wydane do władz i urzędników patrymonijalnych do powszechnej podano wiadomości przesłała się Urzędowi Obwodowemu z poleceniem, ażeby

1. Urząd Obwodowy każdemu dominijum po jednym egzemplarzu fasyi, oraz instrukcyi względem układu téjże natychmiast przesłał, i wszystkim dominijom polecił, aby fasyje w oznaczyć się mającym zakresie dni 14, rachując od dnia otrzymanego polecenia i instrukcyi złożyły.

2. Po rozesłaniu tych pism Urząd Obwodowy ma natychmiast sporządzić w podwójnym egzemplarzu dokładny spis wszystkich w obwodzie znajdujących się mandataryuszów, sędziów policyjnych, poborców podatkowych i justycyaryuszów, i w tym spisie miejsce zamieszkania pomienionych urzędników, oraz dominija przez nich sprawowane dokładnie poszczególnić, następnie jeden egzemplarz tego spisu krajowej Komisji Likwidacyjnej do końca b. m. złożyć, drugi do użytku przy sprawdzaniu fasyj dominikalnych zachować.

Do wszystkich urzędów obwodowych, z wyjątkiem czortkowskiego.

3. Od magistratów i miejskich urzędów komorniczych należy zażądać złożenia dokładnych, przez urzędników tych obudwóch władz podpisanych wyciągów z wniesionego i zatwierdzonego budżetu na rok 1848, wyszczególniającego płace urzędników, sprawujących sądownictwo i zarząd polityczny, tudzież inne wydatki z jurysdykcyją połączone, jakoto: na potrzeby kancelaryjne, najem lokalu urzędowego, utrzymanie aresztów i przyaresztowanych i t. d.

4. Magistraty i miejskie urzędy komornicze powinny obok tych wyciągów złożyć wykazy wszystkich źródeł dochodów należytemi podpisami opatrzone, w których w szczególności ma być wymieniono, czyli one mają prawo pobierania taks sądowych i hipotecznych, z mocy jakiego rozporządzenia Rządu krajowego wolno im też taksy pobierać, oraz ile taksy sądowe i hipoteczne rocznie według wziętego z trzech lat ostatnich przecięcia wynoszą.

5. Szczególnie zalecić należy miejskim urzędom komorniczym, aby należyte wyjaśnili, czy tylko sprawują interesa ekonomiczne miasta, lub oprócz tego może czynności sądowe i polityczne: egzaminowani przełożeni miejskich urzędów komorniczych mają to w wykazie pod rubryką uwag wypisać.

6. Magistraty i miejskie urzędy komornicze, załatwiające sprawy sądowe, winny osobno wykazać, ile według zapisów, które prowadzą sąsiednie dominija, wynoszą należitości delegacyjne za sprawowanie sądów w tychże dominijach.

7. Poleca się Urzędowi Obwodowemu, aby przy składaniu wykazów przy 3. 4. 5. 6. zażądanych, wyraził swe zdanie, które źródła dochodów miast i mia-

*) Obacz Zbiór Ustaw prowincjonalnych z r. 1848 nr 93.

nien verfaßt, welche dem Kreisamte im Nachhange zu dem Landes-Präsidial-Erlaße vom 24. Oktober l. J. Z. 13597, dann mit Bezug auf die Gubernial-Kundmachung vom 28. September l. J. Präf. Z. 13031 *), mit welcher die Ministerial-Kundmachung an die Patrimonial-Beörden und Beamten vom 15. September l. J. zur allgemeinen Kenntniß gebracht wurde, mit dem Bedeuten zugestellt werden, daß

1. Das Kreisamt jedem Dominium ein Exemplare der Fassion so wie der Instrukzion über die Verfassung derselben sogleich zuzustellen, und sämtliche Dominien anzuweisen habe, daß sie die Fassionen in der denselben festzusetzenden Frist von 14 Tagen, vom Tage des erhaltenen dießfälligen Auftrages so wie der Instrukzion gerechnet, überreichen.

2. Hat das Kreisamt nach Bertheilung dieser Behelfe sogleich ein genaues Verzeichniß aller im Kreise befindlichen Mandatare, Polizeirichter, Steuer-Einnehmer und Justiziare in duplo zu verfassen und in demselben den Wohnort dieser Beamten, so wie die von ihnen versehenen Dominien genau anzugeben, sofort ein Exemplare des Verzeichnisses der Provinzial-Liquidirungs-Kommission bis Ende d. M. vorzulegen, das andere aber bei Verifizirung der Dominikal-Fassionen zu benützen.

Für alle ohne Exortkow.

3. Sind von den Magisträten und Stadtkämmereien verläßliche, von den Magistrats- und Kämmererbeamteten unterfertigte Auszüge aus den genehmigten Präliminar-Anträgen für das Jahr 1848 über den Besoldungsstand der mit der Gerichtspfleger und politischen Amtsverwaltung beschäftigten Beamten, dann über die übrigen Jurisdikzionskosten, als Kanzleierfordernisse, Miete der Abitazionen, Erhaltung der Arreste, Verpflegung der Arrestanten zc. abzuverlangen.

4. Haben die Magisträte und Stadtkämmereien mit diesen Verzeichnissen auch die gehörig unterfertigten Nachweisungen über sämtliche Einkommensquellen vorzulegen, in welchen insbesondere ersichtlich zu machen ist, ob sie zum Bezuge der Gerichts- und Grundbuchstaren berechtigt sind, mit welcher Gubernial-Verordnung ihnen dieser Bezug bewilligt wurde, und wie viel die Gerichts- und Grundbuchstaren jährlich nach dem Durchschnitte der letzten 3 Jahre betragen.

5. Ist den Stadtkämmereien insbesondere zu empfehlen, gehörig nachzuweisen, ob selbe bloß die Dekonomie der Stadt, oder auch die Judizial- oder die politischen Geschäfte besorgen: die geprüften Kämmerereivorsteher haben dieses in dem Ausweise anzumerken.

6. Haben die Magisträte, so wie Stadtkämmereien, bei welchen auch die Judizialgeschäfte besorgt werden, die für die Ausübung der Gerichtspfleger in den benachbarten Dominien in Vorschreibung geführten Delegazionsgebühren mittels besonderer Ausweise ersichtlich zu machen.

7. Wird dem Kreisamte empfohlen bei Vorlegung der zu 3. 4. 5. 6. erwähnten Nachweisungen sich gutächtlich zu äußern, welche Einkommensquellen der Städte und

*) Siehe Provinzial-Gesessammlung vom Jahre 1848 unter Nr. 93.

steczek urzędy komornicze mających przyznane im tylko ku utrzymaniu kosztów jurysdykcyi, a które ku ich podniesieniu. Jeżeli miasta są w posiadaniu dóbr, tworzących oddzielne przez osobnych a nie przez magistratualnych urzędników sprawowane dominija, należy o tém wyraźnie uczynić doniesienie, a nadto z dóbr tych, jak z wszelkich innych dominijów, fasyje przełożyć.

8. Wykazy ad 3—7 mają być bezzwodnie złożone do końca bieżącego miesiąca.

Do wszystkich urzędów obwodowych.

9. Urząd Obwodowy ma ściśle dopilnować terminu w punkcie 1. do składania fasyj zakreślonego, a w razie bezskutecznego upływu onegoż przeciw opóźniającym się dominijom zmaglających użyć środków. Fasyje mają obejmować likwidacyją kosztów, poczynając od dnia 1. Września r. b.

10. Gdyby przy złożeniu fasyi zachodziły usterki w pojedynczych datach, którychby w drodze sprawdzenia usunąć nie można, albo gdyby fasyja nie w przepisanej formie, lub nie na danych do tego blankietach drukowanych, ani przez tych, którzy mają obowiązek i prawo fasyjonowania się sporządzoną była, wtedy natychmiast przerobienie fasyi polecić należy, naznaczając ku temu krótki termin, po którego bezskutecznym upływie w sposób w punkcie 9. wskazany postąpić potrzeba.

11. Nim wskazanym będzie Urzędowi Obwodowemu sposób wstępnego badania tych fasyj, ma tenże nadsyłane od dominijów podania zbierać, następnie też według okolic w których się dominija w jednakich stosunkach znajdują, porządkować, okolice te na okręgi podzielić, a według tych okręgów, gdy w niektórych wypadkach może zajść potrzeba zarządzenia paryfikacyi, przez wysokie Ministeryum nakazanej, badanie czyli sprawdzanie fasyj doświadczonym komisarzom obwodowym (według dokładniejszych poleceń, później wydać się mających) poruczyć, nakoniec zbadane fasyje z każdego okręgu, z osobnym wszakże dla każdej sprawozdaniem w swym czasie przełożyć.

12. Nakoniec pozostawia się to P. Naczelnikowi obwodu, ażeby znając miejscowość, okręgi, według których sprawdzanie fasyj przedsięwzięte być ma, tak podzielił, izby w tychże objętemi były włości, które w jednakiem położeniu jak np. w okolicach gorzystych, w równinach, w dolinie, albo nad granicą, oraz w równych, albo podobnych stosunkach się znajdują.

Podział okręgów w obwodzie wraz ze wszystkimi do każdego okręgu należąciami dominijami, ma być również do końca bieżącego miesiąca przedłożonym krajowej Komisji Likwidacyjnej.

Kämmereien denselben bloß zur Erhaltung der Jurisdiktionskosten oder zu ihrer Entporhebung bewilligt worden sind. Sollten Städte Güter besitzen, welche eigene, von besondern und nicht von Magistratsbeamten versehene Dominien bilden, so ist dieses ausdrücklich zur hierortigen Kenntniß zu bringen, übrigens aber von diesen Gütern die Fassionen, so wie von anderen Dominien zu überreichen.

8. Sind die Nachweisungen von 3 bis 7 zuverlässig bis Ende dieses Monats vorzulegen.

Für alle.

9. Hat das Kreisamt die in dem 1. Punkte zur Ueberreichung der Fassionen festgesetzte Frist genau zu überwachen und nach Ueberschreitung derselben die saumseligen Dominien hiezu mit angemessenen Zwangsmitteln zu verhalten. Die Fassionen haben die Kostenliquidation vom 1. September l. J. angefangen zu enthalten.

10. Sollten bei Ueberreichung der Fassion solche Gebrechen in den einzelnen Anlagen vorkommen, welche sich im Wege der Verifizierung nicht berichtigen lassen, oder sollte die Fassion nicht in der vorgeschriebenen Form und auf den hinausgegebenen Druckpapieren von den zu solchen Bekenntnissen Verpflichteten und Berechtigten abgefaßt sein, so ist die Umarbeitung der Fassion auf der Stelle mit Festsetzung einer kurzen Frist einzuleiten, nach deren Ueberschreitung ebenfalls in der zu 9. erwähnten Art zu verfahren ist.

11. Bevor dem Kreisamte über die Art der Vorprüfung dieser Fassionen die Weisung mitgetheilt werden wird, hat dasselbe die einlangenden derlei Eingaben der Dominien zusammenzulegen, sodann solche nach Gegenden, in welchen die Dominien in gleichen Verhältnissen sich befinden, zu ordnen, diese Gegenden in Bezirke einzutheilen, und nach diesen wegen der in einzelnen Fällen nothwendig werdenden vom h. Ministerium angeordneten Parifikationen, die Prüfung oder Verifizierung der Fassionen den geschäftserfahrenen Kreiskommissären (nach den seinerzeit näher zu bestimmenden Weisungen) zu übertragen, so wie die geprüften Fassionen bezirksweise, jedoch jede Fassion mit einem besonderen Berichte seinerzeit einzusenden.

12. Es wird übrigens der Einsicht des Herrn Kreisvorstehers überlassen, die Bezirke, nach welchen die Verifizierung der Fassionen zu geschehen hat, so einzutheilen, daß in dieselben Herrschaften, die in gleicher Lage, z. B. im Gebirge, in der Ebene, in einem Thale, oder an der Grenze, und in gleichen oder ähnlichen Verhältnissen sich befinden, aufgenommen werden.

Diese Bezirkseinteilung des Kreises sammt allen zu jedem Bezirke gehörigen Dominien ist der Provinzial-Liquidations-Kommission ebenfalls bis Ende dieses Monats vorzulegen.

Ma me

des Doult-
niums
und des
Gutsel-
genthümers

der zu
demselben
gehörenden
Gemeinden

Bevölkerung dieser Gemeinden nach dem Summarium
der letzten Konfcription

Patrimonial-Beamten

als:
der Man-
batar, 250=
figerichter,
Steuerein-
nehmer,
Zustiziar
und die
Spolizei-
diener

im Orte selbst
oder in einem anderen Dominium.

im Orte selbst
oder in einem anderen Dominium

Jährlicher Gehalt der Beamten
und Spolizeidiener

zum Naturalbegehügen

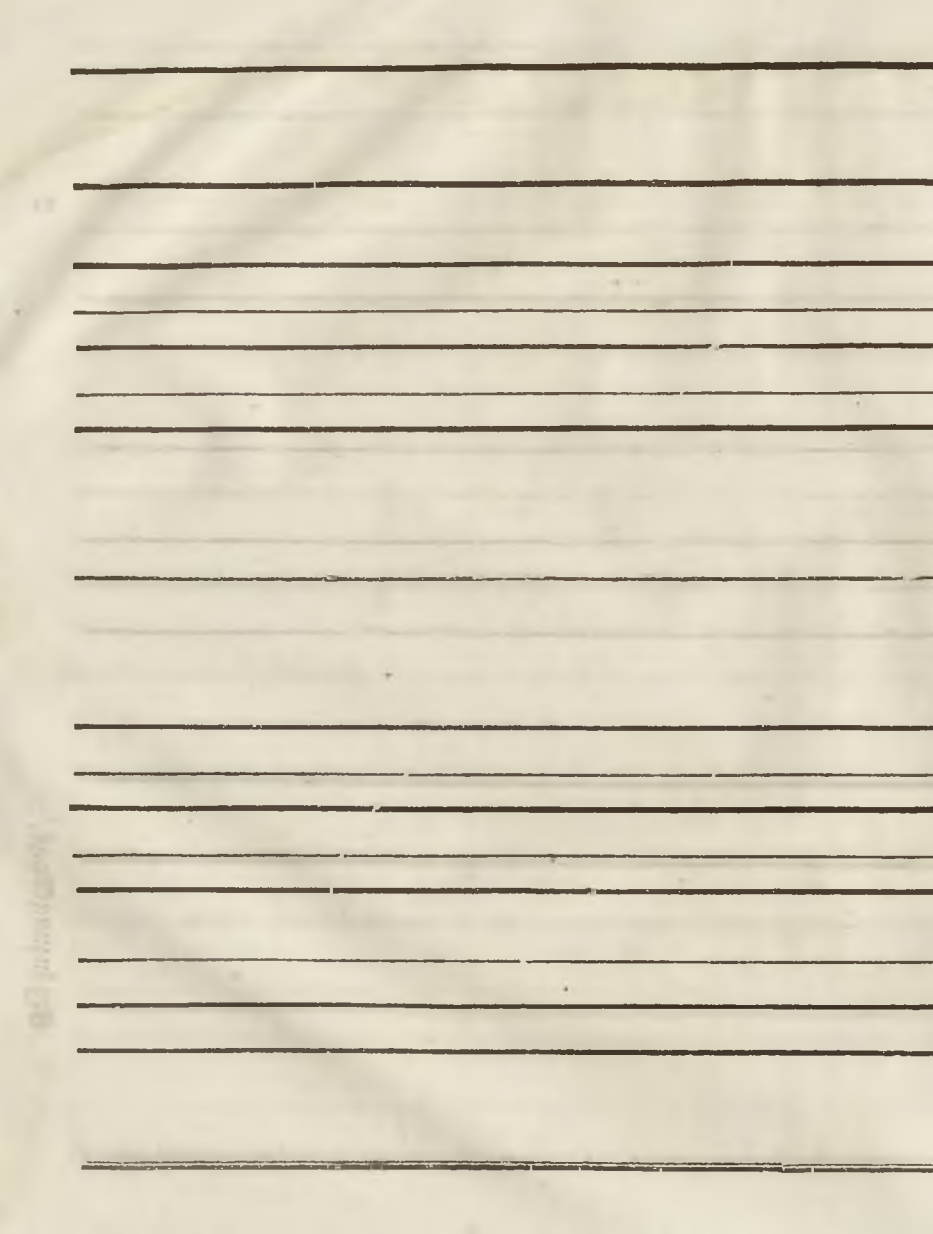
als

Gelb-
werth
nach den
Markt-
preisen der
nächsten
Stadt,
Markt-
Flecken
oder
Schät-
tungspreis
in R. M.

fl. fr.

Sum-
bahren
Gefloe
in R. M.

fl. fr.

w jakim rodzaju służby, czy jako rządca ekonomiczny, plenipotent, leśniczy, i t. d.	Prywatne urzędów mimo służby publicznej zatrudnienie	
jaką część rocznej służby to zatrudnienie wynosi?		
zr. k.	Część rocznej płacy, którą odtrącić należy za usługi prywatne w kwocie	
zr. k.	Kwota, która za służbę publiczną do wynagrodzenia pozostaje	
utrzymanie roczne lokalu na kancelaryję oprócz mieszkania dla urzędnika, lokalu na areszty i t. d. Czy budynki z drzewa lub murowane, ich ilość, z wielu części się składają?	s t a t e Inne kosza jurysdykcyi	
kwartalne wydatki na wyżywienie aresztantów, na posyłki w sprawach publicznych, porto pocztowe, i t. d.		
zr. k.	Wartość podług ceny szacunkowej, lub wymiarkowanej w monecie konwencyjnej	
zr. k.	Ogół wydatk	
zr. k.	w sumie ogólnej m. k.	Procent od pobieranego podatku gruntowego, domowego i zarobkowego
	kto go pobiera?	
Uwaga.		

<p>In welcher Eigenschaft, ob als Verwalter, Bevollmächtigter, Förster u. dgl.</p>	<p>Privatdienste der Beamten außer dem öffentlichen Dienste</p>
<p>Den wievielten Theil des jährlichen Dienstes diese Beschäftigung ausmache</p>	
<p>fl. fr.</p>	<p>Antheil der jährlichen Bestallung, welcher für die Privatdienste in Abschlag zu bringen ist</p>
<p>fl. fr.</p>	<p>Betrag, welcher für die öffentliche Dienstleistung aus dem Staatsschatze zu vergüten ist</p>
<p>Jährliche Erhaltung der Kanzlei-Loka- litäten mit Ausschluß der Wohnung des Beamten, der Arreste u. s. w. Ob die Gebäude von Holz oder Backsteinen, de- ren Anzahl, aus wie viel Theilen solche bestehen</p>	<p>fehlende Ständige Surisifikions-Auslagen</p>
<p>Vierteljährige Auslagen auf Befo- stigung der Arrestanten, Botenaus- lagen in öffentlichen Angelegenheiten, Postporto u. s. w.</p>	<p>wandelbare</p>
<p>fl. fr.</p>	<p>Werth nach dem Schätzungspreise oder nach dem festgesetzten Preise in Konv. Münze</p>
<p>fl. fr.</p>	<p>Gesamt-Auslagen</p>
<p>fl. fr.</p>	<p>Zusammen in Konv. Münze</p>
<p>Von wem sie bezogen werden.</p>	<p>Perzente von der Einhe- bung der Grund-, Haus- und Erwerb- steuer</p>
<p>Anmerkung.</p>	

Instrukcyja z dnia 2. Grudnia 1848,

dana dla dominiów,

względem dokładnego układu fasyj, tyczących się wydatków na sądownictwo i zarząd polityczny, które załatwiać potrzeba, dopóki podobne urzędy z ramienia rządu ustanowione nie będą.

1. Pierwsza rubryka: „Nazwisko dominijum i właściciela majątności“ zawiera wiadomość, czyli majątność jest własnością prywatną, co z samego nazwiska właściciela się okaże, czyli też do skarbu publicznego, funduszu religijnego, szkolnego, lub też do jakiej korporacyi, jako to: klasztorów, lub miast należy; co dokładnie wyrażonem być ma.

W dobrach wspólną będących własnością jedynie nazwisko współwłaściciela, juryzdykcyję wykonywającego, wyrazić, resztę zaś częściowych posiadaczy tylko co do ich liczby, n. p. trzech, sześciu i t. d. podać trzeba.

2. W rubryce: „Nazwisko gmin“ nie tylko gminy główne z oznaczeniem miasteczek, lub miejsc targowych, lecz także i przysiolki do nich należące, jeżeli te osobne nazwiska mają, wypisać należy.

Rubryka „Ludność“ zawierać ma dokładne podanie ilości dusz, z sumaryjusza ostatniej konskrypcyi wyjęte.

3. W rubrykach urzędników patrymonijalnych rzetelnie wyrażono być ma, czyli mandataryjusz, sędzia policyjny, poborca podatków i justycyaryjusz jedną jest osobą, lub nie. W pierwszym wypadku wypisuje się jego nazwisko pod pierwszą w tej rubryce wymienioną nazwą urzędu jemu powierzonego, t. j. nazwą „mandataryjusz“, a następujące nazwy urzędów tylko słowem „detto“ się oznaczają.

Osoby, urzędy patrymonijalne oddzielnie sprawujące, pod nazwą ich urzędów się wymienia, a przy nich zawsze rubryki, czyli urzędnik przez właściciela dóbr przyjętym, czy przez Rząd ustanowionym został, tudzież, czyli w obudwóch wypadkach jest miejscowym, lub też z obcego dominijum do sprawowania urzędu przeznaczonym, dokładnie wypełnić należy.

Jeżeli sam właściciel majątności jest poborcą podatków, lub inny jaki urząd zastępuje, toż zatrudnienie swoje także ma poszczególnić.

Magistrat sąsiedniego miasta, sądownictwo wykonywający, pod nazwą justycyaryjusza wymienionym być ma.

Sludzy policyjni nie po nazwisku, lecz tylko co do liczby istniejącej, lub w dobrach kameralnych i funduszowych systemizowanej wyrażonymi będą, a płaca ich tylko sumarycznie w roczną płacę w gotowiźnie wrachowaną być powinna.

4. Liniję, do wypisania nazwisk następujących po sobie urzędników przeznaczoną, dopiero wtenczas pociągnięte być mają, gdy cała płaca poprzedzających urzędników szczególnie w ordynaryi, która z kilku linii na zboża różne

Instruktion vom 2. Dezember 1848,

für die Dominien,

zur genauen Verfassung der Fassionen über die Kosten der Gerichtspflege und der politischen Amtsverwaltung, welche bis zur Bestellung ähnlicher landesfürstlicher Behörden zu dauern hat.

1. Die erste Rubrik: „Namen des Dominiums und des Gutseigenthümers“ enthält die Angabe, ob das Gut ein Privateigenthum sei, was schon aus dem Namen des Eigenthümers einleuchten wird, oder ob es dem Staate, dem Religionsfonde, dem Schulfonde oder einer Körperschaft, als: einem Kloster oder einer Stadt gehöre, was genau anzugeben ist,

Bei getheilten Gütern ist bloß der Name des die Gerichtsbarkeit ausübenden Eigenthümers anzuführen, die übrigen Antheilsbesitzer sind bloß der Zahl nach anzugeben, z. B. drei, sechs u. s. w.

2. In der zweiten Rubrik: „Name der Gemeinden“ sind nicht nur die Hauptgemeinden mit der Bezeichnung von Marktflecken oder Markttortschaften, sondern auch die Attinenzien, wenn sie besondere Namen haben, anzuführen.

Die Rubrik „Bevölkerung“ soll die genaue Angabe der Seelenanzahl aus dem Summarium der letzten Volkszählung (Konstribuzion) enthalten.

3. In den Rubriken der Patrimonial-Beamten ist der Wahrheit gemäß anzugeben, ob der Mandatar, der Polizeirichter, der Steuereinnehmer und Justiziar in einer Person vertreten sind oder nicht. Im ersten Falle wird sein Name unter der ersten in dieser Rubrik angeführten Benennung des ihm anvertrauten Amtes, d. i. unter der Benennung „Mandatar“ angesetzt, die folgenden Benennungen der Aemter bloß mit dem Worte „detto“ bezeichnet.

Verschiedene Personen, welche Patrimonialämter versehen, werden unter der Benennung ihrer Aemter angeführt, und bei denselben sind immer die Rubriken genau auszufüllen, ob der Beamte vom Gutseigenthümer aufgenommen, oder von der Regierung angestellt, ferner ob er in beiden Fällen im Orte ansäßig, oder aus einem fremden Dominium zur Amtsführung beigegeben worden ist.

Ist der Gutseigenthümer Steuereinnehmer, oder vertritt er ein anderes Amt, so soll er diese seine Beschäftigung namhaft machen.

Der die Gerichtspflege ausübende Magistrat einer nahe gelegenen Stadt ist unter der Benennung des Justiziärs anzuführen.

Die Polizeidiener werden nicht dem Namen, sondern ihrer bestehenden, oder der in den Kameral- und Fondsgütern systemisirten Zahl nach angegeben, ihre Bestallung aber bloß summarisch in die jährliche bare Besoldung aufgenommen.

4. Die zur Verzeichnung der Namen der nacheinander folgenden Beamten bestimmten Linien werden erst dann gezogen werden, wenn der ganze Gehalt der vorhergehenden Beamten vorzüglich in Naturalbezügen, welche aus mehreren Linien auf

gatunki, opał, mieszkanie i t. d. składać się może, zupełnie opisaną zostanie.

5. W rubryce: „Roczna płaca urzędników“ ma być ordynaryja podług gatunków zboża i innych artykułów, które przez kupno nabytemi być mogą, wyszczególniona, wartość zaś jej pieniężna podług ceny targowej najbliższego miasta. co trzy miesiące wyjąć się mającej, w przecięciu tych trzech miesięcy wyrachowana.

Inne korzyści służby, jakoto: mieszkanie, używalność ogrodu, wypas bydła i t. d. podług ceny szacunkowej, przez użytych do tego detaksatarów miejscowych ustanowionej, wyrachowane i wciągnięte być mają.

6. Płaca roczna w gotowiźnie i ordynaryi wypisuje się podług pisemnego lub ustnego kontraktu, z właścicielem majątności prywatnych zawartego, lub też podług ustanowienia urzędu obwodowego.

W dobrach kameralnych i funduszowych, tudzież korporacyj lub miejskich, wypisuje się płaca wraz z ordynaryją z kontraktów lub też dekretów, urzędnikom udzielonych.

Miasta atoli podobne fasyje tylko wtenczas podawać mają, jeżeli dobra do nich należące są osobnemi dominijami i własnych mają urzędników, nie będących zarazem urzędnikami magistratualnemi.

7. W następujących trzech rubrykach, wykazujących zatrudnienie prywatne urzędników patrymonijalnych mimo ich służby publicznej, sumiennie podać należy, czém się urzędnik oprócz spraw publicznych na korzyść właściciela majątności prywatnej, skarbowej, lub do jakiej korporacji należącej zatrudnia, to jest: jakiego rodzaju służbę prywatną obok publicznej pełni; czyli jako pełnomocnik w zarządzie domu, ekonomicznym? czyli w zarządzie kasy lub wydatków prywatnych? czyli ma nadzór jaki nad sługami prywatnymi, nad lasami i t. d. Dalej ma być dokładnie oznaczone, jaką część całego zatrudnienia urzędnika jego zajęcie się służbą prywatną wynosi, i jaka kwota na wynagrodzenie służby prywatnej od całej płacy urzędnika odtrąconą być ma. Po oznaczeniu tej kwoty reszta płacy, jako wynagrodzenie za służbę publiczną wypadająca, okaże się sama przez się i w dotyczącą rubrykę wciągniętą być powinna.

8. Rubryka: „Inne koszta jurydykyei“ dzieli te koszta na stałe, i zmienne. Pierwsze są poczęści w samej rubryce wymienione: dodaćby można do nich kwoty na rekwizyta kancelaryi, jeżeli zaopatrzenie się w nie kontraktem na urzędników nie jest włożone, tudzież wszystkie inne wydatki, które dla uniknienia dalszego ich likwidowania w rocznej kwocie oznaczyć potrzeba.

Zmienne koszta jurydykyei są takie, które podług istoty i objętości spraw publicznych co kwartał się zmieniają, i stosownie do tychże spraw się zmniejszają, lub też powiększają, jak n. p. wymienione w rubryce utrzymanie kwartalne areztantów, koszta korespondencyj urzędowych, przez pocztę posyłanych, tak zwane

verschiedene Getreidegattungen, Beheizung, Wohnung u. s. w. bestehen können, vollständig beschrieben ist.

5. In der Rubrik „jährlicher Gehalt der Beamten“ sind die Naturalbezüge nach den Gattungen des Getreides und anderer Artikel, welche durch Kauf zu bekommen sind, zu spezifiziren, der Geldwerth derselben nach den alle drei Monate zu erhebenden, und im Durchschnitte von diesen drei Monaten zu berechnenden Marktpreisen anzusetzen.

Anderer Genüsse, als: Wohnung, ein Garten zur Benutzung, Viehhütung u. s. w. sind nach dem durch Schägsmänner, welche aus dem Orte hiezu beigezogen wurden, festgesetzten Preise zu berechnen und einzutragen.

6. Der jährliche Gehalt in baren und in Naturalbezügen wird nach dem schriftlichen oder mündlichen Vertrage des Privat-Gutseigenthümers oder nach den Bestimmungen des Kreisamtes angegeben.

In den Kameral- und Fondsgütern, dann in den Gütern, welche Körperschaften oder Städten gehören, wird der Gehalt sammt den Naturalbezügen aus den Verträgen oder den, den Beamten ausgefertigten Dekreten eingetragen.

Die Städte haben jedoch derlei Fassionen nur in dem Falle zu überreichen, wenn die ihnen gehörenden Güter als besondere Dominien vorkommen und eigene von den Magistrats-Beamten verschiedene Beamten haben.

7. In den drei folgenden Rubriken, worin die Privatdienste der Patrimonial-Beamten nebst der öffentlichen Dienstleistung ausgewiesen werden, soll gewissenhaft angegeben werden, womit sich der Beamte nebst den öffentlichen Geschäften zu Gunsten des Eigenthümers eines Privat- oder Staatsgutes oder des einer Körperschaft gehörenden Gutes befaßt, d. i., auf welche Art er den Privatdienst neben dem öffentlichen Dienste leiste, als Bevollmächtigter in der Dekonomie-Verwaltung oder in der Verwaltung des Hauses, der Kasse oder der Privatauslagen, oder ob er irgend eine Oberaufsicht über die Privatdiener, über die Waldungen u. dgl. führe; ferner soll genau angegeben werden, den wievielten Theil der Gesamtbeschäftigung eines Beamten sein Privatdienst ausmache, und in welchem Betrage die Vergütung für die Privatdienstleistung von dem ganzen Gehalte in Abschlag zu bringen sei. Nach Angabe dieses Betrages wird der Rest des Gehaltes als Vergütung für den öffentlichen Dienst sich von selbst herausstellen, und in die betreffende Rubrik einzutragen sein.

8. Die Rubrik „Anderer Jurisdiktions-Auslagen“ theilt diese Auslagen in feststehende und wandelbare. Die ersten sind zum Theile in der Rubrik selbst benannt, hieher könnten die Beträge auf Kanzlei-Requisiten eingereicht werden, falls deren Anschaffung den Beamten nicht in dem Vertrage zur Pflicht gemacht worden ist, und alle sonstigen Auslagen, welche sich im jährlichen Gesamtbetrage darstellen lassen, um sie nicht mehr zu liquidiren.

Die wandelbaren Jurisdiktions-Auslagen sind solche, welche dem Wesen, und dem Umfange der öffentlichen Geschäfte nach in jedem Vierteljahr sich ändern, und nach Maßgabe dieser Geschäfte bald geringer, bald größer werden, wie z. B. die in der Rubrik angeführte Beföstigung der Arrestanten, die Kosten der mittelst Post geführten

porto pocztowe, posólki, ze sprawowania sądownictwa i zarządu politycznego wynikające, do których gminy podług okólnika Rządu krajowego z dnia 30. Czerwca 1834 nr 35,508 *) nie są obowiązane.

Ponieważ wszystkie podobne wydatki szczegółowo wymienione być nie mogą, przeto zostawia się ich wyrachowanie zwierzchnościom miejscowym, z tém wszakże zastrzeżeniem, że podług drugiego punktu reskryptu ministryjalnego z dnia 15. Września r. b. tylko wydatki zarządu ekonomicznego, zatém prywatnego także i w tych kosztach sumiennie oddzielonemi być mają. Zmienne kosza juryzdykcyi, w tój fasyi tylko kwartalnie podawane, a później co kwartał w podaniach do urzędu obwodowego wyrachowywane być mają.

W rubryce „Wartości tych kosztów“ pierwój stałe, a potém zmienne kosza wypisać należy, cena szacunkowa zaś, jak to w piątym punkcie wymieniono, przez detaksatorów miejscowych wymierzona być ma. Gdzie kosza podług ceny ustanowionój, jakoto porto pocztowe i t. d. opłacone były, ściśle je podług tój ceny rachować i zapisywać należy.

9. Wartość pieniężna różnych artykułów ordynaryi, równie jak i stałych wydatków, których ceny z targów poblizszych miast są wiadome, podług cen tychże w przecięciu poprzedzającego kwartału wyrachowaną być ma.

Ceny miejscowe tych tylko przedmiotów położone być mają, które za pieniądze dostać można, a które w spisie cen targowych miast poblizszych nie znajdują się.

Wartość szacunkową za mieszkania i budynki rocznie oznaczyć należy: i tylko jako część płacy pobierane dochody, jeżeli takowe w dobrach prywatnych, kameralnych, lub niektórych korporacyj istnieją, bez różnicy, czyli te dochody w naturalijach lub tóż pieniądzech dają się, podług tój kwoty, jaka się z przecięcia trzech lat ostatnich okaże, wyrachowanemi będą.

Nakoniec cena użytku pól ornych, łąk lub ogrodów z metryki gruntowój wypisaną być ma.

10. W rubrykę „Ogól wydatków“ ma wejść w sumie ryczałtowój kwota, po odrzuceniu wynagrodzenia za służbę prywatną pozostała, razem wzięta z wartością kosztów juryzdykcyi stałych, a kwota zmiennych wydatków kwartalnych w drugiej sumie, pod tamtą umieścić się mającój. Obiedwie sumy wynoszą ogól wydatków. Pierwsza suma tylko raz w rok wyrachowaną, druga zaś, jak o tój już w punkcie Smym nadmieniono, co kwartał wykazaną być ma.

W tём wyrachowaniu wypisać należy, sumę wydatków

rocznych stałych	—	złr.	—	kr.
sumę wydatków kwartalnych zmiennych	—	”	—	”
razem	—	”	—	”

*) Obacz prowincjonalny Zbiór Ustaw z roku 1834, str. 334.

ämtlichen Korrespondenz, das sogenannte Postporto, die in Folge der Gerichtspflege und der politischen Amtsverwaltung nöthigen Boten, zu deren Stellung die Gemeinden nach dem Gubernial-Kreis Schreiben vom 30. Juni 1834 Z. 35508 *) nicht verpflichtet sind.

Da alle ähnliche Auslagen spezifisch nicht angegeben werden können, so wird deren Berechnung den Ortsobrigkeiten anheim gestellt, jedoch mit dem Vorbehalte, daß die Kosten der bloßen Wirthschafts-Verwaltung, daher der Privat-Verwaltung auch in diesen Auslagen dem zweiten Punkte des Ministerial-Reskriptes vom 15. September l. J. gemäß gewissenhaft ausgeschieden werden müssen. Die wandelbaren Jurisdiktions-Auslagen sind in diesen Fassonen nur vierteljährig anzugeben, später aber jedes Vierteljahr mittelst Eingaben an das Kreisamt zu verrechnen.

In der Rubrik „Werth dieser Auslagen“ sind zuerst die feststehenden, dann die wandelbaren Auslagen einzutragen, den Schätzungswerth aber haben, wie es im fünften Punkte angedeutet wurde, die Lokal-Schäzgmänner zu bestimmen. Wenn die Auslagen nach einem festgesetzten Preise wie das Postporto u. dgl. bestritten wurden, so sind sie genau nach diesem Preise zu verrechnen und einzutragen.

9. Der Geldwerth verschiedener Naturalbezüge, so wie der feststehenden Auslagen, deren Marktpreise in den nächsten Städten vorkommen, sind nach diesen Marktpreisen im Durchschnitte des vorhergehenden Vierteljahres zu berechnen.

Vertliche Preise sind nur bei jenen Gegenständen anzusetzen, welche käuflich zu haben sind, im Marktpreiszettel der nächsten Städte aber nicht vorkommen.

Der Schätzungswerth der Wohnung und der Gebäude ist jährlich zu bestimmen, nur die Genüsse in partem salarii, wenn solche in Privat-, Kameralgütern oder in den Gütern der Körperschaften bestehen, diese Genüsse mögen in Naturalien oder im Baren bezogen werden, sind in jenem Betrage, welcher aus der Durchschnittsberechnung der letzten drei Jahre sich ergibt, zu veranschlagen.

Endlich ist der Werth der Auknepfung der Aecker, Wiesen und Gärten aus den Grundertragsbögen zu übertragen.

10. In der Rubrik „Gesamt-Auslagen“ ist der nach Abschlag der Vergütung für den Privatdienst übrig bleibende Betrag zusammen mit dem Werthe der feststehenden Jurisdiktionskosten in einer Hauptsumme auszuwerfen, der Betrag der wandelbaren vierteljährigen Auslagen aber in einer zweiten Summe unter der ersten anzusetzen, diese beiden Summen stellen die Gesamtauslagen vor. Die erste Summe wird einmal des Jahres berechnet, die zweite dagegen wird, wie es im achten Punkte bereits gesagt worden ist, jedes Vierteljahr ausgewiesen.

In dieser Berechnung ist anzuführen: die Summe der jährlichen

feststehenden Auslagen	— fl. — kr.
die Summe der vierteljährigen wandelbaren Auslagen	— " — "
Zusammen	— " — "

*) Siehe Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1834, Seite 334.

11. W rubryce „Procent od pobieranych podatków“ ogólną procentu kwotę, od sumy podatku gruntowego, domowego i zarobkowego wypadającą wypisać należy. Kto ten procent pobiera, to musi być tem rzetelniej podane, ile ze od tego likwidacja płacy poborey podatków, który wszakże nie zawsze podatki do kasy obwodowej odwozi, jest zależną.

12. W rubryce „Uwaga“ ma być sumiennie podane, czyli urzędnicy w fasyi wymienieni, tudzież słudzy policyjni przy terażniejszej zmianie okoliczności i stosunków są niezbędni lub też, czyli, i które sprawy łatwo jednej osobie powierzone, i jakie koszta przez to oszczędzone być mogą. Rubryka ta ma wyszczególnić także datę kontraktów zawartych rozporządzeń urzędu obwodowego, lub dekretów wydanych od władz, które trudnią się zarządem dóbr kamealnych, funduszowych i miejskich, naostatek szczególne okoliczności w rubrykach fasyi nie zawarte, lub też wyrachowanie wydatków dokładniej objaśniające.

Nakoniec każda fasyja w przeciągu 14 dni, rachując od dnia odebrania rozkazu i niniejszej instrukcyi do c. k. urzędu obwodowego podaną, i podpisami tak właściciela majątności, lub jego pełnomocnika, (rządcy etc.) albo też opiekunka małoletnich właścicieli, jakoteż i urzędników w niej wymienionych, tudzież detaksatorów przy tej czynności użytych w miejsce przysięgi stwierdzoną być powinna.

Wzór stwierdzenia fasyi.

Niżej podpisani pod przysięgą stwierdzają, jako niniejsza fasyja rzetelnie, wiernie i sumiennie, tudzież stósownie do udzielonej instrukcyi z dnia 2. Grudnia 1848 sporządzoną została.

Dan:

4.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 2. Grudnia 1848,

wydane do wszystkich urzędów obwodowych i konsystorzcy,

jako rodzice takich dzieci, które do szkoły chodzić powinny, mają obowiązek uiszczania opłaty szkolnej, gminy zaś dawania ordynaryi nauczycielom według fasyj lub zwyczaju tymże należącey.

Poniziej udziela się dosłownie nadestane przez wysokie Ministerstwo oświecenia dekretem z dnia 19. z. m. l. 7004/1628 rozporządzenie o obowiązkach gmin względem szkół, z poleceniem, ażeby do tegoż według potrzeby, jak najściślej się zastósowywano.

Z wielu prowincyj doszły do Ministerstwa oświecenia skargi stanu nauczycielskiego szkół ludowych, tudzież przedstawienia krajowych Rządów, że gminy wzbraniają się nauczycielom uiszczać opłatę szkolną, i dawać należną ordynaryję, odwołując się na mającą nastąpić regulacyją szkół ludowych, oraz na zuiesiony

11. In der Rubrik „Perzente von der Steuereinhebung“ ist der ganze Betrag der Perzente von der Summe der Grund-, Haus- und Erwerbsteuer auszudrücken. Von wem diese Perzente bezogen werden, ist um so gewissenhafter anzugeben, als hiervon die Liquidirung des Gehaltes des Steuereintnehmers abhängt, welcher jedoch nicht immer die Steuern an die Kreisasse abführt.

12. In der Rubrik „Anmerkung“ soll gewissenhaft angegeben werden, ob die in der Fassion benannten Beamten und Polizeidiener bei den jetzigen-geänderten Umständen und Verhältnissen ununzänglich nothwendig seien, oder ob und welche Geschäfte einer Person anvertraut und welche Auslagen dadurch erspart werden können. In dieser Rubrik ist auch das Datum der eingegangenen Verträge, der kreisämtlichen Verordnungen oder der Dekrete, welche von den mit der Verwaltung der Kameralfonds- oder städtischen Güter betrauten Behörden ausgestellt wurden, anzuführen, so wie die besonderen in den Fassions-Rubriken nicht enthaltenen, oder die Berechnung der Auslagen näher beleuchtenden Umstände.

Endlich muß jede Fassion binnen 14 Tagen nach Empfang des Auftrages und dieser Instruktion dem kaiserl. königl. Kreisamte überreicht, und mit der eidesstättigen Fertigung sowohl des Gutseigenthümers oder dessen Bevollmächtigten (Verwalters etc.) oder des Vormundes der minderjährigen Gutseigenthümer, als auch der in der Fassion genannten Beamten, dann der beigezogenen Schatzmänner versehen sein.

Form der Bestätigung der Fassion.

Die Unterzeichneten bestätigen unter Eidespflicht, daß diese Fassion aufrichtig, getreu und gewissenhaft, dann der mitgetheilten Instruktion vom 2. Dezember 1848 gemäß verfaßt worden ist.

Datum:

4.

Erlaß des Landesguberniums vom 2. Dezember 1848,

an sämtliche Kreisämter und Konsistorien,

über die Verpflichtung der Aeltern schulpflichtiger Kinder zur Entrichtung des Schulgeldes, so wie der Gemeinden zur Verabreichung der den Schullehrern fassionsmäßig oder dem Verkommen nach gebührenden Naturalabgaben.

Nachstehend wird die vom hohen Ministerium des Unterrichts mittelst Dekrets vom 19. v. M. B. 7004/1628 herabgelangte, die Verpflichtungen der Gemeinden bezüglich der Schulen betreffende Weisung, ihrem ganzen Inhalte nach mit dem Auftrage mitgetheilt, sich hiernach in vorkommenden Fällen auf das Genaueste zu benehmen.

„Es sind bereits aus mehreren Provinzen Klagen des Lehrpersonals der Volksschulen und Vorstellungen der Länderstellen hierorts eingelangt: daß von Seite der Gemeinden die Verabreichung des Schulgeldes und der schuldigen Naturalabgaben an die Schullehrer mit Berufung auf die bevorstehende Regulirung des Volksschulwesens,

najwyższym patentem z dnia 7. Września b. r. *) stosunek poddańczy, przez co nauczyciele, których dochody, prawie wyłącznie z tych źródeł pochodzą, na zupełny niedostatek są wystawieni.

Dopoki nowe ustawodawstwo szkół ludowych nie urządzi, a w tem jedynie prawodawcze władze państwa stanowiąc mogą, dopóty trwają w swęj mocy istniejące przepisy, a zatém i obowiązek dostatnich rodziców, którzy dzieci swe do szkoły posyłać powinni, do uiszczania opłaty szkolnej, jak równie obowiązek gmin szkolnych do dawania ordynaryi nauczycielowi stósownie do fasyj lub zwyczajów należącej się; w przeciwnym bowiem razie nauczyciele szkolni pozostałiby bez utrzymania, a szkoły, dla dobra samychże gmin istniejące, musiałyby się rozwiązać.

Że winna stósownie do fasyj nauczycielom szkół ludowych ordynarya, która im pospolicie nie z powodu nauczycielstwa, lecz jako organistom i kościelnym należy, między ciężarami gruntowemi, które znosi patent z dnia 7. Września r. b., nie jest objętą, ileże nie ma żadnego związku z dawnym stosunkiem poddańczym, i z połączeniem z tymże obowiązkami i prawami, lecz stanowią część na gminach ciężającej dotacyi nauczycielskiej, jest rzeczą za nadto jawną, a wszelkie wyłamywanie się uiszczania należytości z tego tytułu złej woli przypisać należy, która, gdziekolwiek się pojawi, silnie poskramiana być musi.

Na Rząd krajowy wkłada się niniejszém obowiązek, aby gminy w zarządzanej przez siebie prowincyi w stosowny sposób w tym względzie starały się oświecić, a w szczególności wywiódł je z obłądu, w którym mniemają, jakoby w przyszłym przekształceniu szkół ludowych wszelkie wydatki na szkoły skarb powszechny ponosić miał, gdy przecie zakłady tego rodzaju, które dla najbliższych, i najważniejszych celów gminy istnieją, jako zakłady gminne uważać można, do których utrzymania najpierw i przedewszystkiém powołane są gminy, z onych korzystające, a fundusz publiczny tylko tam, gdzie środki miejscowe nie wystarczają, według możności swych sił przyczynia się.

Celem ściągnięcia opłaty szkolnej, i gdzieby też uiszczać wzbraniało się, należy całą siłą zastosować §. 205 wydanych dla szkół przepisów politycznych.

*) Obacz prowincjonalny Zbiór Ustaw z roku 1848. I. 88.

dann auf die mittelst des allerhöchsten Patentess vom 7. September d. J. *) erfolgte Aufhebung des Unterthansverhältnisses verweigert werde, wodurch die Lehrer, deren Einkommen beinahe ausschließlich auf solche Bezüge angewiesen ist, dem gänzlichen Nothstande ausgesetzt werden.

So lange die neue Gesetzgebung über die künftige Einrichtung des Volksschulwesens, welche nur von den gesetzgebenden Staatsgewalten ausgehen kann, nicht erfolgt ist, bleiben die bestehenden Vorschriften in ihrer Wirksamkeit, und sonach auch die Verpflichtung der zahlungsfähigen Aelteren schulpflichtiger Kinder zur Entrichtung des Schulgeldes; so wie jene der Schulgemeinden zur Verabfolgung der dem Lehrer nach Fassion und Herkommen gebührenden Natural-Abgaben aufrecht, indem widrigenfalls die Schullehrer subsistenzlos und die zum Wohle der Gemeinden selbst bestehenden Schulanstalten sich auflösen würden.

Daß die fassionsmäßig an die Schullehrer zu verabfolgenden Naturalgiebigkeiten, welche denselben gewöhnlich nicht wegen dieser letzteren Eigenschaft, sondern als Organisten und Meßnern gebühren, nicht unter den durch das Patent vom 7. September d. J. aufgehobenen Grundlasten begriffen sind, indem sie keinen Bezug auf das bestandene Unterthansverhältniß und die damit verbundenen Pflichten und Rechte haben, sondern Theile der von den Schulgemeinden zu bestreitenden Lehrerdotazionen bilden, ist zu einleuchtend, um nicht jede Verweigerung solcher Leistungen aus diesem Titel, als das Ergebnis eines üblen Willens anzusehen, der mit Energie dort niedergehalten werden muß, wo derselbe auftaucht.

Die Landesstelle wird angewiesen, die Gemeinden der ihr unterstehenden Provinz hierüber auf angemessene Art belehren zu lassen, und denselben hiebei insbesondere den Wahn zu benehmen, als wenn bei der künftigen Neugestaltung des Volksunterrichtswesens alle Kosten der Schulen auf das Allgemeine übernommen werden müßten, da doch solche Anstalten, welche für die nächsten wichtigsten Zwecke der Gemeinden bestehen, auch als Gemeindeanstalten angesehen werden können, zu deren Erhaltung vorerst und vorzugsweise die Gemeinden, in deren Interesse sie bestehen, berufen sind, während der öffentliche Fond nur dort, wo die Lokalmittel nicht hinreichen, nach Maß seiner Kräfte ausshelfend mitwirkt.

In Absicht auf die Eintreibung des Schulgeldes, und in vorkommenden Fällen der Verweigerung der Schulgeldentrichtung sind die Bestimmungen des §. 205 der politischen Schulverfassung mit Nachdruck in Anwendung zu bringen.

*) Siehe Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1848, unter Nr. 88.

5.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 2. Grudnia 1848 ^{*)}

wydane do wszystkich urzędów i kas obwodowych, do głównego urzędu płatniczego, prowincjonalnej izby rachunkowej i prokuratury,

względem wyrachowania i poboru należnego procentu od płac urzędników. jeżeli ten dochód jest pod zapowiedzeniem sądowym albo egzekucyjną.

Podaném było do rozwiązania zapytanie, jak postępować w wyrachowaniu należnego od płac urzędników 5go i 10go procentu, jeżeli dochód ten jest pod zapowiedzeniem sądowym albo egzekucyjną. Otóż w takim wypadku należy przyjąć to za prawidło, że ponieważ należny ten procent z natury swój jako podatek publiczny pierwszeństwo ma przed zobowiązaniami z prawa prywatnego, zatem bez względu na zapowiedzenia bądź skarbowe bądź prywatne, lub na egzekucyję od całkowitej sumy dochodów opodatkowanych pobierany być powinien.

Jeżeli w podobnym wypadku zapowiedzenia na płacy urzędnika położone, rozciągają się na stosunkową część (pewną część całości) téjże płacy, jak n. p. $\frac{1}{3}$ lub $\frac{1}{4}$, takowe części według stosunku dotyczącym wyrokiem sądowym określonego tylko względnie do sumy, pozostałej po odciążeniu podatku wyrachowane być mogą.

Niniejsze wyjaśnienie objęte dekretem wysokiego Ministerstwa skarbu z d. 17. z. m. l. 28421 powyżmie do wiadomości (Urząd N. N.) odnośnie do okólnika Rządu krajowego z dnia 26. Czerwca b. r. l. 49401 ^{**)}.

6.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 4. Grudnia 1848,

wydane do rządu krajowego Niższej Austrii,

znoszące takse od zastony izraelitów, którą w Niższej Austrii oplacano.

Obacz w tomie dodatkowym Dziennika praw państwa i rządu l. 3.

7.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia

4. Grudnia 1848,

wydane do Prezydijów Rządów krajowych Austrii powyżej Anizy, Styryi, Morawii i Szląska, Galicyi i Tyrolu z Forarlbergiem,

według którego uczniowie chirurgii obowiązani są składać egzamina półroczne z fizyki, chemii i botaniki.

Obacz w tomie dodatkowym powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 4.

^{*)} To rozporządzenie połączona Administracja dochodów skarbowych ogłosiła pod dniem 16. Grudnia 1848 do l. 27886 wszystkim skarbowym administracyom powiatowym, tudzież urzędom i kasom.

^{**)} Obacz prowincjonalny Zbiór Ustaw z roku 1848 l. 55.

5.

Erlaß des Landesguberniums vom 2. Dezember 1848 *)

an sämtliche Kreisämter und Kreisassen, dann an das Provinzial-Hauptzählamt, die Staatsbuchhaltung und Kammerprokuratur,

betreffend die Berechnung und Einhebung des festgesetzten Prozentual-Abzuges von dienstlichen Bezügen, wenn dieses Einkommen mit einem gerichtlichen Verbote oder einer Exekuzionsführung behaftet ist.

Es ist die Frage gestellt worden, wie bei Berechnung des 5 % und 10 % Abzuges von den demselben unterliegenden dienstlichen Bezügen in dem Falle vorzugehen sei, wenn dieses Einkommen mit einem gerichtlichen Verbote oder einer Exekuzionsführung behaftet ist. In einem solchen Falle hat zur Richtschnur zu dienen, daß dieser Abzug, der seiner Natur nach als eine öffentliche Steuer den privatrechtlichen Verpflichtungen vorgeht, ohne Rücksicht auf die Aerial- oder Privat-Verbote oder Exekuzionsführungen von der ganzen Summe der abgabepflichtigen Genüsse einzuheben ist.

In so fern in einem solchen Falle, die auf den Bezug gelegten Verbote mit einem verhältnismäßigen (aliquoten) Theile desselben, z. B. einem Dritttheile oder einem Viertheile ausgesprochen sind, so können solche nach dem durch die Verbotsbewilligung festgesetzten Verhältnisse nur von dem nach Abzug der Abgabe verbleibenden Betrage berechnet werden.

Von dieser mit Erlaß des hohen Finanzministeriums vom 17. v. M. J. 28421 herabgelangten Erläuterung wird das (die) N. N. mit Bezug auf das Kreisschreiben vom 26. Juni l. J. J. 49401 **) zur Wissenschaft in Kenntniß gesetzt.

6.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 4. Dezember 1848,

an die niederösterreichische Landesregierung,

wodurch die Schleiertage der Israeliten in Niederösterreich aufgehoben wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichs-Gesetz- und Regierungsblattes, Nr. 3.

7.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 4. Dezember 1848,

an die Länder-Präsibien von Oesterreich ob der Enns, Steiermark, Mähren und Schlesien, Galizien und Tyrol mit Vorarlberg,

womit die Hörer der Chirurgie zur Ablegung von Semestral-Prüfungen aus der Physik, Chemie und Botanik verhalten werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichs-Gesetz- und Regierungsblattes, Nr. 4.

*) Diese Weisung wurde von der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung am 16. Dezember 1848 J. 27886 sämtlichen Kameral-Bezirks-Verwaltungen, Aemtern und Kassen bekannt gemacht.

**) Siehe Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1848 unter Nr. 55.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia

4. Grudnia 1848,

wydane do Gubernatora Galicyi,

mocą którego wyrzeczono, iż dopóki względem języka, w którym mają być wykładane nauki w wszechnicy lwowskiej i w gimnazyjach ruskiej części Galicyi, postanowienie nie nastąpi, ma być utrzymany status quo, jaki istniał przed dniem 29. Września 1848.

Obacz w tomie dodatkowym powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 5.

9.

Patent cesarski z dnia 5. Grudnia 1848,

ogłoszony we wszystkich krajach koronnych, które dotychczas liczone do tak zwanych prowincyj, wojskowo-popisowych,

zaprowadzający różne zmiany w dotychczasowych przepisach o zaciągu wojskowym.

Obacz w tomie dodatkowym powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 6.

10.

Postanowienie cesarskie z dnia 5. Grudnia 1848,

wydane do tymczasowego Ministra oświecenia,

wyrażające zamiar zniesienia c. k. Terezyańskiej Akademii szlacheckiej.

Obacz w tomie dodatkowym powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 7.

11.

Postanowienie cesarskie z dnia 5. Grudnia 1848,

wydane do Prezesa jeneralnej Dyrekcji Rachunkowości,

mocą którego Dyrekcya statystyki administracyjnej podporządkuje się Ministerstwu handlu.

Obacz w tomie dodatkowym powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 8.

12.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 5. Grudnia 1848,

wydane do Administracyj dochodów skarbowych w Austrii powyżej i poniżej Anizy, w Styryi i Illiryi,

mocą którego orzeczone w dniu 25. Października b. r. zniesienie podatku konsumcyjnego dla Tyrolu i Forarlbergu tymczasowo za-

8.

**Erlass des provvisorischen Ministers des Unterrichts
vom 4. Dezember 1848,**

an den galizischen Landesgouverneur,

wodurch bestimmt wird, daß bis auf Weiteres hinsichtlich der Unterrichtssprache an der Hochschule zu Lemberg und an den Gymnasien des ruthenischen Theiles von Galizien der Status quo vor dem 29. September 1848 aufrecht erhalten werde.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichs-Gesetz- und Regierungsblattes, Nr. 5.

9.

Kaiserliches Patent vom 5. Dezember 1848,

in Betreff der Einbürgerung in allen Kronländern, welche bisher zu den sogenannten militärisch-konfribirten Provinzen gehörten, wodurch verschiedene Abänderungen in den bestehenden Rekrutirungs-Gesetzen vorgeschrieben werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichs-Gesetz- und Regierungsblattes, Nr. 6.

10.

Kaiserliche Verordnung vom 5. Dezember 1848,

an den provvisorischen Minister des öffentlichen Unterrichts,

wodurch die Absicht erklärt wird, die Aufhebung der k. k. thesesianischen Ritter-Akademie auszusprechen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichs-Gesetz- und Regierungsblattes Nr. 7.

11.

Kaiserliche Verordnung vom 5. Dezember 1848,

an den Präsidenten des General-Rechnungs-Direktoriums,

durch welche die Direktion der administrativen Statistik dem Ministerium des Handels untergeordnet wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichs-Gesetz- und Regierungsblattes, Nr. 8.

12.

Erlass des Finanzministeriums vom 5. Dezember 1848,

an die Kameral-Gefällen-Verwaltungen für Oesterreich ob und unter der Enns, und für Steiermark und Illirien,

womit die unterm 25. Oktober d. J. erfolgte Aufhebung der Verzehrungssteuer für Titrol und Borarlberg vor der Hand bestätigt, und bei der Einfuhr von

Ergänzungsband.

twierdzono, a od wyprowadzonego piwa z Tyrolu i Forarlbergu do innych prowincyj pobór dodatkowej opłaty po 7. kr. od wiadra przepisano.

Obacz w tomie dodatkowym powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 9.

13.

Rozporządzenie połączonej Administracji dochodów skarbowych z dnia 5. Grudnia 1848,

wydane do wszystkich skarbowych Administracyj powiatowych,

względem uproszczenia kontroli przy codziennem wypalaniu gorzałki.

Wysokie Ministerstwo skarbu postanowieniem z dnia 19. Listopada 1848 r. l. 6721 orzekło, że nietylko gdzie układy pozawierano, lecz także, we wszystkich tych gorzelniach, w których gorzałka regularnie przez cały miesiąc wypala się, tak, iż wyrobowe aparaty w całej swój objętości, i według ich wydajności użyte być muszą, straż dochodowa tylko tego doglądać powinna, ażeby dzienne wypalanie gorzałki odbywało się ściśle w czasie do tego oznaczonym, że więc użycie tego czasu do pojedynczych odbiorów gorzałki, do woli przedsiębiorcy zostawione być ma.

Co skarbowej Administracji powiatowej dla zastosowania się i zawiadomienia straży dochodowej, oznajmia się z zaleceniem bacności, ażeby kontrola z przeczornością, i możebną względnością wykonywaną była, nie zaś wyradzała się w formalne nieprzerwane pilnowanie wszelkich szczegółowych czynności przy wypalaniu gorzałki, gdzie toż regularnie w powyżej oznaczony sposób odbywa się.

14.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 6. Grudnia 1848,

wydane do wszystkich Jeneralnych Komend krajowych i granicznych,

stanowiące, kto ma ponosić koszta leczenia chorych inwalidów patentowych i rezerwacyjnych.

Obacz w tomie dodatkowym powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 10.

15.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 6. Grudnia 1848,

wydane do wszystkich Naczelników rządów krajowych,

którem polecono rozwiązanie wszelkich klubów demokratycznych i robotniczych.

Obacz w dodatkowym tomie powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 11.

Bier aus Tirol und Vorarlberg in die übrigen Provinzen die Einhebung einer Nachtragsgebühr von 7 fr. vom Eimer vorgeschrieben wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichs-Gesetz- und Regierungsblattes, Nr. 9.

13.

Erlaß der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 5. Dezember 1848,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen,

wegen Vereinfachung der Kontrolle beim täglichen Brennerei-Betriebe.

Das hohe Finanzministerium hat laut des Dekretes vom 19. November 1848 Z. 6721 bewilligt, daß auch außer dem Falle einer Abfindung in allen jenen Branntweinbrennereien, welche die Brauntweinerzeugung regelmäßig durch den Verlauf des ganzen Monats in der Art betreiben, daß dazu die Werksvorrichtungen nach ihrem vollen Umfange und nach ihrer Leistungsfähigkeit in Anspruch genommen werden müssen, von den Gefällsorganen nur die richtige Einhaltung der für das tägliche Brennverfahren ausgemittelten Brennzeit überwacht, hingegen die Benützung dieser Zeit für die einzelnen Brandabzüge dem freien Ermessen des Betriebsunternehmers überlassen werde.

Hievon wird die Kameral-Bezirks-Verwaltung zur Varnachachtung und Anweisung der Ueberwachungs-Organe mit dem Auftrage in die Kenntniß gesetzt, darüber zu wachen, daß die Kontrolle mit Umsicht und möglicher Schonung gepflogen werde, und nicht in eine förmliche ununterbrochene Ueberwachung aller einzelnen Theile des Betriebsverfahrens, da wo dieses regelmäßig in der vorstehend angedeuteten Art Statt findet, ausarte.

14.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 6. Dezember 1848,

an sämtliche Länder- und Grenz-General-Kommanden,

wodurch bestimmt wird, wer die Kosten der ärztlichen Behandlung erkrankter Patiental- und Reservazions-Invaliden zu tragen habe

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichs-Gesetz- und Regierungsblattes, Nr. 10.

15.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 6. Dezember 1848,

an alle Länder-Chefs,

wodurch die Auflösung aller demokratischen und Arbeiter-Klubs aufgetragen wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichs-Gesetz- und Regierungsblattes, Nr. 11.

Rozporządzenie połączonej Administracji dochodów skarbowych z dnia 6. Grudnia 1848,

wydane do wszystkich skarbowych Administracji powiatowych i urzędów wykonawczych,

o zachowaniu potrzebnej ostrożności przy postępowaniu celném z wyprawdżaném za granicę żywém srebrem i cynobrem celem uzyskania nagród za wywóz.

Ażeby co do wymiaru nagrody za wywóz żywego srebra i cynobru poza graniczo-celne linije c. k. austryjackich krajów we względzie postępowania celnego usunąć wszelkie wątpliwości, a zarazem postępowanie uczynić jednostajném, wysokie Ministerstwo skarbu postanowieniem z dnia 30. Września 1848 l. 30629/794 rozporządziło, co następuje:

Żywe srebro i cynober sprzedają się w magazynach c. k. urzędu górniczego w Idryi, w c. k. faktoryach składów produktów górniczych w Tryjeście i Pradze, oraz w c. k. składowej i spedycyjnej głównej faktoryi produktów górniczych w Wiedniu, a wyprawdżeniem tych produktów za granicę zajmuje się albo nabywca, albo same wymienione powyżej c. k. urzędy magazynowe na rzecz nabywcy. Kupujący otrzymują od skarbu nagrody, jeżeli w przeciągu dni 90, rachując od załatwionego kupna, udowodnią w sposób zupełnie wiarygodny, iż żywe srebro i cynober za granicę wyprawdżili.

Te nagrody za wywóz wynoszą przy zakupnie żywego srebra od 1 aż do wyłącznie 50 cetnarów po 10 zr. m. k., od 50 cetnarów i wyżej po 20 zr. od cetnara, zaś za każdą w powyższy sposób zakupioną ilość najmniej jednego cetnara cynobru po 10 zr. od cetnara.

Gdy nie tylko w interesie wywożącego za nagrodą rzeczzone dwa produkta górnicze, lecz także przedewszystkiém w interesie właściwych c. k. kas faktoryjnych, które wypłacając nagrody ścisłego dowodu rachunkowego potrzebują, od granicznych urzędów celnych wydawane być mają wiarygodne świadectwa, jako te produkta rzeczywiście w oznaczonej ilości wyszły za granicę, przeto wysokie Ministerstwo skarbu rozporządziło, iż z przesłankami żywego srebra i cynobru, przez pojedyncze osoby za granicę wywożonemi na żądanie onychże tak postępować należy, jak to przepisano co do towarów, których wywóz stosownie do przepisów celnych dowiedzionym być musi.

Nakoniec, aby na przyszłość c. k. urzędy magazynowe o skutecznym wywozie jak najrychlej mogły być uwiadomione, wysokie Ministerstwo skarbu uznało potrzebę rozporządzenia, ażeby wywóz żywego srebra i cynobru nie tylko na paletach wywozowych przez zamieszczenie na tymże dacie wyprawdżenia i numeru, pod którym go zapisano, przy wyciśnięciu zarazem pieczęci urzędowej poświadczano, ale ażeby także takowe poświadczenia wywozu, wyjęte ze spisu certy-

Erlaß der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 6. Dezember 1848,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und ausübende Aemter,
über die bei der zollämtlichen Behandlung des ins Ausland austretenden Quecksilbers und Zinobers Behufs der Erfolgung von Ausfuhrs-Prämien, nöthigen Vorschriften.

Um jedem Zweifel hinsichtlich der zollämtlichen Behandlung des über sämtliche Grenz-Zoll-Linien der k. k. österreichischen Länder ins Ausland tretenden Quecksilbers und Zinobers Behufs der Ausfuhrs-Prämien-Bemessung zu begegnen und ein gleichförmiges Venehmen zu erzielen, hat das hohe Finanzministerium mit dem Dekrete vom 30. September 1848 Z. 30629/794 Folgendes bekannt gegeben:

Das Quecksilber und der Zinober werden auf den Verschleiß-Lagern des k. k. Bergamtes zu Idria, der k. k. Bergwerks-Produkten-Verschleiß-Faktorien zu Triest und Prag, und der k. k. Bergwerks-Produkten-Verschleiß- und Speditions-Haupt-Faktorie in Wien verkauft, und der Export jener Bergwerks-Produkte ins Ausland erfolgt entweder durch den Abnehmer, oder durch die vorangeführten k. k. Verschleiß-Aemter selbst für den Abnehmer. Die Käufer erhalten vom Aerar Prämien, wenn sie innerhalb 90 Tagen vom Geschäftsabschlusse an gerechnet, vollkommen glaubwürdig nachweisen, das Quecksilber und den Zinober ins Ausland exportirt zu haben.

Diese Ausfuhrs-Prämien betragen bei der Abnahme von 1 bis ausschließlich 50 Zentner Quecksilber 10 fl. und von 50 Zentner und darüber 20 fl. pr. Zentner, dann für jedes auf obige Weise abgenommene Quantum von mindestens Einem Zentner Zinober 10 fl. für jeden Zentner.

Da nun die glaubwürdige Nachweisung, daß gedachte zwei Bergwerks-Produkte wirklich in einer bestimmten Menge über die Landes-Grenzen ins Ausland gelangten, nicht nur im Interesse des die Prämie ansprechenden Exportanten, sondern auch vorzüglich in jenem der betreffenden k. k. Faktorie-Kassen, welche die Prämien-Bezahlung leisten und eines genauen Rechnungs-Beleges benöthigen, von Seite der Grenz-Zoll-ämter zu geschehen hat, so hat das hohe Finanzministerium angeordnet, daß die Quecksilber- (und Zinober-) Sendungen, welche einzelne Parteien in das Ausland zu machen in den Fall kommen sollten, über Ansuchen derselben so zu behandeln sind, wie es für jene Waaren, deren Austritt nach den Zollvorschriften erwiesen werden muß, vorgeschrieben ist.

Damit übrigens künftig den k. k. Verschleißämtern die erfolgte Ausfuhr schleunigst bekannt werde, fand das h. Finanzministerium für nothwendig anzuordnen, daß die Ausfuhr des Quecksilbers und Zinobers nicht nur auf den Gisto-Anweis-Bolleten mittelst Notirung der Austrittszeit und des Verbuchungs-Nr., und unter gleichzeitiger Beidrückung der Amtsstampiglie bestätigt, sondern die vorgeschriebenen Ausfuhrsbestätigungen aus den Zertifikaten-Registern jedesmal sogleich nach geschehenem Aus-

fikatów, za każdym razem natychmiast po wywozie przesłano do urzędu celnego, który był wydał palet wywozowy, a który będzie obowiązany bezzwłocznie one odsyłać za rewersem do właściwych c. k. faktoryj magazynowych.

Połączona Administracja dochodów skarbowych odnośnie do postanowienia z dnia 18. Lipca 1848 l. 16098 podaje do wiadomości powyższe rozporządzenie dla ścisłego zachowania się według onegoż.

17.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 7. Grudnia 1848,
wydane do czeskiego Prezydium krajowego,
którem zakazano puszczać w obieg asygnaty (prywatne pieniądze papierowe).

Obacz w tomie dodatkowym powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 12.

18.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 7. Grudnia 1848,
wydane do wszystkich Naczelników kraju,
mocą którego polecono władzom politycznym, aby zgodnie z zasadami centralnej władzy postępowały.

Obacz w tomie dodatkowym powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 13.

19.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 8. Grudnia 1848,
wydane do wszystkich urzędów i kas obwodowych, do dyrekeji ogólnego szpitala, do krajowej izby rachunkowej i do magistratu lwowskiego,
postanawiające, w jaki sposób mają być ściągane wszystkie po dniu 7. Września 1848 należące się koszta za leczenie szupaśników z zarazy syfilitycznej, tudzież za leczenie i pielęgnowanie włościan tąż zarazą dotkniętych.

Ponieważ już teraz znaczną oszczędność zaprowadzić można w wydatkach na utrzymanie służby zdrowia, a to, jeżeli koszta leczenia syfilitycznych szupaśników i włościan, które dotychczas skarb co do pierwszych w całości, a co do drugich, w dwóch trzecich częściach ponosił, według przepisów, określających w ogólności sposób uiszczania należytości szpitalnej, ściągane będą, i gdy oprócz tego po zniesieniu w skutek patentu z dnia 7. Września 1848 *) stosunku poddańczego zwierzchności do wydatków na leczenie, włościan syfilityczną chorobą dotkniętych, któreto wydatki one dotąd w trzeciej części ponosiły, już więcej nie mogą być pociągane. przeto Ministerstwo spraw wewnętrznych za zniesieniem się z Ministerstwem

*) Obacz Zbiór Ustaw prowincjonalnych z r. 1848 l. 88.

tritte an jenes Zollamt eingesendet werden, das die Ausfuhr-Anweis-Bollete ausgefertigt hat, welches sodann diese Bestätigungen unverweilt an die betreffenden k. k. Verschleiß-Faktorien gegen Empfangs-Bestätigung zu befördern haben wird.

Dieß wird mit Bezug auf die Verordnung vom 18. Juli 1848 Z. 16098 zur genauen Darnachachtung bekannt gegeben.

17.

Erlaß des Finanzministeriums vom 7. Dezember 1848,

an das böhmische Landes-Präsidium,

mit dem Verbote der Emittirung von Privat-Anweisungen (Privat-Geldnoten).

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichs-Gesetz- und Regierungsblattes, Nr. 12.

18.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 7. Dezember 1848,

an alle Länder-Chefs,

wodurch den politischen Behörden ein den Grundsätzen der Centralgewalt entsprechendes Verhalten zur Pflicht gemacht wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichs-Gesetz- und Regierungsblattes, Nr. 13.

19.

Erlaß des Landesguberniums vom 8. Dezember 1848,

an sämtliche Kreisämter und Kreisassen, dann die Direktion des allgemeinen Krankenhauses, Provinzial-Staats-Buchhaltung und den Lemberger Magistrat,

womit bestimmt wird, wie die Einhebung aller nach dem 7. September 1848 für die Heilung syphilitischer Schüblinge und der Syphilitischen aus dem Bauernstande erwachsenden Kur- und Verpflegskosten zu geschehen habe.

Da jetzt schon eine bedeutende Ersparniß bei den Sanitäts-Auslagen dadurch erzielt werden kann, wenn die bis jetzt vom Staatsschatze für syphilitische Schüblinge ganz, für Syphilitische aus dem Bauernstande zu zwei Dritttheilen bestrittenen Verpflegskosten nach den für die Einbringung der Krankenhauskosten im Allgemeinen bestehenden Direktiven eingebracht werden, anderentheils durch die Aufhebung des Unterthänigkeitsverhältnisses in Folge des Patentes vom 7. September l. J. *) die Obrigkeiten zur Tragung des bisher von ihnen eingehobenen Dritttheiles der Verpflegskosten für Syphilitische aus dem Bauernstande nicht mehr verpflichtet werden können, so findet das Ministerium des Innern im Einverständnisse mit dem Finanzministerium zu

*) Siehe Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1848 unter Nr. 88.

skarbu uznało potrzebę rozporządzenia, ażeby wszystkie koszta z powodu leczenia syfilityczną zarazą dotkniętych szupaśników i włościan, po dniu 7. Września 1848 należące, ściągano w taki sam sposób, jak pobierane bywają należitości za leczenie osób tąż chorobą nawiedzonych, i do żadnej z powyższych kategorii nie należących.

Dodatek do urzędów obwodowych.

O czém Urząd obwodowy w skutek wysokiego rozporządzenia ministeryalnego z dnia 16. z. m. l. 8305 dla własnej wiadomości i zastosowania się, a oraz dla dalszego ogłoszenia szczególnież wszystkim szpitalom zawiadamia się z tym dodatkiem, że na przyszłość ustaje potrzeba asygnowania wydawanych dotąd z kasy obwodowej zaliczek na leczenie osób syfilityczną chorobą zarażonych.

20.

Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 9. Grudnia 1848, o postępowaniu z bankowemi obligacyjami 5procentowemi, na dniu 1. Grudnia 1848 w rzedzie 110 wylosowanemi.

W skutek dekretu wysokiego Ministerstwa skarbu z d. 1. b. m. odnośnie do okólnika z d. 29. Listopada 1829 za l. 8345, czyni się wiadomo, że bankowe obligacje 5procentowe, na dniu 1. Grudnia 1848 w rzedzie 110 wylosowane, a mianowicie od l. 102,256 do 103,722 włącznie, podług postanowień najwyższego patentu z dnia 21. Marca 1818 *) za nowe zapisy długu stanu, 5 od 100 złr. w mon. konw. procentu przynoszące, wymienione będą.

21.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 10. Grudnia 1848,

wydane do Prezydów Rządów krajowych Niższej Austryi, Austryi powyżej Anizy, Czech, Morawii, Galicyi, Tyrolu, Styryi, Pomorza, Illiryi, i Dalmaeyi,

stanowiące przepisy względem przejścia z 1. roku wydziału filozoficznego na nauki fakultetów.

Obacz w tomie dodatkowym powszechnego Dzieńnika praw państwa i rządu l. 14.

22.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 10. Grudnia 1848,

wydane do czeskiej Administraeyi dochodów skarbowych,

względem stęplowania sporządzanych w Czechach protokółów rachunkowo-gruntowych.

Obacz w dodatkowym tomie powszechnego Dzieńnika praw państwa i rządu l. 15.

*) Obacz Zbiór galic. patentów z r. 1818 stron. 17.

verordnen, daß alle nach dem 7. September 1848 erwachsenden Verpflegskosten für syphilitische Schüblinge und für Syphilitische aus dem Bauernstande gleich den Verpflegskosten für Syphilitische, welche in keine der obigen beiden Kategorien gehören, einzuheden sind.

Beisatz für die Kreisämter.

Hievon wird das Kreisamt in Folge hohen Ministerialdecretes vom 16. v. M. Z. 8305 zur eigenen Wissenschaft und Nachachtung, dann zur weiteren Verlautbarung insbesondere auch an alle Heilanstalten mit dem Beisatze in Kenntniß gesetzt, daß es nunmehr auch von der bisher üblichen Anweisung der Vorschüsse aus der Kreisasse auf die Kurkosten für Syphilitische abzukommen hat.

20.

Kundmachung des Landesguberniums vom 9. Dezember 1848,
über die Behandlung der am 1. Dezember 1848 in der Serie 110 verlostten Banko-Obligazionen zu fünf Perzent.

In Folge eines Dekretes des hohen Finanz-Ministeriums vom 1. dieses Monats wird, mit Beziehung auf das Kreis Schreiben vom 29. November 1829 Z. 8345 bekannt gemacht: Daß die am 1. Dezember 1848 in der Serie 110 verlostten Banko-Obligazionen zu fünf Perzent, und zwar von Nr. 102,256 bis einschließlich 103,722 nach den Bestimmungen des allerhöchsten Patentes vom 21. März 1818 *) gegen neue mit fünf Perzent in Konv. Münze verzinssliche Staatsschuldschreibungen umgewechselt werden.

21.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom
10. Dezember 1848,

an die Länder-Präsidien von Niederösterreich, Oesterreich ob der Enns, Böhmen, Mähren, Galizien, Tirol, Steiermark, Küstenland, Illirien und Dalmazien,

wodurch Bestimmungen rücksichtlich des Uebertrittes aus dem ersten philosophischen Jahrgange in die Fakultätsstudien getroffen werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 14.

22.

Erlaß des Finanzministeriums vom 10. Dezember 1848,

an die böhmische Kameral-Gefällen-Verwaltung,

in Betreff der Stempelbehandlung der in Böhmen üblichen Grund-Rechnungs-Protokolle.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 15.

*) Siehe galizische Patentensammlung vom Jahre 1818, Seite 16.

23.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 10. Grudnia 1848,
wydane do czeskiej administracji dochodów skarbowych,
**stanowiące niektóre przepisy względem stemplowania policów
w zabezpieczeniach od pożaru.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 16.

24.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 10. Grudnia 1848,
wydane do Rządu krajowego Niższej Austrii,
**stanowiące, że zakon niemiecki i S. Jana ulega nadzwyczajnemu
opodatkowaniu, orzeczonemu dekretem ministeryjalnym z dnia 18.
Czerwca 1848.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 17.

25.

S p i s

**wyłącznych przywilejów w dniu 10. Grudnia 1848 przez Ministerstwo
handlu nadanych.**

Przywilej, Baltazarowi Kappeler, upoważnionemu fabrykantowi narzędzi muzycznych, zamieszkałemu w Wiedniu (Josephstadt nr. 76), na wynalazek strzelby, z której w krótszym czasie, daleko częściej jak z wszystkich dotąd znanych broni palnych wystrzelić można, i przyczem zupełnie ustrzeże się wszelkiego przeładowania lub przypadkowego wypalania, nadany na rok jeden. Nr. 2010—1270 A. Żądał on, aby opis zachowano w tajemnicy. Ze względu na bezpieczeństwo publiczne naprzeciw wykonywaniu tego przywileju nie będzie stać nic na zawadzie, jeżeli tu także zachowa się ostrożność dla strzelb iglastych przepisana, a cyngiel się zapomocą obłaku zabezpieczy.

Przywilej, Baltazarowi Kappeler, upoważnionemu fabrykantowi narzędzi muzycznych, zamieszkałemu w Wiedniu (Josephstadt nr. 76) na wynalazek sztucznej maszyny, którą zastąpić się da użycie pijawek częstokroć drogiej i delikatne części ciała ludzkiego raniących, nadany na rok jeden. Nr. 2010—1270 B. Żądał on, aby opis w tajemnicy zachowano. Ze względów publicznych na bezpieczeństwo zdrowia wykonywaniu tego przywileju nie stoi na przeszkodzie.

Przywilej, Ludwikowi de Orth, zamieszkałemu w Wiedniu (Leopoldstadt nr. 386), na wynalazek nowego sposobu wyprowadzenia zamułu przy wierceniu studzien artezyjskich, nadany na rok jeden. Nr. 2111—1320. Żądał on, aby opis zachowano w ta-

23.

Erlaß des Finanzministeriums vom 10. Dezember 1848,

an die Kameral-Gefällen-Verwaltung, für Böhmen,

womit mehrere Bestimmungen über die Stempelbehandlung der Brandschaden-
Versicherungs-Polizzen verfügt werden.Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 16.

24.

Erlaß des Finanzministeriums vom 10. Dezember 1848,

an die niederösterreichische Regierung,

womit bestimmt wird, daß der deutsche und Johanniter-Orden der mit Ministe-
rial-Erlaß vom 18. Juni 1848 angeordneten außerordentlichen Besteuerung
unterliegen.Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes
Nr. 17.

25.

V e r z e i c h n i s sder von dem Ministerium des Handels am 10. Dezember 1848
verliehenen ausschließenden Privilegien.

Dem Balthasar Kappeler, befugten musik. Instrumentenmacher, wohnhaft zu Wien, (Josephstadt Nr. 76) auf die Erfindung eines Feuegewehres, womit in kürzerer Zeit bei weitem öfter als mit allen bis jetzt bekannten Gewehren gefeuert werden könne, und wobei jedes Ueberladen oder zufällige Entladen gänzlich verhütet werde, auf ein Jahr, Nr. 2010—1270 A. — Die Geheimhaltung der Beschreibung wurde angesucht. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, daß die für Nadelgewehre nöthige Vorsicht auch hier angewendet und der Drucker mittelst eines Bügels geschützt werde.

Dem Balthasar Kappeler, befugten musik. Instrumentenmacher, wohnhaft zu Wien (Josephstadt Nr. 76), auf die Erfindung einer künstlichen Blutegelmaschine, wodurch die oft theuren und die zarten Körperteile verletzenden Blutegel ersetzt werden, auf ein Jahr, Nr. 2010—1270 B. — Die Geheimhaltung der Beschreibung wurde angesucht. In öffentlichen Sanitäts-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Dem Louis von Orth, wohnhaft zu Wien (Leopoldstadt Nr. 386), auf die Erfindung eines neuen Verfahrens zur Entfernung des Vorschlammes bei Bohrungen artesischer Brunnen, auf ein Jahr, Nr. 2111—1320. — Die Geheimhaltung der Be-

jemnicy. Ze względu na publiczne bezpieczeństwo nie ma przeciwko wykonywaniu tego przywileju żadnej przeszkody.

Przywilej Leonardowi Kindler, miejskiemu szynkarzowi i właścicielowi domu, zamieszkałemu w Judenburgu pod nr. 40 w Styryi, na wynalazek aparatu parowego do warzenia piwa, nadany na rok jeden, Nr. 2112—1321. Tenże prosił, ażeby opis zachowano w tajemnicy. Ze względów publicznych na bezpieczeństwo i zdrowie nie ma żadnej przeszkody przeciw wykonywaniu tego przywileju.

Przywilej J. A. Kawalerowi de Maffei, posiadaczowi wyrobni żelaznej, i Józefowi Hall, inżynierowi, zamieszkałym w Mnichowie, przez Dr. Karola Eckel star., nadwornego i sądowego adwokata, zamieszkałego w Wiedniu (miasto nr. 940) działającym, na wynalazek i ulepszenie przy sporządzaniu maszyn parowych o wyższej sile tak dla paropływów, jakoteż i lokomotyw i maszyn stojących, który wynalazek osiągnie znaczne oszczędzenie w materiałach palnych, nadany na lat pięć, Nr. 2143—1336. (Wynalazek ten został patentowanym w królestwie Bawarskiem na lat pięć, poczynając od 18. Września 1848 r.). Wynalazcy żądali, aby opis zachowano w tajemnicy. Ze względu na bezpieczeństwo publiczne nie ma żadnej przeszkody przeciw wykonywaniu tego przywileju. Rewers cudzoziemstwa przedłożono. Z strony policyjnej nie uczyniono zarzutu przeciw osobom ubiegającym się o uzyskanie przywileju.

Przywilej Ernestowi Liberowi, mechanikowi zamieszkałemu w Osieku (Essegg) w Sławonii, na ulepszenie własnego separatora w dniu 13. Kwietnia 1847 uprzywilejowanego, przez które buduje go zmniejszeniem liczby cylindrów w sposób najprostszy i najodpowiedniejszy, a zapomocą trzech cylindrów zamiast 7 do 8, tenże sam rezultat osiąga, na rok jeden, Nr. 2188—1371. Ze względu na bezpieczeństwo publiczne nie ma żadnej przeszkody przeciw wykonywaniu tego przywileju.

Przywilej Karolowi F. Loosey, inżynierowi zamieszkałemu w Wiedniu (Landstrasse Nr. 491), na wynalazek i ulepszenie w wytwarzaniu gazu na lat pięć, Nr. 2189—1372. Ze względu na bezpieczeństwo publiczne nie ma przeszkody przeciw wykonywaniu tego przywileju.

Przywilej Klaudyjuszowi baronowi Podstatskiemu-Tonsern, zamieszkałemu w państwie Zlin w Morawie, na ulepszenie postępowania w robieniu masy palnej do zapalek, w skutek którego też z większą pewnością przez potarcie, a trudniej same od siebie zajmują się, i nie tak łatwo wilgoć wciągają, nadany na rok jeden, Nr. 2190—1373. Tenże żądał, aby opis zachowano w tajemnicy. Ze względów publicznych na bezpieczeństwo zdrowia przeciw wykonywaniu tego przywileju żadna nie zachodzi przeszkoda z warunkiem, aby, ponieważ ubiegający się o przywilej używa roztworu lotniejszego, jak inne masy palne, tudzież na oczy, nos i mózg mocniej działającego, a przytem łatwiej się zapalającego, takie przeto urządzenia poczyniono, iżby od szkodliwego wpływu na zdrowie chroniono się dobrem odciąganiem,

Schreibung wurde angeſucht. In öffentlichen Sicherheits-Rückſichten ſteht der Ausübung dieſes Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Dem Leonhard Kindler, bürgerl. Gaſtwirth und Hausveſtger, wohnhaft zu Judenburg Nr. 40, in Steiermark, auf die Erfindung eines Dampfſub-Apparates zur Bier-Erzeugung, auf ein Jahr, Nr. 2112—1321. — Die Geheimhaltung der Beſchreibung wurde angeſucht. In öffentlichen Sicherheits- und Sanitäts-Rückſichten ſteht der Ausübung dieſes Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Dem J. A. Ritter von Maſſei, Eifenwerksbeſitzer, und Joſeph Hall, Ingenieur, wohnhaft zu München, durch Dr. Karl Eäel ſen., Hof- und Gerichts-Advokat, wohnhaft zu Wien (Stadt Nr. 940), auf die Erfindung und Verbesserung bei Anfertigung von Hochdruck-Dampfmaſchinen, ſowohl Schiffmaſchinen als Lokomotiven und ſtehenden Maſchinen, wodurch eine große Erſparung an Brennmaterial erzielt werde, auf fünf Jahre, Nr. 2143—1336. (Im Königreiche Baiern iſt dieſe Erfindung ſeit 18. September 1848 auf fünf Jahre patentirt). — Die Geheimhaltung der Beſchreibung wurde angeſucht. In öffentlichen Sicherheits-Rückſichten ſteht der Ausübung dieſes Privilegiums kein Bedenken entgegen. Der Fremden-Revers liegt vor. Polizeilicher Seits wurde gegen die Perſonen der Privilegiums-Werber kein Anſtand erhoben.

Dem Ernest Lieber, Mechaniker, wohnhaft zu Eſſegg, in Slavonien, auf die Verbesserung ſeines am 13. April 1847 privilegirten Separateurs, wodurch derſelbe mittelſt Verminderung der Anzahl Zylinder auf die einfachſte und zweckmäßigſte Weiſe konſtruirt werde, und anſtatt mit ſieben bis acht Zylindern, durch drei derſelben gleiche Reſultate erziele, auf ein Jahr, Nr. 2188—1371. — In öffentlichen Sicherheits-Rückſichten ſteht der Ausübung dieſes Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Dem Karl F. Loofey, Ingenieur, wohnhaft zu Wien (Landſtraße Nr. 491), auf die Erfindung und Verbesserung in der Erzeugung des Gaſes, auf fünf Jahre, Nr. 2189—1372. — In öffentlichen Sicherheits-Rückſichten ſteht der Ausübung dieſes Privilegiums kein Bedenken entgegen.

Dem Klaudius Freiherrn von Podſtatsky-Lonſern, wohnhaft in der Herrſchaft Blin, in Mähren, auf die Verbesserung des Verfahrens bei Bereitung der Zündmaße für die Friktionzündhölzchen, wodurch dieſelben mit größerer Sicherheit bei der Reibung Feuer fangen, ſich ſchwerer von ſelbſt entzünden, und die Feuchtigkeiſt nicht ſo leicht anziehen, auf ein Jahr, Nr. 2190—1373. — Die Geheimhaltung der Beſchreibung wurde angeſucht. In öffentlichen Sanitäts-Rückſichten ſteht der Ausübung dieſes Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, daß, bei dem Umſtande, als der Privilegiums-Werber ein flüchtigeres, auf Augen, Naſe und Gehirn mehr aufregend wirkendes und dabei leichter entzündbares Auflöſungsmittel als bei anderen Bereitungsarten dieſer Zündmaße in Anwendung bringt — ſolche Vorrichtungen getroffen werden, daß Nach-

i ciąglem odświeżaniem powietrza. Ze względu na bezpieczeństwo publiczne wykonywanie tego przywileju nie dozna przeszkody, atoli zastrzega się, aby przytom wszelkie te środki ostrożności zachowywano, które w ogóle dla wyrobu zapalek są przepisane.

26.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
11. Grudnia 1848,**

wydane do Rządu w Tyrolu,

którem orzeczono, iż udzielanie adjutów wychowancom e. k. terezyjańskiej akademii szlacheckiej w Insbruku jest tylko aktem szczególnej łaski.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 18.

27.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
11. Grudnia 1848,**

wydane do Naczelników rządu w Wiedniu, Gracu, Lublanie, Tryjeście, Bernie, Lincu i Pradze,
zabraniające wszelkiej korespondencyi e. k. władz z Ministerstwem rzeszy w Frankfurcie, jak niemniej ogłaszania uchwał Frankfurckiego zgromadzenia narodowego, i ustaw rzeszy bez zezwolenia Ministerstwa spraw wewnętrznych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 19.

28.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 11.
Grudnia 1848,**

wydane do Naczelników rządu krajowego w Niższej i Wyższej Austrii, w Czechach, Morawii, Styrii, Illiryi, Pomorzu, Tyrolu, Galicyi i Dalmacyi,

którem przepisano, jak postępować przy obsadzaniu opróżnionych katedr naukowych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 20.

theile für die Gesundheit durch gute Ableitungen und beständige Lüfterneuerungen beseitigt werden. In öffentlichen Sicherheits-Rücksichten steht der Ausübung dieses Privilegiums unter der Bedingung kein Bedenken entgegen, daß alle jene Vorichtsmaßregeln beobachtet werden, welche auch sonst bei der Zündhölzchen-Vereitigung angeordnet sind.

26.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 11. Dezember 1848,

an das Tiroler Gubernium,

wodurch ausgesprochen wird, daß die Verleihung von Adjuten an die Zöglinge der k. k. theresianischen Ritterakademie in Innsbruck blos ein Akt außerordentlicher Gnade sei.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 18.

27.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 11. Dezember 1848,

an die Länderchefs in Wien, Grätz, Laibach, Triest, Brünn, Linz und Prag,

womit jeder Schriftenwechsel der k. k. Behörden mit dem Reichsministerium in Frankfurt, so wie die Publikazion von Beschlüssen der Frankfurter-Nationalversammlung und von Reichsgesetzen ohne Genehmigung des Ministeriums des Innern untersagt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 19.

28.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 11. Dezember 1848,

an die Länderchefs von Niederösterreich, Oberösterreich, Böhmen, Mähren, Steiermark, Ilirien, Küstenland, Tirol, Galizien und Dalmazien,

womit Verfügungen rüchichtlich des Verfahrens bei Wiederbesetzung erledigter Lehrkanzeln getroffen werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 20.

29.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 12. Grudnia 1848,

wydane do połączonych administracyj dochodów skarbowych w Wiedniu, Pradze, Bernie, Lwowie, Gracu, Insbruku, Tryjeście i do pełnomocnego komisarza w królestwie Lombardzko-Weneckiem,

stanowiące o postępowaniu ceinem z kwasem salitrzanym.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 21.

30.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 12. Grudnia 1848,

wydane do wszystkich administracyj dochodów skarbowych, i do pełnomocnego komisarza w królestwie Lombardzko-Weneckiem,

mocą którego wiele artykułów nie wyrażonych w taryfie celnej, zamieszczono w istniejących pozycjach taryfy.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 22.

31.

Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 13. Grudnia 1848,

którem objaśniono okólnik z dnia 2. Sierpnia 1848 o grubości blachy kotłów parowych.

W celu objaśnienia okólnika z dnia 2. Sierpnia 1848 do l. 55924 *), o grubości blachy kotłów parowych, podaje się do powszechnej wiadomości, że według dekretu wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 24. Października t. r. do l. 7180, ten przepis tyczy się tylko kotłów parowych u parowca (lokomotywu).

32.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 13. Grudnia 1848,

wydane do wszystkich urzędów obwodowych i do dyrekcji ogólnego szpitala,

którem poleca się, aby tutejsze zakłady szpitalne celem ściągnięcia należności za leczenie chorych z innych prowincyj, udawały się bezpośrednio do urzędu obwodowego tego miejsca, w którym leczony jest osiadłym.

Celem prędszego ściągania należności, za leczenie w tutejszo-krajowych szpitalach osób z innych prowincyj, i zmniejszenia połączonych z tém korespondencyj, poleca się zgodnie z wydanemi już w tym przedmiocie przez wiele innych rządów krajowych rozporządzeniami, aby zakłady szpitalne celem ściągania podobnych czynnych należności zaległych, odtąd nie jak dotychczas za

*) Obacz Zbiór ustaw prowinc. z roku 1848 pod l. 70.

29.

Erlaß des Finanzministeriums vom 12. Dezember 1848,

an die vereinigten Kameral-Gefällen-Verwaltungen zu Wien, Prag, Brünn, Lemberg, Grätz, Innsbruck, Triest und an den bevollmächtigten Kommissär im lombardisch-venezianischen Königreiche,

wodurch die Zollbehandlung der Salpetersäure bestimmt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 21.

30.

Erlaß des Finanzministeriums vom 12. Dezember 1848,

an sämtliche Kameral-Gefällen-Verwaltungen und an den bevollmächtigten Kommissär im lombardisch-venezianischen Königreiche,

wodurch mehrere im Zolltarife nicht ausdrücklich genannte Artikel unter die bestehenden Tariffsätze eingereiht werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 22.

31.

Kundmachung des Landesguberniums vom 13. Dezember 1848,

wodurch das Kreis Schreiben vom 2. August 1848, über die Blechdicke der Dampfkessel erläutert wird.

Zur Erläuterung des über die Blechdicke der Dampfkessel kundgemachten Kreis Schreibens vom 2. August 1848 (S. 55924 *), wird zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß laut Dekrets des hohen Ministeriums des Innern vom 24. Oktober l. J. S. 7180 diese Vorschrift nur für die Dampfkessel der Lokomotive Anwendung finde.

32.

Erlaß des Landesguberniums vom 13. Dezember 1848,

an sämtliche Kreisämter und die Direktion des allgemeinen Krankenhauses,

wodurch angeordnet wird, daß die hierländigen Heilanstalten sich wegen Einbringung der Kurkosten für die Behandlung der Kranken auswärtiger Provinzen unmittelbar an jenes Kreisamt, welchem der Verpflegte zuständig ist, zu wenden haben.

Im Zwecke der schleunigeren Einbringung der Kurkosten für die in hierländigen Krankenspitälern behandelten in auswärtige Provinzen zuständige Kranken, und der Verminderung der damit verbundenen Korrespondenzen, wird in Uebereinstimmung mit den auch von mehreren anderen Landesgubernien bereits getroffenen diesfälligen Verfügungen angeordnet, daß die Heilanstalten sich wegen Einbringung solcher Kurkosten-Aktiva

*) Siehe Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1848, unter Nr. 70.

pośrednictwem tutejszego rządu krajowego się udawały, lecz bezpośrednio do właściwych urzędów obwodowych tej prowincji, do której leżony należy.

Dodatek do urzędów obwodowych.

O czym urząd obwodowy dla zastosowania się i oznajmienia podporządkowanym mu szpitalom zawiadaniła się, zarządcy zaś inne rządy krajowe wezwaniem zostają, ażeby stosownie do urzędów obwodowych wydały polecenia.

33.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 14. Grudnia 1848,

wydane do kolegium nauczycieli nauk filozoficznych w Otomuni,

względem uprawnienia uczniów licealnych do słuchania odczytów w przedmiotach nadzwyczajnych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 23.

34.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych i oświecenia z dnia 14. Grudnia 1848,

wydane do Naczelników wszystkich rządów krajowych, tudzież do pełnomocnego komisarza w królestwie Lombardzko-Weneckiem,

z poleceniem, aby w przysiędze przez c. k. urzędników i nauczycieli publicznych wykonywanej, wypuszczono dotychczas używany ustęp z zaręczeniem nienależenia do towarzystw tajnych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 24.

35.

Rozporządzenie Naczelnika kraju z dnia 14. Grudnia 1848 *),

wydane do Naczelników wszystkich obwodów i magistratu lwowskiego,

obejmujące przepisy względem ukarania osób, które swawolnie, lub z złej woli zrywają obwieszczenia i rozporządzenia, ku powszechnemu zawiadomieniu przybijane.

Wzmogła się bardzo w ostatnich czasach ta niesforność, że obwieszczenia i rozporządzenia lub inne ogłoszenia władz publicznych swawolnie, albo z złej woli zrywane bywają. Niesforność ta nie tylko udaremnia cel ogłoszeń, usuwając zprzed powszechności to, co władza publiczna jej wiadomem uczynić za-

*) To rozporządzenie przestano także jednocześnie Naczelnikowi krakowskiej komisji gubernijalnej w celu wydania podobnych rozporządzeń w Krakowie i okręgu krakowskim.

Rückstände nicht, wie bisher, im Wege dieses Landes-Guberniums, sondern unmittelbar an die betreffenden Kreisämter jener Provinz, in welcher der Verpflegte zuständig ist, zu wenden haben.

Weisung für die Kreisämter.

Hievon wird das Kreisamt zur eigenen Nachachtung und zur weiteren Verständigung der unterstehenden Spitäler in Kenntniß gesetzt, auch werden die auswärtigen Landesgubernien gleichzeitig ersucht die Kreisämter hiernach entsprechend anweisen zu wollen.

33.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 14. Dezember 1848,

an den Lehrkörper der philosophischen Studien zu Olmütz,

betreffend die Berechtigung der Lyzealschüler, außerordentliche Fächer zu hören.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 23.

34.

Erlaß des Ministeriums des Innern und des Unterrichts vom 14. Dezember 1848,

an alle Länderchefs und an den bevollmächtigten Kommissär im lombardisch-venezianischen Königreiche,

wodurch die Weglassung der bisherigen Nevers-Klausel wegen der geheimen Gesellschaften aus den Dienstleiden der k. k. Beamten und öffentlichen Lehrer angeordnet wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 24.

35.

Erlaß des Landeschefs vom 14. Dezember 1848 *),

an sämmtliche Kreis- und den Lemberger Magistrats-Vorsteher,

enthaltend die Bestimmung wegen Bestrafung jener Personen, welche die zur Oeffentlichkeit angehefteten Bekanntmachungen und Verordnungen muthwilliger- oder böswilligerweise herabreißen.

Es hat in letzter Zeit der Unfug sehr überhand genommen, daß Bekanntmachungen und Verordnungen oder andere Veröffentlichungen der Behörden muthwilliger- oder böswilligerweise herabgerissen werden. Dieser Unfug vereitelt nicht nur den Zweck der Bekanntmachung, indem dadurch der Oeffentlichkeit entzogen wird, was die Behörde der-

*) Diese Weisung wurde gleichzeitig auch dem Chef der Krakauer Gubernial-Kommission zur gleichmäßigen Verfügung in Krakau und seinem Gebiete mitgetheilt.

mierzyła, ale uchybia także w wysokim stopniu naprzeciw powadze organów rządu, którą przysparzać i utrzymywać jest obowiązkiem każdej władzy publicznej, uszanowanie albowiem dla powagi władz należy do przedniejszych warunków uszanowania dla prawa.

W skutek otrzymanego wysokiego dekretu ministryjalnego z dnia 3. b. m. l. 48 R. M. J., i uwag w tymże zawartych wzywam Pana i t. d., abyś na powyższe bezprawie skierował szczególnie swą baczość, temuż wszelkiemi środkami zapobiegał, mianowicie zaś z całą surowością użył przepisów §. 74. części II. księgi ustaw karnych.

36.

Rozporządzenie Naczelnika kraju z dnia 14. Grudnia 1848 *),

wydane do Naczelników wszystkich obwodów i lwowskiego magistratu,

którem udziela polecenie względem wydawania robotnikom paszportów do Niższej Austrii, oraz uwiadamia o postępowaniu tamże z ludźmi z innych prowincyj bez roboty dostrzeżonemi, lub do niej niezdatnemi.

W skutek pisma wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 4. b. m. l. 9813 poleca się ..... WMCPanu niniejszem, abyś takim tylko niepodejrzanym ludziom klasy robotników, chcącym się udać dla zarobku do Niższej Austrii paszporty wydawał, którzy wykazać potrafią, iż im tam robotę zapewniono, albo którzy mogą mieć ugruntowaną nadzieję znalezienia tam zarobku.

Według dalszej osnowy rzeczzonego dekretu niższo-austrijackie władze otrzymały polecenie, ażeby każdego, ktoby w 14 dni po przybyciu do Niższej Austrii bez roboty, lub zarobku był dostrzeżony, do właściwej w ojezynie jego władzy wydalaty, lub za szupasem odstawiaty, i ażeby taż władza przed upływem połowy roku takim ludziom, nie mogącym dowodnie wykazać, iż im robotę zapewniono, nowego paszportu do Niższej Austrii pod odpowiedzialnością nie wydawała.

Niezdatnym do pracy, lub żyjącym z dobroczynności nie może właściwa władza wydawać paszportów, i tacy natychmiast do kraju rodzinnego wydaleni, lub za szupasem odesłani będą.

O czem udziela się ..... WMCPanu wiadomość dla własnego zachowania się i wydania odpowiednych poleceń.

---

*) Dla wydania podobnych rozporządzeń w Krakowie dekret niniejszy przesłany został Naczelnikowi tamecznej komisji rządowej.

selben übergeben wissen wollte, sondern verlegt auch im hohen Grade die Achtung vor den Organen der Regierung, welche zu fördern und zu wahren Pflicht einer jeden Behörde, weil Achtung vor der Autorität der Behörden eine der ersten Bedingungen der Achtung vor der Autorität des Gesetzes ist.

In Folge des mit obigen Andeutungen erhaltenen hohen Ministerialauftrags vom 3. d. M. Z. 48 R. M. Z. fordere ich den Herrn zc. auf, dem erwähnten Uebelstande Ihre besondere Aufmerksamkeit zuzuwenden, demselben mit allen Mitteln entgegenzuwirken und in dieser Beziehung insbesondere die Bestimmung des §. 74 des Strafgesetzbuches II. Theils mit Ernst und Strenge in Anwendung bringen zu lassen.

36.

Erlaß des Landeschefs vom 14. Dezember 1848 *),

an sämtliche Kreis- und den Lemberger Magistrats-Vorsteher,

mit der Weisung bezüglich der Passertheilung für Arbeiter nach Nieder-Oesterreich, und über die Behandlung der dort betretenen arbeitslosen oder arbeitsunfähigen Personen auswärtiger Provinzen.

In Folge Erlasses des hohen Ministeriums des Innern vom 4. d. M. Z. 9813 werden Cuere ..... angewiesen, nur solchen unbedenklichen Individuen aus der Arbeiterklasse zur Erlangung eines Erwerbes nach Nieder-Oesterreich Pässe zu ertheilen, welche sich über eine ihnen daselbst zugesicherte Arbeit ausweisen können, oder für welche doch gegründete Hoffnung vorhanden ist, einen Arbeitsverdienst zu erhalten.

Dem weitem Inhalte des bezogenen hohen Erlasses zu Folge sind die niederösterreichischen Behörden angewiesen worden, jedes Individuum, welches 14 Tage nach seinem Eintritte in Nieder-Oesterreich ohne Erwerb oder Arbeit betreten wird, an seine Zuständigkeitsbehörde zurückweisen, oder abschieben, und die Zuständigkeitsbehörde darf demselben vor Ablauf eines halben Jahres, wenn es nicht die bestimmte Nachweisung einer ihm zugesicherten Arbeit zu liefern vermag, keinen neuen Paß nach Nieder-Oesterreich bei sonstiger Ahndung ausstellen.

Arbeitsunfähigen, auf die Wohlthätigkeit angewiesenen Menschen, darf von der Zuständigkeitsbehörde kein Paß ertheilt werden, und werden dieselben sogleich in ihre Heimath zurückgewiesen oder abgeschoben werden.

Hievon werden Cuere ..... zur eigenen Benehmung und entsprechenden weitem Veranlassung in die Kenntniß gesetzt.

---

*) Zur gleichmäßigen Verfügung in Krakau, wurde diese Weisung unter Einem auch dem Chef der dortigen Gubernial-Kommission mitgetheilt.

37.

Patent Cesarski z dnia 15. Grudnia 1848,
mocą którego patriarehat i województwo narodu Serbskiego przy-
wróconem zostaje.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 25.

38.

Postanowienie Cesarskie z dnia 15. Grudnia 1848,
którem znoszą się przepisy o przyzwaniu reprezentantów politycz-
nych, kameralistycznych i górniczych do wydawania wyroków
w sprawach sądowych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 26.

39.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i robót publicznych
z dnia 15. Grudnia 1848,

wydane pod tą datą dla Niższej i Wyższej Austrii, Czech, Morawii i Szląska, Styryi, Galicyi, Illiryi,
 Tyrolu i Forarlbergu, zaś dla Dalmacyi pod dniem 25. Grudnia 1848,

obejmujące tymczasowe przepisy, na podstawie uchwały wysokiej
rady Ministrów z dnia 3. Października 1848, wydane względem
zaprowadzenia izb handlowych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 27.

40.

Rozporządzenie Ministerstwa oświecenia publicznego z dnia 15.
Grudnia 1848.

wydane do rządów krajowych Niższej Austrii, Austrii powyżej Anizy, Morawii, Galicyi, Tyrolu, Styryi,
 Pomorza i Illiryi,

mocą którego dominija tymczasowo obowiązane zostają do dostawy
drzewa opalowego dla szkół.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 28.

37.

Kaiserliches Patent vom 15. Dezember 1848,
womit das Patriarchat und die Wojwodschafft der serbischen Nation wieder hergestellt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 25.

38.

Kaiserliche Verordnung vom 15. Dezember 1848,
womit die, über die Beiziehung von politischen, kameralistischen und montanistischen Repräsentanten zu Urtheilsschöpfungen in Rechtsfachen, geltenden Vorschriften außer Wirksamkeit gesetzt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 26.

39.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 15. Dezember 1848,

erlassen für Niederösterreich, Oberösterreich, Böhmen, Mähren und Schlesien, Steiermark, Galizien, Ilirien, Tirol und Wararberg unterm obigen Datum, für Dalmazien unterm 25. Dezember 1848,

enthaltend die auf Grundlage des Beschlusses des hohen Ministerrathes vom 3. Oktober 1848 erlassenen provisorischen Bestimmungen in Betreff der Errichtung von Handelskammern.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 27.

40.

Erlaß des Ministeriums des öffentlichen Unterrichts vom 15. Dezember 1848,

an die Landesstellen von Niederösterreich, Oesterreich ob der Enns, Mähren, Galizien, Tirol, Steiermark, Küsteneiland und Ilirien,

wodurch die Dominien vorläufig noch zur Beistellung des Schulbeheizungsholzes verpflichtet werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 28.

41.

**Rozporządzenie Ministerstwa oświecenia publicznego z dnia 16.
Grudnia 1848,**

wydane do wice-dyrektorów nauk prawnych, lekarskich i filozoficznych na wszechnicy wiedeńskiej,
**możę, którego wolno jest członkom c. k. akademii umiejętności
 wykładać przedmioty nadzwyczajne na wszechnicy wiedeńskiej,
 w czem nie potrzebują składać osobnego dowodu
 zdolności nauczania.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 29.

42.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
16. Grudnia 1848,**

wydane do prezydium galicyjskiego Rządu krajowego,
**zezwalające na to, ażeby w przypadkach, gdzie dominują odma-
 wiają sprawowania sądownictwa, urzędy obwodowe ustanawiały
 justycyaryjusza, i o tem bezzwłocznie trybunałowi
 apelacyjnemu donosiły.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 30.

43.

**Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 16. Grudnia 1848,
 o postępowaniu z pięcioprocentowymi obligacyjami bankowymi, dnia
 8. Listopada 1848, w rządzie 23. wylosowanymi, i z niektórymi
 sześcioprocentowymi obligacyjami domestykalnymi stanów niższo-
 austryjackich, dodatkowo w tym rządzie umieszczonemi.**

W skutek dekretu wysokiego Ministerstwa skarbu z dnia 10. p. m. do l. 6496 podaje się odnośnie do okólnika z dnia 29. Listopada 1829 do l. 8345 do publicznej wiadomości, że pięcioprocentowe obligacje bankowe, dnia 8. Listopada 1848 w rządzie 23. wylosowane, mianowicie nr. 16847 do nr. 17485 włącznie, i umieszczone dodatkowo w tym rządzie sześcioprocentowe obligacje domestykalne stanów niższo-austryjackich, mianowicie: nr. 15, 16, 19, 21, 25, 28, 30, 31, 32, 34, 35, 38, 39, 40, 43, 44, 46, 47, 48 i 49 wymieniane będą stosownie do postanowienia najwyższego patentu z dnia 21. Marca 1818 *), na nowe po pięć procenta a odnośnie po sześć procentu w monecie konwencyjnej przynoszące zapisy długu stanu.

*) Obacz galicyjski zbiór patentów z roku 1816 strona 16.

41.

Erlass des Ministeriums des öffentlichen Unterrichts vom 16. Dezember 1848,

an die Vize-Direktorate der juridischen, medizinischen und philosophischen Studien der Universität zu Wien,

wodurch die Mitglieder der k. k. Akademie der Wissenschaften eingeladen werden, sich ohne besondere Nachweisung der Lehrfähigkeit an der Abhaltung außerordentlicher Vorlesungen an der Wiener Universität zu betheiligen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 29.

42.

Erlass des Ministeriums des Innern vom 16. Dezember 1848,

an das galizische Landespräsidium,

wodurch genehmigt wird, daß in Fällen der Verweigerung der Justizverwaltung von Seite der Dominien die Bestellung eines Justizjärs durch die Kreisämter gegen allsoogleiche Anzeige an das Appellationsgericht stattfinden soll.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 30.

43.

Kundmachung des Landesguberniums vom 16. Dezember 1848,
über die Behandlung der am 8. November 1848 in der Serie 23 verlosten Bank-Obligazionen zu 5 % und einiger in diese Serie nachträglich eingereichten nied. österr. ständischen Domestikal-Obligazionen zu 6 %.

Im Grunde Dekretes des hohen Finanz-Ministeriums vom 10. v. M. J. 6496 wird mit Beziehung auf das Kreis Schreiben vom 29. November 1829 J. 8345 bekannt gemacht, daß die am 8. November 1848 in der Serie 23 verlosten Bank-Obligazionen zu 5 % und zwar: Nr. 16,847 bis einschließig 17485, und die in dieser Serie nachträglich eingereichten nied. österr. ständischen Domestikal-Obligazionen zu 6 % und zwar: Nr. 15, 16, 19, 21, 25, 28, 30, 31, 32, 34, 35, 38, 39, 40, 43, 44, 46, 47, 48 und 49, nach den Bestimmungen des allerhöchsten Patentes vom 21. März 1818 *) gegen neue mit 5 % und beziehungsweise 6 % in Conv. Münze verzinsliche Staats-Schuldverschreibungen umgewechselt werden.

---

*) Siehe galizische Patenten-Sammlung vom Jahre 1818, Seite 16.

44.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia
17. Grudnia 1848,**

wydane do czeskiego prezydyjum rządu krajowego,

**obejmujące niektóre przepisy względem prywatnej nauki
w wszechnicach.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 31.

45.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 17. Grudnia 1848,

wydane 1. do pełnomocnego c. k. komisarza JW. Hr. Montecucoli i 2. do JW. Feldmarszałka Hr. Radetzkiego,

rozeciągające zakaz wywozu austryjaeckich monet srebrnych i złotych na królestwo Lombardzko-Weneckie.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, Nr. 32.

46.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 17. Grudnia 1848,

wydane do Rządów krajowych w Tyrolu, Pomorzu, Ilirji, Czechach, Austrii powyżej Anizy, Styrii i niższej Austrii,

względem postępowania z należnościami lennemi, które pod rozmaitemi nazwami jako opłaty dodatkowe wraz z taksami lennemi na wasallów są nałożone.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, Nr. 33.

47.

Rozporządzenie c. k. Rządu krajowego z dnia 17. Grudnia 1848,

wydane do wszystkich urzędów obwodowych, do prekuratorji i lwowskiego magistratu,

którem ogłasza się rozporządzenie połączonej administracji dochodów skarbowych z dnia 6. Grudnia 1848 względem niestemplowania podań, pism i dokumentów urzędowych wydawanych w procesach drukowych.

Aneks do l. 47.

**Rozporządzenie połączonej administracji dochodów skarbowych z dnia
6. Października 1848,**

wydane do skarbowych administracji powiatowych i urzędów tymże podporządkowanych.

Wysokie Ministerjum skarbu oznajmiło dekretem z dnia 15. Września 1848 Nr. 28984/863, iż wszelkie podania, pisma i dokumenta urzędowe, wy-

44.

**Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom
17. Dezember 1848,**

an das böhmische Landespräsidium,

womit einige Anordnungen bezüglich des Privatstudiums an Universitäten getroffen werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 31.

45.

Erlaß des Finanzministeriums vom 17. Dezember 1848,

1. an den Herrn bevollmächtigten r. l. Kommissär Grafen Montecucoli, 2. an den Herrn Feldmarschall Grafen Radeky.

Ausdehnung des Ausfuhrverbotes österreichischer Silber- und Goldmünzen auf das lombardisch-venezianische Königreich.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 32.

46.

Erlaß des Finanzministeriums vom 17. Dezember 1848,

an die Gubernien und Regierungen in Tirol, Küstenland, Illirien, Böhmen, Oesterreich ob der Enns, Steiermark, Niederösterreich,

Behandlung der unter verschiedenen Benennungen als Nebengebühren nebst den Lehentaxen den Vasallen aufgerechneten Lehengebühren.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 33.

47.

Erlaß des Landesguberniums vom 17. Dezember 1848,

an sämtliche Kreisämter, die Kammerprokurator und den Lemberger Magistrat,

womit die, über die Stempelfreiheit der beim Verfahren wegen Vergehen vorkommenden Eingaben, Schriften und amtlichen Ausfertigungen, von der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung erlassene Verordnung vom 6. Oktober 1848 bekannt gemacht wird.

Beilage zu No. 47.

**Verordnung der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 6.
Oktober 1848,**

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und untergeordnete Ämter.

Das hohe Finanz-Ministerium hat mit dem Dekrete vom 15. September 1848 Z. 28984863 bedeutet, daß alle Eingaben, Schriften und amtliche Ausfertigungen,

dawane w procesach o przekroczenie przepisów drukowych w myśl §. 81. l. 4. ustawy stempowej i taksalnej wolne są od stempla, że przeto w szczególności tak podania, które prokurator państwa bądź z urzędu, bądź w zastępstwie prywatnego powoda wnosi do sądu drukowego, jakoteż podania, które strony w sprawach przekroczenia przepisów drukowych do prokuratorji państwa wnoszą, jako nie ulegające stempowi uważać należy.

48.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 18.
Grudnia 1848,**

wydane do prefektury gymnazyjum Josephstadtzkiego w Wiedniu.

stanowiące, że wolno jest gymnazyjalnemu kolegium nauczycieli zadawać także ustne pytania kandydatom ubiegającym się o upoważnienie do prywatnego nauczania.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, Nr. 34.

49.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 18.
Grudnia 1848,**

wydane do Naczelników kraju niższej i wyższej Austrii, Czech, Morawii, Galicyi, Styryi, Iliryi, Pomorza, Tyrolu i Dalmaeyi,

oznaczające stosunek niewykladających członków wszechnicy i fakultetów do kolegjów profesorskich.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 35.

50.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 18. Grudnia 1848.

wydane do wszystkich urzędów obwodowych, do prokuratorji i lwowskiego magistratu.

którem ogłasza się rozporządzenie połączonej administracyi dochodów skarbowych z dnia 18. Października 1848, stanowiące, jak pod względem stempla uważać należy podania i sporządzane zamiast tychże protokoły, przez które poddani bezpośrednio lub pośrednio proszą urzędu fiskalnego o zastępstwo z strony tegoż urzędu.

Aneks do l. 50.

**Rozporządzenie połączonej administracyi dochodów skarbowych z dnia
18. Października 1848,**

wydane do wszystkich skarbowych administracyj powiatowych i urzędów tymże podporządkowanych.

Wysokie Ministerstwo skarbu, po uprzedniem zniesieniu się z byłą kancelaryją nadworną, oznajmiło dekretem z dnia 27. Września 1848 l. 14269/932

welche bei dem Verfahren wegen Preßvergehen vorkommen, im Sinne des §. 81 Z. 4. des Stempel- und Targesezes die Stempelfreiheit genießen, und daß demnach insbesondere sowohl die Eingaben des Staatsanwaltes an das Preßgericht ohne Unterschied, ob von ihm solche von Amtswegen, oder in Vertretung eines Privatklägers eingebracht werden, als auch die Eingaben der Partheien, welche dieselben wegen Preßvergehen bei der Staatsanwaltschaft überreichen, stämpelfrei zu behandeln sind.

48.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 18. Dezember 1848,

an die Gymnasial-Präfectur des Josephstädter Gymnasiums in Wien,
wodurch dem Gymnasial-Lehrkörper freigestellt wird, an Kandidaten um Privat-Unterrichts-Befugnisse auch mündliche Fragen zu stellen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 34.

49.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 18. Dezember 1848,

an die Herren Vänderschefs von Niederösterreich, Oberösterreich, Böhmen, Mähren, Galizien, Steiermark, Illirien, Küstenland, Tirol und Dalmazien,
wodurch das Verhältniß der nicht lehrenden Universitäts- und Fakultäts-Mitglieder zu den Lehrkörpern bestimmt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 35.

50.

Erlaß des Landesguberniums vom 18. Dezember 1848,

an sämtliche Kreisämter, die Kammerprocuratur und den Lemberger Magistrat,
womit die, über die Stämpelbehandlung der Eingaben und der statt derselben aufgenommenen Protokolle, mit welchen die Unterthanen unmittelbar oder mittelbar beim Fiskalante um die fiskalkünftliche Vertretung ansuchen, von der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung erlassene Verordnung vom 18. Oktober 1848 bekannt gemacht wird.

Beilage zu No. 50.

Verordnung der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 18. Oktober 1848,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und untergeordnete Aemter.

Das hohe Finanz-Ministerium hat nach vorläufiger Rücksprache mit der bestanden Hofkanzlei mit dem Dekrete vom 27. September 1848, Z. 14269/932

ze podania i sporządzane zamiast tychże protokoły, przez które poddani proszą urzędu fiskalnego o zastępstwo ze strony tegoż, ulegają stempłowi; przeciwnie zaś podania wnoszone przez poddanych do urzędu fiskalnego, i spisywane zamiast tychże protokoły, przy których urzędowi fiskalnemu ku prowadzeniu sporu dokumenta pomocne dostarczane bywają, od stempla są wolne, jeżeli urząd obwodowy wprzód już postarał się o zastępstwo ze strony urzędu fiskalnego, i jeżeli też podania i protokoły nie wpłynęły w toku sprawy przez fiskusa forytowanej.

51.

Postanowienie Cesarskie z dnia 19. Grudnia 1848,

wydane zapomocą dekretu Ministerstwa skarbu z dnia 28. Grudnia 1848 do politycznych władz krajowych w Wiedniu, Bernie, Gracu i Lwowie, tudzież do administracyj dochodów skarbowych w Wiedniu, Bernie, Gracu i Lwowie,

względem niektórych zarządzeń w celu ułatwienia obrotu handlowego między Węgrami a innymi prowincjami monarchyi, tudzież w celu upewnienia dochodów skarbu, pod jedną administracją będących.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 36.

52.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświeccenia z dnia 19. Grudnia 1848,

wydane do naczelników kraju niższej Austrii, Austrii powyżej Anizy, Czech, Morawii, Galicyi, Styryi, Iliryi, Pomorza, Tyrolu i Dalmacyi,

obejmujące tymczasowe przepisy co do habilitacyi docentów prywatnych,

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, Nr. 37.

53.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświeccenia z dnia 19. Grudnia 1848,

wydane do Naczelników kraju niższej Austrii, Austrii powyżej Anizy, Galicyi, Iliryi, Tyrolu, Pomorza, Styryi, Czech i Dalmacyi,

uchylające przepis, według którego dzieci żydowskie do uczęszczania do szkół gimnazyjalnych pozwolenia od Rządu krajowego potrzebują.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, Nr. 38.

bedeutet, daß die Eingaben und statt derselben aufgenommenen Protokolle, womit die Unterthanen unmittelbar beim Fiskalamte um die fiskalämtliche Vertretung ansuchen, dem Stempel unterliegen; daß dagegen die bei dem Fiskalamte eingebrachten Eingaben der Unterthanen und die statt derselben aufgenommenen Protokolle, mit welchen dem Fiskalamte Behelfe zur Streitsführung übergeben werden, in so ferne bereits das kreisämtliche Einschreiten um die fiskalämtliche Vertretung vorangegangen ist, und in so ferne diese Eingaben und Protokolle nicht etwa während des vom Fiskalamte bereits betretenen Rechtsweges vorkommen, dem Stempel nicht unterliegen.

51.

Kaiserliche Verordnung vom 19. Dezember 1848,

mitgetheilt durch Erlaß des Finanzministeriums vom 28. Dezember 1848 an die politischen Länderstellen zu Wien, Brünn, Grätz und Lemberg, und an die Kameral-Gefällen-Verwaltungen zu Wien, Brünn, Grätz und Lemberg,

betreffend mehrere zur Erleichterung des Verkehrs zwischen Ungarn und den andern Theilen des Gesamtstaates und zur Sicherung der Gefällserträgnisse der gemeinsamen Finanz-Verwaltung ergriffene Maßregeln.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nro. 36.

52.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 19. Dezember 1848,

an die Landesherren von Niederösterreich, Oesterreich ob der Enns, Böhmen, Mähren, Galizien, Steiermark, Illirien, Küstenland, Tirol und Dalmazien.

Provisorische Anordnung bezüglich der Habilitation der Privat-Dozenten.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nro. 37.

53.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 19. Dezember 1848,

an die Landesherren von Niederösterreich, von Oesterreich ob der Enns, Galizien, Illirien, Tirol, Küstenland, Steiermark, Böhmen und Dalmazien,

wodurch die Verordnung, daß Judenkinder zum Besuch eines Gymnasiums einer schriftlichen Erlaubniß der Landesstelle bedürfen, aufgehoben wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nro. 38.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 19. Grudnia 1848,

wydane 1. do krajowej dyrekcji budowniczej, 2. do izby rachunkowej i 3. do gubernijalnego pomocniczego departamentu budowniczego — nakoniec 4. do urzędów obwodowych Bocheńskiego, Jasielskiego, Czer-nowieckiego. Przemyskiego. Rzeszowskiego. Samborskiego, Sądeckiego, Stanisławowskiego, Stryjskiego, Tarnowskiego i Wadowickiego,

moce, którego zaprowadzono dzienniki przy budowlach wodnych, tudzież przepisano tryb zachowania się przy sporządzaniu dewiz budowlanych w celu odbywania licytacyj publicznych na budowle wodne.

(Do wszystkich).

Wysokie Ministeryjum robót publicznych dekretem z dnia 2. Listopada r. b. l. 6061 uznało potrzebę zaprowadzenia właściwych dzienników przy budowlach wodnych, i oznaczenia trybu, jaki przy sporządzaniu dewiz budowlanych zachowany być ma.

Rząd krajowy udziela niniejszem te przepisy ku zastosowaniu się.

(do 1.)

i zawiadomieniu wszystkich inżynierów przy budowlach wodnych.

Dziennik budowlany ma przeznaczenie służyć za pomocny dokument względem dopełnienia zobowiązań przyjętych mocą ugody, zawartej między skarbem a przedsiębiorcą budowy.

Z tego przeznaczenia wypływa osnowa dziennika, a ta jest:

1. dokładne poszczególnienie zobowiązań, które przedsiębiorca budowy stosownie do warunków ugody na siebie przyjął;

2. wypłaty i zaliczki. w skutek tejsze przedsiębiorcy budowli należące, albo już uiszczone;

3. wszystkie przez dozornictwo i przedsiębiorcę podawane szczegóły, które ku zapewnieniu się o odpowiednim postępie budowli w interesie funduszu budowlanego z jednej strony. z drugiej zaś także ku zabezpieczeniu i w interesie przedsiębiorcy naprzeciw nienależytym wymaganiom dozornictwa, koniecznymi się okazują.

Nie ma przeto potrzeby wyliczać wszelkie przedmioty, wymiary, tudzież rachuby, wynikające z pojedynczych zobowiązań, należą one do protokołu profilu i wyrachowań, który oprócz dziennika budowli koniecznie prowadzony być ma, dość, jeśli tylko wynikiłości takowego przedsiębiorstwa do dziennika budowlanego wpisywane będą.

W duchu tych uwag ułożonym został załączony tu wzór dziennika budowlanego, który przesela się z tem poleceniem, aby według tegoż natychmiast dzienniki co do wszelkich budowli wodnych prowadzono, stosowne rozpo-

Erlass des Landesguberniums vom 19. Dezember 1848.

1. an die Provinzial-Bau-Baubdirektion, 2. Staats-Buchhaltung und 3. das Gubernial-Ausgifs-Bau-Departement, dann 4. die Kreisämter zu Bochnia, Jaslo, Czernowih, Przemyel, Rzeschew, Sambor, Sanbez, Stanislaw, Strzy, Tarnow und Wadowize,

womit die Bau-Journale bei Wasserbauten eingeführt, und die bei Verfassung der Bau-Devisen zum Behufe der öffentlichen Versteigerungen der Wasserbauten zu beobachtenden Modalitäten vorgezeichnet werden.

(Für alle.)

Das hohe Ministerium der öffentlichen Arbeiten hat mit dem Dekrete vom 2. November l. J. Z. 6061 die Einführung eigener Bau-Journale für die Wasserbauten vorzuschreiben, und die Modalitäten bei Verfassung der Bau-Devisen vorzeichnen befunden.

Die dießfälligen Bestimmungen werden der (dem) ic. ic. zur Darnachachtung

(für 1.)

und Verständigung sämtlicher Wasserbau-Ingénieure

(für alle)

mitgetheilt.

Das Bau-Journal soll seinem Zwecke nach ein rechtskräftiges Dokument über die Erfüllung der Kontrakt-Verbindlichkeiten zwischen dem Aerar und dem Bau-Pacht-Unternehmer bilden.

Aus diesem Zwecke ergibt sich der Inhalt desselben, nämlich:

1. die genauen Angaben der den Vertragsbedingungen gemäßen Leistungen des Bau-Unternehmers;

2. die dem Bauunternehmer hiefür gebührenden oder allenfalls geleisteten Zahlungen und Vorschüsse;

3. alle jene Angaben der Bau-Aufsicht und des Unternehmers, welche einerseits zur Sicherung des zweckmäßigen Fortgangs des Baues im Interesse des Bau-fondes, andererseits aber auch zur Sicherstellung gegen bedingnißwidrige Forderungen der Bau-Aufsicht im Interesse des Bau-Unternehmers nothwendig erscheinen.

Unnöthig wird es also alle die Elemente der Messung und Berechnung der einzelnen Leistungen aufzuführen, indem dieselben in das ohnehin außer dem Bau-Journale unerläßlich zu führende Profil- und Berechnungs-Protokoll gehören; es genügt demnach bloß die dießfälligen Resultate in das Bau-Journal einzutragen.

Im Sinne dieser Bemerkungen ist das anliegende Formulare für das Bau-Journal entworfen worden, welches mit dem Auftrage zugemittelt wird, nach demselben allfogleich die Bau-Journale über sämtliche Wasserbauten führen zu lassen, hier-

urządzenia wydano, i wykonywania takowych ściśle przestrzegano, w którymto zamiarze krajowa izba rachunkowa za to jest odpowiedzialną, aby do każdego rachunku z budowlą wodną, dziennik także był dołączany, i aby w braku tegoż rachunek nie likwidowała, ani poprawiała.

Wszakże litografowanie, lub drukowanie dziennika budowlanego według rubryk tegoż okazuje się nieprzydatnem, gdy ilość i jakość rubryk dziennika tego zastosowaną być powinna do rodzaju wykonać się mającej budowlą, a przeto także do ilości potrzebnych do tego rozmaitych materyjałów i robocizny.

Co do istoty rzeczy powszechna jednorodność dzienników budowlanych stanowi się za bezwarunkowe prawidło, unikać w nich należy wszelkich skrobani i poprawek, a jeżeli już sprostowania koniecznie będą potrzebne, takowe jedynie w obec przedsiębiorcy budowlą, lub jego pełnomocnika, by tym sposobem zapobiedz sporom, w tym względzie wykonane być mogą.

Sporządzenie dewizy budowlanej zasługuje w ogólności na największą uwagę, alegata zaś, które w prowincyi tamczesznej do aktów licytacyi robót budowlanych dołączane bywają, nie zawierają niektórych istotnych części, tak iż to jest powodem do oznaczenia punktów, na które w każdym razie w dewizie budowlanej szczególniejszy wzgląd mieć należy.

Każda dewiza budowlana ma najprzód obejmować dokładny i wyraźny opis przedmiotu budowlanego, oprócz tego zaś ma zawierać następujące punkta:

1. o kierunku i dozorcze budowlą;
2. o trybie postępowania przy przyjęciu zobowiązań przez przedsiębiorcę w szczególności, gdy tenże nie jest obecnym w miejscu budowlą;
3. o zabezpieczeniu funduszu budowlanego na wypadek, gdyby w ciągu wykonywania budowlą zmiany jakie stały się potrzebnymi, albowież mniejsze, lub większe koszta się wykryły, niż je wykazuje pierwotny kosztorys;
4. o rozpoczęciu budowlą i najmniejszej kwocie jaką w przecięciu dziennie przedsiębiorca na zarobek obraca, takie albowież oznaczenie czasu, w którym budowlą wodną ma być wykonaną, w praktyce jest najodpowiedniejszem; wszakże naturalnie przytem stanowią wyjątek przeszkody elementarne, tudzież inne, bez winy przedsiębiorcy wynikłe, które dokładnie udowodnionymi być powinny;
5. o sposobie wyrachowania i odbioru rozmaitych materyjałów, robót i innych czynności przedsiębiorcy, które jak to przewidziano, przy budowlą wodną użyte będą;

nach die geeigneten Weisungen zu erlassen und auf deren Vollzug feste Hand zu halten, zu welchem Behufe die Provinzial = Staats = Buchhaltung insbesondere dafür zu haften hat, daß jeder Wasserbaurechnung auch das Baujournal zugelegt sei, und daß bei dessen Abgange die Baurechnung nicht liquidirt und richtig gestellt werde.

Die Lithographirung oder Drucklegung des Bau = Journals nach seinen Rubriken erscheint aber nicht rathsam, weil die Anzahl und Beschaffenheit der Rubriken des Bau = Journals sich nach der Gattung des auszuführenden Baues, daher auch nach der Anzahl der zu demselben verwendeten verschiedenartigen Materialien und Arbeiten richten muß.

Im Wesentlichen ist die allgemeine Gleichförmigkeit in den Bau = Journalen aber unbedingt geboten; alle Nachtrügen und Korrekturen sind zu vermeiden, und wenn ja Verbesserungen durchaus nothwendig werden, so dürfen solche nur mit Zuziehung des Bau = Pachtunternehmers oder dessen Bevollmächtigten vorgenommen werden, um auf diese Weise den Streitigkeiten über diesen Punkt vorzubeugen.

Die Verfassung der Bau = Devise überhaupt verdient die größte Aufmerksamkeit, und in der dortigen Provinz entbehren die den Bau = Versteigerungen unterlegten Beihelfe einige wesentliche Bestimmungen, so daß man sich veranlaßt findet die Punkte anzugeben, auf welche in der Bau = Devise jedesmal die vorzügliche Rücksicht zu nehmen ist.

Jede Bau = Devise hat nämlich zuerst die deutliche und richtige Beschreibung des Baugesegenstandes zu enthalten, dann folgende Bestimmungen aufzunehmen:

1. Ueber die Leitung und Ueberwachung des Baues;
2. über die Art des Verfahrens bei der Uebernahme der Leistungen des Unternehmers insbesondere im Falle seiner Abwesenheit vom Bauplatze;
3. über die Sicherstellung des Baufondes für den Fall, als Abänderungen bei der Bau = Ausführung nothwendig werden, und geringere oder größere Kosten sich herausstellen, als jene, welche der ursprüngliche Kostenanschlag enthält;
4. über die wirkliche Angriffsnahme des Baues und das durchschnittliche Minimum des von dem Bauunternehmer täglich in's Verdienen zu bringenden Geldbetrages, indem diese Art der Festsetzung des Zeitraumes, in welchem ein Wasserbau ausgeführt werden soll, die praktisch zweckmäßigste ist; dabei sind aber natürlich die Elementar = oder andere außer dem Verschulden des Bau = U. ternehmers liegenden Hindernisse, welche gehörig nachgewiesen werden, auszunehmen;
5. über die Art und Weise der Berechnung und Uebernahme der verschiedenartigen Materialien, Arbeiten und sonstigen Leistungen des Unternehmers, welche bei dem Wasserbau voraussichtlich in Verwendung kommen werden;

6. o koniecznych własnościach materiału do budowy użyć się mającego, lub innego jakiego przedmiotu;

7. o zapłacie za czynności przedsiębiorcy, przyczem ma mieć miejsce wszelkie ułatwienie, jakiego tylko przepisy pozwalają;

8. o dostarczeniu według zachodzących prawnych okoliczności bezpłatnym robocizny i materiałów do wytyczenia, i pomiaru budowli, i części tychże składowych, do pionowania głębokości rzucanych, do przewozu dla urzędnika budowlę dozorującego, i do pomieszczenia onegoż;

9. o przeważeniu na statku, gdy takowej według okoliczności potrzeba wypadnie, o opłacie przewozowego i innych należności, tudzież o trwaniu dziennej roboty, nakoniec

10. o sposobie zmaglenia przedsiębiorcy w razie zawodu w ugodzonych czynnościach tegoż, i o potrzebie wynagrodzenia nadlatku za dozór z powodu przewleczonego przezeń terminu.

Jeżeli podług tej skazówki dewiza budowlana dokładnie sporządzana będzie, jeżeli urzędnicy budowlę dozorujący swe obowiązki wiernie, pilnie i gorliwie wykonywać, jeżeli terminy kolaudacyjne ściśle dotrzymywane, rachunki z budowli rychło sprawdzane, a przedsiębiorcom zaliczkowane ich wierzytelności także bez odwłoki wypłacane będą, natenczas znajdą się bez trudności przedsiębiorcy do prowadzenia budowy wodnej, i takowe z korzyścią dla krajowego funduszu budowlanego, tudzież dla spławu rzeczno-trwale i po gospodarsku będą wykonywane.

Potrzebne polecenia o kolaudacyi wykonanych budowli wodnych, i bliższe przepisy co do §§. 4, 8, 9, 10, o dewizie budowlanej później będą wydane, tymczasem zaś rozporządzenia, które niniejszem się ogłaszają, mianowicie o dzienniku budowlanym bezwarunkowo, zaś o dewizie budowlanej, o ile zgodne są z istniejącymi przepisami i zwyczajami, natychmiast w wykonanie wejść mają.

6. über die erforderlichen Eigenschaften jedes zu dem Baue zu verwendenden Materials oder anderen Erfordernißes;

7. über die Bezahlung der Leistungen des Unternehmers, wobei jede gestattete Erleichterung desselben einzutreten hat;

8. über die nach den Umständen gesetzlich eintretenden unentgeltlichen Leistungen von Arbeiten und Abgaben von Materialien zur Ausstreckung und Messung der Bauten und ihrer einzelnen Bestandtheile, zur Sondirung der Flußtiefen, zur Ueberschiffung und zur Verschaffung des Unterstandes für den die Bau-Aufsicht besorgenden Bau-Beamten;

9. über die nach Umständen, nothwendigen Fahrten zu Schiffe, die Mauthen und sonstigen Gebühren, so wie über die tägliche Arbeitsdauer; endlich

10. über die Art der Verreibung der mit den stipulirten Leistungen im Rückstande bleibenden Unternehmer und über den bei Termins-Ueberschreitungen derselben eintretenden Ersatz der Mehrauslagen für die Bau-Aufsicht.

Wenn auf solche Weise die Bau-Devisen vollständig verfaßt ist, wenn die mit der Bau-Aufsicht betrauten Beamten ihre Obliegenheiten getreu, fleißig und eifrig erfüllen, wenn die Kollaudirungstermine gehörig zugehalten, die Bau-Rechnungen schnell liquidirt, und den Unternehmern die liquiden Forderungen eben so schnell ausbezahlt werden, so werden sich Bau-Pachtunternehmer ohne Schwierigkeit einfänden, und die Wasserbauten werden im Interesse des Baufonds der Provinz und der Schiffahrt solid und wirthschaftlich ausgeführt werden.

Die erforderlichen Weisungen über die Kollaudirung der hergestellten Wasserbauten und näheren Bestimmungen über die §§. 4, 8, 9, 10 der Bau-Devisen werden nachfolgen, indessen haben die hier kundgemachten Weisungen über das Bau-Journal unbedingt und die über die Bau-Devisen, in sofern sie mit den bestehenden Vorschriften und der gepflogenen Uebung übereinstimmen, sogleich in Wirksamkeit zu treten.

Dziennik

co do prowadzenia budowli wodnej N., na którą rozporządzeniem rządowym z dnia
zezwolono w roku 184

184

Rok 184		N. N. przedsiębiorca budowli wodnej N. N.										Uwagi protokolarne						
Miesiąc Dzień		wykonał robociznę										urzędnika prowadzą- cego budowlę		przedsię- biercy bu- dowli, lub jego pełno- mocnika				
		Stan wody		odkopy- wania we- dług T. P. N.		nasypywa- nia według T. P. N.		łamania kamieni według P. T. N.		brukowa- nia według T. P. N.						rachując		wydano w zarobek według cen wywo- ławczych taryfy w m. k.
		złr. kr.		złr. kr.		złr. kr.		złr. kr.		pomo- cnika według T. P. N. złr. kr.		brukują- cego według T. P. N. złr. kr.		złr. kr.		złr. kr.		
0	,	,	,	,	,	,	,	,	,	,	,	,	,	,	,	,	,	,

Beilage zu Nr. 64.

W a n n i o u r n a l

184 genehmigten

über die Ausführung des mit der Regierungs-Verordnung vom Wasserbaues N. im Jahre 184

Jahr 184	Der Unternehmer N. N. hat bei dem Wasserbaue N. N.						Protokollangaben
	g e l e i s t e t						
Tag	Wasserstand	An Abgra-	An An-	An Bruch-	An Fla-	S'ndlangener nach T.P. N. fr.	Bei der
		bungen nach T. P. Nr. fl. fr.	schüttung nach T. P. Nr. fl. fr.	steinen nach T. P. Nr. fl. fr.	ster nach T. P. Nr. fl. fr.		
Monat	Zag						des Bauun- ternahmers oder seines Bevollmäch- tigten

55.

Postanowienie Cesarskie z dnia 20. Grudnia 1848,

wydane do Ministra spraw wewnętrznych,

mocą którego Minister spraw wewnętrznych upoważnionym zostaje do załatwiania prośb wnoszonych o dozwoleńie zmiany nazwiska.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 39.

56.

Odezwa, którą Ministerstwo sprawiedliwości przez Ministerstwo skarbu pod dniem 20. Grudnia 1848,

zawiadomionem zostało, jako tymczasem odstępuje się od umieszczenia złożonych w monecie złotej depozytów sądowych do kasy głównej funduszów, długi państwa umarzających.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 40.

57.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 20. Grudnia 1848,

wydane do Trybunałów apelacyjnych w Wiedniu, Pradze, Insbruku, Bernie, Klagenfurcie i Zarze,

obejmujące przepis względem załatwiania tak zwanych bieżących przedmiotów w sądach apelacyjnych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 41.

58.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 20. Grudnia 1848,

wydane do Naczelników wszystkich krajów,

obejmujące tymczasowe przepisy względem przylepiania, rozdawania, wywoływania, zbywania i rozprzedawania po domach plakatów i innych pism ulotnych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 42.

55.

Kaiserliche Verordnung vom 20. Dezember 1848,

an den Minister des Innern,

wodurch der Minister des Innern ermächtigt wird, Gesuche um Bewilligung zu Namensänderungen selbst zu erledigen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 39.

56.

Note des Finanzministeriums vom 20. Dezember 1848, an das Justizministerium,

wodurch mitgetheilt wird, daß es von der Abfuhr der in Goldmünzen eingehenden gerichtlichen Depositen an die Staatsschulden-Tilgungsfonds-Hauptkasse vor der Hand abzukommen habe.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 40.

57.

Erlaß des Justizministeriums vom 20. Dezember 1848,

an die Appellationsgerichte zu Wien, Prag, Innsbruck, Brünn, Klagenfurt und Zara.

Vorschrift über die Erledigung der sogenannten kurrenten Geschäftsstücke bei den Appellationsgerichten.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 41.

58.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 20. Dezember 1848,

an sämtliche Länderchefs.

Provisorische Verfügung bezüglich des Aufschlagens, Austheilens, Ausrufens, Verkaufens und Hausirens mit Plakaten und Flugschriften.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 42.

59.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 20. Grudnia 1848,

wydane do Rządu krajowego w Czechach,

którem oznajmia, że we względzie wpisu i przyjęcia uczniów na naukę umiejętności lekarskich §§. 77. i 81. zasad nauk publicznych dnia 28. Lipca 1848 ogłoszonych, tymczasowie są obowiązujące.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 43.

60.

Pismo Rządu krajowego z dnia 20. Grudnia 1848,

wydane do wszystkich urzędów obwodowych i lwowskiego magistratu,

przy którym rozseła się rozporządzenie z dnia 22. Października 1848, ogłoszone przez połączoną administracyję dochodów skarbowych, względem opłat, które mają służyć za podstawę przy wymiarze kary za przemytniczy handel tytoniem lub tabaką z Węgier lub Siedmiogrodu przez pośrednie linije celne dokonany lub usiłowany.

Aneks do l. 60.

Rozporządzenie połączonej administracyi dochodów skarbowych z dnia 22. Października 1848,

wydane do wszystkich skarbowych administracyj powiatowych, oraz do wykonawczych urzędów dochodowych i straży finansowej.

Celem usunięcia wszczętej wątpliwości co do zastosowania §. 44. ustawy karnej na przestępstwa dochodowe w razie handlu przemytniczego liśmi lub wyrobami tytoniowemi z Węgier lub Siedmiogrodu przez pośrednią linią celną dokonanego lub usiłowanego, wysokie Ministerstwo skarbu po zniesieniu się z Ministerstwem sprawiedliwości, wydało dekret z dnia 3. Września 1848 l. 28813/550 jako prawidło zastosowania się, aby także w pomienionym wypadku przy wymiarze kary przyjmowano za zasadę wszystkie rzeczywiście uszczerbione lub na uszczerbek wystawione należitości; wszakże w tym względzie z pomienionemi artykułami monopolicznemi postępowano zawsze nie bacząc na to z kąd pochodzą jako z produktami węgierskimi.

To rozporządzenie przesyła się ku spełnianiu z tym dodatkiem, iż takowe według wskazania pomienionego wysokiego dekretu za tymczasowe uważać należy.

59.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 20. Dezember 1848,

an das Landesgubernium von Böhmen,

wodurch bezüglich der Inscripzion und Aufnahme von Studierenden zum Studium der Medizin die §§. 77 und 81 der unterm 28. Juli 1848 kundgemachten Grundzüge des öffentlichen Unterrichtswesens als provisorisch maßgebend bezeichnet werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 43.

60.

Erlaß des Landesguberniums vom 20. Dezember 1848,

an sämtliche Kreisämter und den Lemberger Magistrat,

womit die Kundmachung der, bezüglich der Gebühren, welche bei der Strafbessemmung eines aus Ungarn oder Siebenbürgen über die Zwischen-Zoll-Linie vollbracht oder versuchten Schleichhandels mit Tabak zur Grundlage zu nehmen sind, von der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung erlassenen Verordnung vom 22. Oktober 1848 eingeleitet wird.

Beilage zu Nr. 60.

Verordnung der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 22. Oktober 1848,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und ausübende Gefällsämler und Finanzwach-Organen.

Zur Behebung des entstandenen Zweifels über die Anwendung des §. 44 des Gefälls-Strafgesetzes in dem Falle eines aus Ungarn oder Siebenbürgen über die Zwischen-Zoll-Linie vollbrachten oder versuchten Schleichhandels mit Tabakblätter oder Tabakfabrikaten, hat das hohe Finanzministerium im Einvernehmen mit dem Justizministerium mit dem Dekrete vom 3. September 1848, Z. 28813/550 zur Darnachachtung verordnet, auch in dem gedachten Falle bei der Strafbessemmung die sämtlichen wirklich verkürzten oder einer Verkürzung ausgesetzten Gebühren zur Grundlage zu nehmen, in dieser Beziehung jedoch die erwähnten Monopols-Artikel ohne Rücksicht auf ihren Ursprung immer als ungarische Erzeugnisse zu behandeln.

Diese Anordnung wird zur Darnachachtung mit dem Beisage mitgetheilt, daß dieselbe nach der Andeutung des bezogenen hohen Dekretes eine provisorische Maßregel sei.

61.

Patent Cesarski z dnia 21. Grudnia 1848,

**mocą którego staje się zadość zyczeniem narodu saskiego, we
względzie bezpośredniego poddania onegoż koronie, tudzież
ściślejszej spojni z całością monarchii, i zawisłego od onej bezpo-
średniego związku centralnej władzy narodowej z odpowie-
dzialnem Ministerstwem w Wiedniu.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 44.

62.

**Postanowienie Cesarskie z dnia 21. Grudnia 1848,
oznaczające zakres działania naczelnego lekarza armii.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 45.

63.

**Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 21. Grudnia 1848,
wydane do Rządu krajowego tryjestyńskiego i dolnej Austrii, a przez tenże do Rządu krajowego
w Czechach,
ogłaszające przestrogi i uwagi względem nierozmyślnego wy-
chodźstwa do ziem zamorskich.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego dziennika praw państwa i rządu, l. 46.

64.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 21.
Grudnia 1848,**

wydane do Naczelnika kraju w Galicyi,

**którem daje wyjaśnienia względem przedsięwzięcia egzaminów
w celu uzyskania świadectw upoważniających do nauczycielstwa
prywatnego co do przedmiotów gimnazyjalnych, oraz względem
zakresu działania kolegiów nauczycieli.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 47.

61.

Kaiserliches Patent vom 21. Dezember 1848,

womit die Wünsche der sächsischen Nation, in Bezug auf deren unmittelbare Unterstellung unter die Krone, deren innigen Verband mit der Gesamtkrone und die dadurch bedingte unmittelbare Verbindung der Central-Nationalbehörde mit dem verantwortlichen Ministerium in Wien gewährt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 44.

62.

Kaiserliche Verordnung vom 21. Dezember 1848,

wodurch der Wirkungskreis für den Oberst-Feldarzt der Armee vorgezeichnet wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 45.

63.

Erlaß des Handelsministeriums vom 21. Dezember 1848,

an das Gubernium von Triest und an die niederösterreichische Landesregierung, und durch diese an das böhmische Gubernium,

wodurch Warnungen und Belehrungen in Beziehung auf unbesonnene Auswanderungen in die überseeischen Länder kundgemacht werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 46.

64.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichtes vom 21. Dezember 1848,

an den Landeschef von Galizien,

womit mehrere Belehrungen hinsichtlich der Vornahme der Prüfungen zur Erlangung eines Befugniß-Zeugnisses für Privat-Unterricht in den Gymnasial-Gegenständen, so wie über den Wirkungskreis der Lehrkörper gegeben werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 47.

65.

**Rozporządzenie połączonej administracji dochodów skarbowych
z dnia 21. Grudnia 1848,**

wydane po wszystkich skarbowych administracjach powiatowych,

względem wypowiedziania upoważnienia do drobnej sprzedaży tytoniu i tabaki, w przypadku gdy zachodzi sądowe zajęcie prowizyi za taką sprzedaż dawanej, lub gdy na gotowiznę w kasie zapowiedź jest położona.

Wysokie Ministerstwo skarbu spowodowane wniesionem zapytaniem odnosząc się do rozporządzenia względem drobnej sprzedaży tytoniu i tabaki, tutęszem pismem z dnia 11. Marca 1848 l. 3160 ogłoszonego, orzekło dekretem z dnia 28. Listopada 1848 l. 35871/1002, że przepis w pomienionem rozporządzeniu (co do drobnej sprzedaży tytoniu i tabaki) w §. 36. pod lit. f. względem cztero - tygodniowego wypowiedzenia ferlagu zawarte, nie tylko do tych wypadków, gdzie przez osoby prywatne uzyskanem jest sądowe zajęcie prowizyi za drobną sprzedaż dawanej, tudzież zagrabienie gotowizny kasowej w lokalu sprzedaży hurtowej ograniczać należy, lecz że też rozporządzenie, jak się z osnowy jego okazuje, także wtedy gdy tylko jeden z powyższych wypadków zachodzi, zastosowane być powinno.

O czem skarbowej administracji powiatowej oznajmia się dla wiadomości i dalszego zawiadomienia głównych ferlegrów tytoniu i tabaki w tamecznym powiecie znajdujących się.

66.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 22. Grudnia 1848,

wydane do jeneralnej komendy Ilirysko - wnątrno - austriackiej,

względem oznaczenia należytości kwaterunkowej dla lekarzy wojskowych, tudzież należytości za serwis i meble.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 48.

67.

Postanowienie Cesarzkie z dnia 22. Grudnia 1848,

wydane do Ministra handlu,

mocą którego dozwolono przenieść kierownictwo zakładu poczt z Ministerstwa skarbu na Ministerstwo handlu.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 49.

-65.

**Erlaß der vereinten Kameral = Gefällen = Verwaltung vom
21. Dezember 1848,**

an sämtliche Kameral = Bezirks = Verwaltungen.

betreffend die Kündigung der Tabakverschleiß = Pläge bei gerichtlichen Verboten
auf die Verschleiß = Provision oder Pfändung der Kassabarschaft.

Das hohe Finanz = Ministerium hat aus Urlass einer bei demselben vorgekom-
menen Anfrage mit Beziehung auf die mit dem hierortigen Erlasse vom 11. März
1848, Z. 3160 kund gemachte Vorschrift über den Tabak = Verschleiß, mit dem De-
crete vom 28. November 1848, Z. 35871/1002 bedeutet, daß in der gedachten
Vorschrift (über den Tabak = Verschleiß) §. 36 sub lit. f. in Bezug auf die vierwö-
chentliche Kündigung des Verlagsgeschäftes enthaltene Bestimmung nicht bloß auf jene
Fälle, wo von Privatpersonen der gerichtliche Verbot auf die Verschleiß = Provision
und die Pfändung der Kassabarschaft in den Geschäfts = Lokalitäten des Großverschleiß-
fers erwirkt wird, zu beschränken sei; sondern daß dieselbe, wie es schon aus der
Textirung hervorgeht, auch dann Statt zu finden habe, wenn nur einer dieser beiden
Fälle eintritt.

Hievon wird die Kameral = Bezirks = Verwaltung zur Wissenschaft und weiteren
Verständigung der im dortigen Bezirke aufgestellten Tabak = Großverschleißer in die Kennt-
niß gesetzt.

66.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 22. Dezember 1848,

an das illirisch = innerösterreichische Generalkommando,

wegen Bestimmung der Quartiers = Kompetenz für feldärztliche Individuen, Ein-
führung der Service = Gebühr und der Möbel = Ausmaß.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz = und Regierungsblattes,
Nr. 48.

67.

Kaiserliche Verordnung vom 22. Dezember 1848,

an den Handelsminister,

womit die Uebertragung der Leitung der Postanstalt vom Finanz = an's Handels-
ministerium genehmigt wurde.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz = und Regierungsblattes;
Nr. 49.

68.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 22. Grudnia 1848,

wydane do głównego urzędu menniczego,

dozwalające, aby na żądanie stron medale z cyny wybijano.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 50.

69.

Postanowienie Cesarskie z dnia 23. Grudnia 1848,

wydane do Ministra wojny,

oznaczające zakres działania najwyższego Trybunału wojskowego i stosunek tegoż do Ministra wojny.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 51.

70.

Rozporządzenie połączonej administracji dochodów skarbowych z dnia 23. Grudnia 1848,

wydane do wszystkich skarbowych administracji powiatowych i podległych im urzędów,

względem uwolnienia od stempla poświadczeń, które skarbowe urzędy ekonomiczne wystawiają dla żup na zapłacone kwoty za zakupione drzewo.

Wysokie Ministerstwo skarbu orzekło dekretem z dnia 24. Listopada 1848 l. 31638/1067, iż poświadczenia, które tutejszo-krajowe skarbowe urzędy ekonomiczne wydawają dla żup na uiszczone należności za zakupione drzewo w tym zamiarze, aby za dowód do rachunków żupniczych służyły, w myśl §. 81. l. 25. mają być wolne od stempla.

71.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 24. Grudnia 1848,

wydane do prezydium Rządu krajowego w Czechach,

którem postanowiono, o ile świadectwom z egzaminu lub z uczenia wydawanym przez nadzwyczajnego docenta wykładającego w języku czeskim o postępowaniu sądowym przyznać należy tę moc prawną, jaka służy świadectwom wydawanym przez zwyczajnego profesora tegoż samego przedmiotu.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 52.

68.

Erlaß des Finanzministeriums vom 22. Dezember 1848,

an das Haupt-Münzamt,

womit die Bewilligung erteilt wird, den Parteien über deren Ansuchen Medail-
len aus Zinn auszuprägen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 50.

69.

Kaiserliche Verordnung vom 23. Dezember 1848,

an den Kriegsminister,

womit der Wirkungskreis des obersten Militär-Gerichtshofes, und sein Ver-
hältniß zu dem Kriegsminister festgestellt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 51.

70.

Erlaß der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 23.
Dezember 1848,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und untergeordnete Aemter,

wegen Stempelfreiheit der Bestätigungen, welche die Kameral-Wirthschaftsäm-
ter den Salinen über Zahlungen für angekauftes Holz ausstellen.

Das hohe Finanz-Ministerium hat mit dem Dekrete vom 24. November 1848
Z. 31638/1067 entschieden, daß die Bestätigungen, welche die hierländigen Kame-
ral-Wirthschaftsämter den Salinen über die für angekauftes Holz bezahlten Geldbe-
träge zum Belege der Salinenrechnungen ausstellen, im Sinne des §. 81 Z. 25
stempelfrei sind.

71.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichtes vom 24.
Dezember 1848,

an das Landes-Präsidium in Böhmen,

wodurch bestimmt wird, in wie ferne den Prüfungs- oder Frequentations-Zeug-
nissen des außerordentlichen Dozenten des gerichtlichen Verfahrens in böhmischer
Sprache dieselbe Rechtskraft beizulegen sei, welche den Zeugnissen des ordentli-
chen Professors desselben Gegenstandes zukommt.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 52.

72,

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 25.
Grudnia 1848,**

wydane do prezydentów Rządu krajowego w dolnej i górnej Austrii, Czechach, Morawii, Galicyi, Styryi, Iliryi, Pomorzu, Tyrolu i Dalmacyi,

którem objęte są przepisy, komu na przyszłość ma służyć prawo mimo puszczenia klas niepomysłnych co do postępu w naukach gramatykalnych, w zamiarze słuchania nauk aptekarskich, lub kursu farmaceutycznego.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 53.

73.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 25. Grudnia 1848,

wydane do Feldmarszałka Hr. Radeckiego, do wszystkich krajowych i granicznych komend jeneralnych, wyjąwszy komendę jeneralną w Węgrzech i Sławonii, do naczelnej komendy wojsk przeciw Węgrom działających, do jeneralnych dyrekcji inżynierii i artylerii, do komendy twierdzy Mogunckiej, do Rządu w Dalmacyi, i do jeneralnego sztabu kwaterymistrzostwa,

obejmujące przepis jak należy postąpić w razie gdy kto straciwszy otrzymany za męstwo srebrny medal drugiej klasy żąda natomiast innego.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 54.

74.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 26. Grudnia 1848,

wydane do wszystkich administracji dochodów skarbowych,

potwierdzające dotychczasowy zakres działania władz dochodowych we względzie odrębnego pozwolenia do nabywania towarów, które wyszły z handlu.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 55.

75.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 27.
Grudnia 1848,**

wydane do Naczelników wszystkich Rządów krajowych, do wszystkich dyrekcji policji i starostw grodzkich, **z poleceniem zmiany rozporządzenia ministerjalnego z dnia 28. Marca 1848, w skutek której osoby, z powodu podejrzenia o zbrodnie lub ciężkie policyjne przestępstwo przez władzę bezpieczeństwa zaareztowane, do właściwego sędziego odesłane być powinny.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 56.

72.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 25. Dezember 1848,

an die Präsidien der Landesstellen von Nieder- und Ober-Oesterreich, Böhmen, Mähren, Galizien, Steiermark, Illirien, Küstenland Tirol und Dalmazien.

Bestimmungen, wem künftighin die Ermächtigung zur Ertheilung der Nachsicht ungünstiger Fortgangsklassen im Grammatikal-Studium zum Behufe der Aufnahme in die Apothekerlehre oder in den pharmazeutischen Lehrkurs zustehen soll.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nro. 53.

73.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 25. Dezember 1848,

an den Feldmarschall Grafen Radetzky; an alle Landes- und Grenz-General-Kommanden, ausgenommen jene Ungarns und Slavoniens; an das gegen Ungarn operirende Armeekorpskommando; die General-Genie- und General-Artillerie-Direktion; das Festungskommando zu Mainz; das Gouvernement in Dalmazien und den General-Quartiermeisterstab,

mit der Bestimmung, wie sich bei Ertragansprüchen für verlorne silberne Tapferkeits-Medaillen III. Klasse zu benehmen sei.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nro. 54.

74.

Erlaß des Finanzministeriums vom 26. Dezember 1848,

an sämtliche Kameral-Gesällen-Vernachtungen,

womit der bisherige Wirkungskreis der Gefällsbehörden, zur Bewilligung des Bezuges außer Handel gesetzter Waaren im kurzen Wege, bestätigt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nro. 55.

75.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 27. Dezember 1848,

an alle Landesherren, dann an sämtliche Polizei-Direktionen und Stadthauptmannschaften,

womit eine Abänderung der Ministerial-Berordnung vom 28. März 1848 wegen allsogleicher Ablieferung der von der Sicherheitsbehörde wegen Verdacht eines Verbrechens oder einer schweren Polizeiübertretung verhafteten Personen an den legalen Richter verfügt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nro. 56.

76.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budów publicznych z dnia 27. Grudnia 1848,

wydane do urzędów krajowych w wyższej i niższej Austrii, Czechach, Morawii i Szląsku, Galicyi
Styryi, Iliryi i Tyrolu,

mocą którego niemożliwość dalszego rekursu w sprawach rekodzielnictwa przeciw dwóm równobrzmiącym wyrokom pierwszej i drugiej instancyi, która dotąd istniała tylko co do policyjnych rekodziel, także na rekodziela handlowe rozciąga się.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 57.

77.

Rozporządzenie połączonej administracyi dochodów skarbowych z dnia 27. Grudnia 1848,

wydane do wszystkich skarbowych administracyj powiatowych,

obejmujące przepisy względem niedopuszczania niektórych osób do dzierżawy dochodu z myta.

Wysokie Ministerstwo skarbu rozporządziło dekretem z dnia 26. Października 1848, że na przyszłość przy każdej wydzierżawie się mającej stacyi drogowej, mostowej, mytowej lub przewozowej w ogłosić się mających obwieszczeniach, zawsze wyraźny warunek ma być zamieszczonym, iż od dzierżawy tych dochodów wszystkie te osoby są wyłączone, które za zbrodnią jaką skazane, lub tylko dla braku prawnych dowodów z pod dochodzenia uwolnione zostały, niemniej że także te osoby, które mocą księgi ustaw na przestępstwa dochodowe za handel przemytniczy lub ciężkie przestępstwo dochodowe do śledztwa pociągnięto i ukarano, albo za też przestępstwa do śledztwa pociągnięto, a dla braku prawnych dowodów z pod tegoż uwolniono, przez sześć po sobie następujących lat rachując od czasu dokonanego przestępstwa, lub gdy nie jest wiadomym, od dnia wykrycia tego przestępstwa, mają być wyłączone od współubiegania się przy licytacyi o dzierżawy, które w celu zapewnienia dochodu myta drogowego odbywać się mają. Postanowienie to równie na okręg graniczny, jak niemniej na inne części prowincyi ma się rozciągać.

76.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 27. Dezember 1848,

an die Länderstellen von Ober- und Niederösterreich, Böhmen, Mähren und Schlesien, Galizien, Steiermark, Illirien und Tirol,

womit die bisher nur für Polizei-Gewerbe bestandene Ausschließung des Ne-
kurszuges in Gewerbsachen gegen zwei gleichlautende Entscheidungen der ersten
und zweiten Instanz provisorisch auch auf Kommerzial-Gewerbe ausgedehnt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nro. 57.

77.

Erlaß der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 27. De- zember 1848,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen,

enthaltend die Bestimmungen über die Unzulässigkeit von gewissen Personen zur
Pachtung des Mauthgefälls.

Das hohe Finanzministerium hat mit dem Dekrete vom 26. Oktober 1848 Z.
31754/947 verordnet, daß künftig bei jeder zu verpachtenden Weg-, Brücken-, Mauth-
oder Ueberfuhr-Station in die dießfalls vorausgehenden Kundmachungen immer die aus-
drückliche Bedingung eingeschaltet werde, daß von der Pachtung dieser Gefälle alle
jene Individuen ausgeschlossen sind, welche wegen eines Verbrechens verurtheilt, oder
bloß aus Abgang rechtlicher Beweise hiervon losgesprochen wurden; ferner daß auch
diejenigen Individuen, welche zu Folg: des Strafgesetzes über Gefällsübertretungen
wegen Schleichhandel oder einer schweren Gefällsübertretung in Untersuchung gezogen
und abgestraft, oder wegen solcher Vergehen in Untersuchung gezogen und wegen des
Abganges rechtlicher Beweise von dem Strafverfahren losgezählt wurden, durch sechs
auf den Zeitpunkt der Uebertretung, oder wenn derselbe nicht bekannt ist, der Ent-
deckung derselben folgende Jahre von den zur Sicherstellung des Wegmauthgefälls ab-
zuhaltenden Verpachtungslizitationen als Pachtungswerber ausgeschlossen seien; welche
Vorschrift sich sowohl auf den Grenzbezirk, als auf den übrigen Theil der Provinz zu
erstrecken hat.

Rozporządzenie połączonej administracyi dochodów skarbowych z dnia 27. Grudnia 1848 *),

wydane do wszystkich skarbowych administracyj powiatowych.

**względem uwolnienia od stempla klauzuli świadectw dołączonych
do kwitów na procenta obligacyj gminnych.**

Wysokie Ministerstwo skarbu oznajmiło dekretem z dnia 20. Listopada 1848 l. 31526/1057, iż klauzule, które do kwitów wydawanych przez zwierzchności powiatów podatkowych na procenta obligacyj gminnych dołączają się z poświadczeniem, że na gminie żadne nie zalegają podatki, jako pisma urzędowe uważać należy za wolne od stempla w myśl §. 81. l. 5. ustawy stempłowej i taksalnej.

Rozporządzenie Trybunału apelacyjnego z dnia 27. Grudnia 1848 **),

wydane do wszystkich dominijów i magistratów,

**postanawiające, aby strony żądające wymiaru sprawiedliwości,
swoje rekursy, skargi i inne podania wносиły bezpośrednio do wła-
ściwych władz sądowych.**

Bywa to bardzo często, że wysokie Ministerstwo sprawiedliwości otrzymuje rekursy i inne podania, które według najwyższego postanowienia Najjaśniejszego Pana z dnia 19. Sierpnia 1848 obwieszczeniem z dnia 21. Sierpnia t. r. ***) ogłoszonego nie należą do jego zakresu działania, które więc według §. 4. tegoż obwieszczenia odnoszą się do sądów działających niezawisłe do Ministerstwa sprawiedliwości, a przeto od tegoż Ministerstwa przyzwoitym władzom sądowym odstąpione być muszą.

Gdy tym sposobem z jednej strony bez celu zajmuje się czas wysokiemu Ministerstwu z ujmą ważnych w zakresie jego działania leżących przedmiotów, przeznaczony, z drugiej osobom, które się mylnie do wysokiego Ministerstwa sprawiedliwości zamiast do właściwej władzy sądowej z skargą lub innem podaniem udają, zrzędzić się może dotkliwa szkoda przez możebne zaniechanie terminów w postępowaniu sądowym przepisanych; przeto temu złemu tamę położyć, urzędowi N. w skutek wysokiego dekretu ministeryjalnego z dnia 4. Grudnia 1848 l. 2545 poleca się, ażeby w swym obwodzie sądowym ogłosił, że strony żądające wymiaru sprawiedliwości rekursy swe, skargi i inne do ich spraw odnoszące się podania winne są wnosić bezpośrednio do właściwych władz sądowych, w przeciwnym bowiem razie szkodliwe skutki niezastosowania się do niniejszego ostrzeżenia same sobie przypiszą.

*) Ogłoszone przez Rząd krajowy w dniu 24. Lutego 1849 do l. 11466.

***) To rozporządzenie przesłano przy piśmie Rządu krajowego z dnia 20. Lutego 1849 l. 10466 wszystkim urzędom obwodowym, do obdzielenia dominijów.

****) Obacz prowincjonalny zbiór ustaw z roku 1848 l. 87.

78.

Erlaß der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 27. Dezember 1848 *),

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen,

über die Stempelfreiheit der, den Gemeinde-Obligations-Interessen-Quittungen...
beigefügten Bestätigungsklauseln.

Das hohe Finanz-Ministerium hat mit dem Dekrete vom 20. November 1848, Z. 31526/1057 Nachstehendes eröffnet: Die von den Steuerbezirksobrigkeiten den Gemeinde-Obligations-Interessen-Quittungen beigefügten Bestätigungsklauseln, daß die bezügliche Gemeinde mit keinen Steuern im Rückstande ist, sind als ämtliche Ausfertigungen im Sinne des §. 81, Z. 5 des Stempel- und Taxengesetzes stempelfrei zu behandeln.

79.

Verordnung des Appellationsgerichtes vom 27. Dezember 1848 **),

an sämtliche Domänen und Magistrate,

womit bestimmt wird, daß rechtsuchende Parteien ihre Rekurse, Beschwerden und sonstige Eingaben unmittelbar bei den betreffenden Gerichtsbehörden zu überreichen haben.

Es kommen dem hohen Justiz-Ministerium sehr häufig Rekurse und sonstige Eingaben zu, welche nicht in seinen mit allerhöchster Genehmigung Seiner Majestät vom 9. August 1848 festgesetzten und mit der Kundmachung vom 21. August 1848 ***) bekannt gegebenen Wirkungskreis gehören, sondern die nach §. 4. jener Kundmachung den Gerichtsbehörden mit völliger Unabhängigkeit von dem Justiz-Ministerium zustehende Rechtssprechung betreffen und daher von dem Justiz-Ministerium an die kompetente Gerichtsbehörde abgetreten werden müssen.

Da nun hierdurch einerseits dem hohen Ministerium ein die Förderung der ihm vermöge seines Wirkungskreises obliegenden wichtigen Geschäfte benachtheiligender und zweckloser Zeitaufwand verursacht wird, anderseits aber auch denjenigen, welche sich mit einer Beschwerde oder sonstigen Eingabe irrig an das hohe Justiz-Ministerium statt an die kompetente Gerichtsbehörde wenden, durch die mögliche Versäumung der in der Gerichtsordnung bestimmten Fristen ein wichtiger Nachtheil zuwachsen kann; so wird zur Beseitigung dieses Uebelstandes demselben in Folge hohen Ministerial-Dekretes vom 4. Dezember 1848 Z. 2545 verordnet, in seinem Gerichtsprengel bekannt zu geben, daß rechtsuchende Parteien ihre Rekurse, Beschwerden oder sonstige die Rechtssprechung betreffenden Eingaben unmittelbar bei den betreffenden Gerichtsbehörden zu überreichen haben; widrigens sie die aus der Nichtbeachtung dieser Warnung entspringenden nachtheiligen Folgen sich allein zuzuschreiben haben werden.

*) Wurde durch das Landesgubernium am 24. Februar 1849 Z. 11466, verlaublicht.

**) Diese Verordnung wurde mit dem Erlaße des Landesguberniums vom 20. Februar 1849 Z. 10466, sämtlichen Kreisämtern zur Theilung der Domänen übermittelt.

***) Siehe Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1848 unter Nr. 87.

80.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 28.
Grudnia 1848,**

wydane do prezydentów Rządów krajowych w Wiedniu, Pradze, Bernie, Gracu, Lublanie, Tryjeście
i Insbruku,

**z ogłoszeniem zastrzeżeń, pod któremi może nastąpić przyjęcie
wiedeńskich uczniów na wszechnicy w Mnichowie i w innych kró-
lewsko-bawarskich zakładach naukowych.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rzą-
du, l. 58.

81.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 28. Grudnia 1848,

wydane do wszystkich administracyj dochodów skarbowych,

**mocą którego rozszerzonym zostaje zakres działania skarbowych
administracyj powiatowych i urzędów celnych komercyjalnych co
do postępowania celnego z przedmiotami wprowadzanemi.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rzą-
du, l. 59.

82.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 31.
Grudnia 1848,**

wydane do Naczelników wszystkich Rządów krajowych,

**stanowiące, iż na przyszłość w paszportach nie będzie wyrażano,
jaką kto religiję wyznaje.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rzą-
du, l. 60.

83.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 31. Grudnia 1848,

wydane do jeneralnej komendy ilirysko-średnio-austriackiej,

**które bliżej oznacza, o ile lekarzom cywilnym, czasowo służbę
zdrowia w wojsku pełniącym, za to osobne wynagrodzenie na-
leży się.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rzą-
du, l. 61.

80.

Erlass des provisorischen Unterrichtsministers vom 28. Dezember 1848,

an die Länder-Präsidien von Wien, Prag, Brünn, Graz, Laibach, Triest und Innsbruck,

womit die Modalitäten kundgemacht werden, unter welchen die Aufnahme von Wiener Studierenden an der Universität München und an den übrigen k. bairischen Lehranstalten stattfinden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 58.

81.

Erlass des Finanzministeriums vom 28. Dezember 1848,

an sämtliche Kameral-Gefällen-Verwaltungen,

womit der Wirkungskreis der Kameral-Bezirks-Verwaltungen und der Kommerzial-Zollämter in Beziehung auf die zollämtliche Behandlung von einzuführenden Gegenständen erweitert wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 59.

82.

Erlass des Ministeriums des Innern vom 31. Dezember 1848,

an sämtliche Länderchefs,

mit der Verfügung, daß es in Zukunft bei der Ausstellung von Reiseurkunden von der Angabe des Religionsbekenntnisses abzukommen habe.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 60.

83.

Erlass des Kriegsministeriums vom 31. Dezember 1848,

an das illirisch-innerösterreichische General-Kommando,

wodurch näher bestimmt wird, in wie ferne den Zivilärzten, die zeitweilig Sanitätsdienste für das Militär leisten, dafür eine besondere Entschädigung gebühre.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 61.

84.

Pismo Ministra handlu z dnia 31. Grudnia 1848,

wydane do wszystkich innych Ministerstw, do prezesa jeneralnej dyrekeyi rachunkowości i do bióra statystyki administracyjnej,

obejmujące zasady i kierunek, według których Ministerstwo handlu wprowadzi w działalność podległą sobie od dnia 1. Stycznia 1849 dyrekeyę statystyki administracyjnej.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 62.

85.

Pismo Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 2. Stycznia 1849.

dekret do wszystkich rządów krajowych, z wyłączeniem rządów w Medyolanie i Wencji; pismo do JW. komisarza nadwornego hr. Montekukoli; odezwa do najwyższego nadwornego ochmistrzowskiego urzędu; odezwa do Ministerstwa wojny,

o postępowaniu w razie gdy kto wstępuje do zagranicznego towarzystwa uczonych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 63.

86.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 2. Stycznia 1849.

wydane do morawsko-szląskiej administracyi dochodów skarbowych,

względem postępowania celnego z borówkami i czernicami.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 64.

87.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 3. Stycznia 1849,

wydane do rządów krajowych w Dolnej Austrii, Austrii powyżej Anizy, Czechach, Morawii, Galicyi, Styryi, Illiryi i Pomorzu,

jako uczniowie, odbierający tylko świadectwa z uczęszczania, obowiązani są składać opłatę naukową, lub wykazać się, iż uzyskali uwolnienie.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 65.

84.

Erlaß des Handelsministers vom 31. Dezember 1848,

an alle übrigen Ministerien, an den Präsidenten des Rechnungs-Direktoriums und an das Bureau der administrativen Statistik,

womit die Grundsätze und Richtungen bekannt gegeben werden, nach welchen das Handelsministerium die ihm vom 1. Jänner 1849 an unterstellte Direktion der administrativen Statistik in Thätigkeit setzen wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nro. 62.

85.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 2. Jänner 1849,

Decrete an sämtliche Länderstellen, mit Ausnahme jener zu Mailand und Venedig; Schreiben an den Herrn Hofkommissär Grafen Montecucoli; Note an das Oberst-Hofmeisteramt; Note an das Kriegsministerium.

Verfahren im Falle des Eintrittes in einen ausländischen Gelehrtenverein.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nro. 63.

86.

Erlaß des Finanzministeriums vom 2. Jänner 1849,

an die mährisch-schlesische Kameral-Gefällen-Verwaltung.

Rollbehandlung der Heidel- und Blaubeeren.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nro. 64.

87.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 3. Jänner 1849,

an die Länderstellen von Niederösterreich, Oesterreich ob der Enns, Böhmen, Mähren, Galizien, Steiermark, Ilirien und Küstenland.

Verpflichtung der Studierenden, die bloß Frequentations-Zeugnisse erheben, zum Erlage des Unterrichtsgeldes, oder zur Ausweisung der erlangten Befreiung.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nro. 65.

88.

Pismo Ministerstwa skarbu z dnia 3. Stycznia 1849,

wydane do Prezydentów wszystkich rządów krajowych, komisarza giełdy, do najwyższego nadwornego ochmistrzowskiego urzędu, do wszystkich ministerstw, do prezesa jeneralnej dyrekeyi rachunkowości, do Pana Gubernatora banku, do dyrekeyi funduszów umarzania i do Feldmarszałka Księcia Windischgrätz.

względem postępowania z obligacyjami dawniejszego długu państwa pięcio-, półpięta- i czteroprocentowymi w seryi 254, w dniu 2. Stycznia 1849 wylosowanemi.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 66.

89.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa i górnictwa z dnia 3. Stycznia 1849,

wydane do wszystkich rządów krajowych,

z poleceniem, aby urzędnicy do strzeżenia lasów ustanowieni, jak równie dozorey lasów, wykonywali przysięgę.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 67.

90.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 3. Stycznia 1849,

wydane do rządów krajowych w Niższej i Wyższej Austrii, Czechach, Morawii, Galicyi, Styryi, Illiryi Pomorzu i Tyrolu,

względem świadectw składać się mających przez uczniów, iż zasługują nadal pobierać stypendyja i być uwolnionymi od opłaty naukowej,

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 68.

91.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 3. Stycznia 1849,

wydane do wszystkich kas obwodowych,

że certyfikaty o odbytej podróży, wydawane miejskim urzędnikom kasowym przez kasy obwodowe przy odwożeniu podatków, wolne są od stempla. *)

Z powodu zaszłego wypadku, że władze dochodowe urzędników kasy obwodowej za wydanie nie ostemplowanego certyfikatu urzędnikowi kasy miejskiej

*) Połączona administracja dochodów skarbowych podała w dniu 15. Grudnia 1848 do l. 28.230 to rozporządzenie do wiadomości wszystkich skarbowych administracyj powiatowych, i podległych jej urzędów.

88.

Erlaß des Finanzministeriums vom 3. Jänner 1849,

an sämtliche Länder-Präsidenten, den Börsekommissär, das Oberhofmeisteramt, an sämtliche Ministerien, den Präsidenten des General-Rechnungs-Direktoriums, den Herrn Bank-Gouverneur, die Direktion des Tilgungs-fonds und den Feldmarschall Fürsten Windischgrätz,

über die Behandlung der in der Serie 254 am 2. Jänner 1849 verlosten Obligationen der älteren Staatsschuld zu fünf, viereinhalb und vier Prozent.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 66.

89.

Erlaß des Ministeriums für Landeskultur und Bergwesen vom 3. Jänner 1849,

an sämtliche Gubernien,

wodurch die Beerdigung des zur Bewachung der Wälder aufgestellten Forstbeamten- und Forstaufsichts-Personales angeordnet wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 67.

90.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 3. Jänner 1849,

an die Landesstellen von Niederösterreich, Oberösterreich, Böhmen, Mähren, Galizien, Steiermark, Illirien, Küstenland und Tirol,

bezüglich der Würdigkeitsausweise der Studierenden für den Fortgenuß der Stipendien und der Befreiung vom Unterrichtsgelde.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 68.

91.

Erlaß des Landesguberniums vom 3. Jänner 1849,

an sämtliche Kreisräthe,

über die Stempelfreiheit der, den Stadtkassenbeamten bei Steuerabfuhr durch die Kreisräthe auszufertigenden Reisezertifikate*).

Aus Anlaß eines vorgekommenen Falles, daß Kreisrathbeamten wegen Ausfertigung eines ungestempelten Zertifikates an einen Stadtkassenbeamten über die erfolgte vier-

*) Diese Vorschrift wurde von der vereinten Kameral-Gesällen-Verwaltung am 15. Dezember 1848 Z. 28230, zur Kenntniß sämtlicher Kameral-Bezirks-Verwaltungen den untergeordneten Aemtern gebracht.

na skutecznie ćwierćroczny odwóz podatków, za uchybienie stemplowe do odpowiedzialności pociągały. wysokie Ministerstwo skarbu orzekło postanowieniem z dnia 27. Listopada 1848 l. 36129/1441, iż certyfikaty o odbytej podróży, które przy odwożeniu podatków do kas obwodowych miejskim urzędnikom kasowym wydane bywają, jako pisma urzędowe za wolne od stempla uważać należy.

92.

S . p i s

wyłącznych przywilejów w dniu 4. Stycznia 1849 udzielonych przez
Ministryjum handlu,

przesłany do wszystkich prezydijów rządów krajowych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 69.

93.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 4. Stycznia 1849,

wydane do galicyjskiej administracyi dochodów skarbowych,

że deklaracje, na których naczelnicy skarbowych administracyj powiatowych umieszczają w krótkiej drodze pozwolenia do nabycia towarów nie będących w handlu, wolne są od stempla.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 70.

94.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia
5. Stycznia 1849,

wydane do prezydijów rządów krajowych w Niższej Austrii, Austrii powyżej Anizy, Czechach, Morawii, Galicyi, Styryi, Illiryi, Tyrolu, Pomorzu i Dalmaacyi, i do komisji gubernialnej w Krakowie,

względem upoważnienia prywatnych docentów do wydawania świadectw uczęszczania i postępu.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 71.

95.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 5. Stycznia 1849.

wydane do wszystkich naczelnich administracyj poczty,

względem zobowiązania stacyj pocztowych do oświetlania kolasek swoich, które w jazdach skarbowych jako powozów przydanych (Beiwagen) używają.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 72.

telfährige Steuerabfuhr von der Gefällsbehörde wegen Stempelgebühren zur Verantwortung gezogen wurden, hat das hohe Finanzministerium mit Dekret vom 27. November 1848 B. 36129/1441 entschieden, daß die Reisezertifikate, welche aus Anlaß der Steuerabfuhr an die Kreiskassen den städtischen Kassebeamten erfolgt werden, als ämtliche Ausfertigungen stempelfrei zu behandeln sind.

92.

V e r z e i c h n i ß

der von dem Ministerium des Handels am 4. Jänner 1849 verliehenen ausschließenden Privilegien,

mitgetheilt den sämmtlichen Länder-Präsidien.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 69. -

93.

Erlaß des Finanzministeriums vom 4. Jänner 1849,

an die galizische Kameral-Gefällen-Verwaltung.

Stempelfreiheit der Erklärungen, auf welche die im kurzen Wege von den Kameral-Bezirks-Vorstehern ertheilten Bewilligungen zum Bezug außer Handel gesetzter Waaren angesetzt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 70.

94.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 5. Jänner 1849,

an die Landes-Präsidien in Niederösterreich, Oesterreich ob der Enne, Böhmen, Mähren, Galizien, Steiermark, Illirien, Etrol, im Küstenlande, in Dalmazien und an die Subernal-Kommission in Krakau.

Berechtigung der Privatdozenten zur Ausstellung von Frequentations- und Fortgangszugnissen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 71.

95.

Erlaß des Handelsministeriums vom 5. Jänner 1849,

an alle Oberpostverwaltungen,

betreffend die Verpflichtung der Poststationen zur Beleuchtung ihrer bei den Aerialfahrten als Beiwagen verwendeten Kaleschen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 72.

96.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 6. Stycznia 1849,

wydane do administracyj dochodów skarbowych w Morawii i Szląsku,

że tabelle rozdrobionych gruntów wolne są od stempla.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 73.

97.

Postanowienie Cesarskie z dnia 7. Stycznia 1849,

wydane do Ministra wojny,

mocą którego ogłoszone zostają rozporządzenia względem korzystniejszego na przyszłość zaopatrzenia wdów i sierót, pozostałych po oficerach w wojnie poległych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 74.

98.

Postanowienie Cesarskie z dnia 8. Stycznia 1849,

wydane do Ministra skarbu,

mocą którego zatwierdzoną została uchwała sejmu walnego z dnia 3. Stycznia 1849 względem pożyczki państwa.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 75.

99.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 8. Stycznia 1849,

wydane do czeskiej administracyi dochodów skarbowych,

o postępowaniu stemplowem w czynnościach co do fundacyj staremi zwanych, już do majątku kościelnego należących, w zamiarze zatwierdzenia fundacyi uzupełnienia brakujących formalności, lub wystawienia brakujących dokumentów.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 76.

100.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 8. Stycznia 1849,

wydane do c. k. administracyj dochodów skarbowych w Pomorzu i Dalmaeyi,

względem postępowania celnego co do płótna z włókna aloesowego i innych przedmiotów z tegoż uprzedzonych i utkanych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego dziennika praw państwa i rządu l. 77.

96.

Erlaß des Finanzministeriums vom 6. Jänner 1849,

an die Kameral-Gefällen-Verwaltung für Mähren und Schlesien.

Stempelfreiheit der Grundzerstückungs-Tabellen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 73.

97.

Kaiserliche Verordnung vom 7. Jänner 1849,

an den Kriegsminister,

womit Verfügungen über die künftige günstigere Behandlung für alle Witwen und Waisen im Kriege gefallener Offiziere rücksichtlich ihrer Versorgung bekannt gegeben werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 74.

98.

Kaiserliche Verordnung vom 8. Jänner 1849,

an den Finanzminister,

wodurch der Reichstagsbeschuß vom 3. Jänner 1849 in Betreff eines Staatsanlehens genehmigt wurde.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 75.

99.

Erlaß des Finanzministeriums vom 8. Jänner 1849,

an die böhmische Kameral-Gefällen-Verwaltung.

Stempelbehandlung der Verhandlungen über sogenannte alte, bereits zum Kirchenvermögen gehörige Stiftungen in der Richtung die Stiftung zu konfirmiren, abhängige Förmlichkeiten zu ergänzen oder fehlende Stiftsbriefe auszufertigen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 76.

100.

Erlaß des Finanzministeriums vom 8. Jänner 1849,

an die k. k. kaisänländisch-balmatinische Kameral-Gefällen-Verwaltung,

über die Zollbehandlung der Leinwand aus Moefasern, und anderer aus diesem Stoffe gestrickten und gewirkten Gegenstände.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 77.

101.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 9. Stycznia 1849,
wydane do połączonych administracyj dochodów skarbowych, wyższo- i niższo-austriackiej, pomorsko-
dalmackiej i galicyjskiej,
**rozwiązujące wiele pytań co do indossowania stemplów przy
alegatach.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rzą-
du l. 78.

102.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 10. Stycznia 1849,
wydane do rządów krajowych i administracyj dochodów skarbowych w Wiedniu, Bernie, Lwowie i Gracu,
**mocą którego ogłoszone zostają dalsze zarządzone środki do ula-
twienia handlu między Węgrami i innymi częściami państwa, i do
zabezpieczenia wspólnej administracji skarbowej.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rzą-
du l. 79.

103.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 10. Stycznia 1849,
wydane do Rządu krajowego wyższo-austriackiego, i morawsko-szląskiego,
w którym nowe budowle wolnością od podatków obdarzono.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rzą-
du l. 80.

104.

Postanowienie Cesarskie z dnia 10. Stycznia 1849,
wydane do Ministra wojny,
**którym nakazano zmianę nazwy obydwu włoskich pułków gra-
nicznych, oraz pułku granicznego wołosko-banackiego.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rzą-
du l. 81.

105.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 10. Stycznia 1849,
wydane do administracji dochodów skarbowych w Styrii i Illiryi,
**z objaśnieniami postanowienia z dnia 7. Czerwca 1848 nr.
17168—1834, względem uwolnienia od opłaty myta wszystkich
wozów z materiałami przeznaczonemi do odbudowania budyn-
ków uszkodzonych przez wypadki elementarne.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rzą-
du l. 82.

101.

Erlaß des Finanzministeriums vom 9. Jänner 1849,

an die vereinte ober- und niederösterreichische, an die kaisertumländisch-dalmatinische und die galizische Kameral-Gefällen-Verwaltung.

wodurch mehrere Anfragen über die Stempel-Indossirung von Beilagen gelöst werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 78.

102.

Erlaß des Finanzministeriums vom 10. Jänner 1849,

an die politischen Landesstellen und die Kameral-Gefällen-Verwaltungen zu Wien, Brünn, Leinberg und Grätz.

womit weitere, zur Erleichterung des Verkehrs zwischen Ungarn und den anderen Theilen des Gesamtstaates und zur Sicherung der gemeinsamen Finanzverwaltung ergriffene Maßregeln kundgemacht werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 79.

103.

Erlaß des Finanzministeriums vom 10. Jänner 1849,

an die ob der ennsische Regierung und das mährisch-schlesische Subernium.

Begünstigung der Neubauten hinsichtlich der Steuerfreiheit.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 80.

104.

Kaiserliche Verordnung vom 10. Jänner 1849,

an den Kriegsminister,

womit eine veränderte Benennung der beiden wallachischen Grenzregimenter, so wie des wallachisch-banatischen Grenzregimentes angeordnet wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 81.

105.

Erlaß des Finanzministeriums vom 10. Jänner 1849,

an die Kameral-Gefällen-Verwaltung für Steiermark und Ilirien.

Erläuterungen zur Verordnung vom 7. Juni 1848 S. 17168—1834, hinsichtlich der Mauthfreiheit aller Fuhrn mit Baumaterialien zur Wiederaufbauung von durch Elementar-Ereignisse beschädigten Gebäuden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 82.

106.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 12. Stycznia 1849,

wydane do administracji dechodów skarbowych w Pomorzu i Dalmacyi,

o czasie przechowywania w składach urzędowych rzeczy pochodzących z rozbitcia okrętu.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 83.

107.

Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 12. Stycznia 1849,

względem przyłączenia galicyjskich obwodów: Wadowickiego, Bocheńskiego, Sandeckiego, Jasielskiego, Tarnowskiego i Rzeszowskiego do istniejącej w Krakowie c. k. komisji gubernijalnej.

W skutek rozporządzenia wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 25. Listopada 1848 l. 5., obwody galicyjskie: Wadowicki, Bocheński, Sandecki, Jasielski, Tarnowski i Rzeszowski przyłączone zostały do istniejącej w Krakowie komisji gubernijalnej w ten sposób, iż taż naprzyszłość ma pod nadzorem i kontrolą galicyjskiego Gubernatora krajowego sprawować polityczny zarząd rzeczonych obwodów według zakresu działania c. k. Rządu krajowego, z wyjątkiem niektórych temuż pozostawionych przedmiotów.

Co podaje się do powszechnej wiadomości z tym dodatkiem, iż tak rozszerzona działalność c. k. krakowskiej komisji gubernijalnej z dniem 1. Lutego 1849 r. rozpocznie się.

108.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodziel i budowli publicznych z dnia 13. Stycznia 1849,

wydane do naczelnich administracji poczty, z wyjątkiem Kroacyi, Sławonii, Węgier i Siedmiogrodu,

obejmujące instrukcyję urzędową dla c. k. naczelnich administracyj pocztowych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 84.

109.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 14. Stycznia 1849,

wydane do kolegium profesorów nauk teologicznych w Przemyśle,

mocą którego zupełne wykluczenie z nauk ulega zatwierdzeniu Ministerstwa oświecenia.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 85.

106.

Erlaß des Finanzministeriums vom 12. Jänner 1849,

an die kistenländisch-dalmatinische Kameral-Gefällen-Verwaltung.

über die Dauer der Frist zur Aufbewahrung der von einem Schiffbruche herrührenden Güter in den ämtlichen Niederlagen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 83.

107.

Kundmachung des Landesguberniums vom 12. Jänner 1849,

betreffend die Zuweisung der galizischen Kreise Wadowize, Bochnia, Sandez, Jaslo, Tarnow und Njeszow an die zu Krakau bestehende k. k. Gubernial-Kommission.

Zufolge Erlasses des hohen Ministeriums des Innern vom 25. November 1848 Nr. 5, sind die galizischen Kreise Wadowize, Bochnia, Sandez, Jaslo, Tarnow und Njeszow, der zu Krakau bestehenden k. k. Gubernial-Kommission in der Art zugetheilt worden, daß dieselbe in Zukunft die politische Geschäftsverwaltung jenes Gebietes nach dem Wirkungskreise des k. k. Landesguberniums, mit Ausnahme einiger dem letzteren vorbehaltenen Gegenstände, unter Aufsicht und Kontrolle des galizischen Landes-Gouverneurs zu versehen haben wird.

Welches hiemit mit dem Beylage zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird, daß die hiernach erweiterte Wirksamkeit der Krakauer k. k. Gubernial-Kommission mit dem 1. Februar 1849 ihren Anfang nehmen werde.

108.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 13. Jänner 1849,

an die Oberpostverwaltungen, mit Ausnahme von Kroazien, Slavonien, Ungarn und Siebenbürgen,

enthaltend den Amts-Unterricht für die k. k. Oberpostverwaltungen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 84.

109.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 14. Jänner 1849,

an die Lehrkörper der theologischen Studien in Przemysl,

womit eine gänzliche Ausschließung von den Studien der Genehmigung des Unterrichtsministeriums vorbehalten wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 85.

110.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 14. Stycznia 1849,

wydane do administracji dochodów skarbowych w Austrii powyżej i poniżej Anizy,
**oznaczające przepisy postępowania celnego z glansem szklanym
 ze szkłem nasypywanem czyli nakrapianem, oraz z
 piaskiem szklanym.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 86.

111.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 14. Stycznia 1849,

wydane do wszystkich urzędów obwodowych,

**względem pouczenia ludu wiejskiego o skutkach oporu przeciw
 dozorcóm leśnym, tudzież właścicieli lasów względem mającego
 się zasięgać pozwolenia broni dla dozorców tychże.**

Okólnik Rządu krajowego *), we względzie samowładnego naruszania własności lasów pod dniem dzisiejszym wydany, dojdzie temi czasy urzędu obwodowego ku należytemu tegoż obwieszczeniu.

Rząd krajowy uwzględniając ważność przedmiotu poleca niniejszem temuż urzędowi obwodowemu, ażeby usilnego dolożył starania, by przytem lud wiejski należycie był pouczonym, a szczególnie, by zwrócono jego uwagę na kary przepisane, jakieby pociągnął opór stawiony urzędnikom, lub dozorcóm leśnym **).

Względem upoważnienia, by wolno było powierzyć dozorcóm broń potrzebną właściciele lasów mają się udać do pana Naczelnika obwodu i właściwego komendanta stacyi, wykazując dokładnie potrzebę jej posiadania. W którymto przedmiocie dominijom stósowne objaśnienie udzielić należy.

112.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 15. Stycznia 1849,

wydane do wszystkich administracyj dochodów skarbowych i politycznych władz krajowych,

obejmujące przepis, iż przy wymiarze stempla do sądowego oddania spadku, albo do wydania majątku sierót lub osób pod kuratelą będących, wartość znajdujących się tamże publicznych obligacyj według kursu ma być rachowana.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 87.

*) Obacz tom dodatkowy Dziennika praw państwa l. 67.

***) Porównaj z późniejszym rozporządzeniem z dnia 28. Lutego 1849, w tomie dodatkowym Dziennika praw krajowych pod l. 193.

110.

Erlaß des Finanzministeriums vom 14. Jänner 1849,

an die Kameral-Gefällen-Verwaltung für Oesterreich ob und unter der Enns,

womit die zollamtliche Behandlung von Glasglanz, Streu- oder Sprengglas und Glasstaub bestimmt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 86.

111:

Erlaß des Landesguberniums vom 14. Jänner 1849,

an sämtliche Kreisämter,

betreffend die Belehrung des Landvolkes über die Folgen einer Widersetzung gegen das Forstpersonale, so auch der Waldeigenthümer wegen einzuholender Bewilligung um Waffen für das Amtspersonale.

Das heute erlassene Gubernial-Kreis Schreiben *), die widerrechtlichen Eingriffe in das Waldeigenthum betreffend, wird dem Kreisamte zur vorschriftsmäßigen Kundmachung demnächst zukommen.

Bei der Wichtigkeit der Sache wird demselben empfohlen, angelegentlich dafür Sorge zu tragen, daß hierbei das Landvolk gehörig belehrt, und vornehmlich auf die strafgesetzlichen Folgen einer Widersetzung gegen das Forstbeamten- oder Forstaufsichts-Personale aufmerksam gemacht werde **).

Wegen zu ertheilender Bewilligung, die erforderlichen Waffen dem Amtspersonale anvertrauen zu dürfen, haben sich die Waldeigenthümer an den Herrn Kreisvorsteher und den betreffenden Stations-Kommandanten unter genauer Nachweisung des Bedürfnisses zu wenden. Den Dominien sind demnach die entsprechenden Belehrungen hinauszugeben.

112.

Erlaß des Finanzministeriums vom 15. Jänner 1849,

an sämtliche Kameral-Gefällen-Verwaltungen und an die politischen Landesbehörden.

Bestimmung, daß bei Bemessung des Stempels zur gerichtlichen Verlassenschafts-Einantwortung, oder zur Uebergabe eines Pupillar- oder Kuratel-Vermögens, der Kourewerth der darunter befindlichen öffentlichen Obligationen in Anschlag zu bringen sei.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 87.

*) Siehe im Ergänzungsbande des Reichsgesetzblattes unter Nr. 67.

***) Vergleiche auch den späteren Erlaß vom 28. Februar 1849, im Ergänzungsbande des Landesgesetzblattes unter Nr. 193.

113.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 15.
Stycznia 1849,**

wydane do Naczelników wszystkich rządów krajowych,

**którem znoszą się istniejące dotychczas wyjątki od obowiązku
kwaterunku wojskowego i dawania podwód.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 88.

114.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 15. Stycznia 1849,

wydane do Naczelnika rządu krajowego w Austrii powyżej Anizy, i do galicyjskiego Rządu krajowego,

**którem znosi się istniejąca do tychezas przy rządach krajowych
komisyja handlowa i gospodarcza.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 89.

115.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 16.
Stycznia 1849,**

wydane do Naczelników rządów krajowych w Niższej Austrii, Austrii [powyżej Anizy, Czechach, Morawii, Styryi, Galicyi, Illiryi, Tyrolu i Dalmacyi,

**którem wydano przepisy względem uczniów chirurgii, oraz pół-
rocznych egzaminów z nauki weterynaryi, tudzież nauki o choro-
bach zaraźliwych.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 90.

116.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 16.
Stycznia 1849,**

wydane do Dyrekcyi zakładu weterynaryi w Wiedniu,

względem reformy w nauce weterynaryi.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 91.

113.

Erlass des Ministeriums des Innern vom 15. Jänner 1849,

an alle Länderchefs,

womit die Aufhebung der bisher bestandenen Ausnahme von der Verpflichtung der Militär-Bequartierung und der Leistung der Vorspann angeordnet wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 88.

114.

Erlass des Handelsministeriums vom 15. Jänner 1849,

an den Chef der Landesregierung für Oesterreich ob der Enns, und an das Landesgubernium in Galizien,

womit die Aufhebung der bei den Landesregierungen bestehenden Handels- und Landwirthschafts-Kommission verfügt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 89.

115.

Erlass des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 16. Jänner 1849,

an die Länderchefs von Niederösterreich, Oesterreich ob der Enns, Böhmen, Mähren, Steiermark, Galizien, Illirien, Tirol und Dalmazien.

Verfügungen bezüglich der Studierenden der Chirurgie, dann bezüglich der Semestralprüfungen aus der Thierheilkunde und Seuchenlehre.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 90.

116.

Erlass des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 16. Jänner 1849,

an die Direktion des Thierarznei-Institutes in Wien,

betreffend die Reform des thierärztlichen Studiums.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 91.

117.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 16. Stycznia 1849,

wydane do wszystkich urzędów obwodowych,

jako depozyta sądowe przysyłane do funduszu umarzania, i przez tenże zwracane, wolne są od opłaty pocztowej.

Gdy zarząd państwa dalekim jest od zamiaru, aby miał urzędowi sądowo-depozytowym zrządać wydatki z powodu odwożenia depozytów do głównej kasy funduszu umarzania, wysokie Ministerstwo skarbu postanowiło pod dniem 26. Sierpnia 1848 r. l. 3797, że też urzędy depozytowe tak przy przeselaniu, jako i przy odbiorze na powrót swych depozytów, od uiszczania jakiegokolwiek opłaty pocztowej wolne być mają.

118.

Obwieszczenie prezydyjalne Trybunału apelacyjnego z dnia**16. Stycznia 1849 *)**,

mocą którego wszystkich urzędników sądowych wezwano, aby przyswoili sobie w najkrótszym, ile być może, czasie dokładną znajomość języków krajowych.

Wysokie Ministerstwo sprawiedliwości oznajmiło rozporządzeniem z dnia 8. Stycznia b. r. l. 163, iż, by zupełne zjednać znaczenie zasadzie równouprawnienia narodowości, w wykonywaniu sądów, a szczególnie w przyszłej organizacji ustnego i jawnego sądowego postępowania, konieczną jest rzeczą, aby urzędnicy sądowi posiadali dokładną znajomość języka w tej części Galicyi używanego, w której będą ustanowieni, i aby mogli odbywać rozprawy z ludem wiejskim w jego ojczystym języku. Zatem wezwanymi zostają w skutek rzeczonoego wysokiego rozporządzenia wszyscy urzędnicy sądowi w Galicyi i na Bukowinie, ażeby się starali o nabycie w czasie, ile być może, najkrótszym dokładnej znajomości języka krajowego, używanego w tej części kraju, gdzie na przyszłość zamierzają dla siebie znaleźć pomieszczenie: skoro albowiem zasadzie równouprawnienia narodowości co do wyłącznego używania w rozprawach sądowych języka krajowego we wszystkich prowincjach bez wyjątku praktyczne może być dane znaczenie, dokładną znajomość tegoż języka jako niezbędny warunek dla wszystkich urzędników sądowych potrzeba będzie z tym skutkiem uważać, że nieumiejętność języka ma wyłączać od prawa ubiegania się o urząd przy władzach sądowych tegoż kraju.

---

*) To obwieszczenie przesłanem zostało także przy rozporządzeniu prezydyjalnem Rządu krajowego z dnia 22. Stycznia 1849, do naczelników wszystkich obwodów, celem udzielenia go wszystkim urzędującym justycyaryuszom.

117.

Erlaß des Landesguberniums vom 16. Jänner 1849,

an sämtliche Kreisämter,

betreffend die Portofreiheit der an den Tilgungsfond eingesendeten und von demselben wieder zurückgesendeten gerichtlichen Depositen.

Da es nicht in der Absicht der Staatsverwaltung liegt, den gerichtlichen Depositenämtern aus Anlaß der Abfuhr ihrer Depositen an die Tilgungsfonds-Hauptkasse Auslagen zu verursachen, so hat das hohe Finanz-Ministerium unterm 26. August 1848 Z. 3797 die Verfügung getroffen, daß diese Depositenämter sowohl bei der Einföndung, als bei der Rücksendung ihrer Depositen von jeder Postgeböhrentichtung freigehalten werden.

118.

Kundmachung des Appellationsgerichts-Präsidiiums vom 16.

Jänner 1849 *),

womit alle Gerichtsbeamten aufgefordert werden, sich die vollkommene Kenntniß der landesüblichen Sprachen in möglichst kürzester Frist zu erwerben.

Das hohe Justiz-Ministerium hat mit Erlaß vom 8. Jänner l. J. Z. 163 eröffnet, daß es, um dem Grundsätze der Gleichberechtigung der Nationalitäten bei der Ausübung der Rechtspflege, und insbesondere bei der künftigen Organisirung des mündlichen und öffentlichen Gerichtsverfahrens volle Geltung zu verschaffen, unumgänglich nöthig sei, daß die in den betreffenden Landestheilen Galiziens bei den Gerichten anzustellenden Beamten der in dem betreffenden Landestheile üblichen Landessprache vollkommen mächtig sind, um auch mit dem Landvolke in seiner Muttersprache verhandeln zu können. Es werden daher in Folge des obgedachten hohen Ministerial-Erlasses sämtliche Gerichtsbeamten in Galizien und in der Bukowina aufgefordert, daß sie die vollkommene Kenntniß der in jenem Theile des Landes, wo sie ihr künftiges Unterkommen zu finden beabsichtigen, üblichen Landessprachen in möglichst kurzer Frist zu erwerben trachten, indem, sobald dem Grundsätze der Gleichberechtigung der Nationalitäten bezüglich des ausschließlichen Gebrauchs der landesüblichen Sprache jeder Provinz bei den gerichtlichen Verhandlungen durchgehends in allen Provinzen die praktische Geltung verschafft werden kann, die vollkommene Kenntniß jener Sprache als unumgängliches Erforderniß für das gesammte Richteramt=Personale in der Art anzusehen seyn wird, daß die Nichtkenntniß der Sprache von dem Anspruche auf eine Bedienstung bei den Gerichtsbehörden der betreffenden Provinz ausschließen solle.

*) Diese Kundmachung wurde mit dem Landes-Präsidial-Erlaße vom 22. Jänner 1849, auch sämtlichen Kreisvorsiehern zur Betheiligung aller angestellten Justizdiäre mitgetheilt.

119.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 17. Stycznia 1849,

wydane do wszystkich Trybunałów apelacyjnych.

Przepis o potrzebie przedsięwzięcia według patentu z dnia 7. Września 1848 nowego oszacowania przy egzekucyjnej sprzedaży nieruchomości, które przez tenże patent uległy niższeniu ceny szacunkowej.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 92.

120.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 17. Stycznia 1849,

wydane do prezydentów krajowych i Naczelników administracji dochodów skarbowych w Austrii powyżej i poniżej Anizy, Tyrolu, Pomorzu, Dalmacyi, Galicyi, Czechach i Morawii,

jako zakaz wywozu krajowych monet złotych i srebrnych rozciągnięto na przeselki, przychodzące z Węgier i krajów z temiż połączonych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 93.

121.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 18. Stycznia 1849,

wydane do Naczelników wszystkich rządów krajowych, i do pełnomocnego Komisarza Hrabiego de Montekukoli,

o zniesieniu kontroli rządowej nad budowlami gmin, na koszt tychże stawianemi.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 94.

122.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 18. Stycznia 1849,

wydane do administracji dochodów skarbowych w Austrii powyżej i poniżej Anizy,

oznajmujące, iż ustanowione dekretem z dnia 1. Października 1848 l. 4536 ułatwienia kontroli na bawełnę i przędzę bawełnianą, odnoszą się także do klejowej waty bawełnianej.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 95.

119.

Erlaß des Justizministeriums vom 17. Jänner 1849,

an sämtliche Appellationsgerichte.

Vorschrift über die nach dem Patente vom 7. September 1848 neuerlich vorzunehmende Schätzung bei exekutiven Feilbietungen von Realitäten, die durch dieses Patent eine Werthveränderung erlitten haben.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 92.

120.

Erlaß des Finanzministeriums vom 17. Jänner 1849,

an die Länder-Präsidien und an die Vorstände der Kameral-Gefällen-Verwaltungen in Oesterreich ob und unter der Enns, Tirol, Küstenland und Dalmazien, dann Galizien, Böhmen und Mähren,

die Ausdehnung des Verbotes der Ausfuhr von inländischen Gold- und Silbermünzen auf Sendungen, die aus Ungarn und dessen Nebenländern kommen, betreffend.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 93.

121.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 18. Jänner 1849,

an sämtliche Länderchefs und an den bevollmächtigten Kommissar Grafen von Montekucoli.

Aufhebung der Staats-Kontrolle über die auf Kosten der Gemeinde bewerkstelligten Gemeinde-Bauten.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 94.

122.

Erlaß des Finanzministeriums vom 18. Jänner 1849,

an die Kameral-Gefällen-Verwaltung für Oesterreich ob und unter der Enns.

Erklärung, daß die mit Erlaß vom 1. Oktober 1848 Z. 4536, für Baumwolle und Baumwollgarn festgesetzten Kontroll- Erleichterungen, auch auf geleimte Baumwollwatta Anwendung finden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 95.

123.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 19. Stycznia 1849,

wydane do jeneralnej komendy wojsk we Włoszech, i do wszystkich jeneralnych komend krajowych i granicznych, do jeneralnej komendy wojsk w Węgrzech, do nad-komendy marynarki i do komendy twierdzy mogunckiej,

wyjaśniające, iż lekarzom wojskowym do stopnia nadlekarza włącznie przynależy charakter oficerski.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 96.

124.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 19. Stycznia 1849 *),

wydane do wszystkich urzędów obwodowych, i do lwowskiego magistratu,

mocą którego, celem zaslonienia publiczności od nabywania nieświeżych wód mineralnych, nakazano, aby naprzyszłość na flaszkach i bańkach był wypalanym rok napelniania ich, a dokładnego zachowania tego przepisu ściśle pilnowano.

Do wszystkich.

Gdy doświadczenie nauczyło, że nabywane z handlów wody mineralne, które częstokroć nieświeże sprzedają się, przeto dla leczących się są bezskutecznymi, zatem wysokie Ministerstwo spraw wewnętrznych, w celu ochrony publiczności od nabywania nieświeżych wód mineralnych, nakazało rozporządzeniem z dnia 5. b. m. l. 275, aby naprzyszłość na flaszkach i bańkach, w których woda mineralna bywa rozselana, rok czerpania wypalono, i aby przedsiębiorców, dyrektorów i właścicieli źródeł mineralnych, lub zdrojów leczących, bez wyjątku do przestrzegania tego przepisu zobowiązano, tudzież by ich w tym względzie ściśle doglądano.

Dodatek do wszystkich urzędów obwodowych.

W skutek czego urząd obwodowy otrzymuje polecenie, aby o osnowie niniejszego wysokiego rozporządzenia wszystkie zwierzchności miejscowe i urzędników zdrowia, a za pośrednictwem pierwszych szczególnie także wszystkich wodami mineralnymi handlujących aptekarzy i kupców natychmiast zawiadomił, i nad temiż przez magistraty, oraz przez obwodowych i miejskich urzędników zdrowia, staranną miał baczność.

Dodatek do urzędów obwodowych 1. w Czerniowcach, 2. w Kołomyi, 3. w Samborze, 4. w Sanoku i 5. w Sączu.

Gdy z pomiędzy wód mineralnych, które w tamiecznym są obwodzie, woda

*) To rozporządzenie udzielono jednocześnie kolegium profesorów wydziału lekarsko-chirurgicznego i dyrekcji szpitala ogólnego, ku powzięciu wiadomości.

123.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 19. Jänner 1849,

an das Armeegeneral-Kommando in Italien und die sämtlichen Länder- und Grenz-General-Kommanden, das Armeegeneral-Kommando in Ungarn, das Marine-Oberkommando und das Mainzer Festungskommando.

Erläuterung über den, den Militär-Aerzten bis einschließlich der Oberärzte zukommenden Offiziers-Charakter.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 96.

124.

Erlaß des Landesguberniums vom 19. Jänner 1849 *),

an sämtliche Kreisämter und den Lemberger Magistrat,

womit, um das Publikum vor dem Bezuge veralteter Mineralwässer zu verwahren, angeordnet wird, daß künftig auf den Flaschen und Krügen die Jahreszahl ihrer Füllung eingebrennt, und die genaue Beobachtung dieser Maßregel strenge überwacht werden soll.

Für alle.

Da die Erfahrung gelehrt hat, daß die im Handel bezogenen Mineralwässer oft aus einer veralteten Schöpfzeit, und daher unwirksam, den Kurgästen zum Gebrauche geboten werden, so hat das hohe Ministerium des Innern, um das Publikum vor dem Bezuge veralteter Mineralwässer zu schützen, mit dem Erlaße vom 5. d. M. Z. 275 anzuordnen befunden, daß künftig auf den Flaschen und Krügen, in denen Mineralwässer verführt werden, die Jahreszahl der Füllung eingebrennt seyn soll, und die Unternehmer, Direktoren und Eigenthümer von Mineralquellen oder Gesundheitsbrunnen zur Beobachtung dieser Maßregel ohne Ausnahme zu verhalten, und in dieser Beziehung gehörig zu überwachen sind.

Weisung für sämtliche Kreisämter.

Das Kreisamt erhält in Folge dessen den Auftrag, von dieser hohen Verfügung alle Ortsobrigkeiten und Sanitäts-Individuen, und durch Erstere insbesondere auch alle mit Mineralwässer Handel treibenden Apotheker und Handelsleute sogleich in die Kenntniß zu setzen, und die genaue Beobachtung derselben durch die Magistrate, dann das Kreis- und städtische Sanitäts-Personale sorgfältig überwachen zu lassen.

Weisung für die Kreisämter 1. zu Czernowiz, 2. Kolomea, 3. Sambor, 4. Sanok und 5. Sandez.

Da übrigens aus der Zahl der dortkreises vorkommenden Mineralwässer jenes

*) Diese Weisung ist gleichzeitig auch dem medizinisch-chirurgischen Lehrkörper und der Direktion des allgemeinen Krankenhauses zur Wissenschaft mitgetheilt worden.

- do 1.
 z Pojana niagrin, pod nazwą dornańskiej,
 do 2go
 z źródła Burkut zwanego,
 do 3go
 z truskawieckiego źródła leśnego, pod nazwą gorzkiej wody,
 do 4go
 z Iwonicza
 do 5go
 z Krynicy i Szczawnicy,
 do wszystkich
 w butelkach rozwożoną i w handel dawaną bywa, przeto wezwanym zostaje
 urząd obwodowy o bezzwłoczne zarządzenie, aby przy napełnianiu i przesęcie
 do 1., 2., 3. i 4.,
 tej wody mineralnej
 do 5.,
 tych obydwu wód mineralnych
 do 1., 2., 3., 4. i 5.,
 odtąd ściśle według niniejszego przepisu postępowano.

Dodatek do magistratu lwowskiego.

O tem wysokim rozporządzeniu ma magistrat wszystkich w stolicy praktykujących lekarzy i chirurgów, głównie zgromadzenie aptekarzy i wszystkich kupeców, którzy albo trudnią się handlem wód mineralnych, albo z mocy upoważnienia swego takowe w handlu mieć mogą, natychmiast zawiadomić z tym dodatkiem, iż polecono jednocześnie, aby przy napełnianiu i przesęcie tutejszo-krajowych, w handlu będących wód mineralnych, jakoto: dornańskiej, burkuckiej, truskawieckiej, iwonickiej, szczawnickiej i krynickiej niniejszy przepis odtąd ściśle zachowywano.

Zresztą obowiązkiem będzie magistratu przez miejskich urzędników zdrowia starannie nad tem czuwać, aby nie przekraczano nigdzie tego ogólnie obowiązującego przepisu.

125.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 20. Stycznia 1849,

wydane do wszystkich krajowych i granicznych komend jeneralnych,

z postanowieniem, że placą chorych inwalidów patentowych przez czas leczenia ich w szpitalach publicznych przypada funduszowi szpitalnemu.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 97.

für 1,
 von Pojana niagrín, unter dem Namen des Dornaer Mineralwassers,
 für 2,
 aus der sogenannten Burkut-Quelle
 für 3,
 aus der Waldquelle in Truskawiez, unter dem Namen des Bitterwassers,
 für 4,
 von Iwonicz
 für 5,
 von Krzyniza und Szcawniża
 für alle,
 in Flaschen verführt, und in Handel gesetzt wird, so wird das Kreisamt zugleich ange-
 wiesen, sogleich die Einleitung zu treffen, damit sich bei der Füllung und Versendung
 für 1, 2, 3 und 4,
 dieses Mineralwassers
 für 5,
 dieser beiden Mineralwässer
 für 1, 2, 3, 4 und 5,
 von nun an genau nach dieser Vorschrift benommen werde.

Beisatz für den Lemberger Magistrat.

Der Magistrat hat sämmtliche in der Hauptstadt praktizirenden Aerzte und Wund-
 ärzte, das Apotheker-Haupt-Gremium und alle Handelsleute, welche sich mit dem
 Handel der Mineralwässer befassen, oder nach Maßgabe ihres Handelsbefugnisses solche
 im Handel zu führen berechtigt sind, von dieser hohen Verfügung mit dem Beisatz
 sogleich in die Kenntniß zu setzen, daß unter Einem die Einleitung getroffen wird, da-
 mit sich auch bei der Füllung und Versendung der hierländischen im Handel vorkom-
 menden Mineralwässer, als des Dornaer, Burkuter, Truskawiezer, Iwoniczer, Szcawni-
 zaer und Krzynizaer Mineralwassers von nun an genau nach dieser Vorschrift benom-
 men werde.

Dem Magistrate wird es übrigens obliegen, durch das städtische Sanitäts-Perso-
 nale sorgfältig darüber wachen zu lassen, damit von keiner Seite eine Uebertretung die-
 ser allgemein verbindenden Vorschrift statfinde.

125.

Erlass des Kriegsministeriums vom 20. Jänner 1849,

an sämmtliche Länder- und Grenz-General-Kommanden,

womit bestimmt wird, daß der Gehalt erkrankter Patental-Invaliden bei ihrer
 Behandlung in öffentlichen Spitälern dem Spitalsfonde zukomme.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
 Nr. 97.

126.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 20. Stycznia 1849,

wydane do Naczelnika rządu krajowego w Galicyi, tudzież Naczelnika komisji gubernyjnej w Krakowie,
o obchodzeniu świąt ruskich równo z łacińskimi, o zakazie powoływania Rusinów do stawienia się przed władzami w ich święta, niemniej odbywania targów i uczenia po szkołach.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 98.

127.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 21. Stycznia 1849,

wydane do wszystkich urzędów i kas obwodowych, tudzież do prokuratury, do krajowej izby rachunkowej, do kasy wymian pieniędzy i do skarbowego głównego urzędu płatniczego,

mocą którego dobrodziejstwo urzędnikom administracyi dochodów skarbowych najwyższem postanowieniem z dnia 17. Maja 1842 dozwolone, iżby ci kaucyje służbowe wyjątkowo zapomocą odciągań z płacy składać mogli, rozeiągniono także na urzędników administracyi politycznej.

Ażeby urzędnikom, którzy nie są w możności, połączone z nadanemi im urzędami kaucyje stosownie do przepisów przed wejściem w służbę w zupełności w monecie kruszcowej złożyć, albo hypotecznie zabezpieczyć, składanie tychże kaucyj ułatwić, administracyja dochodów skarbowych przez byłą powszechną kamerę nadworną w skutek najwyższego postanowienia z dnia 17. Maja 1842 rozporządzeniem z dnia 7. Czerwca 1842 l. 21480/1685 została upoważniona, dozwalać wyjątkowo w wypadkach szczególnego uwzględnienia godnych na uiszczenie kaucyi przez odciąganie od płacy onych, jednakże pod następującemi warunkami:

1. Pozwolenie to może być udzielonem jedynie na wyraźne żądanie, i jeżeli nabyto zupełnego przekonania, iż urzędnik w żaden inny sposób przepisanej kaucyi złożyć nie jest w możności.

2. Taki wyjątek powinny usprawiedliwić tak względy służbowe, jakoteż osobiste zasługi, i ucieżność urzędnika, czyniąca go zaufania godnym.

3. Przynajmniej czwarta część kwoty na kaucyją przypadająca powinna być natychmiast, jeszcze przed wejściem w służbę, czyli wykonaniem przysięgi w gotowiznie w monecie konwencyjnej zaliczoną, lub hypotecznie zabezpieczoną, i tylko pozostałe trzy części mogą być dopełniane zapomocą odciągania od płacy w równych miesięcznych ratach skutecznianego, które wszakże w żadnym wypadku po za przeciąg lat trzech przechodzić nie mają, przyczem włożono

126.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 20. Jänner 1849,

an den Landeschef von Galizien und den Chef der Gubernial-Kommission in Krakau,

wegen Gleichachtung der ruthenischen Feiertage mit jenen des lateinischen Ritus, Verbot der Vorladungen der Ruthenen vor Behörden, so wie der Abhaltung der Märkte und des Besuches der Schulen an solchen Feiertagen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 98.

127.

Erlaß des Landesguberniums vom 21. Jänner 1849,

an sämtliche Kreisämter und Kreiskassen, dann an die Kammerprokurator, Provinzial-Staatsbuchhaltung, Einlösung- und Verwechslungskassa und das Kameral-Hauptzahlamt,

womit die, mit der allerhöchsten Entschließung vom 17. Mai 1842 den Beamten der Kameral-Gefällen-Verwaltung bewilligte Begünstigung, die Dienstkautionen ausnahmsweise durch Gehaltabzüge berichtigen zu dürfen, auch auf die Beamten der politischen Verwaltung ausgedehnt wird.

Um den Beamten, welche außer Stande sind, die Kautionen, die mit den ihnen verliehenen Dienststellen verbunden sind, vorschriftsmäßig vor Antritt des Dienstes vollständig in Metall-Münze zu erlegen, oder hypothekarisch sicher zu stellen, den Erlag der Kautionen zu erleichtern, hat die bestandene allgemeine Hofkammer in Folge allerhöchster Entschließung vom 17. Mai 1842 mit Dekret vom 7. Juni 1842 Zahl 21480/1685 die Kameral-Gefällen-Verwaltung ermächtigt, ausnahmsweise in besonders rücksichtswürdigen Fällen die Berichtigung der Kaution durch Gehalts-Abzüge, jedoch unter folgenden Bedingungen zu bewilligen:

1. Darf diese Bewilligung nur auf ausdrückliches Ansuchen, und wenn sich die beruhigende Ueberzeugung verschafft wurde, daß der Beamte den vorgeschriebenen Kaution-Erlag in anderer Art zu leisten außer Stande ist, ertheilt werden;

2. müssen sowohl Rücksichten des Dienstes, als auch die persönlichen Verdienste des Beamten und seine Vertrauenswürdigkeit eine solche Ausnahme rechtfertigen;

3. muß wenigstens der vierte Theil des schuldigen Kautionsbetrages sogleich noch vor dem Antritte des Dienstes oder der Eidesablegung bar in Konv. Münze berichtet oder hypothekarisch sicher gestellt seyn, und nur die Berichtigung der übrigen drei Viertel kann durch Besoldungsabzüge in monatlichen gleichen Raten, welche aber die Dauer von drei Jahren in keinem Falle übersteigen dürfen, bewirkt werden, nebstbei wurde zur Pflicht gemacht, von dieser Ermächtigung nur nach voller Ueberzeugung der Nothwendigkeit Ge-

obowiązek, aby z niniejszego upoważnienia robić użytek tylko po zupełnem przekonaniu się o konieczności tego pozwolenia, i co do nowo-kaucyonowanych urzędników ile okoliczności pozwalają, nalegać na prędsze wypłaty kaucyi przepisanej.

4. Urzędnikom, którzy złożywszy już kaucyję w monecie kruszcowej, wchodzą w konieczność złożenia wyższej, wolno na ich żądanie pod powyżej wymienionemi warunkami, i przy stosunkach na względ zasługujących pozwalać na uzupełnianie kaucyi w sposób podobny zapomocą miesięcznych odciągań od płac, które nad trzy lata trwać nie powinny.

Ministerstwo spraw wewnętrznych porozumiawszy się z właściwem Ministerstwem, postanowiło według wysokiego dekretu z dnia 4. Stycznia b. r. l. 22/1 to dobrodziejstwo, mocą którego powyższym dekretem kamery nadwornej wolno jest administracyjom dochodów skarbowych uiszczać wyjątkowo kaucyje służebne zapomocą odciągania od płac, rozciągnąć także na urzędników administracyi politycznej, z zastrzeżeniem, aby w podobnych wypadkach zachowywano warunki przepisane pomienionym dekretem kamery nadwornej.

128.

Rozporządzenie połączonej administracyi dochodów skarbowych z dnia 22. Stycznia 1849,

wydane do administracyi powiatowych w Samborze, Stryju i Kolomyi,

którem wskazane jest postępowanie, gdy ludzie służby górniczej niższej kategorii wchodzą w związki małżeńskie.

Co do postępowania z ludźmi służby górniczej niższej kategorii, wysokie Ministerstwo rolnictwa i górnictwa wydało dekretem z dnia 27. Grudnia 1848 l. 603 za skazówkę onegoż następujące przepisy:

1. Służbodawca ma prawo rozstrzygać, czyli i których służebnych także po ich ożenieniu się chce w służbie zatrzymać, służy więc niższej kategorii i stali robotnicy są z swego stosunku obowiązani, zamierzając ślaby małżeńskie, upraszać o zezwolenie u przełożonego służbodawczego urzędu swojego.

2. Jeżeli kto nie prosił o pozwolenie, lub mimo odmówionego ożenił się, należy według zachodzących okoliczności rozstrzygnąć, czyli tenże wręcz oddalonym, lub po ożenieniu się nadal w służbie zatrzymanym być ma.

3. W ostatnim wypadku rodzina jego nie ma prawa do żądania prowizyi lub innych dobrodziejstw, które zapewnione są dla mężów i ojców, żeniących się za zezwoleniem swego urzędu.

4. Urzędowego zezwolenia do ożenienia się nie można udzielić w ogóle nikomu, kto jako uczeń, wychowaniec, lub parobek pełni służbę w niższej ka-

brauch zu machen, und so viel es die Umstände erlauben, auf eine schnellere Berichtigung der von neu verkauzionirten Beamten zu erlegenden Beträge zu dringen.

4. Beamten, welche bereits eine Kauzion in Metall-Münze erliegen haben, und in den Fall kommen, einen höheren Kauzion-betrag brichtgen zu müssen, kann unter den eben angedeuteten Bedingungen auf ihr Ansuchen bei dem Eintritte rücksichtswürdiger Verhältnisse gestattet werden, die Kauzionsergänzung durch gleiche monatliche, die Dauer von drei Jahren nicht überschreitende Besoldungs-Abzüge, zu berichtigen.

Das Ministerium des Innern hat nun laut hohen Dekretes vom 4. Jänner l. J. B. 22/1 im Einvernehmen mit dem betreffenden Ministerium beschlossen, die in dem vor- ausgeschickten Hofkammerdekrete an die Kameral-Gefällen-Verwaltungen ertheilte Begünstigung, die Dienstkautionen aufnahmeweise durch Gehaltsabzüge berichtigen zu dürfen, auch auf die Beamten der politischen Verwaltung gegen dem auszudehnen, daß sich bei vorkommenden Fällen strenge an die im zitierten Hofkammerdekrete vorgeschriebenen Bedingungen gehalten werde.

128.

Erlaß der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 22. Jänner 1849,

an die Bezirks-Verwaltungen in Samber, Stryi und Kolomea,

womit die Bestimmungen vorgezeichnet werden, nach welchen das montanistische mindere Dienstpersonal im Falle ihrer Verehelichung zu behandeln sei.

In Bezug auf die Behandlung des montanistischen mindern Dienstpersonals hat das hohe Ministerium für Landeskultur und Bergwesen mit d. m. Dekrete vom 27. Dezember 1848 B. 603 folgende Bestimmungen zur Richtschnur vorgezeichnet:

1. Dem Dienstherrn steht die Entscheidung zu, ob er Bedienstete, auch im verhehelichten Stande, und welche beibehalten wolle, mindere Diener, und ständige Werkarbeiter sind daher in Folge ihres Dienstverhältnisses verpflichtet, bei vorhabender Verehelichung um die dienstherrliche Zustimmung bei ihrem vorgesetzten Amte nachzusuchen.

2. Wird die Anmeldung unterlassen, oder ungeachtet der verweigerten Zustimmung zur Verehelichung geschritten, so ist nach den Umständen zu entscheiden, ob das Individuum einfach zu entlassen, oder auch verehelicht im Dienste noch ferneres beizubehalten sei.

3. Im letztern Falle hat die Familie auf die Vertheilung mit einer Provision oder auf andere Begünstigungen der mit ämtlicher Zustimmung verehelichten Gatten und Väter, keinen Anspruch.

4. Die ämtliche Zustimmung zum Eintritte in das eheliche Verhältniß darf in der Regel allen denjenigen nicht ertheilt werden, welche in der Eigenschaft von Lehrlingen,

tegorii, albo, jakiejkolwiek będąc nazwy, przy rozmaitych wydziałach górnictwa wykonywa roboty tego rodzaju, które z istoty swej za stopień przygotowawczy do właściwej pracy wyższej kategorii uważane być powinny.

Oznaczenie tych niższych kategorii, których robotnicy bezżennymi być powinni, wysokie Ministerstwo względnie do tutejszo-krajowych bani solnych pozostawiło administracyi dochodów skarbowych.

W tym przedmiocie odsęła połączona administracyja dochodów skarbowych administracyję powiatową do całej osnowy 26. ustępu rozporządzenia swego z dnia 21. Lipca 1848 r. l. 17673, obejmującego wszelkie stosunki robotników solnych. Według tego nie należy dozwalać zawierania małżeństwa szychtarzom, należącym do klasy niestałych robotników.

Ci, którzyby wbrew temu przepisowi postąpili, mają być ze służby oddaleni. Pomocnicy, wcieleni także do służby nie mającej prawa do prowizyi, mogą zenić się tylko za urzędowem zezwoleniem, wszakże przez to zezwolenie nie uzyskują prawa do zaopatrzenia od skarbu ani ich żony, ani dzieci, ani oni sami, gdyby się później do służby stali niezdatnymi.

5. Okoliczność, że ubiegający się o służbę już jest zaślubiony, sama przez się nie przeszkadza do przyjęcia go do kategorii pracujących, którzy do oznaczonych w §. 4. nie należą, jeżeli będąc uzdatnionym, prozbę swą oprze na gruntownych powodach.

6. Ułatwienia, jeśli jakowe dotychczas wyjątkowo i warunkowo przyznano, mają być utrzymane.

7. Zezwolenie ożenienia się, które administracyja powiatowa niższym sługom i stałym robotnikom, dopóki inne nie nastąpi rozporządzenie, udzielać może, ma być zaws e na piśmie wydawane, a dokument ten posłuży starającemu się w swoim czasie o prowizyję za alegat urzędowej konsygnacyi, przy propozycyjach tego rodzaju sporządzanej. W tych zezwoleniach wyszczególnić należy płacę, którą żeniący się pobiera, ażeby obyczajem przy udzielaniu politycznych konsensów wymaganym ocenić można jego sposób do życia: wpisując nadto nazwisko narzeczonej, ograniczyć się potrzeba na prostem wyrażeniu, jako „urzędowe zezwolenie“ wydane zostało.

8. Zezwolenie żenienia się ma być prócz tego zapisane w księgi służbowe, które dokładnie prowadzić w formie stałych metryk winni są urzędnicy górnicy pod odpowiedzialnością swoich zwierzchników.

9. Administracyja powiatowa ma dopilnować, ażeby w każdym jej podległym urzędzie solnym stosowny wyciąg z niniejszego przepisu niższej służbie solnej przynajmniej raz w rok był ogłoszonym, w właściwem miejscu przylepio-

Zöglingen und Hilfsknechten in minderen Dienstkategorien stehen, oder unter den bei verschiedenen Werkzweigen bestehenden manigfaltigen Benennungen dem Wesen nach derartige Dienste verrichten, die als vorbereitende Stufen zu den eigentlichen Arbeitsleistungen der beziehungsweise Arbeitskategorie anzusehen sind.

Die Bestimmung dieser minderen Dienstkategorien, in welchen die verwendeten Arbeiter unverehelicht seyn sollen, hat das hohe Ministerium bezüglich auf die hierländigen Salzfledereien der Kameral-Gefällen-Verwaltung überlassen.

In dieser Beziehung wird die Bezirks-Verwaltung auf den vollen Inhalt des Abjages 26 der hierortigen, die gesammten Verhältnisse der Salzwerkersarbeiter umfassenden Verordnung vom 21. Juli 1848 Z. 17673 gewiesen. Diesem nach ist den zur Klasse der unständigen Leute gehörenden Schichtlern die Verehelichung nicht zu gestatten.

Diejenigen, welche dawider handeln, sind des Dienstes zu entlassen. Die ebenfalls in das nicht provisionsfähige Werkspersonale gereichten Aushelfer dürfen sich, aber stets nur mit ämtlicher Bewilligung verehelichen, doch durch diese Bewilligung erlangen weder die Weiber, noch die Kinder der Letzteren, wie sie selbst, im Falle ihrer weitem Arbeitsuntauglichkeit auf eine Aerial-Versorgung Anspruch.

5. Wenn ein Dienstwerber bereits verehelicht ist, so liegt darin an und für sich kein Hinderniß zur Aufnahme in Arbeitskategorien, die zu den im §. 4 Bezeichneten nicht gehören, wenn zum Eintritte in dieselben bei vorhandener Befähigung begründete Ansprüche vorhanden sind.

6. Die bisher allenfalls ertheilten ausnahmsweisen und bedingten Zugeständnisse werden aufrecht erhalten werden.

7. De bis auf Weiteres von der Bezirks-Verwaltung zu ertheilende Zustimmung zu den Verehelichungen der minderen Diener und ständigen Arbeiter ist jederzeit schriftlich zu ertheilen, und die Ausfertigung seiner Zeit bei Provisionsbewerbungen zum Belage der ämtlichen Konsignazion über diesfällige Anträge beizubringen. In diesen Ausfertigungen ist sich unter Anführung der Dienstbezüge für die bei Ertheilung der politischen Heirathskonsense nothwendige Beurtheilung der Subsistenz-Verhältnisse und mit Einbeziehung des Namens der Braut auf den einfachen Ausdruck „des dienslichen Zugeständnisses“ zu beschränken.

8. Die Bewilligung der Verehelichung kommt überdies in den Mannschafsbüchern vorzumerken, deren genaue Führung in der Form bleibender Matrikel den Werksbeamten unter Verantwortlichkeit der betreffenden Vorsteher obliegt.

9. Die Bezirks-Verwaltung hat dafür zu sorgen, daß bei jedem ihr unterstehenden Salzamte ein angemessener Auszug aus dem vorstehenden Normale dem minderen Salzwerkspersonale wenigstens einmal im Jahre publizirt, auch geeigneten Ortes affigirt, von

nym, i przez każdego wchodzącego w służbę po odczytaniu własnoręcznie w przytomności dwóch świadków podpisanym.

129.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia

23. Stycznia 1849,

wydane do kolegium profesorów wydziału lekarsko-chirurgicznego w Pradze,

**wyjaśniające, co się ma rozumieć pod nazwą „docenta publicznego”,
i jakie przepisy przy ich obsadzaniu mają być zachowane.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 99.

130.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia

24. Stycznia 1849,

wydane 1. do c. k. akademii umiejętności w Wiedniu, 2. do kr. czeskiego towarzystwa umiejętności w Pradze,

**mocą którego rzeczywistym członkom c. k. akademii umiejętności,
i zwyczajnym członkom kr. czeskiego towarzystwa umiejętności
udzielono upoważnienia do wykadów publicznych w każdej
wszechnej austryackiej.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 100.

131.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 24. Stycznia 1849,

wydane do prokuratury,

**oznajmiające, że według §. 2. okólnika z dnia 13. Września 1820
zbioru ustaw sądowych, jeśli się kto w terminie edyktałym zgłasza
z pretensyjami do pewnego depozytu, także sądy monarchiczne są
obowiązane, dokumenta tegoż legitymacyjne uprzednio prokurato-
ry udzielać.**

Wysokie Ministerstwo skarbu oznajmiło dekretem z dnia 10. Stycznia 1849 l. 8159, że Ministerstwo sprawiłowości usuwając wszczętą wątpliwość, czyli przepisane dla zwierzchności i magistratów w §. 2. okólnika z dnia 13. Września 1820 l. 1701 zbioru ustaw sądowych, poprzednie wysłuchanie wniosku prokuratury ma się rozciągać na sądy monarchiczne, orzekło, iż także sądy monarchiczne są obowiązane, gdy się ktoś zgłasza z pretensyjami do pewnego depozytu w terminie edyktałym, dokumenta jego legitymacyjne udzielić poprzednio urzędowi fiskalnemu dla zasięgnięcia zdania tegoż, a potem o pretensyjach takowych zawyrokować.

jedem Neueintretenden aber, nach erfolgter Vorlesung, eigenhändig in Gegenwart zweier Zeugen unterfertigt werde.

129.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 23. Jänner 1849,

an den medicinisch-chirurgischen Lehrkörper in Prag,

Bestimmung, was man unter dem Ausdruck „öffentlicher Dozent“ zu verstehen habe, und welche Normen bei deren Besetzung Platz greifen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 99.

130.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 24. Jänner 1849,

1. an die k. k. Akademie der Wissenschaften zu Wien; 2. an die k. k. böhmische Gesellschaft der Wissenschaften zu Prag,

womit den wirklichen Mitgliedern der k. k. Akademie der Wissenschaften und den ordentlichen Mitgliedern der k. k. böhmischen Gesellschaft der Wissenschaften die Ermächtigung ertheilt wird, an jeder österreichischen Univerſität öffentliche Vorlesungen zu halten.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 100.

131.

Erlaß des Landesguberniums vom 24. Jänner 1849,

an die Kammerprokurator,

womit bedeutet wird, daß nach §. 2 des Zirkulars vom 13. September 1820 der Justizgesetzsammlung, auch die landesfürstlichen Gerichte verpflichtet sind, wenn sich innerhalb der Ediktalfrist Jemand mit Ansprüchen auf ein Depositem meldet, dessen Legitimazions-Urkunden vorläufig der Kammerprokurator mitzutheilen.

Das hohe Finanz-Ministerium hat mit dem Dekrete vom 10. Jänner 1849 Z. 8159 bedeutet, daß das Justizministerium zur Behebung des angeregten Zweifels, ob die im §. 2 des Zirkulars vom 13. September 1820 Z. 1701 der Justiz-Gesetzsammlung, für Obrigkeiten und Magistrate vorgeschriebene vorläufige Vernehmung der Kammerprokurator auch den landesfürstlichen Gerichten obliege, sich dahin erklärt habe, daß allerdings auch die landesfürstlichen Gerichte verpflichtet sind, wenn sich innerhalb der Ediktalfrist Jemand mit Ansprüchen auf ein Depositem meldet, dessen Legitimazions-Urkunden dem Fiskalamte zur Begutachtung mitzutheilen, bevor sie über jene Ansprüche die Entscheidung fällen.

O czem prokuratoryi oznajmia się dla własnej wiadomości, i zainformowania podległych jej zastępczych urzędów fiskalnych.

132.

S p i s

wyłącznych przywilejów, przez Ministerstwo handlu w dniu
25. Stycznia 1849 nadanych,

przesłany do wszystkich rządów krajowych, z wyłączeniem królestwa lombardzko-weneckiego.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 101.

133.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia

26. Stycznia 1849,

wydane do prezydów wszystkich rządów krajowych, z wyłączeniem Dolnej Austrii,

względem postępowania z uczniami co do zaciągu wojskowego.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 102.

134.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia

26. Stycznia 1849,

wydane do trybunałów apelacyjnych w Wiedniu, Pradze, Bernie i Klagenfurcie.

Przepis o postępowaniu sądowem w sporach między dawniejszymi dziedzicami włości, a byłymi ich poddanymi.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 103.

135.

Rozporządzenie połączonej administracyi dochodów skarbowych

z dnia 26. Stycznia 1849.

wydane do wszystkich skarbowych administracyj powiatowych i wykonawczych urzędów dochodowych,
o upoważnieniu oddziału straży skarbowej w Tartakowie, do pomocy w czynnościach dotyczących kontroli towarów.

Dekretem z dnia 3. Kwietnia 1848 l. 10999/1208, zezwoliło wysokie Ministerstwo skarbu na przeniesienie tymczasowego urzędu kontroli towarów z Tartakowa, obwodu żółkiewskiego, do Sokala, gdzie tenże z dniem 1. Listopada 1848 rozpoczął swą działalność urzędową.

Z tego powodu upoważnionym został oddział straży skarbowej w Tartakowie do pomocy w czynnościach urzędowych, dotyczących kontroli towarów, a mianowicie:

Wovon die Kammerprokuratur zur eigenen Wissenschaft und Verständigung der unterstehenden substituirtten Fiskalämter in Kenntniß gesetzt wird.

132.

Verzeichniß

der von dem Ministerium des Handels am 25. Jänner 1849 ver-
liehenen ausschließenden Privilegien,

an alle Ländersteden, mit Ausnahme jener vom lombardisch-venezianischen Königreiche.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 101.

133.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 26. Jänner 1849,

an sämtliche Länder-Präsidien, mit Ausnahme Niederösterreichs,

betreffend die Behandlung der Studierenden hinsichtlich der Rekrutierung.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 102.

134.

Erlaß des Justizministeriums vom 26. Jänner 1849,

an die Appellationsgerichte in Wien, Prag, Brünn und Klagenfurt.

**Vorschrift über das Gerichtsverfahren bei Streitigkeiten zwischen den früheren
Herrschaftsbesitzern und deren gewesenen Untertbanen.**

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 103.

135.

**Erlaß der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom
26. Jänner 1849,**

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und ausübende Gefälls-Aemter,

**wegen Ermächtigung der Finanzwachabtheilung in Tartakow zu den Hilfsamts-
handlungen der Waarenkontrolle.**

Das hohe Finanz-Ministerium hat mit dem Dekrete vom 3. April 1848 Z.
10999/1208 die Versetzung des provisorischen Waaren-Kontrollamtes zu Tartakow im
Zolkiewer Kreise nach Sokal bewilligt, wo dasselbe seine Amtswirksamkeit mit 1. No-
vember 1848 begonnen hat.

Aus diesem Anlasse wurde die Finanzwach-Abtheilung in Tartakow zu den Hilfs-
amts-handlungen der Waarenkontrolle, und zwar:

- a) do odbioru urzędowego zamknięcia i
- b) do udzielania świadectw na odstawę towarów, lub dojście ich do miejsca przeznaczenia.

136.

Rozporządzenie wydziału pocztowego w Ministerstwie handlu, rękodziel i robót publicznych z dnia 27. Stycznia 1849,

do głównych administracyj pocztowych (z wyłączeniem Węgier, Krocacy, Sławonii i Siedmiogrodu) dla Węgier w dniu 7. Marca 1849, dla Krocacy i Sławonii w dniu 26. Marca 1849, dla Pogranicza wojskowego w dniu 1. Maja 1849 wydane,

o znizeniu opłaty pocztowej od gazet, które redakcyja pod kopertą na pocztę oddaje.

Obacz tom. dodatkowym powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 104.

137.

Obwieszczenie Naczelnika rządu krajowego z dnia 27. Stycznia 1849, którem rozporządzenie co do języka wykładu nauk w gimnazyjach i wyższych zakładach naukowych w ruskiej części kraju galicyjskiego do powszechnej podaje się wiadomości *).

Wysokie Ministerstwo oświecenia orzekło, iż od rozporządzenia ministerjalnego z dnia 29. Września r. z. l. 6117 względem języka wykładu nauk w galicyjskich zakładach naukowych wydanego, o ile takowe ściąga się do wszechnocy lwowskiej i zakładów naukowych ruskich części Galicyi, odstąpić należy, i że w tych zakładach co do języka wykładu nauk dotychczasowy *status quo*, jak tenże istniał przed 29. Września 1848, utrzymanym być ma.

W tym względzie, ażeby z jednej strony dla języka ruskiego jak najskorzej przybliżyć chwilę wyższego rozwoju, od którego w ruskich częściach Galicyi zawisł równy udział tegoż w naukach publicznych, z drugiej zaś strony, ażeby, nim to nastąpi zważywszy, że uczucie ruskiej narodowości mniejszy ma wstręt od niemieckiego, niżeli od polskiego języka, uczynić we względzie nauk, co tylko można dla zaspokojenia ruskiej narodowości wszakże bez nienależnego upośledzenia języka polskiego, jako używanego przez wielką część ludności nawet we wschodnich częściach kraju, skierowując go tylko na stanowisko, jakie według zasad równego uprawnienia mniejszość ludności ma prawo wszędzie zajmować, wydało rzezone Ministerstwo następujące rozporządzenia:

* Porównaj rozporządzenie Ministerstwa oświecenia w tomie dodatkowym Dziennika praw państwa l. 6.

- a) zur Abnahme des ämtlichen Verschlusses, und
 b) zur Ertheilung der Bestätigung über die St. lung der Waare, oder über das Eintreffen im Orte der Bestimmung ermächtigt.

136.

Erlaß der Post=Sektion im Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 27. Jänner 1849,

an die Oberpostverwaltungen (mit Ausnahme jener von Ungarn, Kroazien, Slavonien und Siebenbürgen) für Ungarn am 7. März 1849, für Kroazien und Slavonien am 26. März 1849, für die Militärgrenze am 1. Mai 1849.

Ermäßigung des Portos für die von den Redaktionen Kouvertirt aufgegebenen Zeitungen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 104.

137.

Kundmachung des Landescheß vom 27. Jänner 1849,

womit die Unterrichtssprache an den Gymnasien und höheren Lehranstalten des ruthenischen Landestheiles von Galizien bestimmt und zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird *).

Das hohe Unterrichts=Ministerium hat ausgesprochen, daß es von dem hinsichtlich der Unterrichtssprache an den galizischen Lehranstalten erlassenen Unterrichts=Ministerial-Erlaße vom 29. September v. J. Z. 6117, in so weit derselbe auf die Lemberger Hochschule und die Lehranstalten in den ruthenischen Theilen Galiziens Beziehung hat, abzukommen, und daß es an diesen Lehranstalten hinsichtlich der Unterrichtssprache bei dem bisherigen status quo, wie er vor dem 29. September v. J. bestanden hat, zu verbleiben habe.

Diesemnach sind, einerseits um den Zeitpunkt einer höheren Entwicklung der ruthenischen Sprache, von welcher die gleichmäßige Bethellung derselben bei dem öffentlichen Unterrichte in den ruthenischen Theilen Galiziens abhängig ist, möglichst bald herbeizuführen, und andererseits um in der Zwischenzeit mit Beachtung des Umstandes, daß sich das Nationalitätsgefühl der Ruthenen weniger gegen die deutsche als gegen die polnische Sprache sträubt, alles Thunliche zur Befriedigung der ruthenischen Nationalität in Betreff des Unterrichtswesens in Ausführung zu bringen, ohne die polnische Sprache, als jene eines großen Theils der Bevölkerung, selbst in den östlichen Landestheilen ungebührlich hintanzusetzen, sondern nur in jene Stellung zu bringen, welche in jedem Lande die Minderzahl seiner Bewohner nach dem Grundsätze der Gleichberechtigung in Anspruch nehmen kann, von dem genannten Ministerium nachstehende Anordnungen erlassen worden:

*) Vergleiche den Erlaß des Unterrichts=Ministeriums im Ergänzungsbande des Reichsgesetzblattes unter Nr. 5.

1. W gimnazyjach ruskiej części kraju w wykładzie nauki wszelkich przedmiotów język niemiecki tymczasowo i tak długo ma być używanym, dopóki je nie zdołają wyklądać w ruskim języku usposobieni profesorowie, dla uczniów dostateczne ukształcenie w tym języku posiadających. Tam gdzie już obecnie nauki w języku ruskim wykładane być mogą, ma to nastąpić natychmiast: szczególnie zaś co do wykładu nauki religii do tego zdążać należy. Gdy wszakże wielka ilość uczniów nie jest w możności pojęcia nauki w tym tylko języku udzielanej, wykład więc tych przedmiotów ma być nie wyłącznie w języku ruskim, lecz obok niego i wraz z nim także w języku niemieckim.

2. We wszystkich gimnazyjach ruskiej części kraju ma nauka języka ruskiego, jako przedmiot obowiązkowy, bydź wprowadzoną za stosownem wynagrodzeniem za wykład nauki tego języka, język zaś polski jako język mniejszości mieszkańców ma być wykładanym jako przedmiot dowolny.

3. Według zasad przywiedzionych do 1. i 2. postąpić należy w obydwu lwowskich gimnazyjach, dla tego cofnąć wypada urządzenie gimnazjum XX. Dominikanów jako wyłącznie polskiego.

4. Do tych przepisów (1) zastosować się potrzeba w pierwszych klasach licealnych we Lwowie i Przemyślu, oraz w drugim roku filozoficznym w Przemyślu.

5. W teologicznym zakładzie naukowym w Przemyślu mają być wykładane przedmioty trzech pierwszych lat jak dotąd w języku łacińskim, co się dotyczy katechetyki i teologii pastoralnej ma być utrzymanem w swej mocy dotychczasowe urządzenie, aby przedmioty dla wychowañców w seminarjum obrzadku gr. kat. wykładano w języku ruskim, zaś dla wychowañców obrzadku łacińskiego w języku polskim.

6. Co się dotyczy nauk uniwersyteckich taż sama ma być zachowaną zasada, iż dopóki nie będzie usposobionych profesorów i dostatecznie przygotowanych uczniów do pobierania nauk w języku krajowym, i dopóki dotychczasowi profesorowie nie posiadający tego języka są na swych posadach, wykład nauk ma się odbywać w języku niemieckim.

7. Jak nie ulega żadnej przeszkodzie dopuszczenie polskich docentów, na wszechnicy lwowskiej za honoraryjum przez uczniów składać się winnem, pod warunkiem, aby owi do tego według przepisu rozporządzenia ministeryjalnego z dnia 19. Grudnia r. z. do l. 8175 *) byli uzdatnieni, tak też przepis ten rozciąga się także do docentów ruskich pod temiż samemi warunkami.

Te postanowienia ministeryjalne Prezydium krajowe jednocześnie wprowadzając w wykonanie, podaje je do powszechnej wiadomości.

*) Obacz tom dodatkowy Dziennika praw państwa l. 37.

1. An den Gymnasien des flachen Landes in den ruthenischen Theilen Galiziens ist der Unterricht vor der Hand und in so lange, bis derselbe in ruthenischer Sprache durch taugliche Professoren und für Schüler, die mit der erforderlichen sprachlichen Vorbildung ausgerüstet sind, ertheilt werden kann, in allen Lehrfächern in deutscher Sprache zu ertheilen. Wo jetzt schon der Unterricht in der ruthenischen Sprache ertheilt werden kann, hat dies sogleich zu geschehen, und es ist vor allem bei dem Religionsunterrichte dahin zu wirken. Da jedoch noch ein großer Theil der Schüler den Unterricht in dieser Sprache allein zu empfangen nicht im Stande ist, so darf einstweilen auch in diesen Fächern der Unterricht nicht ausschließlich in der ruthenischen Sprache, sondern neben dem Vortrage in der deutschen und zugleich mit diesem geschehen.

2. An allen Gymnasien in den ruthenischen Landestheilen ist die ruthenische Sprache als ein obligater Lehrgegenstand gegen Bewilligung einer angemessenen Remuneration für die Ertheilung dieses Sprachunterrichts einzuführen, die polnische Sprache aber, als die Sprache der Minderzahl der Bevölkerung, ist als ein freier Lehrgegenstand vorzutragen.

3. Nach denselben Grundsätzen 1. und 2., ist auch bei den Lemberger Gymnasien vorzugehen, daher es von der Einrichtung des Dominikaner Gymnasiums als eines ausschließlich polnischen sein Abkommen zu erhalten hat.

4. An diese Bestimmungen (1.) ist sich auch bei den ersten Lyzealklassen zu Lemberg und Przemyśl und im zweiten philosophischen Jahrgange in Przemyśl zu halten.

5. An der theologischen Lehranstalt zu Przemyśl sind die Gegenstände der ersten drei Jahrgänge wie bisher in lateinischer Sprache vorzutragen, hinsichtlich der Katechetik und Pastoral-Theologie hat es bei der getroffenen Einrichtung für die Seminarzöglinge des gr. kath. Ritus der ruthenischen, für die des lat. Ritus der polnischen Sprache, als Unterrichtssprache, zu verbleiben.

6. Hinsichtlich der Universitäts-Studien ist derselbe Grundsatz festzuhalten, daß in so lange nicht taugliche Lehrer und gehörig vorbereitete Schüler für den Unterricht in der Landessprache vorhanden, und die bestehenden, derselben nicht mächtigen Professoren an ihrem Plage sind, der Vortrag in der deutschen Sprache zu geschehen habe.

7. So wie die Zulässigkeit polnischer Dozenten gegen Honorar von den Schülern an der Lemberger Universität unter der Bedingung, daß sie sich hierzu nach der Vorschrift des Ministerialerlasses vom 19. Dezember v. J. Z. 8175 *) gehörig habilitiren, keinem Anstande unterliegt, so gilt dieses unter denselben Bedingungen auch in Betreff der ruthenischen Dozenten.

Diese Ministerial-Weisungen, welche unter Einem in Vollzug gesetzt werden, bringt man zur allgemeinen Kenntniß.

*) Siehe im Ergänzungsbande des Reichsgesetzblattes, unter Nr. 37.

138.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 28. Stycznia 1849,

wydane do tyrolskiej administracji dochodów skarbowych,

oznajmujące, iż majątek w jakikolwiek sposób nabyty przed rozstrzygnięciem prośby o udzieleniu pensji wysłużonej, przy wymiarze takiejże pensji dla wdów i sierot wrachowywać należy.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 105.

139.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 28. Stycznia 1849,

wydane do naczelników wszystkich rządów krajowych (z wyłączeniem Galicji), do pełnomocnego komisarza Hr. Montekukoli, i do zastępcy marszałka krajowego w Dolnej Austrii,

którem oznajmia się rozpoczęcie działalności komisji gubernijalnej w Krakowie z dnia 1. Lutego 1849, dla sześciu zachodnich obwodów Galicji.

Obacz tom dodatkowy powszechnego dziennika praw państwa i rządu l. 106.

- 140.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 30. Stycznia 1849,

wydane do naczelników wszystkich rządów krajowych, z wyłączeniem Lombardji i Wenecji, do rady nadwornego Ettmayera w Krakowie, do hrabiego Montekukoli, oraz do konsystorzów augsburskiego i helweckiego wyznania w Wiedniu,

dotyczące niektórych tymczasowych urzędzeń stosunków niekatolików.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 107.

141.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu z dnia 30. Stycznia 1849,

wydane do Rządu Górnej Austrii,

wyjaśniające, iż handel towarami żelaznymi, wyrobionemi z tak zwanego centnergut, ograniczonym być ma do tych, którzy do tego są upoważnieni.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 108.

138.

Erlass des Finanzministeriums vom 28. Jänner 1849,

an die Tiroler Kameral-Gefällen-Verwaltung,

wodurch bedeutet wird, daß auch das bis zur Entscheidung über die Pensionsbehandlung wie immer erworbene Vermögen bei der Pensions-Ausmittlung für Wittwen und Waisen in Anschlag zu bringen sey.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 105.

139.

Erlass des Ministeriums des Innern vom 28. Jänner 1849,

an alle Länderchefs (mit Ausnahme von Galizien), dann an den bevollmächtigten Kommissär Grafen Montecucoli und an den Land-Marschall-Stellvertreter der n. ö. Landschaft,

womit der Beginn der Wirksamkeit der Gubernial-Kommission in Krakau für die sechs westlichen Kreise Galiziens mit 1. Februar 1849 bekannt gegeben wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 106.

140.

Erlass des Ministeriums des Innern vom 30. Jänner 1849,

an alle Länderchefs, mit Ausnahme der Lombarden und Venetians, Hofrath Eitmayer in Krakau, Grafen Montecucoli, dann an die Konsistorien augsburger und helvetischer Konfession in Wien,

betreffend einige provisorische Verfügungen in Bezug auf die Verhältnisse der Katholiken.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 107.

141.

Erlass des Handelsministeriums vom 30. Jänner 1849,

an die obderennische Regierung,

wodurch erklärt wird, daß der Handel mit aus dem Zentnereute fabrizirten Eisenwaaren auf Befugnisse beschränkt sei.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 108.

142.

**Rozporządzenie Ministerstwa handlu, rękodzieł i budowli publicznych
z dnia 31. Stycznia 1849,**

wydane do wszystkich austryjsko-nadbrzeżnych okręgów,

**że używanie bander szczególnych krajów na austryjskich okręgach
dopuszczonem być nie może.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 109.

143.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 1. Lutego 1849,

wydane do Hr. Montekukoli, pełnomocnego ces. komisarza w kraju lombardzkim i weneckim,

**mocą którego rozporządzono względem bicia nowych pieniędzy na
10 centezymów, jako miedzianej monety zdawkowej dla królestwa
lombardzko-weneckiego.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 110.

144.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 1. Lutego 1849,

wydane do prezydentów wszystkich rządów krajowych, do komisarza giełdy, do najwyższego nadwornego
ochmistrzowskiego urzędu, do prezesa jeneralnej dyrekcji rachunkowości, do gubernatora banku, do dy-
rekcji funduszu umarzania długów państwa, i do Feldmarszałka księcia Windischgrätza,

**o postępowaniu z czteroprocentowymi obligacyjami bankowymi,
w rzedzie 145 w dniu 1. Lutego 1849 wylosowanemi, tudzież z obli-
gacyjami bankowo-loteryjnymi.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 111.

145.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia
2. Lutego 1849,**

wydane do naczelników rządów krajowych w Dolnej Austrii, w Austrii powyżej Anizy, Morawii, Galicji,
Styryi, Illiryi, Pomorzu, Tyrolu, Dalmaeyi i Czechach,

**mocą którego kolegijom profesorów nadaje się władza zezwalania
na zdawanie egzaminów z nauk fakultetowych po terminie, albo na
powtórzenie tychże egzaminów.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 112.

142.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 31. Jänner 1849,

erlassen für alle österreichischen Küstengebiete,

in Betreff der Unzulässigkeit des Gebrauches von Provinzial-Flaggen auf österreichischen Seeschiffen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 109.

143.

Erlaß des Finanzministeriums vom 1. Februar 1849,

an den kaiserl. bevollmächtigten Kommissär in den lombardisch-venezianischen Provinzen, Grafen Montekucoli, womit Verfügungen wegen Ausprägung neuer 10 Zentfimi-Stücke als Kupfer-Scheidemünze im lombardisch-venezianischen Königreiche getroffen werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 110.

144.

Erlaß des Finanzministeriums vom 1. Februar 1849,

an sämtliche Länder-Präsidenten, den Börsenkommissär, das Obersthofmeisteramt, den Präsidenten des General-Rechnungs-Direktoriums, den Bank-Gouverneur, die Direktion des Tilgungsfondes und den Feldmarschall Fürsten Windischgrätz,

über die Behandlung der in der Serie 143 am 1. Februar 1849 verlostene 4prozentigen Banko- und Banko-Lotto-Obligationen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 111.

145.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 2. Februar 1849,

an die Länderchefs von Niederösterreich, Oesterreich ob der Enns, Mähren, Galizien, Steiermark, Illirien, Küstenland, Tirol, Dalmatien und Böhmen,

womit die Bewilligung von Nachtrags- und Wiederholungs-Prüfungen in den Fakultäts-Studien den Lehrkörpern eingeräumt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 112.

146.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 2. Lutego 1849,

wydane do wszystkich trybunałów apelacyjnych,

którem objaśniono §. 8 tymczasowej ustawy drukowej z dnia 18. Maja 1848, co do postępowania przy intymacjach poświadczeń o kondykeji.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu
l. 113.

147.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia
3. Lutego 1849,**

wydane do naczelników rządów krajowych w Dolnej Austrii, w Austrii powyżej Anizy, Czechach, Mo-
rawii, Galicji, Styrii, Illiryi, Pomorzu, Tyrolu i Dalmacji,

**którem objaśniono przepisy względem osób, należących do kole-
gijum profesorów nauk fakultetowych.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 114.

148.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 4. Lutego 1849,

wydane do administracji dochodów skarbowych w Czechach,

**którem postanowiono, iż tak podania duchownych o dozwole nie
chrztu niekatolika przechodzącego na wiarę katolicką, jakoteż
protokoly z powodu tego przejścia sporządzane, ulegają stemplo-
wi prawnemu.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 115.

149.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 4. Lutego 1849,

wydane do wszystkich administracji dochodów skarbowych, do rządu niższo-austriackiego, do rządu
krajowego we Lwowie, do tymczasowej administracji skarbowej w Węgrzech, do tymczasowej administra-
cji krajowej kroacko-slawońskiej, do tezauraryjatu siedmiogrodzkiego, do wojskowej komendy dystrykto-
wej i do temeswarskiego inspektoratu powiatowego,

**mocą którego zniesiono taksy kontumacyjne przy zakładach kon-
tumacyjnych w Pograniczu wojskowym kroacko-slawońskim i ba-
nackiem, tudzież w Siedmiogrodzie i na Bukowinie, a zarazem za-
prowadzono pobór dodatkowej opłaty celnej od towarów przez
pomienioną linię graniczną wprowadzanych, a celnemu rozpozna-
niu ulegających.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 116.

146.

Erlass des Justizministeriums vom 2. Februar 1849,

an sämtliche Appellationsgerichte,

womit eine Erläuterung zu §. 8 des Verfahrens des provisorischen Pressgesetzes vom 18. Mai 1848, bezüglich der Intimazion der Bestätigung einer Beschlagsnahme gegeben wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 113.

147.

Erlass des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 3. Februar 1849,

an die Länderchefs von Niederösterreich, Oesterreich ob der Enns, Böhmen, Mähren, Galizien, Steiermark, Illirien, Küstenland, Tirol und Dalmazien,

womit Erläuterungen der Bestimmung hinsichtlich der dem Lehrkörper der Fakultäts-Studien Angehörigen gegeben werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 114.

148.

Erlass des Finanzministeriums vom 4. Februar 1849,

an die Kameral-Gefällen-Verwaltung für Böhmen,

womit bestimmt wird, daß Gesuche der Seelsorger um Bewilligung zur Taufe eines zur katholischen Religion übergetretenen Katholiken, so wie die aus Anlaß dieses Uebertrittes aufgenommenen Protokolle dem gesetzlichen Stempel unterliegen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 115.

149.

Erlass des Finanzministeriums vom 4. Februar 1849,

an alle Kameral-Gefällen-Verwaltungen, an die niederösterreichische Regierung, an das Landesgubernium in Lemberg, an die provisorische Kameral-Verwaltung für Ungarn, an die provisorische kroatisch-slavonische Landes-Verwaltung, an das siebenbürgische Thesaurariat, an das Militär-Distrikts-Kommando, an das Temeswarer Bezirks-Inspektorat,

womit die Aufhebung der Kontumaz-Lagen bei den, in der kroatisch-slavonischen und Banater Militärgrenze, dann in Siebenbürgen und der Bukowina, bestehenden Kontumaz-Anstalten und die Einhebung eines Zollzuschlages bei der gefälls-ämtlichen Behandlung der, an dieser Grenzlinie vorkommenden Waaren verfügt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 116.

Rozporządzenie Naczelnika rządu krajowego z dnia 4. Lutego 1849,
wydane 1. do lwowskiego metropolitalnego konsystorza łacińskiego i 2. grecko-katolickiego; 3. do przemyskiego konsystorza łacińskiego i 4. grecko-katolickiego.

rozporządzające, w jakim języku nauki w głównych i trywijałnych szkołach w ruskich częściach kraju wykładane być mają, oraz względem przyszłego obsadzania tamże posad nauczycielskich *).

Z obwieszczenia, które wraz z pismem Prezydium krajowego z dnia 27. z. m. l. 13—14 **) przewielebnemu konsystorzowi przestano, powziął tenże wiadomość o rozporządzeniach, które przez wysokie Ministerstwo oświecenia celem wprowadzenia na przyszłość języka ruskiego przy wykładzie nauk w gimnazyjach i wyższych zakładach naukowych w ruskich częściach kraju wydane zostały, i już w działalność wstąpiły. Jeżeli wykonanie tych przepisów nie ma być złudzeniem, ale raczej rzeczywiście popierać osiągnięcie zamierzonego celu, nieodbitą jest potrzebą w pomienionych częściach kraju także w szkołach ludowych, które są przygotowaniem do wyższych zakładów naukowych, ruskiemu językowi bezzwłocznie i już w teraźniejszym roku szkolnym najszerzą nadać rozciągłość.

Urządzenia, które

do 1, 3

przez etc. etc.

do 2, 4

przez konsystorze łacińskie

do wszystkich,

względem nauki języka ruskiego w podległych sobie szkołach ludowych, dotychczas są zaprowadzone, dały powód do rozlicznych skarg z strony ludności ruskiej, utyskującej na upośledzenie, a częstokroć na gnębienie swego języka. Nie można zaprzeczyć, że wprowadzeniu naprędce mowy ruskiej jako języka wykładu w szkołach ludowych w ruskich częściach kraju tej chwili stoją na zawadzie przeszkody, które tylko powoli usunąć będzie można, a które głównie schodzą na brak usposobionych nauczycieli ruskich, tudzież brak książek naukowych, i tę wreszcie okoliczność, że sami uczniowie nie posiadają wykształcenia językowego w tym stopniu, iżby naukę w mowie ruskiej pojąć zdołali. Zadaniem więc jest, te przeszkody o ile być może najprędzej usunąć, i tym sposobem przyspieszyć chwilę, w którejby ludność ruska równie jak każda inna przez wprowadzenie do szkół jej języka, uzyskała udział w zapewnionem równouprawnieniu. Rozszerzone kursa przygotowawcze dla nauczycieli ruskich, których rychłe wprowadzenie grecko-katolickim konsystorzom

*) Odpis tego rozporządzenia przesłano jednocześnie naczelnikom wszystkich obwodów w wschodniej części kraju celem dopilnowania, ażeby je wykonywano.

**) Obacz powyżej l. 137.

Schreiben des Landeschefs vom 4. Februar 1849,

1. an das Lemberger lateinische und 2. griechisch-katholische Metropolitan-Konsistorium, dann 3. an das Prezemysler lateinische und 4. griechisch-katholische Konsistorium,

enthaltend die Bestimmungen bezüglich der zu ertheilenden Unterrichtssprache an den Haupt- und Trivialschulen in den ruthenischen Landestheilen, so wie wegen künftiger Besetzung der Lehrstellen an denselben *).

Aus der Kundmachung, welche dem hochwürdigem Konsistorium mit dem Präsidial-Erlaße vom 27. v. M. B. 13/14 **) zur Wissenschaft mitgetheilt wurde, sind demselben die Anordnungen bekannt, welche von dem hohen Unterrichts-Ministerium im Zwecke der künftigen Einführung der ruthenischen Sprache als Unterrichtssprache an den in den ruthenischen Landestheilen befindlichen Gymnasien und höhern Lehranstalten erlassen sind und bereits in Vollzug gesetzt wurden. Soll die Vollziehung dieser Anordnungen nicht illusorisch seyn und die Realisirung des angestrebten Zweckes wirklich fördern, so ist unabweislich nothwendig, daß auch an den Volksschulen in den ruthenischen Landestheilen, welche die Vorbereitungs-schulen für die höhern Schulanstalten sind, dem ruthenischen Unterrichte sogleich noch im gegenwärtigen Schuljahre die weiteste Ausdehnung gegeben werde.

Die Einleitungen, welche

für 1, 3

von dem 2c. 2c.

für 2, 4

von den lateinischen Konsistorien

für alle,

hinsichtlich des ruthenischen Sprachunterrichts an den unterstehenden Volksschulen bisher getroffen wurden, haben zu vielfältigen Klagen von Seite der ruthenischen Bevölkerung Anlaß gegeben, welche sich über Zurücksetzung und nicht selten Unterdrückung ihrer Sprache beschwert. Es ist nicht zu verkennen, daß der sogleichen Einführung der ruthenischen Sprache als Unterrichtssprache auch an den Volksschulen in den ruthenischen Landestheilen für den Augenblick Hindernisse im Wege stehen, die sich nur nach und nach beseitigen und hauptsächlich auf den Mangel tauglicher ruthenischer Lehrer und Lehrbücher, dann auf den Umstand zurückführen lassen, daß die Schulkinder selbst die sprachliche Vorbildung nicht besitzen, um für den Unterricht in der ruthenischen Sprache empfänglich zu seyn. Die Aufgabe besteht also darin, daß diese Hindernisse so schnell als möglich beseitigt und dadurch der Zeitpunkt beschleunigt werde, wo die ruthenische Bevölkerung so wie jede andere der zugesicherten Gleichberechtigung durch Einführung ihrer Sprache in den Schulen theilhaftig werden kann. Die erweiterten Präparandenkurse für ruthenische Lehrer, deren schnelle Einführung den gr. kath. Konfi-

*) Eine Abschrift dieser Bestimmungen wurde gleichzeitig auch sämtlichen Kreisvorstehern im östlichen Landestheile, zur Ueberwachung ihrer Vollziehung, mitgetheilt.

**) Siehe oben unter Nr. 137.

usilnie porucza się, są zapewne dla przyszłości rękojmią ukształcenia zdolnych nauczycieli ruskich, lecz i teraz już nakazuje się

do 1, 3

etc. etc.

do 2, 4

konsystorzom łacińskim,

do wszystkich,

aby opróżnione posady nauczycielskie tak w szkołach trywialnych, jakoteż i głównych w ruskich częściach kraju odtąd rozdawały tym tylko, którzyby dokładną znajomość języka ruskiego uprzednio udowodnili wiarygodnym świadectwem, przez upoważnionego nauczyciela wydanem. Również poleca się najusilniej grecko-katolickim konsystorzom, ażeby za ich dolożeniem się jak najszybciej książki naukowe w ruskim języku dla szkół ludowych napisano, ku temu zaś wyszukano mężów umiejętnie wykształconych, i mowy ruskiej dobrze świadomych. Niedostatecznemu co do języka usposobieniu uczniów będzie bezwzględnie zaradzono zaprowadzeniem nauki mowy ruskiej w całej rozciągłości, którą wszyscy uczniowie pobierać będą musieli.

do 1, 3

Do etc. etc.

do 2, 4

Do konsystorzów łacińskich

do wszystkich,

wydaje się niniejszem polecenie zarządzenia natychmiast, ażeby naukę języka ruskiego w podległych onemu (onymże) szkołach ludowych jako przedmiot obowiązkowy zaprowadzono, do jej udzielania tyle godzin w tygodniu przeznaczając, ile potrzeba, aby uczniowie prędkie uczynić mogli postępy. Co się dotyczy szkół trywialnych w szczególności, tedy w tych, gdzie dzieci zgola, albo po największej części, to jest w dwóch trzecich częściach należą do ludności ruskiej, nauki według już istniejących najwyższych postanowień mają być wykładane wyłącznie w języku ruskim. W onych zaś szkołach, gdzie większość uczniów należy do ludności polskiej, język polski ma wprawdzie w wykładzie nauk być utrzymanym, uczniowie atoli uczyć się powinni mowy ruskiej jako przedmiotu obowiązkowego, z którego powodu należy dolożyć starania, aby tamże tej mowy uczono. Usunięcie nauczyciela dla nieumiejętności ruskiego języka nie może mieć miejsca, jako sprzeciwiające się przepisem istniejącym.

do 1, 3

etc. etc. otrzymuje

do 2, 4

Konsystorze łacińskie otrzymują

storiën nachdrücklich an's Herz gelegt wird, dürften die Heranbildung tüchtiger ruthenischer Lehrer für die Zukunft verbürgen; es wird aber auch schon dormalen

für 1, 3,

dem 2c. 2c.

für 2, 4,

den lateinischen Konsistorien

für alle,

angeordnet, erledigte Lehrerstellen an den Trivialschulen sowohl als Hauptschulen in den ruthenischen Landestheilen von nun an nur an solche Individuen zu vergeben, die sich über die vollkommene Kenntniß der ruthenischen Sprache mit einem glaubwürdigen und von einem befugten Lehrer ausgestellten Zeugniße ausgewiesen haben werden. Gleichermaßen wird den gr. kath. Konsistorien angelegentlichst empfohlen, darauf hinzuwirken, daß Lehrbücher in ruthenischer Sprache für die Volksschulen auf das schnelligste verfaßt und für diesen Zweck wissenschaftliche, der ruthenischen Sprache genau kundige Männer gewonnen werden. Der Mangel an der erforderlichen sprachlichen Vorbildung der Schüler muß sogleich dadurch gehoben werden, daß die ruthenische Sprache in der weitesten Ausdehnung gelehrt und die Schüler verpflichtet werden, sämmtlich an diesem Unterrichte Theil zu nehmen.

für 1, 3,

Das 2c. 2c. wird

für 2, 4,

Die lateinischen Konsistorien werden

für alle,

daher angewiesen, sogleich die Einleitung zu treffen, daß der Unterricht in der ruthenischen Sprache an den unterstehenden Volksschulen als ein obligater Gegenstand eingeführt und durch eine angemessene Anzahl von Stunden in der Woche, die zu einem schnellen Fortgang der Schüler nothwendig ist, ertheilt werde. Was speziell die Trivialschulen anbelangt, so ist an jenen, die durchgehends oder zumeist, das ist, wo zwei Drittheile von Schulkindern ruthenischer Bevölkerung besucht werden, ohnehin nach den bestehenden allerhöchsten Weisungen der Unterricht ausschließlich in der ruthenischen Sprache zu ertheilen. An jenen Trivialschulen dagegen, wo die Mehrzahl der schulbesuchenden Kinder der polnischen Bevölkerung angehören, hat zwar die polnische Sprache als Unterrichtssprache zu verbleiben, gleichwohl sind aber die Schulkinder zur Erlernung der ruthenischen Sprache als eines obligaten Gegenstandes zu verpflichten, und daher für die Ertheilung des Unterrichts in derselben Sorge zu tragen. Die Entsetzung eines Lehrers wegen Unkenntniß der ruthenischen Sprache kann als gegen die bestehenden Gesetze verstößend nicht stattfinden.

für 1, 3,

Das 2c. 2c. erhält

für 2, 4,

Die lateinischen Konsistorien erhalten

do wszystkich:

zatem niniejszem polecenie, eo do tych szkół trywialnych, gdzie nauczyciel nie posiada języka ruskiego, porozumieć się z gr. kat. konsystorzami, aby też naukę języka ruskiego zdali, o ile to da się wykonać, na miejscowego gr. kat. księdza albo djaka, i aby tego lub owego zobowiązały do bezpłatnego udzielania tej nauki. Ponieważ wreszcie szkoły trywialne jako zakłady gminne uważać potrzeba, tedy na przyszłość po zaprowadzeniu ustawy gminnej od gmin to zależeć będzie, czyli i w jaki sposób w szkołach ludowych w ruskich częściach kraju o jednoczesną naukę drugiego języka krajowego zechcą mieć staranie. Względnie do języka wykładu nauk w szkołach głównych w ruskich częściach kraju, wychodzono dotychczas z tej zasady, iż język ojczysty, w którym według rozporządzenia Ministerstwa oświecenia z dnia 2. Września r. z. l. 5692 w szkołach ludowych, włączając w nie trzy klasy szkół głównych, nauki wykładane być powinny, jest językiem większości uczniów, przyczem jednakże na przeważającą ludność ruską w ruskich częściach kraju względu nie miano. Według tej zasady na podstawie spostrzeżenia, że ilość uczniów obrządku łacińskiego w szkołach głównych mniej lub więcej szła górą nad ilością uczniów obrządku gr. katolickiego, wprowadzono w tychże szkołach język polski jako mowę wykładu nauk, potrzebie zaś języka ruskiego i niemieckiego skąpo tylko zaradzono. Te urządzenia były dla ludności ruskiej powodem do słusznych zażaleń względem jej upośledzenia, zkadınad zaś wywołały skargi, że zaniedbuje się nauka języka niemieckiego, którego znajomość każdemu poddanemu austryjakiemu istotnie jest potrzebną.

W duchu powołanego na wstępie rozporządzenia Ministerstwa oświecenia, w ruskich częściach kraju ten tylko język za ojczysty uważanym być może, którym mówi przeważająca większość ludności, a gdy takim bez wątpienia jest język ruski, on zatem jedynie jako mowa wykładu nauk w szkołach głównych w ruskich częściach kraju wprowadzonym być powinien.

Nie da się to wprawdzie w obecnej chwili z powodów powyżej przywie-dzionych wykonać, atoli radzić potrzeba, ażeby naukę języka ruskiego w największej rozciągłości bezzwłocznie zaprowadzono, a przeto uczniom podano sposobność nabycia jej w czasie ile być może najkrótszym.

Poleca się więc

do 1, 3:

przewielebnemu itd. itd.

do 2, 4:

przewiel. konsystorzom łacińskim,

do wszystkich:

ażeby natychmiast zarządziły, izby w tych szkołach głównych, gdzie liczba

für alle,

daher die Weisung, sich hinsichtlich jener Trivialschulen, wo der Lehrer der ruthenischen Sprache nicht mächtig ist, mit den gr. kath. Konsistorien in das Einvernehmen zu setzen: daß die Ertheilung des ruthenischen Sprachunterrichts nach Thunlichkeit dem gr. kath. Priester oder Kirchensänger im Orte übertragen und einer oder der andere für die unentgeltliche Ertheilung dieses Unterrichts gewonnen werde. Da übrigens die Trivialschulen als Gemeinde-Institute angesehen werden müssen, so wird es in Zukunft mit der Einführung der Gemeindeordnung von den Gemeinden abhängen, ob und wie sie an die Volksschulen in den ruthenischen Landestheilen für die gleichzeitige Erlernung einer zweiten Landessprache Vorsorge treffen wollen. Hinsichtlich der Unterrichtssprache an den Hauptschulen in den ruthenischen Landestheilen, wurde bisher von dem Grundsätze ausgegangen, daß die Muttersprache, in welcher zu Folge des Unterrichtsministerial-Erlaßes vom 2. September v. J. Z. 5692 an den Volksschulen mit Einschluß der drei Klassen der Hauptschulen der Unterricht ertheilt werden soll, die Sprache der Mehrzahl der die Schule besuchenden Kinder ist, ohne daß auf die überwiegende Masse der ruthenischen Bevölkerung in den ruthenischen Landestheilen Rücksicht genommen worden wäre. Nach diesem Grundsätze ist auf Grundlage der Wahrnehmung, daß die Zahl der schulbesuchenden Kinder des lat. Ritus mehr oder minder jene des gr. kath. Ritus an den Hauptschulen überwiegt, an diesen letztern die polnische Sprache als Unterrichtssprache eingeführt und für den ruthenischen und deutschen Sprachunterricht nur nothdürftig gesorgt worden. Diese Einleitungen gaben der ruthenischen Bevölkerung Anlaß zu der nicht ungegründeten Beschwerde über ihre Zurücksetzung, und riefen selbst Klagen von anderen Seiten wegen Vernachlässigung des Unterrichts in der deutschen Sprache hervor, deren Kenntniß jedem österreichischen Unterthan schlechterdings nothwendig ist.

Nach dem Geiste des im Eingange angedeuteten Unterrichts-Ministerial-Erlaßes kann in den ruthenischen Landestheilen als Muttersprache nur jene angesehen werden, welche von der überwiegenden Mehrzahl der Bevölkerung gesprochen wird, und da dieß ohne Zweifel die ruthenische Sprache ist, so muß auch nur diese Sprache als Unterrichtssprache an den Hauptschulen in den ruthenischen Landestheilen eingeführt werden.

Dies ist zwar für den Augenblick aus den oben angeführten Gründen nicht thunlich, gleichwohl muß dafür gesorgt werden, daß der ruthenische Sprachunterricht sogleich in der größtmöglichen Ausdehnung eingeführt und den Schulkindern Gelegenheit gegeben werde, sich die ruthenische Sprache so schleunig als möglich eigen zu machen.

für 1, 3,

Das 2c. 2c. wird

für 2, 4,

Die lateinischen Konsistorien werden

für alle,

daher angewiesen, sogleich die Vorkehrung zu treffen, damit an jenen Hauptschulen, wo

uczniów obrządku gr. kat. znaczną jest, nauki do czasu, w którym język ruski jako mowę wykładu będzie można zaprowadzić, tym samym trybem, jak było w zeszłym roku szkolnym przed nadejściem rozporządzenia Ministerstwa oświecenia z dnia 2. Września r. z. l. 5692 wykładano, a naukę języka ruskiego jako przedmiotu obowiązkowego zaprowadzono, naznaczając jej odpowiednią ilość godzin, iżby uczniowie różne w niej czynić mogli postępy. W szkołach głównych, gdzie są nauczyciele usposobieni do wykładu nauk w języku ruskim, ciż nauczyciele, jeżeli uczniowie potrzebne ukształcenie w onej mowie przynajmniej w części posiadają, powinni udzielać naukę w języku niemieckim, a obok tego, oraz w języku ruskim. Nad nauką języka ruskiego i religii w języku ruskim tak w szkołach trywialnych, jakoteż i głównych porucza się nadzor konsystorzom, grec. kat., za pośrednictwem miejscowych grec. kat. duchownych wykonywać się mający.

Konsystorze grecko-katolickie mają w tym względzie wejść w porozumienie z konsystorzami obrządku łacińskiego, a z końcem bieżącego roku szkolnego zdać o tem sprawę przed Prezydijum Rządu krajowego, jak dalece dotąd rozszerzoną została nauka języka ruskiego, i jakie w niej uczniowie uczynili postępy.

Nauka religii w tychże szkołach głównych ma być uczniom obrządku grecko-katolickiego razem i obok wykładu w języku niemieckim, także w języku ruskim udzielaną; wzywa się zatem konsystorze grecko-katolickie, aby wyszukały uzdatnionych grecko-katolickich duchownych, którzyby w sprawie ludności ruskiej tymczasowo, dopóki nie nastąpi stanowcza szkół reorganizacyja według oznaczonego trybu, podjęli się bezpłatnego wykładu nauki religii. W innych szkołach głównych, w których liczba uczniów obrządku łacińskiego widocznie przewyższa liczbę uczniów obrządku gr. kat., ma być

do 1.

wyjawszy szkół na Bukowinie,

do wszystkich:

wprawdzie utrzymanym język polski jako mowa wykładu, wszakże uczniowie są obowiązani uczyć się języka ruskiego jako przedmiotu obowiązkowego, i w ten sposób należy zarządzić wprowadzenie wykładu nauk w tym języku.

Co do wykładu nauki języka niemieckiego należy się zastósować w tychże szkołach do rozporządzenia prezydyjalnego z dnia 10. z. m. l. 16467—16616, mocą którego jest postanowiono, aby uczniom od drugiej klasy przynajmniej poczynając, naukę języka niemieckiego jako umiejętność wykładano.

Gdyby gdzie przy szkole głównej nie było żadnego nauczyciela, któryby był usposobionym do wykładu nauki języka ruskiego, tedy co do udzielenia tejże, na-

die Anzahl der Schulkinder des gr. kath. Ritus bedeutend ist, der Unterricht bis zu dem Zeitpunkte, wo die Einführung der ruthenischen Sprache als Unterrichtssprache möglich seyn wird, auf dieselbe Art, wie dies vor der Herablangung des Unterrichts-Ministerial-Erlasses vom 2. September v. J. J. 5692 im verfloffenen Schuljahre der Fall war, ertheilt und der ruthenische Sprachunterricht als ein obligater Lehrgegenstand durch eine angemessene Anzahl von Stunden, die einen schleunigen Fortschritt der Schüler verbürgt; eingeführt werde. An jenen Hauptschulen, wo sich Lehrer befinden, die zur Ertheilung des Unterrichts in der ruthenischen Sprache befähigt sind, ist vorausgesetzt, daß die Schüler die erforderliche sprachliche Vorbildung wenigstens zum Theile besitzen, der Unterricht von diesen Lehrern neben und mit dem Vortrage in deutscher Sprache zugleich in ruthenischer Sprache zu ertheilen. Die Beaufsichtigung der Ertheilung des ruthenischen Sprachunterrichts und des Religionsunterrichts in ruthenischer Sprache an den Trivialschulen sowohl als Hauptschulen wird den gr. kath. Konsistorien übertragen, welche dieselbe durch die gr. kath. Ortsseelsorger auszuüben haben. Die gr. kath. Konsistorien haben sich dießfalls mit jenen des lateinischen Ritus in das Einvernehmen zu setzen, und dem Landespräsidium mit Schluß des gegenwärtigen Schuljahrs über die Ausdehnung, die der ruthenische Sprachunterricht bis dahin erlangt haben wird, und die Fortschritte der Schüler Bericht zu erstatten.

Der Religionsunterricht ist an jenen Hauptschulen den Schulkindern des gr. kath. Ritus zugleich mit und neben dem Vortrage in deutscher Sprache, in ruthenischer Sprache zu ertheilen; die gr. kath. Konsistorien werden daher aufgefordert, dahin zu wirken, daß befähigte gr. kath. Priester gewonnen werden, im Interesse der ruthenischen Bevölkerung einstweilen und bis zur definitiven Reorganisation des gesammten Studienwesens diesen Religionsunterricht in der angedeuteten Weise unentgeltlich zu übernehmen. An den übrigen Hauptschulen, an welchen die Anzahl der schulbesuchenden Kinder des lateinischen Ritus jene des gr. kath. auffallend übersteigt,

für 1,

mit Ausnahme jener der Bukowina

für alle,

hat zwar die polnische Sprache als Unterrichtssprache zu verbleiben, gleichwohl sind aber die Schulkinder zur Erlernung der ruthenischen Sprache als eines obligaten Lehrgegenstandes zu verhalten und ist sohin für die Ertheilung des Unterrichts in dieser Sprache Sorge zu tragen.

Hinsichtlich der Ertheilung des deutschen Sprachunterrichts ist sich an diesen Schulen an den Präsidialerlaß vom 10. v. M. J. 16467/16616 zu halten, mit welchem angeordnet wurde, daß den Schulkindern wenigstens von der zweiten Klasse angefangen, auch der Unterricht in der deutschen Sprache als Sprachwissenschaft ertheilt werde.

Wo sich an den Hauptschulen kein einziger Lehrer befindet, der zur Ertheilung des ruthenischen Sprachunterrichts befähigt wäre, ist sich wegen Ertheilung dieses Unterrichts

leży znieść się z grecko-katolickimi konsystorzami, a ich ma być staraniem, aby tę naukę tymczasowo, dopóki szkoły stanowczo urządzone nie zostaną, przyjął na siebie bezpłatnie bądź grecko-katolicki duchowny, bądź kto inny do tego usposobiony. Jeśliby zgoła nikt nie znalazł się, ktoby bezpłatnie chciał zająć się wykładem nauki języka ruskiego i nauki religii w języku ruskim, wówczas, obiecawszy za taki wykład umiarkowane wynagrodzenie, należy w swym czasie podać w tym względzie wnioski, do którego przyjęcia upoważnienia z strony wysokiego Ministerstwa oświecenia zasiągnąć będzie można.

Naostatek co się dotycze języka wykładu nauk w klasach czwartych szkół głównych, tedy wydane w tym względzie co do czwartych klas szkół głównych w ruskich częściach kraju prezydyjalne rozporządzenie z dnia 3. Grudnia 1848 l. 15007, mocą którego orzeczono zostało, iż w tychże klasach nauczyciele, którzy są usposobieni do wykładu w języku polskim, nauki w tymże języku, zaś ci którzy nie posiadają znajomości języka polskiego, w języku niemieckim wykladać mają, znosi się niniejszem, a

do 1, 3,

przewielebnemu itd. itd.

do 2, 4,

przewiel. konsystorzom łacińskim

- do wszystkich:

poleca się, w klasach czwartych szkół głównych utrzymać *statum quo*, jak istniał w ubiegłym roku szkolnym.

do 1, 3,

O wykonaniu niniejszych rozporządzeń, o których zarazem doniesiono wysokiemu Ministerstwu oświecenia, ma przewielebny etc. w jak najkrótszym czasie zdać sprawę.

do 2, 4,

Podaję się niepłonnej nadziei, że przewielebny itd. ku wykonaniu tych rozporządzeń, o ile rzecz zawisała od współdziałania konsystorzów grecko-katolickich, chętnie pomożną podać rękę, używając wsparcia usiłowaniami konsystorzów łacińskich.

151.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 5. Lutego 1849,

wydane do połączonej górno- i dolno-austriackiej administracji dochodów skarbowych,

którem postanowiono, aby parafijalne świadectwa z ksiąg urodzenia i chrztu dla sierot i kurandów, wydawane na żądanie władz kuratelę sprawujących, wolne były od stempla.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 117.

mit den gr. kath. Konsistorien in das Einvernehmen zu setzen, deren Aufgabe es seyn wird, dahin zu wirken, daß die Ertheilung desselben einstweilen und bis zur definitiven Regelung des gesammten Unterrichtswesens von einem gr. kath. Priester oder einer andern befähigten Person unentgeltlich übernommen werde. Findet sich durchaus Niemand, welcher die Ertheilung des ruthenischen Sprachunterrichts sowohl als des Religionsunterrichts in ruthenischer Sprache unentgeltlich zu übernehmen bereit wäre, so sind mäßige Remunerazionen für die Ertheilung dieses Unterrichts in Aussicht zu stellen und seiner Zeit in Antrag zu bringen, zu deren Bewilligung die Ermächtigung des hohen Unterrichtsministeriums eingeholt wird.

Was endlich die Unterrichtssprache an den vierten Klassen der Hauptschulen anbelangt, so wird der diesfalls erlassene Präsidial-Erlaß vom 3. Dezember v. J. 3. 15007, insoweit er die vierten Klassen an den Hauptschulen in den ruthenischen Landestheilen betrifft und mit welchen angeordnet wurde, daß an diesen Klassen von jenen Lehrern, welche zur Unterrichtsertheilung in polnischer Sprache befähigt sind, der Unterricht in polnischer, dagegen von jenen, welche die Kenntniß der polnischen Sprache nicht besitzen, der Unterricht in der deutschen Sprache ertheilt werde, außer Kraft gesetzt, und

für 1, 3,

das 2c. 2c.

für 2, 4,

die lateinischen Konsistorien

für alle,

angewiesen, an den vierten Klassen der Hauptschulen in den ruthenischen Landestheilen den Status quo, wie er im verstorbenen Schuljahre bestanden hat, wieder einzuführen.

für 1, 3,

Ueber den Vollzug dieser Weisungen, welche zugleich dem hohen Unterrichtsministerium zur Kenntniß gebracht werden, hat das 2c. in kürzester Frist die Anzeige zu erstatten.

für 2, 4,

Ich halte mich versichert, daß das 2c. zum Vollzuge dieser Weisungen, insoweit derselbe durch die Mitwirkung der gr. kath. Konsistorien bedingt ist, bereitwilligst die Hand bieten und den lateinischen Konsistorien unterstützend entgegen kommen werde.

151.

Erlaß des Finanzministers vom 5. Februar 1849,

an die vereinte ober- und niederösterreichische Kameral-Gefällen-Verwaltung,

womit die Stempelfreiheit der pfarrämtlichen, auf Verlangen der Kuratelsbehörden ausgefüllten Bescheinigungen aus den Geburts- und Taufbüchern für Waisen und Kuranden verfügt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 117.

152.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 6. Lutego 1849,

wydane do centralnej kasy państwa, do powszechnego skarbowego urzędu płatniczego, do powszechnej kasy długów państwa i banku, do zastępcy najwyższego ochmistrza dworu, do wszystkich prezydentów rządów krajowych i do wszystkich naczelników administracji dochodów skarbowych.

o puszczeniu w obieg 25.000,000 zr. w trzechprocentowych asygnatach kasowych po 1000, 500, 100 i 30 zr.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 118.

153.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 6. Lutego 1849,

wydane do wszystkich rządów krajowych,

którem ruch handlowy ułatwiono uwolnieniem towarów przekazanych od dostawienia do urzędów pośredniczych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 119.

154.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa i górnictwa z dnia 6. Lutego 1849,

wydane do wszystkich podwładnych głównych urzędów górniczych, urzędów i sądów górniczych, oraz do wszystkich prezydentów rządów krajowych,

z zawiadomieniem, że w Leoben i Przybramie zaprowadzono górnicze zakłady naukowe.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu l. 120.

155.

Pismo Naczelnika kraju z dnia 6. Lutego 1849,

wydane do kolegium nauczycieli wszystkich gimnazjów,

według którego suplenci nauczycieli gimnazjalnych na posiedzeniach kolegiów nauczycielskich bywać, i tamże swe zdania objawiać, głos zaś stanowiący tylko w sprawach szkół bezpośrednio im powierzonych dawać mają.

Wysokie Ministeryum oświecenia, rozwiązując dekretem z dnia 21. z. m. l. 339 wniesione do siebie zapytanie, oznajmiło, że zastępcy (suplenci) nauczycieli gimnazjalnych wprawdzie na posiedzeniach kolegiów nauczycielskich bywać, i zdanie swe w przedmiocie obrad dawać mają, lecz że tymże głosem stanowiący wówczas tylko przynależy, gdy przedmiot dotyczy się szkół bezpośrednio im powierzonych. Co oznajmia się kolegium nauczycielskiemu dla zastosowania się.

152.

Erlaß des Finanzministeriums vom 6. Februar 1849,

an die Staats-Zentral-Kasse, das Universal-Kameral-Zahlamt, an die Universal-Staats- und Banco-Schuldenkasse, den Obersthofmeisterstellvertreter, an sämtliche Landes-Präsidenten und an sämtliche Vorstände der Kameral-Gefällen-Verwaltungen,

womit die Emission von 25,000.000 fl. in dreiprozentigen Kassenweisungen über 1000, 500, 100 und 50 fl. verfügt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 118.

153.

Erlaß des Finanzministeriums vom 6. Februar 1849,

an sämtliche Länderstellen,

womit Erleichterungen des Verkehrs, durch Befreiung angewiesener Waaren von der Stellung bei den Zwischenämtern, verfügt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 119.

154.

Erlaß des Ministers für Landeskultur und Bergwesen vom 6. Februar 1849,

an alle untergeordneten Bergoberämter, Bergämter und Berggerichte, dann sämtliche Länder-Präsidenten,

womit die Errichtung zweier montanistischer Lehranstalten, zu Leoben und zu Przibram, bekannt gegeben wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 120.

155.

Erlaß des Landeshofes vom 6. Februar 1849,

an den Lehrkörper sämtlicher Gymnasien,

wornach die Gymnasial-Lehrsupplementen den Sitzungen der Gymnasiallehrkörper beizuwohnen, ihre Meinung abzugeben, aber nur dann eine entscheidende Stimme haben, wenn der Gegenstand die ihnen unmittelbar anvertrauten Schulen betrifft.

Das hohe Unterrichtsministerium hat aus Anlaß einer Anfrage mit dem Erlaße vom 21. v. M. Z. 339 bedeutet, daß die supplirenden Gymnasiallehrer zwar den Sitzungen der Gymnasiallehrkörper beizuwohnen und ihre Meinung über den Gegenstand der Berathung abzugeben haben, daß aber denselben eine entscheidende Stimme nur dann zukomme, wenn der Gegenstand die ihnen unmittelbar anvertrauten Schulen betrifft. Wovon der Lehrkörper zur Nachachtung verständigt wird.

156.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
7. Lutego 1849,**

wydane do rady gminnej miasta Wiednia,

**którem zatwierdzono podwyższenie procentowej należności od
spadku dla funduszu powszechnego zaopatrzenia w Wiedniu.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 121.

157.

S p i s

**wyłącznych przywilejów przez Ministerstwo handlu w dniu 7.
Lutego 1849 nadanych,**

przesłany do wszystkich prezydijów rządów krajowych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 122.

158.

Rozporządzenie Naczelnika kraju z dnia 7. Lutego 1849,

wydane do kolegium profesorów prawa, nauk lekarsko-chirurgicznych i technicznych we Lwowie, tudzież
do kolegium nauczycieli wszystkich gimnazyjów,

jako przysięgi na urząd profesorów także i nadal u Rządu krajowego składać należy.

Na wniesione zapytanie, czyli odbiór przysięgi służbowej od profesorów należy do czynności w rzeczach naukowych, które na kolegium nauczycieli zdane zostały, wysokie Ministerstwo oświecenia oznajmiło dekretem z dnia 15. z. m. l. 358, iż przysięgi te także i nadal, jak dotąd, przez Rządy krajowe odbierane być mają.

O czem oznajmia się kolegium nauczycieli dla wiadomości i zastosowania się.

159.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 7. Lutego 1849 *),

wydane do wszystkich wschodnich urzędów obwodowych,

**którem wzbroniono leczyć rany wezykatoryjne na koszt skarbu
państwa, lub innego funduszu publicznego.**

Gdy według dzisiejszego stanowiska doświadczeń lekarskich, używanie emplastrów adhaesivi, lub innego plastru do leczenia miejsc wezykatoryjnych tem bar-

*) Pismo to jednocześnie przesłanem zostało do krakowskiej komisji gubernialnej, dla wydania podobnych rozporządzeń do zachodnich urzędów obwodowych.

156.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 7. Februar 1849,

an den Gemeinderath der Stadt Wien,

womit die Erhöhung der Verlassenschafts-Perzentualgebühr für den allgemeinen Versorgungsfond in Wien genehmiget wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 121.

157.

Berz e i c h n i ß

der von dem Ministerium des Handels am 7. Februar 1849 verliehenen ausschließenden Privilegien,

an sämtliche Länder-Präsidien.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 122.

158.

Erlaß des Landescheß vom 7. Februar 1849,

an den Lehrkörper der juristischen, medicinisch-chirurgischen und der technischen Studien zu Lemberg, dann an jenen der sämtlichen Gymnasien,

daß die Diensteide der Professoren auch fernerhin von der Landesstelle abzunehmen seien.

Aus Anlaß einer vorgekommenen Anfrage, ob die Abnahme der Diensteide der Professoren zu jenen Angelegenheiten in Studiensachen gehöre, welche den Lehrkörpern übertragen sind, hat das hohe Unterrichtsministerium mit dem Erlaße vom 15. v. M. Z. 358 bedeutet, daß solche Diensteide fernerhin, wie bisher, von den Landesstellen abzunehmen sind.

Wovon der Lehrkörper zur Wissenschaft und Nachachtung verständiget wird.

159.

Erlaß des Landesguberniums vom 7. Februar 1849*),

an sämtliche östliche Kreisämter,

womit die Heilung der Vesikator- (Wund-) Flächen auf Kosten des Staatsschatzes oder eines andern öffentlichen Fondes untersagt wird.

Da nach dem heutigen Standpunkte der ärztlichen Erfahrung die Anwendung des Emplastri adhaesivi, oder eines andern Pflasters zur Heilung der Vesikator-Flächen

*) Dieser Erlaß wurde unter Einem auch der Krakauer Gubernial-Kommission, zur gleichmäßigen Verfügung an die westlichen Kreisämter, mitgetheilt.

dziej okazuje się zbyt cennym, gdy szybkie tychże uleczenie, jeżeli odpowiada celowi, częstem przemywaniem letnią wodą z łatwością osiągniętem być może, przeto Rząd krajowy widzi się spowodowanym rozporządzić niniejszem, ażeby użyci przy epidemijach, lub w innych okolicznościach na koszt skarbu państwa lub innego publicznego funduszu ordynujący lekarze, zaniechali zapisywania emplastri adhaesivi, lub innego plastru do leczenia miejsc wezykatoryj, inaczeyby musieli zwrócić wydatki z tego powodu poniesione.

To rozporządzenie ma być natychmiast podane do wiadomości wszystkich lekarzy w obwodzie zamieszkałych, dla scisłego zastosowania się według tegoż.

160.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 8. Lutego 1849,

wydane do prezydentów rządowych krajowych w Lincu, Gracu, Tryescie i Innsbruku,

z zakazem wydawania prywatnych, pieniądze zastępujących asygnacyj (not, cedulek).

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 123.

161.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 8. Lutego 1849,

wydane do Naczelnika Rządu krajowego w Austrii powyżej Anizy,

którem orzeczone, jako władze patrymonijalne do dalszego zaliczania należitości dla inwalidów patentowych są obowiązane.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 124.

162.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 9. Lutego 1849 *),

wydane do wszystkich wschodnich urzędów obwodowych,

z ponowieniem przepisów względem rażnego przedsięwzięcia i szybkiego skutecznienia dzieła szczepienia ospy ochronnej podczas epidemii (ospy), tudzież względem weczesnego zaopatrzenia się w potrzebny na ten cel i dostateczny zapas zdrowej materji ospy.

Rząd krajowy, badając peryodyczne sprawozdania o ukazaniu się znowu w różnych obwodach kraju ospy naturalnej, dostrzegł, iż szczepienie ospy

*) To rozporządzenie przesłanem zostało jednocześnie krakowskiej komisji gubernialnej dla wydania stosownych rozporządzeń zachodnim urzędom obwodowym.

um so mehr ganz überflüssig erscheint, als die schnelle Heilung der betreffenden Wundflächen, wenn solche überhaupt im Heilzwecke liegt, durch die öftere Benetzung derselben mit lauwarmen Wasser leicht erzielt werden kann, so findet man sich veranlaßt, hiemit zu bestimmen, daß sich die bei Epidemien verwendenden und bei anderen Gelegenheiten auf Kosten des Staatschatzes oder eines anderen öffentlichen Fonds ordnintrenden Sanitäts-Individuen der Verordnang des Adhaesiv- oder eines andern Pflasters zur Heilung der Vesikator-Flächen, bei ansonst sie treffenden diesfälligen Kostenersaße, zu enthalten haben.

Diese Verfügung ist allen im Kreise anjapigen Sanitäts-Individuen zur genauen Nachachtung sogleich bekannt zu machen.

160.

Erlaß des Finanzministeriums vom 8. Februar 1849,

an die Länder-Präsidenten zu Linz, Graz, Triest und Innsbruck,

womit die Ausgabe geldvertretender Privat-Anweisungen (Noten, Zettel) verboten wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 123.

161.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 8. Februar 1849,

an den ob der ennsischen Landeschef,

womit die Verpflichtung der Patrimonial-Behörden zur fortgesetzten vorschußweisen Bestreitung der Invaliden-Patentalgebhalte ausgesprochen wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 124.

162.

Erlaß des Landesguberniums vom 9. Februar 1849 *),

an sämtliche öfliche Kreisämter,

womit die Vorschriften, wegen sogleicher Vornahme und schneller Durchführung der Vorsichts-Impfung bei Blattern-Epidemien, so wie wegen rechtzeitiger Beschaffung eines hiezu erforderlichen zureichenden Vorrathes verläßlichen Impfstoffes, erneuert werden.

Bei Prüfung der periodischen Eingaben über die abermals in verschiedenen Kreisen des Landes vorkommenden natürlichen Blattern wurde bemerkt, daß die Vornahme

*) Dieser Erlaß wurde unter Einem der Krakauer Gubernial-Kommission zur gleichmäßigen Verfügung an die westlichen Kreisämter, mitgetheilt.

ochronnej w miejscach onych okolic, gdzie złośliwa ospa pojawia się, pod różnymi pozorami częstokroć opóźnia się, i tem samem cel tego środka po większej części udaremnionym bywa.

Z tego powodu lekarzom użytym podczas epidemii ospy, w celu ściśłego przestrzegania przywodzi się to na pamięć, że według ustępu 1. rozporządzenia Rządu krajowego z dnia 4. Grudnia 1841 l. 83771 *)), szczepienie ochronne w okolicy miejsc, gdzie ospa się pojawia, zawsze natychmiast, to jest, bezpośrednio po pierwszym onej oglądzie przedsiębrane być ma, i ze pomienieni lekarze o dziele tem przy poszczególnieniu szczepionych w każdym miejscu indywiduów, oraz złożeniu przepisanej tabeli rewizyjnej, w stósownem sprawozdaniu donosić obowiązani są.

Urząd obwodowy, mając obowiązek czuwać nad przestrzeganiem niniejszego przepisu, ma równie tego dopilnować, ażeby każdym razem, już w pierwszych raportach o epidemicznej ospie tak o skutku szczepienia koniecznego, tudzież powtórzonego (rewakcynacyi) w miejscu ukazującej się ospy złośliwej, jakoteż o skutku szczepienia ospy zachowawczej w sąsiednich miejscach donoszono.

Azeby wreszcie naprzód odeprzeć możebne wymówki tych, co utrzymywać zwykli, że szybkie uskutecznienie szczepienia ospy ochronnej jest niepodobieństwem, oznajmia się, iż brak dostatecznego zapasu materyi ospy tem mniej za ważną przeszkodę przyjęty być może, że, jak to już rozporządzeniem Rządu krajowego z dnia 18. Kwietnia 1841 l. 24042 **) polecono, lekarz obwodowy, jako kierownik szczepienia ospy w obwodzie w dostateczny zapas zdrowej ospy zawsze zaopatrzony być, i o to starać się powinien, ażeby wszyscy z urzędu postanowieni, i wszyscy w publicznej służbie zdrowia użyci prywatni lekarze, każdego czasu, a szczególnie w razie pojawienia się epidemii ospy, mając na doręczu znaczniejszą ilość lancetów, tudzież do zbierania tej materyi przeznaczonych szkieł, rurek i banieczek szklanych, odświeżany od czasu do czasu zapas zdrowej materyi ospy mieli w pogotowiu, że wymówki częstokroć przytaczane, jakoby uskutecznieniu szczepienia ospy ochronnej w miesiącach zimowych i w czasie niepogody napotykać miało na przeszkody, tracą wagę, byle tylko w każdym pojedynczym wypadku ściśle zachowywać przepisy w powszechnej instrukcyi o szczepieniu ospy zawarte, według których szczepienie ospy zachowawczej, jeżeli z jakiegobądź powodu na wspólnych placach zgromadzenia nie może być uskuteczniomem, chodząc od domu do domu wykonane być powinno.

*) Obacz oddział II. Zbioru ustaw prowincjonalnych z roku 1841, stronica 584.

**) Obacz oddział I. Zbioru ustaw prowincjonalnych z roku 1841, stronica 98.

der Vorsichts-Impfung in den, in der Umgebung des Blatternausbruchsortes gelegenen Ortschaften unter verschiedenen Vorwänden häufig verzögert, und dadurch der Zweck dieser Maßregel größtentheils vereitelt wird.

Man findet sich daher veranlaßt zur genauen Nachachtung der bei Blattern-Epidemie verwendeten Sanitäts-Individuen in Erinnerung zu bringen, daß nach dem Absätze 1. der Gubernial-Verordnung vom 4. Dezember 1841 Z. 83771 *) die Vorsichtsimpfung in der Umgebung eines Blatternausbruchsortes jedesmal sogleich, das ist im unmittelbaren Zusammenhange mit der ersten Untersuchung des betreffenden Blattern-Ausbruches vorzunehmen, und das Geschehene unter Angabe der Zahl der in den einzelnen Ortschaften geimpften Individuen bei Vorlegung der bezüglichen Befund-Labelle in dem Einbegleitungsberichte von dem Impfarzte anzuzeigen sei.

Eben so, wie auf die Beobachtung dieser Vorschrift, hat das Kreisamt ferner auch darauf zu dringen, damit jedesmal schon in den ersten Rapporten über eine Blattern-Epidemie gleich wie der Erfolg der Nothimpfung und Revakzination in dem Blattern-Orte, auch der Erfolg der Vorsichts-Impfung in den Nachbarorten ausgewiesen werde.

Um übrigens den Einwendungen, welche gegen die Möglichkeit einer schnellen Durchführung der Vorsichts-Impfung gewöhnlich geltend gemacht werden wollen, in voraus zu begegnen, wird bemerkt, daß Mangel eines zureichenden Vorrathes des Impfstoffes um so weniger ein geltendes diesfälliges Hinderniß abgeben kann, als, wie dies bereits in der hierortigen Verordnung vom 18. April 1841 Z. 24042 **) ausgesprochen wurde, der Kreisarzt als Kreis-Impfungs-Direktor sich jederzeit eines zureichenden Vorrathes verlässlichen Impfstoffes zu versichern, und dafür zu sorgen hat, damit alle angestellten, und alle in der öffentlichen Sanitäts-Pflege verwendeten Privat-Sanitäts-Individuen sich immer, und besonders während des Vorkommens der Blattern-Epidemien, unter Benützung einer größeren Zahl von Impfnadeln, dann der zur Sammlung des Impfstoffes eingerichteten Glasplatten, Glas-Röhrchen und Ziolen mit einem von Zeit zu Zeit zu erneuernden Vorrathe verlässlichen Impfstoffes versehen erhalten; und daß auch die häufig geltend gemachten Hindernisse, welche der Durchführung der Vorsichts-Impfung in den Wintermonaten und bei ungünstigern Wetter entgegentreten, ihre diesfällige Bedeutung verlieren, wenn in jedem einzelnen Falle die in der allgemeinen Impfungs-Instruktion enthaltene Bestimmung genau beobachtet wird, wornach die Schutzpocken-Impfung, wenn sie aus was immer für einem Grunde auf gemeinschaftlichen Sammlungs-Plätzen nicht bewirkt werden kann, von Haus zu Haus vorzunehmen ist.

*) Siehe II. Abtheilung der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1841 Seite 584.

**) Siehe I. Abtheilung der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1841, Seite 98.

163.

**Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 10. Lutego 1849,
o należności za jazdę pocztą, na pierwszą połowę roku słonecznego 1849 ustanowionej.**

W skutek rozporządzenia wysokiego Ministerstwa handlu z dnia 18. Stycznia 1849 l. 485 -36, stanowi się należność za jazdę pocztą tak dla jazd skarbowych, jako i prywatnych na 1sze półrocze roku słonecznego 1849 w Austrii Dolnej, Czechach, Morawie i Szlązku, tudzież w Austrii Górnej na jeden złoty reński, w Tyrolu i Pomorzu na jeden złoty reński 8 kr., w Styryi na jeden złoty reński 2 kr., Karyntyi i Krainie na jeden złoty reński 6 kr., nakoniec w całej Galicyi na pięćdziesiąt i cztery krajcary od jednego konia i pojedynczej stacyi pocztowej.

Należność za użycie powozu krytego stacyjnego naznacza się za ten sam przeciąg czasu w połowie należności za jazdę pocztą ustanowionej, a więc w Austrii Dolnej, w Austrii Górnej, Czechach, Morawie i Szlązku na 30 kr., w Tyrolu i Pomorzu na 34 kr., w Styryi na 31 kr., w Karyntyi i Krainie na 33 kr., nakoniec w Galicyi na 27 kr., od pojedynczej stacyi pocztowej.

Należność za smarowidło i poczesne pozostanie we wszystkich wymienionych prowincyjach bez odmiany.

Oplacanie tej należności zaczyna się od 1. Lutego 1849.

164.

Roporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 11.

Lutego 1849,

wydane do naczelników wszystkich rządów krajowych,

którem nadal tymczasowe przepisy względem kwaterunku wojskowego i podwód postanowiono.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 125.

165.

Najwyższe postanowienie z dnia 12. Lutego 1849,

wydane do Prezesa Ministrów księcia Schwarzenberga,

z oznajmieniem, jakie godło Najjaśniejszy Cesarz przyjąć raczył.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 126.

163.

Kundmachung des Landesguberniums vom 10. Februar 1849, über die Bemessung der Postrittgebühren für das I. Solar-Semester 1849.

Zu Folge Erlases des hohen Ministeriums des Handels vom 18. Jänner 1849 Z. 485/36 wird das Postrittgeld bei Merarial- und Privatritten für den ersten Solar-Semester 1849, in Niederösterreich, Böhmen, Mähren und Schlesien, dann in Oberösterreich mit Einem Gulden, in Tirol und im Küstenlande mit Einem Gulden 8 kr., in Steiermark mit Einem Gulden 2 kr., in Kärnthen und Krain mit Einem Gulden 6 kr., endlich in ganz Galizien mit Vierundfünfzig Kreuzer für Ein Pferd und eine einfache Post festgesetzt.

Die Gebühr für einen gedeckten Stations-Wagen wird für denselben Zeitraum mit der Hälfte des Mittageldes, und demnach in Niederösterreich, Oberösterreich, Böhmen, dann in Mähren und Schlesien mit 30 kr., in Tirol und im Küstenlande mit 34 kr., in Steiermark mit 31 kr., in Kärnthen und Krain mit 33 kr., endlich in Galizien mit 27 kr., für die einfache Poststation festgesetzt.

Das Schmier- und Postillionstringeld bleibt in allen erwähnten Provinzen unverändert.

Diese Gebühreuzahlung kommt mit 1. Februar 1849 in Anwendung.

164.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 11. Februar 1849,

an sämtliche Länderchefs,

wodurch weitere provisorische Bestimmungen hinsichtlich der Militär-Bequartierung und Vorspann festgesetzt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 125.

165.

Unerhöchste Entschließung vom 12. Februar 1849,

an den Minister-Präsidenten Fürsten zu Schwarzenberg,

in Betreff der Annahme eines Wahlpruches Sr. Majestät des Kaisers.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 126.

Rozporządzenie Naczelnika kraju z dnia 12. Lutego 1849,

wydane do Naczelników dwunastu wschodnich obwodów i Bukowiny,

obejmujące przepis, o ile dawniejszym posiadaczom dóbr stanu szlacheckiego służy prawo uwolnienia od służby wojskowej z tytułu posiadania gospodarstwa gruntowego *).

Na wniesione zapytanie, o ile dawniejsi posiadacze dóbr stanu szlacheckiego mogą na zasadzie posiadania gospodarstwa gruntowego mieć prawo do uwolnienia od służby wojskowej, wysokie Ministerstwo spraw wewnętrznych dekretem z dnia 5. Lutego b. r. l. 581 udzieliło następnę wyjaśnienie:

Gdy nowym patentem o zaciągu wojskowym z dnia 5. Grudnia r. z. **) istniejące dotychczas uwolnienia od służby wojskowej, z jedynym co do szlachty wyjątkiem nie zostały zniesione, nie podpada więc wątpliwości, iż te osoby stanu szlacheckiego, przy których nie szlachectwo, lecz inny zachodzi warunek, który wedle dawniejszej ustawy o zaciągu wojskowym uwalnia od służby wojskowej, także obecnie zaciągowi nie ulegają. — Do tych należy dzierżenie gospodarstwa, to jest jeżeli kto siedzi na gospodarstwie. Co do tego warunku uwolnienia się nie stanowiło żadnej różnicy, czyli posiadacz gospodarstwa należy do klasy byłych dziedziców dóbr, czyli też do stanu włościańskiego. Warunek ten wszakże według prawidła ***) przepisane rozporządzeniem nadwornem z dnia 3. Października 1822 l. 27383 tylko wtenczas zachodzi, gdy prawny i fizyczny posiadacz własnymi siłami i osobistą pracą poświęca się uprawie swej co do przestrzeni rozległej posiadłości.

Według tej skazówki chciej .... WWMCPan rozstrzygać wydarzające się szczególne przypadki.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 13. Lutego 1849 ****),

wydane do Naczelnika obwodu w Czerniowcach,

którem uchyla się obowiązek byłych poddanych do okazywania kartek meldunkowych przy wejściu w związki małżeńskie.

Na zapytanie sprawozdaniem z dnia 28. Października r. z. l. 19413 wniesione, czyli dawniejsi poddani przy wejściu w związki małżeńskie obowiązani są składać przepisane karty meldunkowe, oznajmia się, że karty meldunkowe

*) O tem jednocześnie zawiadomiono c. k. jeneralną komendę wojskową.

**) Obacz tenże w dodatkowym tomie powszechnego Dziennika praw państwa l. 6.

***) Obacz Zbiór ustaw prowincjonalnych z roku 1822, stronnica 474.

****) Rozporządzenie to jednocześnie przesłanem zostało wszystkim innym urządóm obwodowym i wszystkim konsystorzóm.

Erlaß des Landescheß vom 12. Februar 1849,

an die Vorsteher der zwölf östlichen Kreise und der Bukowina,

enthaltend die Bestimmung, in wiefern den ehemaligen Gutsbesitzern vom Adel die Befreiung vom Militärdienste aus dem Titel des Besizes einer Grundwirthschaft zukomme *).

Ueber eine Anfrage, in wiefern die ehemaligen Gutsbesitzer vom Adel auf die Befreiung vom Militärdienste aus dem Titel des Besizes einer Grundwirthschaft Anspruch machen können? ist mit hohem Erlaß des Ministeriums des Innern vom 5. Februar L. J. Z. 581 folgende Erklärung herabgelangt:

Da im neuen Rekrutirungspatente vom 5. Dezember v. J. **) die bisher bestanden Befreiungen von der Militärpflicht, mit einziger Ausnahme jener des Adels, nicht aufgehoben wurden, so unterliegt es keinem Zweifel, daß jene Adelligen, bei welchen eine andere der in den früheren Rekrutirungsgesetzen aufgestellten Bedingungen der Militär-Befreiung als der Adel eintritt, auch jetzt der Rekrutirung nicht unterzogen werden dürfen. Hieher gehört der Besiz einer Wirthschaft, welche mit Rücken besessen wird. Es macht in Bezug auf diese Bedingung der Befreiung keinen Unterschied, ob der betreffende Wirthschaftsbesitzer zur Klasse der ehemaligen Guts Herrn, oder zum Bauernstande gehört. Diese Bedingung ist jedoch nach der mit Hofdekrete vom 3. Oktober 1822 Z. 27383 kundgemachten Normal-Vorschrift ***) nur dann vorhanden, wenn der juridische und physische Besizer sich mit persönlichem Kraftaufwande, mit persönlichem Handanlegen der Beurbarung seines an Flächenraum bedeutenden Gutes widmet.

Nach dieser Richtschnur werden Cuere ..... in vorkommenden speziellen Fällen entscheiden.

Erlaß des Landesguberniums vom 13. Februar 1849 ****),

an den Kreisvorsteher in Czernowit,

womit die Verpflichtung der ehemaligen Unterthanen zur Beibringung von Meldzetteln bei ihren Heirathen außer Wirksamkeit gesetzt wird.

Ueber die mit dem Berichte vom 28. Oktober Z. 19413 gemachte Anfrage, ob die ehemaligen Unterthanen bei ihren Heirathen noch fortan sich mit dem vorgeschriebenen Meldzettel auszuweisen haben, wird bedeutet, daß der mit dem bei Gelegenheit der

*) Hievon wurde unter Einem auch das L. L. General-Militär-Kommando in die Kenntniß gesetzt.

**) Siehe daselbe im Ergänzungsabande des Reichsgesetzblattes unter Nr. 6.

***) Siehe dieselbe in der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1822, Seite 474.

****) Dieser Erlaß wurde unter Einem auch allen übrigen Kreisämtern und sämtlichen Konsistorien mitgetheilt

które przy zniesieniu niewoli, a zaprowadzeniu stosunku poddańczego patentem z dnia 5. Kwietnia 1782 *) dla małżeństw poddańczych były przepisane, a którymi narzeczeni przed swoim plebanem winni byli się wykazywać, wypływem były stosunku poddaństwa.

Ponieważ patentem z dnia 7. Wszeźnia 1848 **) cały stosunek poddańczy, ze wszystkimi przepisami tenże urządzającymi zniesiony został, i nie ma powodu do utrzymania nadal tej onego części, przeto ustaje także obowiązek dawnych poddanych wykazywania się kartami meldunkowemi przy zawieraniu małżeństw.

Gdy z wydawnictwem pomienionych kart przez państwa gruntowe żaden inny cel nie był połączonym, zniesienie tychże nie ma przeszkadzać politycznym zwierzchnościom w utrzymywaniu w ewidencji małżeństw byłych poddanych, gdyby zaś tu i ówdzie wyjaśnienie jakie w tym względzie potrzebnem się okazało, takowe od właściwego plebana zasiągnąć należy.

168.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 13. Lutego 1849,

wydane do kolegiów nauczycieli wszystkich gimnazyjów (z wyłączeniem obydwu lwowskich), oraz do urzędów obwodowych: Bocheńskiego, Brzeżańskiego, Czerniowieckiego, Przemyskiego, Rzeszowskiego, Samborskiego, Sądeckiego, Stanisławowskiego i Tarnowskiego,

względem poboru, obrachunku i kontroli opłat naukowych, tudzież względem peryjodycznych rewizyj kas przy gimnazyjach.

Rozporządzeniem wysokiego Ministerstwa oświecenia publicznego z dnia 22. Kwietnia r. z. l. 2833, zniesiono istniejące dotychczas dyrektoraty gimnazyjalne.

W dalszem następstwie tego rozporządzenia przestaje obowiązywać przepis w dekrete wysokiej nadwornej komisji edukacyjnej z dnia 2. Marca 1842 l. 1165 lit. b. zawarty ***) , a pismem Rządu krajowego z dnia 24. Marca 1842 l. 18413 ogłoszony, według którego kontrolę rachunku opłat naukowych w gimnazyjach, w miejscu urzędu obwodowego siedzibę mających, naczelnik tegoż urzędu jako gimnazyjalny, a w gimnazyjach nie będących w miejscu urzędu obwodowego dyrektor, vice dyrektor lub prefekt sprawować był powinien, natomiast zaś stanowi się, iż odtąd prefekt opłaty naukowe pobierać i z nich się rachować, a do wykonywania kontroli jeden z profesorów, którego kolegium tychże z grona swojego obierze, upoważnionym być ma.

Rewizyę kasy, do której opłata naukowa wnoszoną będzie, raz w półroczu, zatem dwa razy w roku szkolnym przedsięwzięmie P. Naczelnik urzędu obwodowego, lub inny urzędnik przezeń do tego delegowany.

**) Obacz tenże w galicyjskim zbiorze patentów z r. 1782, stronnica 34.

**) Obacz tenże w zbiorze ustaw prowincjonalnych z roku 1848 pod l. 88.

***) Obacz I. oddział zbioru ustaw prowincjonalnych z roku 1842 stronnica 118.

Aufhebung der Leibeigenschaft und Einführung des Unterthansverbandes erflossenen Patente vom 5. April 1782 *) bei Heirathen der Unterthanen vorgeschriebene Meldzettel, mit welchem sich der Gewerber vor dem betreffenden Pfarrer auszuweisen hatte, ein Ausfluß des Unterthänigkeits-Verhältnisses war.

Nachdem mit dem Patente vom 7. September 1848 **) das ganze Unterthänigkeits-Verhältniß mit allen dieses Verhältniß normirenden Gesetzen aufgehoben wurde, und kein Grund vorhanden ist, diesen Theil des bestandenen Unterthänigkeits-Verhältnisses fortbestehen zu lassen, so hat es auch von Beibringung der Meldzettel bei Verehelichungen der ehemaligen Unterthanen sein Abkommen.

Da mit der Ertheilung der Meldzettel von Seite der Grundherrschaften kein anderweitiger Zweck verbunden war, so wird mit dem Aufhören derselben die den politischen Obrigkeiten etwa zustehende Evidenz über Heirathen der ehemaligen Unterthanen, nicht behindert, und sollte hie und da wirklich eine Auskunft diesfalls nothwendig seyn, so ist sie von dem betreffenden Pfarrer einzuholen.

168.

Erlaß des Landesguberniums vom 13. Februar 1849,

an den Lehrkörper sämtlicher Gymnasien (mit Ausnahme der beiden in Lemberg), dann an die Kreisämter in Bochnia, Brzezan, Czernowiß, Przemyßl, Rzeszow, Sambor, Sandez, Stanislaw und Tarnow,

betreffend die Einhebung, Verrechnung und Kontrolle der Unterrichtsgelder, so wie die Vornahme der periodischen Skontrirungen ihrer Kassen bei den Gymnasien.

Mit Erlaß des hohen Ministeriums des öffentlichen Unterrichts vom 22. April v. J. Z. 2833 sind die bis dahin bestandenen Gymnasial-Direktorate außer Wirksamkeit gesetzt worden.

Dieser Verfügung zu Folge tritt auch die mit hierortiger Verordnung vom 24. März 1842 Z. 18413 bekannt gemachte Bestimmung des hohen Studien-Hofkommissions-Dekretes vom 2. März 1842 Z. 1165 lit. b. ***) , wornach die Kontrolle der Verrechnung der Unterrichtsgelder bei jenen Gymnasien, welche sich im Kreisorte befinden, der Kreishauptmann als Gymnasial-Direktor, bei den Gymnasien außerhalb des Kreisortes der Vizedirektor oder Präsekt zu besorgen hatte, außer Anwendung und wird sonach bestimmt, daß fortan der Präsekt die Einhebung und Verrechnung der Unterrichtsgelder zu besorgen habe, mit Führung der Kontrolle aber ein von dem Lehrkörper aus seiner Mitte zu wählender Professor zu beauftragen sei.

Dagegen wird die in jedem Semester, sohin in jedem Schuljahre zweimal vorzunehmende Skontrirung der Unterrichtsgelderkasse von dem Herrn Kreishauptmann, oder von einem zu diesem Zwecke zu delegirenden Kreisamtsbeamten vorzunehmen seyn.

*) Siehe dasselbe in der galizischen Patenten-Sammlung vom Jahre 1782, Seite 34.

**) Siehe dasselbe in der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1848 unter Nr. 88.

***) Siehe I. Abtheilung der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1842, Seite 118.

169.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 14. Lutego 1849,

wydane do prezydjiów wszystkich komend jeneralnych,

którem ogłoszone są zmiany za najwyższem przyzwoleniem wprowadzone co do dotychczasowego umundurowania generalicyi, oficerów sztabowych i wyższych, oraz lekarzy wojskowych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 127.

170.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 14. Lutego 1849,

wydane do wszystkich głównych administracji poczty,

którem zaprowadzono ułatwienia w regulaminie opłaty listowej.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 128.

171.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 14. Lutego 1849,

wydane do wszystkich administracji dochodów skarbowych, do Naczelnika najwyższej nadwornej administracji poczt, i do Hrabięgo Montekukoli,

mocą którego podane są środki ostrożności co do wywozu monety złotej i srebrnej, jako „pieniądze obce“ oznaczonej.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 129.

172.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 14. Lutego 1849,

wydane do Rządów krajowych Górnej i Dolnej Austrii, Czech, Morawii i Szlązka, Galicyi, Styrii, Tyrolu, Illiryi, Dalmaeyi i Pomorza, oraz do pełnomocnego c. k. komisarza Hr. de Montekukoli w Medyrolanie,

w którym zawarte są przepisy względem zakładania bibliotek do wypożyczenia książek.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 130.

169.

Erlass des Kriegs-Ministeriums vom 14. Februar 1849,

an sämtliche Generalkommando-Präsidenten,

womit die allerhöchsten genehmigten Veränderungen in der bisherigen Adjustirung der Generalität, der Stabs- und Oberoffiziere, dann der Feldärzte mitgetheilt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 127.

170.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 14. Februar 1849,

an alle Oberpostverwaltungen,

womit eine erleichternde Aenderung in dem Briefporto-Regulativ angeordnet wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 128.

171.

Erlass des Finanzministeriums vom 14. Februar 1849,

an alle Kameral-Gefällen-Verwaltungen, den Vorstand der obersten Hofpostverwaltung und an den Grafen Montekudolf,

womit Vorsichtsmaßregeln hinsichtlich der Ausfuhr von Gold- und Silbermünzen, welche als „fremde Münzen“ bezeichnet werden, vorgeschrieben werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 129.

172.

Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 14. Februar 1849,

an die Länderstellen von Ober- und Niederösterreich, Böhmen, Mähren und Schlessen, Galizien, Steiermark, Tirol, Kärnten, Dalmazien und dem Küstenlande, dann an den bevollmächtigten k. k. Kommissär Grafen von Montekudolf in Mailand,

womit Normen hinsichtlich der Errichtung von Leihbibliotheken festgesetzt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 130.

173.

Rozporządzenie pełnomocnego Komisarza nadwornego w królestwie Lombardzko-Weneckim z dnia 14. Lutego 1849, o skutkach prawnych pełnoletności, do której osiągnięcia tymczasowe rządy w Lombardyi i Wenecyi rok 21 życia naznaczyły.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 131.

174.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 15. Lutego 1849,

wydane do Rządów krajowych Górnej i Dolnej Austrii, Czech, Morawii i Śląska, Galicyi, Styryi, Tyrolu, Iliryi, Dalmaeyi i Pomorza,

stanowiące o ile przedsiębiorcom budowli publicznych przy licytacjach może być dozwolonym przegląd kosztorysów.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 132.

175.

Rozporządzenie Naczelnika Rządu krajowego z dnia 15. Lutego 1849,

wydane do kolegium profesorów prawa i nauk lekarsko-chirurgicznych i technicznych we Lwowie, tudzież do kolegium nauczycieli gimnazyjów i nauk filozoficznych i teologicznych,

mocą którego kolegium profesorów i nauczycieli przywrócono władzę obsadzania katedr opróżnionych, zupełnie uzdatnionymi (suplentami).

Gdy rozporządzenie Ministerstwa oświecenia z dnia 29. Września r. z. l. 6117, którem Prezydyjum krajowe między innymi upoważniono uzdatnionymi suplentami obsadzać opróżnione katedry, mocą dekretów ministeryalnych z dnia 4. Grudnia r. z. l. 7402 *) i 8. z. m. l. 28, cofnięto, a stosunek Prezydyjum krajowego względem kolegiów nauczycieli, sprowadzono do *status quo*, w jakim przed nadejściem dopiero pomienionego dekretu Ministerstwa oświecenia znajdował się, przeto uchyla się także ostatni ustęp rozporządzenia prezydyjalnego z dnia 23. Listopada r. z. l. 15229, polecającego, iżby Prezydyjum krajowe o opróżnieniach katedr celem obsadzenia tychże suplentami bywało zawiadamiane.

Tak więc przywróconą zostaje kolegium nauczycieli przyznana im dawniej władza, mocą której należy do prawnego zakresu ich działania, opróżnione katedry zupełnie uzdatnionymi suplentami tymczasowie obsadzać.

*) Obacz tom dodatkowy Dziennika praw państwa, l. 5.

173.

allg. Jahrg.
 Erlaß des bevollmächtigten Hofkommissärs im lombardisch-venezianischen Königreiche vom 14. Februar 1849,

über die rechtlichen Wirkungen der, von den provisorischen Regierungen in der Lombardie und Venedig, auf das 21 Lebensjahr festgesetzten Großjährigkeit.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 131.

174.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 15. Februar 1849,

an die Länderstellen von Ober- und Niederösterreich, Böhmen, Mähren und Schlesien, Galizien, Steiermark, Tirol, Ilirien, Dalmazien und dem Küstenlande.

womit bestimmt wird, in wieferne den Bauunternehmern bei Vizitationen für öffentliche Bauten die Einsicht der Kostenüberschläge zu gestatten sei.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 132.

175.

2481 02 Erlaß des Landescheses vom 15. Februar 1849,

an den Lehrkörper der juridischen, medizinisch-chirurgischen und technischen Studien zu Lemberg, dann an jenen der sämtlichen Gymnasien, philosophischen und theologischen Studien,

womit dem Lehrkörper die Macht wieder eingeräumt wird, die erledigten Lehrkanzeln mit vollkommen befähigten Supplenten selbst zu besetzen.

Nachdem der Unterrichts- Ministerial- Erlaß vom 29. September v. J. Z. 6117, mit welchem das Landes-Präsidium unter andern zur Besetzung erledigter Lehrerstellen mit befähigten Supplenten ermächtigt worden ist, mit den Ministerial-Anordnungen vom 4. Dezember v. J. Z. 7402 *) und 8. v. M. Z. 28 zurückgenommen, und das Verhältniß des Landes-Präsidiums zu den Lehrkörpern auf den status quo, wie er vor dem erstbezogenen Unterrichts- Ministerial- Erlaße bestand, zurückgeführt worden ist, so wird auch der Schlusßabsatz des Präsidial- Erlases vom 23. November v. J. Z. 15229, in welchem angeordnet wird, daß die Erledigungsfälle von Lehrkanzeln Behufß deren Besetzung mit Supplenten dem Landes-Präsidium angezeigt werden sollen, außer Kraft gesetzt. Dem Lehrkörper wird sohin die Macht einge-räumt, das ihm früher zugestandene Recht, die Lehrkanzeln in Erledigungsfällen mit vollkommen befähigten Supplenten in eigener Kompetenz provisorisch besetzen zu dürfen, wieder auszuüben.

*) Siehe im Ergänzungsbande des Reichsgesetzblattes unter Nr. 5.

176.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 16. Lutego 1849,

wydane do administracji dochodów skarbowych w Gracu,

którem wyrzeczono, że rejestra wyszynku i rachunki browarne u piwowarów prowadzone nie będą.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 133.

177.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 19. Lutego 1849,

wydane do czeskiej i połączonej austriackiej administracji dochodów skarbowych,

w którym wyrzeczono, że przepisy względem wystawienia dokumentów ochronnych dla przędzy bawełnianej, do nici bawełnianych zastosowane być mają.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 134.

178.

Rozporządzenie Naczelnika Rządu krajowego z dnia 20. Lutego 1849,

wydane do kolegium profesorów prawa i nauk lekarsko-chirurgicznych i technicznych we Lwowie, oraz profesorów wszystkich teologicznych i filozoficznych instytutów,

którem urządzono sposób podawania wniosków względem szerszej liczby odczytów o jakim przedmiocie w wyższych zakładach naukowych.

Niektóre wyższe zakłady naukowe podały do wysokiego Ministerstwa oświecenia wnioski dążące do tego, ażeby osobom nie będącym profesorami, dozwolano odczyty swoje o jakich przedmiotach na małą liczbę, np. sześć, ograniczać. Ponieważ wyższe zakłady naukowe mają przeznaczenie rozszerzać umiejętności, cel zatem, który w tak ograniczonym czasie nie łatwo da się osiągnąć, przeto, jeśliby kto oświadczył się z chęcią udzielania takich odczytów, nie będąc upoważniony do publicznych wykładów względem oznaczonego przedmiotu, tedy takowe oświadczenia według brzmienia wysokiego dekretu ministerjalnego z dnia 3. b. m. l. 944, w ogólności od kolegium profesorów odrzucane być mają. Tylko wyjątkowo w wypadkach zasługujących na względy, można co do tego zasięgnąć zezwolenia Ministerstwa; w ówczas wszakże osoby te winny dopełnić wszelkie warunki, które stosownie do rozporządzenia ministerjalnego z dnia 19. Grudnia r. z. l. 8175 *) dla docentur prywatnych są przepisane.

*) Obacz tom dodatkowy Dziennika praw państwa, l. 37.

176.

Erlass des Finanzministeriums vom 16. Februar 1849,

an die Kameral-Gefällen-Verwaltung in Graß.

womit das Aufhören der Ausschankregister und Braurechnungen bei den Bierbräuern verfügt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 133.

177.

Erlass des Finanzministeriums vom 19. Februar 1849,

an die böhmische und vereinigte österreichische Kameral-Gefällen-Verwaltung,

womit die Anwendung der, hinsichtlich der Ausfertigung der Deckungsurkunden für Baumwollengarne geltenden Bestimmungen auf Baumwollenzwirn ausgesprochen wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 134.

178.

Erlass des Landescheß vom 20. Februar 1849,

an den Lehrkörper der juridischen, medizinisch-chirurgischen und technischen Studien zu Lemberg, dann an jenen der sämtlichen theologischen und philosophischen Studien,

womit die Behandlung der Anträge, über irgend einen Gegenstand eine ganz geringe Anzahl von Vorlesungen an höheren Lehranstalten zu halten, geregelt wird.

Es sind dem hohen Unterrichts-Ministerium von Seite höherer Lehranstalten Anträge gestellt worden, welche dahin gehen, daß Personen, die nicht Professoren sind, gestattet werde, über irgend einen Gegenstand eine ganz geringe Anzahl von Vorlesungen, z. B. sechs, zu halten.

Da die höheren Lehranstalten dazu bestimmt sind Wissenschaften mitzutheilen, ein Zweck dessen Erreichung sich bei solcher Beschränkung der Zeit nicht leicht erwarten läßt, so sind in Folge des hohen Ministerial-Erlasses vom J. d. M. J. 944 Anträge zu solchen Vorlesungen, wenn sie von Personen herrühren, welche zu öffentlichen Vorlesungen über das bezeichnete Gebiet überhaupt nicht berechtigt sind, in der Regel von den Lehrkörpern zurückzuweisen. Nur Ausnahmsweise kann in berücksichtigungswerthen Fällen die Zustimmung des Ministeriums dafür eingeholt werden; es haben dann aber solche Personen alle Bedingungen zu erfüllen, welche nach Maßgabe des Ministerial-Erlasses vom 19. Dezember v. J. J. 8175 *) für die Zulassung zur Privatdozentur vorgeschrieben sind.

*) Siehe im Ergänzungsbande des Reichsgesetzblattes unter Nr. 37.

Jeżeli kto już upoważniony do publicznego wykładu w pewnym zawodzie zamierza przebieść tak krótki poczet odczytów, od kolegium profesorów zależy ma sąd i uchwała o odpowiedności tych, jak podobnie wszelkich innych odczytów w tym wydziale nauk.

Przytem to służyć będzie za pravidło, że każdy poczet odczytów jedno półroczu zapelnąć powinien.

179.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa i górnictwa z dnia 21. Lutego 1849,

wydane do prezydentów wszystkich rządów krajowych, do zwierzchniego urzędu żupnego w Gmundzie, do sądu górniczego miasta Steyer, do zwierzchniego urzędu i sądu górniczego Ausse, oraz do tymczasowej dyrekcji kopalń węgla kamiennych w Leoben, do dyrekcji fabryk żelaznych w Eisenerz, do zwierzchniego urzędu i sądu górniczego w Klagenfurcie, do dyrekcji górniczej i żupnej, oraz do sądu górniczego i dyrekcji kopalń węgla kamiennych w Halli, w Tyrolu, do zwierzchnich urzędów górnichych w Przybramie i Joachimsthalu, do zastępczych sądów górnichych w Bernie i Kaczyce, do tymczasowego urzędu górniczego w Morawskiej Ostrawie, do sądów górnichych w Kuttenubergu, Mies, Kołomyi i Samborze, do połączonej administracji dochodów skarbowych we Lwowie, i do połączonej dyrekcji żup i składu soli także do sądu górniczego w Wieliczce.

o zniesieniu najwyższego postanowienia z dnia 30. Czerwca 1842 względem rządowych kopalń węgla kamiennych.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 135.

180.

Rozporządzenie połączonej administracji dochodów skarbowych z dnia 21. Lutego 1849,

wydane do wszystkich skarbowych administracji powiatowych i urzędów wykonawczych,

którem wskazano cechy towarów glinianych, w celu oznaczenia opłaty cła od tychże.

Z powodu świezo usuniętej wątpliwości, czyli towar gliniany należy pod pozycję 574 taryfy celnej, lub nie; wysokie Ministerjum skarbu dekretem z dnia 11. Stycznia 1849 l. 39813—284, oznaczyło następne cechy ku odróżnieniu towarów glinianych należących do pozycyi 574 taryfy celnej.

Przy klasyfikacji towarów glinianych stanowiącą jest jakość powierzchni odtłuczonego kawałka (na czerepie lub gdzie powierzchnia jest startą lub spłowaną). Jeżeli powierzchnia odtłuczonego kawałka okazuje zupełną jednakość materiału, wówczas przedmiot należy do przednich towarów glinianych.

Wenn einen so kurzen Zyklus von Vorlesungen Personen zu halten beabsichtigen, welche bereits zu öffentlichen Vorträgen über das einschlagende Gebiet berechtigt sind, so ist es Sache des Lehrkörpers, die Zweckmäßigkeit dieser wie aller andern in der Studienabtheilung abzuhaltenden Vorlesungen zu beurtheilen, und darnach seine Anordnung zu treffen.

Als Regel hat zu gelten, daß jeder Zyklus von Vorlesungen einen Semester ausfülle.

179.

Erlaß des Ministeriums für Landeskultur und Bergbau vom 21. Februar 1849,

an sämtliche Länderpräsidenten, dann an das Salinen-Oberamt in Gmunden, Berggericht Stadt Eger, Oberbergamt und Berggericht Aussee, dann an die provisorische Steinkohlen-Schürfung-Direktion in Leoben, die Eisenwerks-Direktion in Eisenerz, das Oberbergamt und Berggericht Klagenfurt, die Berg- und Salinen-Direktion, zugleich Berggericht und Steinkohlen-Schürfung-Direktion Hall in Tirol, die Bergoberämter Przbrowitz und Joachimsthal, die Berggerichts-Substitutionen in Brünn und Kaczyka, das provisorische Bergamt in Mährisch-Ostrow, die Berggerichte in Kuttienberg, Mies, Kolomea und Sambor, die vereinte Kameral-Gefällen-Verwaltung in Lemberg und die vereinte Salinen- und Salzverschleiß-Direktion und Berggericht zu Wieliczka.

über die Aufhebung der allerhöchsten Entschließung vom 30. Juni 1842, bezüglich der Staatschürfungen auf Steinkohlen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 135.

180.

Erlaß der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 21. Februar 1849,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen, und ausübende Aemter,

womit die Kennzeichen zur Unterscheidung der Thonwaaren, bezüglich des zu bestimmenden Zollsaßes für dieselben, festgesetzt werden.

Aus Anlaß eines neuerdings vorgekommenen Zweifels, ob eine Thonwaare unter die Zolltarifs-Post 574 gehöre, oder nicht, hat das hohe Finanzministerium mit dem Erlaße vom 11. Jänner 1849 B. 39813/284 folgende Kennzeichen zur Unterscheidung der in die Tarifspost 574 gehörigen Thonwaaren festzusetzen befunden.

Für die Klassifizierung der Thonwaaren ist die Beschaffenheit der Bruchflächen (an den Scherben oder dort, wo die Oberfläche abgerieben ist, oder weggefeilt wird) entscheidend.

Zeigen die Bruchflächen eine vollkommene Gleichartigkeit des Materials, so gehört der Gegenstand zu den feinen Thonwaaren. Die letzteren unterscheiden sich von den

Odróżniają się one od innych towarów glinianych także tem, iż masa kawałka pospolicie jest czystą i białą, atoli są także masy jednakowo farbowane.

Nie wszystkie przednie towary gliniane należą do pozycyi 574 taryfy; wiele z nich, mianowicie farfurowe, fajansowe i wedźwodowe naczynia odnoszą się do pozycyi 575, a jeden tychże rodzaj to jest białe gliniane nieglazurowane fajki zawarty jest pod pozycyą 577. Te tylko do pozycyi 574 należące przednie towary gliniane jako porcelanę uważać potrzeba, których odtłuczona powierzchnia szkłem zaszła, a które przyłożone do języka wody nie wciągają. Zeszklenie masy porcelanowej łączy w sobie drugą własność, a ta jest, iż na brzegach i w cienkich miejscach jest przezroczystą tak, iż to równie uważać można za cechę przednich towarów glinianych, które do porcelany liczyć należy. Czyli zaś towarom nadana jest nazwa porcelany, farfuru zdrowia, naczynia chińskiego i t. p., obojętną jest rzeczą, byle tylko miały na sobie w ogólności wszystkie tu wyszczególnione cechy przednich towarów glinianych, a w szczególności towarów należących do pozycyi 574 taryfy.

181.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 22. Lutego 1849,

wydane do trybunałów apelacyjnych w Wiedniu, Klagensfurcie, Insbrodu, Zarze, Pradze, Bernie, Lwowie, tudzież najwyższego trybunału,

stanowiące, pod któremi warunkami może być dozwolonem złożenie egzaminu na urząd sędziego kryminalnego bez praktyki kryminalnej.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 136.

182.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 22. Lutego 1849,

wydane do galicyjskiego trybunału apelacyjnego,

mocą którego dozwolono nabywać dla sierot listy zastawne galicyjskiego Towarzystwa kredytowego.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 137.

183.

S p i s

wyłącznych przywilejów, przez Ministerstwo handlu w dniu 22. Lutego 1849 nadanych,

przesłany do prezydijów wszystkich rządów krajowych,

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 138.

anderen Thonwaaren auch dadurch, daß die Masse an der Bruchfläche in der Regel rein weiß ist, doch gibt es auch gleichartig durchgefärbte Massen.

Nicht alle feinen Thonwaaren gehören in die Tarifspost 574, viele derselben, als das eigentliche Steingut, die Fayence, und das Wedgewood-Geschirre gehören zur Tarifspost 575, und eine Art, nämlich die weißirdenen unglasirten Tabakpfeifen sind sogar in die Tarifspost 577 eingereiht. In die Tarifspost 574, als Porzellan, sind daher nur jene feinen Thonwaaren einzureihen, wo die Bruchfläche verglast ist, und an die Zunge gelegt kein Wasser einsaugt. Mit der Verglasung der Masse des Porzellains hängt zusammen, daß es an den Ranten und dünnen Stellen durchscheinend ist, so daß diese Eigenschaft ebenfalls als ein Kennzeichen jener feinen Thonwaaren, die als Porzellan angesehen werden müssen, betrachtet werden kann. Ob die Waare unter dem Namen Porzellan, oder als Sanitätsgut, chinesisches Geschirre u. dgl. vorkomme, ist gleichgiltig, falls sie alle hier dargestellten Kennzeichen der feinen Thonwaaren im allgemeinen und der Thonwaaren der Tarifspost 574 insbesondere an sich trägt.

181.

Erlaß des Justizministeriums vom 22. Februar 1849,

an die Appellationsgerichte von Wien, Klagenfurt, Innsbruck, Zara, Prag, Brünn, Lemberg und an den obersten Gerichtshof,

womit Bestimmungen festgesetzt werden, unter denen die Zulassung zur Kriminal-Nichteramtsprüfung auch ohne Kriminal-Praxis bewilliget werden darf.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 136.

182.

Erlaß des Justizministeriums vom 22. Februar 1849,

an das galizische Appellationsgericht,

womit der Ankauf der Pfandbriefe des galizischen Kreditvereines für Waisen als zulässig erklärt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 137.

183.

V e r z e i c h n i ß

der von dem Ministerium des Handels am 22. Februar 1849
verliehenen ausschließenden Privilegien,

an sämtliche Länderpräsidien.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 138.

184.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 23. Lutego 1849,

wydane do wszystkich t. ybunatów apelacyjnych,

którem oznaczono przepisy względem skrócenia czasu praktyki wymaganej do dopuszczenia do egzaminu na urząd sędziego cywilnego i kryminalnego.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 139.

185.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 23. Lutego 1849,

wydane do wszystkich urzędów obwodowych i do Magistratu lwowskiego,

którem oznaczono wagę, na którą świece stearynowe „Millego“, arganekie i woskowe wyrabiane i sprzedawane być mają.

Dodatkowo do rozporządzenia Rządu krajowego z dnia 27. Września 1848 l. 70779 *), mocą którego postanowiono, ażeby każda związka i każdy pakiet świec łojowych miał wagę funta o 32 łutach, w skutek dekretu wysokiego Ministerstwa rolnictwa i handlu z dnia 18. Listopada 1848 l. 1931—1221, poleca się, aby wydano podobne postanowienie także co do wyrobu i sprzedaży świec stearynowych „Millego“, arganekich i woskowych.

186.

Rozporządzenie połączonej administracyi dochodów skarbowych z dnia 23. Lutego 1849,

wydane do wszystkich skarbowych administracyj powiatowych,

którem postanowiono należytości dla urzędników, emerytów, kwiescentów, prowizjonistów, praktykantów, indywiduów służby dochodowej i straży finansowej, którzy użyci są do poboru myta poza obrębem mieszkania swojego.

Wysokie Ministerstwo skarbu wydało dekretem z dnia 2. Stycznia 1849 l. 38291—1417, następujące przepisy, które na przyszłość służyć mają za skazówkę przy użyciu urzędników, emerytów, kwiescentów, prowizjonistów, praktykantów, urzędników służby dochodowej i straży skarbowej do poboru opłat myta poza obrębem ich zamieszkania.

Jeżeli przy stacyach drogowych i mostowych, będących w sekwestracyi lub w zarządzie skarbowym, oraz przy przewozach do poboru i kontroli właściwych opłat używa się emerytów, kwiescentów, a w ich braku czynnych urzę-

*) Obacz zbiór ustaw prowincjonalnych z roku 1848 pod l. 91.

184.

Erlaß des Justizministeriums vom 23. Februar 1849,

an sämtliche Appellationsgerichte,

womit Bestimmungen hinsichtlich der Abkürzung der, zur Zulassung zur Zivil- und Kriminal-Richteramtprüfung erforderlichen Praxis festgesetzt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 139.

185.

Erlaß des Landesguberniums vom 23. Februar 1849,

an sämtliche Kreisämter und den Lemberger Magistrat,

womit das Gewicht für die Erzeugung und den Verkauf der Stearin- „Milt“, argantischen und der Wachs-Kerzen bestimmt wird.

Im Nachhange zu dem hierortigen Erlaße vom 27. September 1848 Z. 70779 *), womit angeordnet worden ist, daß vom 1. November 1848 angefangen, jeder Bund und jedes Packet Unschlittkerzen das volle Gewicht eines Pfundes von 32 Loth enthalten müsse, wird zu Folge Erlaßes des hohen Ministeriums für Ackerbau und Handel vom 18. November 1848 Z. 1931/1221 aufgetragen, eine gleiche Anordnung auch bezüglich der Erzeugung und des Verkaufes der Stearin- „Milt“, argantischen und der Wachs-Kerzen zu treffen.

186.

Erlaß der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 23. Februar 1849,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen.

Bestimmungen der Gebühren für die zur Mautheinhebung außer ihrem Wohnorte verwendeten Beamten, Pensionisten, Quieszenten, Provisionisten, Praktikanten, Gefälls- und Finanzwach-Individuen.

Das hohe Finanz-Ministerium hat mit dem Dekrete vom 2. Jänner 1849 Z. 38291/1417 nachstehende Bestimmungen herabgegeben, welche bei der Verwendung von Beamten, Pensionisten, Quieszenten, Provisionisten, Praktikanten, Gefälls- und Finanzwach-Individuen zur Einhebung von Mauthgebühren außer ihrem Wohnorte für die Zukunft zur Richtschnur zu dienen haben.

Wenn bei den in Sequestration oder in Aerial-Regie stehenden Weg- und Brückenmauthstationen, dann Ueberfuhren zur Einhebung oder Kontrolle der diesfälligen Gebühren, Pensionisten, Quieszenten und in deren Ermanglung aktive Beamte oder

*) Siehe Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1848 unter Nr. 91.

dników, lub nakoniec prowizjonistów, tedy ci mają prawo za czas pełnienia służby, jeżeli dla niej z miejsca zamieszkania oddalić się muszą, do następujących należności:

- a) Za jazdę tam i napowrót należy im wynagrodzić normalne koszty podróży i utrzymania według rzeczywistej kategorii ich służby.

Dyjety i należności substytucyjne za czas, w którym są czynni, nie mogą im być naznaczone.

Wszakże emerytom, kwijescentom i czynnym urzędnikom, oraz prowizjonistom przyznaje się za prace tychże w miarę jej wydajności najwięcej $\frac{20}{100}$ dochodu z myta, a to aż do wysokości onej kwoty, która była wzięta za podstawę do wymiaru płacy, dla emerytów, kwijescentów i prowizjonistów przepisanej.

Co do praktykantów, należy we względzie kosztów podróży i utrzymania w ciągu ich jazdy tam i napowrót, tych samych trzymać się przepisów, atoli nadgroda, którą za ich prace przyznać można i nad 200 złr. w mon. konw. wynosić nie powinna.

Z nastawnikami rogatkowymi w wypadku, gdzie ich służba konieczną się okaże, i ciż z jednej z powyż rzeczonych kategorii wziętymi będą, tym samym obyczajem postąpić należy; gdzie zaś ten ostatni wypadek nie zachodzi, tam onym potrzeba wyznaczyć zapłatę dzienną, cenom produktów na stacyi mytowej odpowiednią.

- b) Roczne go ryczałtu dozwala się jeszcze do jakiegoś czasu dla nadmienionych stacyj mytowych, w szczególności: na potrzeby pisemne sześć złr. m. k., na światło piętnaście złr. m. k. i na opał dwadzieścia złr. m. k. Wypłata i rachunek tychże kwot ma i nadal jak dotąd być załatwiana. Jednakże przy wymiarze tych ryczałtów należy zawsze mieć wzgląd na ceny każdej stacyi, na którychto podstawie może istotnie nastąpić odpowiednie onych zniżenie.

- c) W razie gdyby nie było budynku rządowego do pomieszczenia rzeczonych indywiduów, wypada za porozumieniem się z zwierzchnością miejscową, a według okoliczności z właściwym urzędem obwodowym, na rachunek dochodu mytowego potrzebny do tego nająć lokal za czynsz, ile być może najniższy, obszerności i innym tego lokalu własnościom odpowiedni, z wyraźnym zastrzeżeniem, że najem trwać ma przez czas własnego zarządu. Co się dotyczy wypłaty i rachunku czynszu, postępować należy według dotychczasowego zwyczaju.

Gdyby nakoniec ze służbą nastawnika rogatkowego to pogodzić się dało, iżby tenże w braku dostatecznego miejsca w lokalu poboru myta, gdzie indziej dla siebie obrał pomieszczenie, tedy ma za to równie z dochodu mytowego wypłacaniem być ma wynagrodzenie miejscowym stosunkom odpowiednie.

endlich Provisionisten verwendet werden, so haben sie für die Dauer dieser Dienstleistung, falls damit ihre Uebersetzung verbunden ist, auf folgende Genüsse Anspruch:

- a) es sind denselben für die Hin- und Rückreise die normalmäßigen Fuhr- und Zehrungskosten nach ihrer wirklichen Diensteskategorie zu vergüten.

Diäten oder Substitutionsgebühren werden ihnen für die Dauer ihres Geschäftes nicht bewilliget.

Dagegen werden den Pensionisten, Quieszenten und aktiven Beamten, dann Provisionisten für ihre Mühewaltung nach Maßgabe der Bedeutenheit dieser Dienstleistung höchstens $\frac{20}{100}$ des Mautheträgnisses bis zu dem Betrage zugestanden, welcher der Bemessung des Pensions-, Quieszenten- oder Provisions-Genusses zum Grunde gelegt wurde.

Bei Praktikanten treten hinsichtlich der Fuhr- und Zehrungskosten für die Hin- und Rückreise dieselben Bestimmungen ein, doch darf die ihnen für ihre Mühewaltung zu bewilligende Belohnung Zweihundert Gulden R. M. nicht übersteigen.

Schrankenzieher sind in dem Falle, als sich ihre Aufstellung als nothwendig darstellt, und sie aus einer der oberwähnten Kategorien genommen werden, auf gleichmäßige Weise zu behandeln; außer diesem letzteren Falle ist ihnen ein, den Preisverhältnissen in der Mauthstation entsprechender Taglohn zu erfolgen.

- b) An jährlichen Pauschalien für die fräglichsten Mauthstationen werden vor der Hand noch bewilliget, und zwar für Schreibmaterialien sechs Gulden, für Beleuchtung fünfzehn Gulden, und für Beheizung zwanzig Gulden. Die Verabfolgung und Verrechnung dieser Beträge hat auf die bisher übliche Weise zu geschehen. Bei dem Ausmaße dieser Pauschalien ist jedoch jedesmal auf die Preisverhältnisse in der betreffenden Station Rücksicht zu nehmen, auf deren Grundlage allerdings auch eine entsprechende Ermäßigung dieser Pauschalien vorgenommen werden kann.

- c) Für den Fall, als keine Aerial-Gebäude zur Unterbringung der obgenannten Individuen vorhanden wären, sind die erforderlichen Lokalitäten unter dem ausdrücklichen Vorbehalte für die Dauer der eigenen Regie, im Einvernehmen mit der Ortsobrigkeit und nach Umständen auch mit dem betreffenden Kreisamte um den billigsten, dem Umfange und der Beschaffenheit der Unterkunft angemessenen Miethziens für Rechnung des Mauthgefälles zu miethen. Bezüglich der Bezahlung und der Verrechnung des Miethzinses ist nach der bisher beobachteten Übung vorzugehen.

Wenn es übrigens mit der Dienstleistung eines Schrankenziehers verträglich ist, daß derselbe, wenn er wegen Unzulänglichkeit des Mautheinhebungslokales in demselben nicht untergebracht werden kann, außer diesem eine Unterkunft wähle, so ist demselben nach Maßgabe der Orts- und Preisverhältnisse ein entsprechendes Entgelt ebenfalls aus dem Mauthgefälle zu erfolgen.

d) Przepisy co do wymiaru należności dla prowizyjonowanych lub kwijeskowanych osób straży dochodowej lub skarbowej, któreby użyte były do rzeczonych czynności, objęte są dekretem kamery nadwornej z dnia 4. Grudnia 1847 l. 39470—4455, ogłoszonym mocą rozporządzenia połączonej administracji dochodów skarbowych z dnia 31. Grudnia 1847 l. 34018.

O tych przepisach zawiadamia się powiatowe administracje skarbowe dla zastosowania się z tym dodatkiem, iż one nie wyłączają układów o załatwianie poboru myta za mniej kosztownem wynagrodzeniem.

Powiatowe administracje skarbowe nie zaniebają więc próbować, czyli podobne układy zawrzeć się nie dadzą, i od osoby wybranej do poboru opłaty myta zażądać na piśmie oświadczenia względem układu zawartego z nią o pomienioną nagrodę.

Jezeliby układ nie przyszedł do skutku, w takim razie, ponieważ ku przyznaniu nadgród, odpowiednich procentom pobieranego dochodu mytowego, rzeczywiste dochody w pojedynczych stacyjach mytowych za podstawę służyć muszą, należy administracji dochodów skarbowych zaraz po ukończeniu czynności poboru przelożyć wniosek z dołączeniem wykazu dochodu, który podczas poboru mytowego ściągnięto, tudzież z przydanem oświadczeniem, o ile osiągnęły rezultat odpowiada donośności dochodów z właściwego przedmiotu, na który myto jest nałożone.

Gdyby wymagały okoliczności, pojedyncze stacje mytowe przez dłuższy czas w własnym zarządzie zatrzymać, w takim razie zostawia się powiatową administrację skarbową przy prawie udzielania stosownych zaliczek osobom trudniącym się poborem myta, na rachunek spodziewanej, procentom odpowiedniej nagrody, któreto zaliczki przy ostatecznych wnioskach wykazane być mają.

Udzielenie przepisanych wynagrodzeń kosztów podróży dla osób trudniących się poborem myta w skutek złożonych przez nie rachunków (partykularzów) podróжных, należy do zakresu działania powiatowej administracji skarbowej, takie atoli rachunki podróжные, gdzie zaasygnowanie żadanego wynagrodzenia przechodzi zakres działalności onej administracji powiatowej, należy przy wykazaniu wypłaconych na takowe zaliczek przesłać do połączonej administracji dochodów skarbowych.

Przy sekwestracjach stacyj mytowych powiatowa administracja skarbową, oznaczywszy sama wynagrodzenie sekwestra, oznajmi bezzwłocznie takowe dzierżawcy zakwestyjonowanego myta, któryto wydatek po ukończeniu sekwestracji w rachunek sekwestracyjny przyjęty być powinien.

d) Die Bestimmungen über das Ausmaß der Gebühren für die im fraglichen Geschäfte verwendeten provisionirten oder quieszirten Gefällenwach- oder Finanzwach-Angestellten sind in dem mit hierortiger Verordnung vom 31. Dezember 1847 Nr. 34018 kundgemachten Hofkammer-Dekrete vom 4. Dezember 1847 Zahl 39470/4455 enthalten.

Hievon werden die Kameral-Bezirks-Verwaltungen mit dem Beifügen zur Darnachachtung in die Kenntniß gesetzt, daß diese Bestimmungen den Fall eines Uebereinkommens über eine minder kostspielige Belohnung für die Besorgung der Mauthgelder-Einhebung nicht ausschließen.

Die Kameral-Bezirks-Verwaltungen haben daher den Versuch eines solchen Uebereinkommens nicht außer Acht zu lassen und dem zur Mauthgelder-Einhebung gewählten Individuum jedesmal die schriftliche Erklärung über das mit ihm wegen Bezug der Belohnung getroffene Uebereinkommen abzufordern.

Kommt ein Uebereinkommen nicht zu Stande, so ist, da zur Bewilligung der in Prozenten von der Mauthentnahme bestehenden Belohnungen die Ergebnisse der Einnahmen der einzelnen Mauthstationen gewürdigt werden müssen, der Antrag hiezu gleich nach Beendigung des Einhebungsgeschäftes mit der Nachweisung über die, während der Mauthgelder-Einhebung erzielte Einnahme der Kameral-Gefällen-Verwaltung vorzulegen, und das Gutachten beizufügen, in wie ferne das erzielte Resultat der Ertragsfähigkeit des betreffenden Mauthobjekts entspricht.

Sollte nach Maßgabe der Umstände die eigene Regie bei den einzelnen Mauthstationen längere Zeit bestehen, so wird der Kameral-Bezirks-Verwaltung unbenommen bleiben, den die Einhebung besorgenden Individuen, auf Abschlag der anzuhoffenden Prozenten-Remunerazion, angemessene Vorschüsse zu bewilligen, welche bei Erstattung der Final-Anträge nachzuweisen seyn werden.

Die Vergütung normalmäßiger Reisekosten an die mit der Mauthgelder-Einhebung betrauten Individuen ist von der Kameral-Bezirks-Verwaltung über die gelegten Reisepartikularien im eigenen Wirkungskreise zu veranlassen; dagegen sind die Reisepartikularien, wenn die Anweisung des Vergütungsanspruchs außer dem Bereiche des Wirkungskreises der Kameral-Bezirks-Verwaltung liegt, unter Nachweisung der hierauf erfolgten Vorschüsse an die Kameral-Gefällen-Verwaltung zu leiten.

Bei Sequestrationen der Mauthstationen hat die Kameral-Bezirks-Verwaltung die Belohnung der Sequester selbst zu bestimmen, und selbe dem sequestrirten Mauthpächter sogleich bekannt zu geben; diese Auslage ist nach beendigter Sequestration in die Sequestrationrechnung aufzunehmen.

187.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 24. Lutego 1849,

wydane do prezydentów rządów krajowych w Wiedniu, Bocznie, Lwowie, Gracu, Hajbachu i Tryjescie,

mocą którego obieg banknotów węgierskich zakazano. Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 140.

188.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia**25. Lutego 1849,**

wydane do prezydentów wszystkich rządów krajowych,

mocą którego wzbroniono wykonywać dentystykę technikom dentystycznym. Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 141.

189.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 25. Lutego 1849,

wydane do naczelnym administracji poczt w Węgrzech, Siedmiogrodzie, Krocacji i Sławonii,

mocą którego wprowadzoną zostaje austrijska taryfa opłaty listowej w Węgrzech, Siedmiogrodzie, Krocacji i Sławonii. Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 142.

190.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 27. Lutego 1849,

wydane do administracji dochodów skarbowych w Wiedniu, Tyrolu i Forarlbergu, tudzież w Styryi i Illiryi,

polecające ustanowionym na granicy Tyrolu urzędowi podatku konsumcyjnego, aby tenże podatek od wprowadzanego z Tyrolu zabitego bydła, świeżego, wędzonego i solonego mięsa, salcesonów i innych kielbas i kiszek, według pozycji 11 i 16 taryfy podatku konsumcyjnego z roku 1829 pobierały. Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 143.

187.

Erlass des Finanzministeriums vom 24. Februar 1849,

an die Länderpräsidien von Wien, Brünn, Lemberg, Graß, Laibach und Triest,

womit die Anwendung ungarischer Banknoten im Verkehre verboten wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 140.

188.

Erlass des Ministeriums des Innern vom 25. Februar 1849,

an sammtliche Länder-Präsidien,

womit die Ausübung der Zahnarzneykunde durch Zahntechniker verboten wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 141.

189.

**Erlass des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche
Bauten vom 25. Februar 1849,**

an die Oberpost-Verwaltungen für Ungarn, Siebenbürgen, Kroatien und Slavonien,

womit der österreichische Briefportotarif in Ungarn, Siebenbürgen, Kroatien und
Slavonien eingeführt wird.Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 142.

190.

Erlass des Finanzministeriums vom 27. Februar 1849,an die Kameral-Gesallen-Verwaltung in Wien, jene von Tirol und Vorarlberg und für Steiermark
und Illirien,womit die an der Grenze Tirols aufgestellten Verzehrungssteuer-Aemter angewie-
sen werden, das aus Tirol eingebrachte geschlachtete Vieh, frisches, geräuchertes
und eingepökeltes Fleisch, Salami und andere Würste nach dem Posten 11 und
16 des Verzehrungssteuer-Tarifses vom Jahre 1829 in Versteuerung zu
nehmen.Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 143.

Rozporządzenie Naczelnika Rządu krajowego z dnia
27. Lutego 1849 *),

wydane do naczelników wszystkich obwodów,

ażebym, póki nie będzie wydana powszechna ustawa służebności urzędzająca, wzbraniao byłym poddanym używania praw służebnictw, które ciężące na posiadłościach dziedziców, nie były zaprzeczanemi.

Z różnych doniesień powzięto wiadomość, że posiadacze dóbr ziemskich byłym swoim poddanym używania dawnych służebnictw albo wcale wzbraniają, albo je tylko za wynagrodzeniem wykonywać pozwalają.

Nie masz dotąd żadnej ustawy, któraby doraźne zniesienie i wstrzymanie służebności orzekała. Sam nawet patent z dnia 7. Września 1848 **), nakazujący zniesienie praw wolnego wrębu i paszenia, również jak służebnictw pomiędzy właścicielami ziemskimi, a byłymi ich poddanymi za wynagrodzeniem wykonywanych, zniesienie to przywiązuje do warunku, iż wprzód projekt do ustawy względem sposobu zniesienia, albo urządzenia tych praw przez komisją z członków sejmu walnego wypracowany, i za prawidło zasadnicze ogłoszony być powinien. Gdy zatem do tej chwili owe warunki jeszcze nie zostały dopełnione, doraźne także wstrzymanie służebnictw nastąpić nie może. Owszem rzeczzone postępowanie właścicieli ziemskich mogłoby tylko być powodem zamieszania pokoju publicznego, którego utrzymanie jest własnym tychże interesem. W tym stanie rzeczy, w skutek pisma wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych, widzę się spowodowanym wezwać Pana Naczelnika obwodu, ażebym właścicielom dóbr ziemskich wyrazisto przedstawił, że dotąd na posiadłościach tychże na rzecz byłych poddanych ciężące i niezaprzeczone służebnictwa, a mianowicie prawo paszenia i pobierania drzewa na opał, o ile takowy w skutek zniesienia pańszczyzny pomienieni właściciele dóbr wzbronili, dopokąd ten stosunek powszechną ustawą urządzonym nie zostanie, bez oporu dozwolane być muszą. W szczególności co się dotyczy pobierania drzewa opałowego, w którym względzie gospodarstwo krajowe wymaga koniecznie najstaranniejszej obrony lasów przeciw nadużyciom, należy o ile rzecz ta prawomocnemi wyrokami rozstrzygniętą nie została, stosownie do okoliczności niezbędną na potrzebę ilość drzewa z uwzględnieniem stanu lasu w drodze komisji umiarkować, tymczasowo oznaczyć, i wydawać za dawanemi przez dwór asygnacyjami. ***)

W końcu gdzieby istniały spory co do służebności, te wprzód, jak się to samo przez się rozumie, należycie załatwione być powinny.

*) Pismo to przesłanem zostało jednocześnie Naczelnikowi krakowskiej komisji gubernijalnej do wiadomości.

***) Obacz Zbiór ustaw prowincjonalnych z roku 1848, pod l. 88.

***) Porównaj późniejsze rozporządzenie l. 193.

Erlaß des Landescheß vom 27. Februar 1849 *),

an sämmtliche Kreisvorfteher,

damit den ehemaligen Unterthanen der Genuß ihrer auf dem obrigkeitlichen Besitztume gelasteten und unbestritten gewesenen Servitutsrechte, bis zur Erlassung eines dieselben regelnden allgemeinen Gesetzes, nicht verweigert werde.

Es sind Anzeigen vorgekommen, daß die Gutsbesitzer ihren ehemaligen Unterthanen den Genuß der bestandenen Servituten entweder ganz verweigern, oder doch nur gegen Entgelt zugestehen wollen.

Bis jetzt ist kein Gesetz erschienen, welches die sogleiche Aufhebung und Einstellung der Servituten angeordnet hätte. Selbst das Patent vom 7. September 1848 **), welches die Aufhebung der Holzungs- und Weiderechte, so wie der Servituten zwischen den Grundherrschaften und ihren ehemaligen Unterthanen gegen Entgelt anordnet, knüpft diese Aufhebung an die Bedingung, daß vorerst durch eine Abgeordneten-Kommission aus den Reichstagsmitgliedern ein Gesetzentwurf über die Art und Weise der Aufhebung oder Regulirung dieser Rechte zu Stande gebracht und als gesetzliche Norm bekannt gegeben werden soll. Da aber bis jetzt jene Bedingungen noch nicht in Erfüllung gegangen sind, so kann auch die sogleiche Einstellung der Servituten nicht Platz greifen. Durch obige Vorgänge der Grundherrschaften würde dagegen nur Anlaß zu Störungen der öffentlichen Ruhe gegeben werden, deren Erhaltung selbst im Interesse der Gutsbesitzer gelegen ist. — Bei diesen Verhältnissen sehe ich mich in Folge Erlases des hohen Ministeriums des Innern vom 14. d. M. J. 869 M. J. veranlaßt, den Herrn Kreisvorsteher zu ersuchen, den Gutsbesitzern mit allem Nachdrucke zu bedeuten, daß sie die bisher auf dem obrigkeitlichen Besitztume zu Gunsten der ehemaligen Unterthanen gelasteten und unbestritten gewesenen Servituten, insbesondere das Recht zur Weide und zum Brennholzbezüge, in so ferne dieselben in Folge der Aufhebung der Naturalrobot von den Gutsbesitzern eingestellt worden sind, bis zur Erlassung eines dieses Verhältniß regelnden allgemeinen Gesetzes unweigerlich zu gewähren haben. Was insbesondere den Brennholzbezug anbelangt, in welcher Beziehung die Landesindustrie die sorgfältigste Schonung der Waldungen vor Uebergreifen nothwendig erheischt, so ist, sofern die Sache nicht bereits durch rechtskräftige Entscheidungen normirt wäre, nach Beschaffenheit der Umstände der unumgänglichste Bedarf mit Rücksicht auf den Stand der Waldungen selbst auch im kommissionellen Wege ausmitteln zu lassen, provisorisch zu bestimmen, und gegen von der Herrschaft zu verabreichende Anweisungen ausfolgen zu lassen ***). Wo übrigens Streitigkeiten über Servituten bestehen, so sollen diese, wie es sich von selbst versteht, vorläufig gehörig ausgetragen werden.

*) Diese Verfügung wurde unter Einem auch dem Chef der Krakauer Gubernial-Kommission zur Wissenschaft mitgetheilt.

**) Siehe Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1848, unter Nr. 88.

***) Vergleiche den späteren Erlaß unter Nr. 193.

Naostatek zechce Pan Naczelnik obwodu użyć każdej zdarzającej się sposobności, ażeby także byłych poddanych o powyższem prawem postanowieniu doskonale obeznać, mianowicie z tem, że rzeczony służebnictwa ustać muszą z wydaniem urządzającej je ustawy ogólnej.

192.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
28. Lutego 1849,**

wydane do galicyjskiego i rezydium krajowego,

**oznajmiające, iż upoważnień do posiadania dóbr, które dotychczas
zasiągano z powodu hipotecznej tychże własności, na przyszłość
nie potrzeba zasiągać.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 144.

193.

Rozporządzenie Naczelnika kraju z dnia 28. Lutego 1849,

wydane do naczelników wszystkich obwodów i do konsystorzów obojga obrządków,

**o nauczaniu poddanych, jak daleko rozciąga się służące im prawo
wrębu w lasach dworskich i ostrzeżeniu tychże, jakich skutków
prawnych w razie nadużycia w tym względzie obawiać się mają.**

Podawane od niejakiego czasu w niezwykłej liczbie sądom karnym do śledzenia kradzieże leśne, z pojawiającem się tu i owdzie oporem naprzeciw nadzorcom, tudzież naruszania własności lasów i wynikłości wytoczonych w tym przedmiocie badań są dowodem, iż lud wiejski we względzie dozwolonego sobie prawa wrębu po większej części znajduje się w błędnem, a dla właścicieli lasów wielce szkodliwem mniemaniu, kiedy prawo do bezpłatnego pobierania zbiórki aż do rąbania z pnia rozciąga.

Ostre przepisy celem zapobieżenia szerzącym się w groźny sposób naruszaniom własności lasowej, przez wysokie Ministerstwo wydane, okólnikiem Rządu krajowego z dnia 14. z. m. l. 2966 *) ogłoszone, które ułatwiają udowodnienie tych przestępstw, i czynią możebnem szybkie ukaranie winowajców, wymagają niezbędnie wyprowadzenia z tego błędu ludu wiejskiego, nauczania go o rozciągłości prawa do bezpłatnego pobierania zbiórki, i ostrzeżenia przeciw samowładnemu naruszaniu własności lasów, przedstawieniem surowych tegoż skutków.

*) Obacz wyżej pod l. 111 i w tomie dodatkowym Dziennika praw państwa l. 67.

Der Herr Kreisvorsteher wollen schließlich jede sich darbietende Gelegenheit dazu benützen, um andererseits auch die ehemaligen Unterthanen mit der obigen gesetzlichen Bestimmung recht vertraut zu machen, daß nämlich die besagten Servitutsrechte, sobald das dieselben regelnde allgemeine Gesetz erlassen wird, aufhören müssen.

192.

Erlaß des Ministeriums des Inneren vom 28. Februar 1849,

an das gautzige Landes-Präsidium,

womit bedeutet wird, daß KonzeSSIONen zum Besitze eines Gutes, welche bisher wegen der landtafelmäßigen Eigenschaft des Gutes einzuholen waren, in Zukunft einzuholen nicht nöthig seien.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 144.

193.

Erlaß des Landesherrn vom 28. Februar 1849,

an sämtliche Kreisvorsteher und die Konsistorien beider Ritus,

wegen Belehrung der Unterthanen über den Umfang des ihnen zustehenden Holzungsrechtes in den herrschaftlichen Waldungen, und Warnung derselben vor den gesetzlichen Folgen, welche sie für die widerrechtlichen Eingriffe in dieselben zu gewärtigen haben.

Die seit einiger Zeit in ungewöhnlicher Anzahl bei den Strafgerichten zur Verhandlung gekommenen Diebstähle an Holz in Waldungen mit hie und da unterlaufenen Widersetzlichkeiten gegen das Forstpersonale, wie auch die Eingriffe in das Waldeigenthum und die Ergebnisse der darüber angestellten Untersuchungen liefern den Beleg, daß das Landvolk hinsichtlich des ihm gestatteten Holzungsrechtes sich großen Theils in einem für die Waldeigenthümer höchst nachtheiligen Irrthume befindet, indem es das Recht des unentgeltlichen Bezuges von Klaubholz bis zum Fällen der Stämme ausdehnt.

Die mit dem Gubernial-Kreis Schreiben vom 14. v. M. 3. 2966 *) kundgemachten, von dem hohen Ministerium zur Begegnung der in bedrohlicher Weise um sich greifenden widerrechtlichen Eingriffe in das Waldeigenthum erlassenen strengen Anordnungen, welche die Beweisführung über solche Uebertretungen erleichtern und die schnelle Bestrafung der Schuldigen ermöglichen, machen es daher dringend nothwendig, daß das Landvolk aus diesem Irrthume geführt, über den Umfang des Rechtes zum unentgeltlichen Bezuge des Klaubholzes belehrt, und vor widerrechtlichen Eingriffen in das Waldeigenthum unter Darstellung der strengen gesetzlichen Folgen gewarnt werde.

*) Siehe eben unter Nr. 111, und im Ergänzungsbande des Reichsgesetzblattes, unter Nr. 67.

Wzywam zatem najusilniej ..... WMCPana, abyś urzędnikom komisyonującym polecił, tudzież sam z wszelkiej sposobności korzystał, by gminy, które nie posiadając rozleglejszego prawa wrębu czyto z mocy układów, czyli na zasadzie prawomocnych wyroków sądowych, którym - zatem tylko w skutek długoletniej używalności służy prawo do bezpłatnej zbiorki, dać objaśnienie o granicach tegoż prawa, które pospolicie na to tylko schodzi, iż poddanemu wolno w dniach przez dwór na każdy tydzień oznaczonych udawać się bez siekiery do lasu dworskiego po tak zwaną zbiorkę (gałczie, łomaki) tylko dla własnego potrzebą określonego użytku, i też gminy najwyrazistszem ostrzeżeniem o surowych następstwach, jakie najnowszemi dekrety ministerjalnymi na uszkodzenia i kradzieże leśne są postanowione, od naruszania własności lasów dworskich powściągnąć.

Owym zaś gminom, które nie były istotnie w długoletnim używaniu pobierania drzewa opałowego, a których roszczenia stanowią jeszcze przedmiot sporu, należy najostrzej zalecić, aby pod ciężką karą i odpowiedzialnością przed ukończeniem sporu nie pozwalały sobie napadać na lasy dworskie.

Konsystorze obojga obrządków wzywa się zarazem, by przez duchowieństwo wiejskie w równym duchu wpływały na lud nauką i ostrzeganiem.

Gdzieby tego okoliczności wymagały, to jest gdzie toczą się spory o ilość należącego się drzewa, tam stosownie do rozporządzenia Prezydium krajowego z dnia 27. b. m. l. 2468 *) w drodze komisji do oznaczenia niezbędnej potrzeby drzewa opałowego przystąpić należy.

194.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 1. Marca 1849,

wydane do Prezydijów wszystkich rządów krajowych, Komisarza giełdy, do najwyższego nadwornego urzędu ochmistrzowskiego, do Prezesa jeneralnej dyrekcji rachunkowości, do Gubernatora banku, do dyrekcji funduszu umarzania długów i do Feldmarszałka Księcia Windischgrätza,

względem postępowania z pięcio-, cztero- i półczwarta procentowymi węgierskimi obligacyjami kamery nadwornej, w dniu 1. Marca 1849 w seryi 267 wylosowanemi.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 145.

---

*) Obacz powyżej l. 191.

Ich fordere demnach Euerer ..... angelegentlichst auf, den Kommissions-Beamten zur Pflicht zu machen und jede Gelegenheit selbst zu benützen, die Gemeinden, die nicht vertragsmäßig oder im Grunde bereits rechtskräftiger Entscheidungen der Behörden ein ausgedehnteres Holzungsrecht besitzen, denen sohin bloß in Folge der langjährigen Übung die Befugniß zum unentgeltlichen Bezuge des Klaubholzes zu steht, über den Umfang dieser Befugniß, die in der Regel lediglich darin besteht, daß der Unterthan an den von der Herrschaft in einer jeden Woche bestimmten Tagen sich ohne einer Art in den herrschaftlichen Wald begeben, und sich dort das sogenannte Klaubholz (auch Brech- oder Abraumholz) bloß zum eigenen Gebrauche und nach Maß des Bedarfes verschaffe, zu belehren, und dieselben durch Darstellung der strengen Folgen, welche die neuesten Ministerial-Anordnungen über Waldfrevelien und Walddiebstähle verhängen, vor Eingriffen in das herrschaftliche Waldeigenthum nachdrücklichst zu warnen.

Solchen Gemeinden dagegen, die sich im langjährigen Genuße des Brennholzbezuges faktisch nicht befanden, und ihre allfälligen Ansprüche noch einen Gegenstand des Streitiges bilden, ist auf das Bestimmteste einzuschärfen, daß sie sich bei sonstiger schwerer Strafe und Verantwortung nicht erlauben, vor Finalisirung ihres Prozesses die herrschaftlichen Waldungen zu überfallen.

Die Konsistorien beider Ritus werden zugleich aufgefordert, durch die Landgeistlichkeit in gleichem Sinne belehrend und warnend auf das Landvolk einzuwirken.

Wo es die Umstände erheischen sollten, das ist wo über das Quantum des zu verabreichenden Holzes Streitigkeiten bestehen, ist der hierortigen Weisung vom 27. d. M. J. 2468 *) gemäß, selbst auch zur kommissionellen Ausmittlung des unumgänglichen Bedarfes des Brennholzes zu schreiten.

194.

Erlaß des Finanzministeriums vom 1. März 1849,

an sämtliche Länderpräsidien, den Vorkommissär, das Obersthofmeisteramt, den Präsidenten des General-Rechnungs-Direktoriums, den Bankgouverneur, die Direktion des Tilgungsfondes und den Feldmarschall Fürsten Windischgrätz,

über die Behandlung der am 1. März 1849 in der Serie 267 verlostten ungarischen Hofkammer-Obligazionen zu fünf, vier und dreieinhalb Prozent.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 145.

*) Siehe oben unter Nr. 191.

195.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia
1. Marca 1849,**

wydane do kolegium profesorów wydziału filozoficznego w szkiecy wiedeńskiej,

którem objaśniono dekret z dnia 19. Grudnia 1848 względem wymagane go w nim stopnia doktorskiego od ubiegających się o miejsce docenta prywatnego, i o upoważnieniu profesorów do wykładu takich także przedmiotów, które nie należą do obowiązkowego ich zawodu.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 146.

196.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia
2. Marca 1849,**

wydane do JW. Naczelnika kraju w Czechach,

stanowiące, iż w ogóle tak z przedmiotów nadzwyczajnych jak zwyczajnych półroczne egzamina odbywać się mają.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 147.

197.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
2. Marca 1849,**

wydane do Naczelników wszystkich krajów,

w którym zawarte są przepisy względem uwolnienia straży skarbowej od służby wojskowej.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 148.

198.

**Rozporządzenie Naczelnika Rządu krajowego z dnia
3. Marca 1849 *)**,

wydane do naczelników wschodnich obwodów,

opiewające o dobrodziejstwie dla tych, którzyby zbiegłszy przed naborem wojskowym, w nadechodzącej tegorocznej rekrutacyi stawili się sami na plac zaciągu.

Aby tym, którzy zbiegłszy przed dawniejszemi naborami wojskowemi jedynie z obawy kary prawnej powrócić się lękają, ułatwić powrót do obowiązku,

*) Odpis tego rozporządzenia został jednocześnie przesłany Naczelnikowi krakowskiej komisji gubernialnej ku takiemuż ogłoszeniu w zachodniej części kraju.

**Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom
1. März 1849,**

an den Lehrkörper der philosophischen Studien an der Universität zu Wien,

womit Erläuterungen zum Erlaße vom 19. Dezember 1848, bezüglich des daselbst geforderten Doktorgrades zur Bewerbung um eine Privat-Dozentenstelle und über die Berechtigung der Professoren, auch über andere als ihre Obligatsfächer Vorlesungen zu halten, gegeben werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 146.

196.

**Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom
2. März 1849,**

an den Herrn Landeschef in Böhmen,

womit bestimmt wird, daß in der Regel über außerordentliche Gegenstände, so wie über die ordentlichen, Semestral-Prüfungen abzuhalten sind.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 147.

197.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 2. März 1849,

an sämtliche Länderchefs,

womit Befehle bezüglich der Befreiung der Mannschaft der Finanzwache vom Militärdienste ertheilt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 148.

198.

Erlaß des Landeschefs vom 3. März 1849 *),

an sämtliche öfliche Kreisvorsteher,

enthaltend eine Begünstigung für jene Rekrutierungsflüchtlinge, welche sich bei der bevorstehenden heurigen Rekrutierung auf den öffentlichen Platz selbst stellen.

Um denjenigen, welche sich den früheren Stellungen durch Flucht entzogen haben, und nur aus Furcht der gesetzlichen Strafe zu verfallen, nicht zurückzukehren wagen, die

*) Eine Abschrift dieses Erlases wurde unter Einem dem Vorstande der Krakauer Gubernial-Kommission, zur gleichmäßigen Verlautbarung im westlichen Landestheile mitgetheilt.

pod zasłoną zaspokajających postanowień nowej ustawy, wysokie Ministerstwo spraw wewnętrznych po zniesieniu się z Ministerstwem wojny, dekretem z dnia 26. Lutego b. r. l. 1119 rozporządziło, co następuje:

Owym, którzy mimo obowiązku uchylwszy się od ktorego z poprzednich naborów wojskowych, od onego czasu dotąd do wojska rzeczywiście odstawieni nie zostali, zapewnia się zupełne darowanie wszelkiej na zbiegów przed naborem wojskowym przepisanej kary i złych skutków, jeżeli w czasie odbywającego się właśnie zaciągu wojskowego obowiązkowi swemu zadość uczynią.

Ci więc nie w liście klasyfikacyjnej nr. 1. zarówno z owymi, których *e.c officio* dostawić należy, lecz w następnej liście 2., 3. lub 4., do której przez wiek lub dla innych stosunków należą, powinni być umieszczeni.

Wszelkie pertraktacje i śledztwa względem zbiegów od dawniejszych, niżej poprzedzających naborów wojskowych mają być uchylone, o ile zbiegowie stawia się do zaciągu, który właśnie się odbywa.

Z tych dobrodziejstw nie mogą korzystać te indywidua, które dla uchylecia się od służby wojskowej same się o kalectwo przyprawiły. Co do nich §§. 161 i 162. II. części powszechnej księgi ustaw karnych mają bez żadnego wyjątku być zastosowane.

Te postanowienia zechcesz ..... WMCPan natychmiast ogłosić, i do nich się stosować w zdarzających się tego rodzaju wypadkach.

199.

Manifest Cesarski z dnia 4. Marca 1849,

mocą którego sejm walny w Kromierzyżu rozwiązano, a ludom Austrii z własnej cesarskiej mocy nadano konstytucyję dla całego cesarstwa austriackiego.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 149.

200.

Patent Cesarski z dnia 4. Marca 1849,

obejmujący ustawę konstytucyjną dla cesarstwa austriackiego.

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu, l. 150.

Rückkehr zur Pflicht unter den beruhigenden Einrichtungen des neuen Gesetzes zu erleichtern, hat das hohe Ministerium des Innern im Einverständnisse mit dem Kriegsministerium mit Erlass vom 26. Februar l. J. Z. 1119 folgende Verfügungen getroffen:

1. Jenen, welche sich einer der früheren Militär-Rekrutirungen pflichtwidrig entzogen, und seither noch nicht wirklich zum Militär abgestellt worden sind, wird die gänzliche Nachsicht von allen durch das Gesetz auf Rekrutirungsfüchtige festgesetzten Strafen und Nachtheilen zugesichert, wenn sie bei der oben im Zuge stehenden Rekrutirung ihrer Pflicht Genüge leisten.

Es sind daher dieselben nicht in die Klassifikations-Liste Nr. 1 gleich den ex officio zu Stellenden, sondern in jene der folgenden Listen 2, 3 oder 4 einzureihen, in welche sie, vermög ihres Alters oder ihrer sonstigen Verhältnisse, gehören.

2. Alle Verhandlungen und Untersuchungen, bezüglich von Fällen der Rekrutirungsfüchtigkeit, welche auf die der gegenwärtigen vorausgehenden Militär-Rekrutirungen Bezug haben, sind insoferne aufgehoben, als sie sich bei der eben im Zuge stehenden Rekrutirung stellen.

3. Diese Begünstigungen haben jedoch auf jene Individuen keine Anwendung, welche, um sich der Militärpflicht zu entziehen, sich selbst verstümmelt haben. — Auf diese finden die §§. 161 und 162 des II. Theils des allgemeinen Strafgesetzes ausnahmslose Anwendung.

Eure ..... haben diese Bestimmungen sogleich zu verlautbaren und sich hiernach in vorkommenden Fällen zu benehmen.

199.

Kaiserliches Manifest vom 4. März 1849,

wodurch der Reichstag von Kremsier aufgelöst, und den Völkern Oesterreichs aus eigener Macht des Kaisers eine Reichsverfassung für das gesammte Kaiserthum Oesterreich verliehen wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 149.

200.

Kaiserliches Patent vom 4. März 1849,

die Reichsverfassung für das Kaiserthum Oesterreich enthaltend.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 150.

201.

Patent Cesarski z dnia 4. Marca 1849,

wydany dla krajów koronnych Austrii powyżej i poniżej Anizy, Saleburga, Styryi, Karyntyi, Krainy, Gorycyi i Gradyski, Istrii, Tryjestu, Tyrolu i Forarlbergu, Czech, Morawii, Śląska, Galicyi i Lodomeryi, Krakowa, Bukowiny i Dalmacyi,

**opiewający o prawach politycznych, konstytucyjną formą rządu
zawarowanych.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 151.

202.

Patent Cesarski z dnia 4. Marca 1849,

wydany dla wszystkich krajów koronnych, w których patent z dnia 7. Września 1848 obowiązuje,

**nakazujący przeprowadzenie zniesienia stosunku poddańczego
i uwolnienia ziemi od ciężarów.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 152.

203.

Patent Cesarski z dnia 4. Marca 1849,

**nakazujący zaprowadzenie powszechnego dziennika praw państwa
i rządu, tudzież dzienników praw krajowych i rządowych.**

Obacz tom dodatkowy powszechnego Dziennika praw państwa i rządu,
l. 153.

204.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 4. Marca 1849,

wydane do magistratu lwowskiego,

**mocą którego podwyższono taksę od nagrobków z dziesięciu na
30 złr. w m. k.**

W załatwieniu i za zwrotem alegatu relacyi z dnia 20. z. m., zapatrzywszy się na powody w onej przywiedzione, zezwala się na wnioskowane przez Magistrat łącznie z mężami zaufania podwyższenie taksy od nagrobków z 10 złr. w m. k. na 30 złr. w m. k., mówię trzydzieści złr. w m. k. za jeden sążeń kwadratowy gruntu.

201.

Kaiserliches Patent vom 4. März 1849,

für die Kronländer Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Steiermark, Kärnthen, Krain, Görz und Gradiška, Istrien, Triest, Tirol und Vorarlberg, Böhmen, Mähren, Schlesien, Galizien und Lodomerien, Krakau, Bukowina und Dalmatien,

über die, durch die konstitutionelle Staatsform gewährleisteten, politischen Rechte.

Siehe im Ergänzungsbände des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 151.

202.

Kaiserliches Patent vom 4. März 1849,

wirksam für alle jene Kronländer, für welche das Patent vom 7. September 1848 gilt,

wodurch die Durchführung der Aufhebung des Unterthans-Verbandes und der Entlastung des Grund und Bodens angeordnet wird.

Siehe im Ergänzungsbände des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 152.

203.

Kaiserliches Patent vom 4. März 1849,

wodurch die Einführung eines allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, so wie der Landesgesetz- und Regierungsblätter angeordnet wird.

Siehe im Ergänzungsbände des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 153.

204.

Erlaß des Landesguberniums vom 4. März 1849,

an den Lemberger Magistrat,

womit die Grabmalstaxe von 10 fl. auf 30 fl. K. M. erhöht wird.

Zu Erledigung und unter Rückschluß der Beilage des Berichtes vom 20. v. M. wird aus den darin angeführten Gründen die vom Magistrate einverständlich mit den Vertrauensmännern angetragene Erhöhung der bisherigen Grabmalstaxe von 10 fl. K. M. für eine Quadrat-Klafter Grundes auf 30 fl. K. M., „Sage Dreißig Gulden in K. M.“ bewilligt.

Obwieszczenie Prezydyjum krajowego z dnia 6. Marca 1849, którem czas rozpoczęcia wydawania i wykupna świeżo puszczo-nych w obieg trzechprocentowych asygnacyj kasowych, do powsze-chniej podaje się wiadomości.

Odnosnie do obwieszczenia wysokiego Ministerstwa skarbu *), ogłoszonego w niemieckiej i polskiej Gazecie lwowskiej z dnia 16. Lutego 1849, oraz do okólnika Rządu krajowego z dnia 28. Lutego 1849 l. 2315, podaje się niniejszem do powszechnej wiadomości, że wydawanie i wykupno świeżo puszczo-nych w obieg trzechprocentowych asygnacyj kasowych w krajowym głównym urzędzie płatniczym i filijalnej kasie austryjackiego banku narodowego we Lwo-wie rozpocznie się dnia 12., zaś w kasach obwodowych, tudzież w kameralnej kasie pobożowej w Krakowie dnia 15. b. m. i r.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 6. Marca 1849 **).

wydane do wszystkich urzędów obwodowych i magistratu lwowskiego,

którem objęte są przepisy, w jaki sposób listy z pieniędzmi i pa-kiety pocztą wozową przesłane, doręczane być mają adresatom, znajdującym się w szpitalach, lub zakładach dobroczynnych.

Dostrzeżonem to zostało, iż urzędy pocztowe w zarządzaniu listów z pie-niędźmi i pakietów pocztą wozową przesłanych, mianowicie w oddawaniu tychże do rąk adresatów, którzy się w szpitalu jako chorzy znajdują, nie zachowują się jednostajnie, gdy owe listy i pakiety chorym, częścią bezpośrednio przez sa-myh listonoszów oddawane, częścią co do tych, których osobiście nie znają, i którzy nie są miejscowymi, w obec tego lub owego urzędnika administracyi szpitalnej, w obec kapelana, lekarza albo posługacza lub posługaczki, częścią zaś ze względu na zdrowie, jak np. w chorobach zaraźliwych, albo gdzie bezpo-średniego doręczania odradza i wzbrania urządzenie szpitalne, mianowicie w za-kładach położniczych i w szpitalach Elżbietanek doręczane, a tak dyrekcji szpi-talnej, kapelanowi, odźwiernemu lub furtyjance celem wręczenia osobom na adresie wyrażonym, albo za rewersem odbioru natychmiast przez organa po-średniczące, albo za takimże rewersem przez pacjenta później dopiero podpi-sanym, bez wszelkiej gwarancji oddawane bywają.

Do odstępstwa od przepisu, według którego listonosz listy z pieniędźmi bezpośrednio do rąk adresata oddawać powinien, skłania także urzędy poczt-

*) Obacz Dziennik praw państwa tom dodatkowy, l. 118.

**) Porównaj późniejsze rozporządzenie c. k. Rządu krajowego z dnia 11. Kwietnia 1850 VI część, l. 202.

205.

Kundmachung des Landes-Präsidiiums vom 6. März 1849,
womit die Beginnzeit der Hinausgabe und Einlösung der neu emittirten dreiperzentigen Kassenweisungen zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird.

Mit Beziehung auf die in der Lemberger deutschen Zeitung und der Gazeta lwowska vom 16. Februar d. J. enthaltene Kundmachung des hohen Finanzministeriums *), dann auf das Kreis Schreiben des Landesguberniums vom 28. Februar d. J. Z. 2315, wird hiemit zur allgemeinen Kenntniß gebracht, daß die Hinausgabe und Einlösung der neu emittirten dreiperzentigen Kasse-Anweisungen bei dem Provinzial-Hauptzahlamte und der Filialkasse der österreichischen Nationalbank in Lemberg am 12., bei den Kreisstellen und bei der Kameral-Einnahmestelle in Krakau am 15. dieses Monats beginnen werde.

206.

Erlaß des Landesguberniums vom 6. März 1849 **),

an sämtliche Kreisämter und den Lemberger Magistrat,

enthaltend die Bestimmungen über die Zustellung von Geldbriefen und Fahrpostsendungen an Adressaten, welche sich in Spitälern oder Versorgungsanstalten befinden.

Es ist hervorgekommen, daß sich von den Postämtern in Ansehung der Bestellung von Geldbriefen und Fahrpostsendungen an Adressate, welche sich als Kranke im Krankenhause befinden, nicht gleichförmig benommen werde, indem solche den Kranken theils unmittelbar durch die Briefträger allein übergeben, theils rücksichtlich jener Kranken, die sie nicht persönlich kennen, und die im Orte nicht einheimisch sind, in Gegenwart eines Krankenhaus-Verwaltungs-Beamten, oder des Hausgeistlichen, des Spitalarztes, oder des Krankenwärters, oder aber der Wärterin bestellt, — theils aber wo Gesundheitsrücksichten wie z. B. bei ansteckenden Krankheiten, oder wo die Hausordnung, wie dies, insbesondere in Gebäuhäusern und in den Spitälern der Elisabethinerinnen der Fall ist, die unmittelbare Bestellung widerrathen und verbieten, der Krankenhaus-Direktion oder dem Hausgeistlichen, dem Portier oder der Pförtnerin zur weiteren Zustellung an die Adressaten, entweder gegen sogleiche Ausfertigung des Abgaberezeptes von Seite der Vermittlungsorgane, oder erst gegen nachträgliche Fertigung derselben durch die Patienten, ohne aller Garantie verabsolgt zu werden pflegen.

Zur Abweichung von der Vorschrift, nach welcher der Briefträger die Geldbriefe unmittelbar der Person des Adressaten zuzustellen hat, veranlaßt die Postämter, auch der

*) Siehe im Ergänzungsbande des Reichsgesetzblattes unter Nr. 118.

***) Vergleiche den späteren Gubernial-Erlaß vom 11. April 1850, VI. Stück, Nr. 202.

we brak potrzebnej pewności co do tożsamości osoby chorego, tudzież strata czasu, z którą jest połączonem dla listonoszów wyszukiwanie chorego w lokalach szpitalnych.

Ażeby tym niedogodnościom, i powstać ztąd mogącemu złemu temu położyć, a w powyższym względzie zaprowadzić równie szybki, jak zabezpieczający i jednostajny tryb postępowania. Rząd krajowy w skutek odezwy wydziału pocztowego w wysokiem Ministerstwie handlu i przemysłu, datowanej dnia 23. z. m. l. 488 p., poleca (urzędowi obwodowemu N., magistratowi), aby administracyjom i przełożonym szpitalów i zakładów dobroczynnych następujące przepisy jako skazówkę ścisłego zachowania się oznajmił:

1. Administracyja i przełożeni pomienionych zakładów mają urzędowi pocztowemu, do którego okręgu należą, pismiennie oznaczyć osobę, którejby rzezione przesyłki pocztowe za zaliczeniem ciężających na nich należitości portoryjnych, i za podpisaniem receptisu oddawczego listonosz mógł oddawać, aby polecenie w tym względzie, do odbioru przesyłek pocztowych upoważniające zastąpiło miejsce pełnomocnictwa od adresatów, a urząd pocztowy uwolnił się od rękojemstwa za istotne doręczenie tychże przesyłek od chwili niekwestyonowanego odbioru.

2. Przy odbiorze przesyłek z pieniędzmi i rzeczami pewną wartość mającemi, winny właściwe organa administracyi przed podpisaniem receptisu oddawczego zwracać na to uwagę, aby oznaki adresu przesyłki zgadzały się z osnową receptisu, i czyli pieczętki przy zamknięciach są niepodejrzane i nienaruszone, oraz czyli przesyłka sama uszkodzoną nie jest.

3. Organa administracyjne powinny przesyłki, z zachowaniem powyższych ostrożności odebrane, nieotwierane i w tymże samym stanie adresatom ile możności bezzwłocznie według stanu choroby tychże doręczyć, które takowe w obecnych z zachowaniem dotychczasowych ostrożności otworzyć, i zaliczoną naprzód należitość portoryjną wypłacić mają: przyczem niewzbronem jest organom administracyi ku własnemu zabezpieczeniu sporządzić sobie konsygnacyę doręczeń przesyłek, z rubryką przeznaczoną na poświadczenie odbioru ze strony adresata, i w tejsze konsygnacyi zapisywać każdą od listonosza odebraną przesyłkę, jej istotne oznaki, a mianowicie miejsce gdzie ją oddano, adres miejsca przeznaczenia, wartość, albo rzecz zawartą i ilość opłaty portoryjnej.

4. Jeżeli przesyłka choremu ze względu na jego stan natychmiast oddaną być nie może, tymczasowo w kasie administracyi ma być zachowaną.

5. Jeżeli adresat odmawia odbioru przesyłki, lub już nie żyje, tedy przesyłkę przy oznajmieniu przyczyny nieodebrania, tudzież wyszczególnieniu opłaconej należitości portoryjnej urzędowi pocztowemu ku dalszemu postąpieniu za pokwitowaniem natychmiast zwrócić należy.

Abgang der nöthigen Sicherheit in Absicht auf die Identität der Person des Kranken und der Zeitverlust, mit welchem das Aufsuchen des Kranken in den Spitalsubstanzionen für den Briefträger verbunden ist.

Damit nun diesen Unzukömmlichkeiten und den hieraus erwachsenden Uebelständen begegnet und in erwähnter Beziehung eine eben so schnelle als sichere und gleichförmige Verfahrungsweise eingeführt werde, findet man über Ersuchen der Sekzion der Posten im hohen Ministerium für Handel und Gewerbe vom 23. v. M. J. 488 P. dem 2c. aufzutragen, den Verwaltungsbehörden und Vorständen der Kranken-, Sicken- und Versorgungsanstalten Folgendes zur Richtschnur und genauen Befolgung zur Pflicht zu machen:

1. haben die Verwaltungen und Vorstehungen der gedachten Anstalten dem Postamte, dessen Bestellungs-Rajon dieselben angehören, das Individuum schriftlich bekannt zu geben, welchem die angedeuteten Postsendungen, gegen vorschußweise Berichtigung der darauf haftenden Portogebühren und gegen Unterfertigung der Abgabsszepisse, vom Briefträger ausgefolgt werden dürfen, damit der diesfällige Auftrag zur Uebernahme der Postsendungen die Stelle der Vollmacht der Adressaten verrete und die Postanstalt ihrer Haftung für die richtige Bestellung derselben, von dem Augenblicke der unbeanzahlten Uebernahme enthoben werde;

2. haben die betreffenden Verwaltungsorgane bei Uebernahme der Geld- und Werthsendungen, vor der Unterfertigung der Abgabsszepissen darauf zu sehen, daß die Adressmerkmale der Sendung mit dem Inhalte des Rezipisses übereinstimmen, und ob die Siegel an den Schlüssen unbedenklich und unverletzt sind, so wie auch die Sendung selbst nicht beschädigt sei;

3. sind die, unter diesen Vorsichten übernommenen Sendungen, von den Verwaltungsorganen uneroffnet und in demselben Zustande den Adressaten, nach Thunlichkeit ihres Krankheitszustandes unverweilt zu übergeben, welche solche in ihrer Gegenwart mit Beobachtung der bisherigen Vorsichten zu eröffnen, und die vorschußweise berichtigten Portogebühren zu bezahlen haben, wobei es den Verwaltungsorganen zu ihrer eigenen Bedeckung unbenommen bleibt, über die Zustellung solcher Sendungen eine Konsignazion mit der Rubrik für die Empfangsbestätigung des Adressaten für sich anzufertigen und sofort in dieser Konsignazion jede vom Briefträger übernommene Sendung, ihre wesentlichen Merkmale, u. z. ihren Aufgabsort, die Adresse des Bestimmungsortes, den Werth oder Inhalt und den Portobetrag einzutragen;

4. ist die Sendung, falls dieselbe dem Kranken wegen seines Zustandes nicht gleich übergeben werden kann, einstweilen in der Verwaltungskasse aufzubewahren;

5. ist endlich die Sendung, wenn deren Annahme von dem Adressaten verweigert wird, oder der Letztere nicht mehr am Leben wäre, mit Bekanntgebung dieser Ursache und unter Aufrechnung des allenfalls berechtigten Portobetrages dem Postamte zur weiteren Amtshandlung, gegen Empfangsbestätigung, sogleich zurückzustellen.

Przyczem udaje się Rząd krajowy do władzy właściwej, by ze swej strony do urzędów pocztowych należyte wydała rozporządzenie.

207.

Patent Cesarski z dnia 7. Marca 1849,

obowiązujący w krajach koronnych, dla których wydano patent z dnia 7. Września 1848,

mocą którego urzęda się wykonywanie prawa polowania.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 154.

208.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 7. Marca 1849,

wydane do Prezydentów wszystkich rządów krajowych,

stanowiące, o ile rekursa w przedmiotach aptekarskich i chirurgicznego zarobkowania do Ministerstwa spraw wewnętrznych wnoszonemi być mają.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 155.

209.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 8. Marca 1849,

wydane do Naczelnika Rządu krajowego w Tyrolu i Forarlbergu,

którem stanowiono przepisy względem odbywania półrocznych i rocznych egzaminów, wydawania świadectw uczęszczania i egzaminów, nakoniec klasyfikowania z obyczajów.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 156.

210.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 8. Marca 1849,

wydane do Naczelnika Rządu krajowego w Morawii i Śląsku,

którem postanowiono, iż przyjęcie ucznia na wydział nauk prawnych i politycznych tylko z powodu otrzymanej złej klasy postępowej w jednym z przedmiotów przygotowawczych, który dla nauk prawnych i politycznych jako wprost przygotowawczy ważnym jest i niezbędnym, odmówionem być może.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 157.

Man verwendet sich unter Einem gehörigen Orts, damit hiernach auch an die Postämter das Geeignete veranlaßt werde.

207.

Kaiserliches Patent vom 7. März 1849,

wirksam für diejenigen Kronländer, für welche das Patent von 7. September 1848 erflissen ist,

wodurch die Ausübung der Jagdgerechtigkeit geregelt wird

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 154.

208.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 7. März 1849,

an sämtliche Landes-Präsidenten,

womit bestimmt wird, in wieferne Rekurse in Apotheker- und den Angelegenheiten von chirurgischen Gewerben beim Ministerium des Innern einzubringen sind.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. -155.

209.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom
8. März 1849,

an den Landeschef von Tirol und Vorarlberg,

womit Verfügungen in Betreff der Abhaltung von Semestral- und Jahres-Prüfungen, Ausstellung von Frequentations- und Prüfungs-Zeugnissen und Klassifizierung des sittlichen Verhaltens getroffen werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 156.

210.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom
8. März 1849,

an den Landeschef von Mähren und Schlesien,

wodurch bestimmt wird, daß die Aufnahme eines Studierenden in das Rechts- und staatswissenschaftliche Studium nur wegen einer schlechten Fortgangsklasse in einem Lehrfache der Vorbereitungs-Studien, das für das juridische oder staatswissenschaftliche Studium als direkt vorbereitend wichtig und nothwendig ist, verweigert werden könne.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 157.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 10. Marca 1849.

wydane do Rządu krajowego w Wiedniu, Lincu, Gracu, Pradze, Bernie, Lwowie, Zarze, Lublanie, Tryjeście, Innsbruku; do administracyj dochodów skarbowych w Wiedniu, Pradze, Lwowie, Bernie, Tryjeście, Innsbruku, Gracu, oraz do dyrekcji fabryk tabaczných, dochodu z loteryi i do drukarni nadwornej państwa,

którem postanowiono przepisy o podróżach służbowych, odbywanych przez urzędników i sługi, w których kolei żelaznych jako środka transportu użyć mogą.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 158.

212.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 10. Marca 1849,

wydane do Naczelnika kraju w Galicyi,

którem stanowi się, aby urzędy nauczycielskie przy ustanowieniu suplentów zwracały uwagę na to, iżby ciż biegłymi byli w języku krajowym i w przedmiotach, które wykładać mają.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 159.

213.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 11. Marca 1849,

wydane do Gubernatora Illiryi i do starostw obwodowych w Klagenfurcie i Willachu,

którem stosownie do konstytucyi państwa dla księstwa Karyntyi danej, uorganizowano zakres działania urzędów obwodowych w Klagenfurcie i Willachu.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 261.

214.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 12. Marca 1849,

wydane do wszystkich krajowych i granicznych komend jeneralnych,

jako zwierzchność rekrutująca, albo gminy są rękojmią obowiązku zastąpienia kim innym zaciągniętego rekruta, któryby miał jaką, później dopiero odkrytą wadę organiczną, i jedynie na żądanie i za zaręczeniem zwierzchności rekrutującej był zaciągniętym, później jednak dla tejże wady uwolnionym został.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 160.

211.

Erlaß des Finanzministeriums vom 10. März 1849,

an die Regierung für Wien, Linz, an die Gubernien für Graz, Prag, Brünn, Lemberg, Zara, Laibach, Triest, Innsbruck, an die Kameral-Gefällen-Verwaltungen für Wien, Prag, Lemberg, Brünn, Triest, Innsbruck, Graz, dann an die Direktionen der Tabak-Fabriken, des Lotto-Gefälls, und der Hof- und Staatsdruckerei,

womit Bestimmungen über die Dienstreisen der Beamten und Diener, bei denen das Transportmittel der Eisenbahnen benützt werden kann, festgesetzt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 158.

212.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 10. März 1849,

an den Landeschef von Galizien,

womit bestimmt wird, daß auch bei Aufstellung von Supplenten von Lehrämtern darauf zu sehen ist, daß sie der Landessprache und jener Gegenstände, in denen sie vortragen sollen, kundig sind.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 159.

213.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 11. März 1849,

an den Gouverneur von Ilirien und an die Kreishauptleute von Klagenfurt und Villach,

womit in Gemäßheit der Reichsverfassung für das Herzogthum Kärnten der Wirkungskreis der Kreisämter Klagenfurt und Villach organisiert wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 261.

214.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 12. März 1849,

an sämtliche Länder- und Grenz-General-Kommanden,

womit bestimmt wird, daß für die Ersatzpflichtigkeit eines, mit einem erst später entdeckten Gebrechen behafteten, und nur auf Verlangen und unter Haftung der Stellungsobrigkeit assentirten, später aber wegen dieses Gebrechens dennoch entlassenen Rekruten, die Stellungsbezirke oder die Gemeinden haften.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 160.

**Rozporządzenie połączonej administracyi dochodów skarbowych z dnia
12. Marca 1849,**

wydane do lwowskiej powiatowej administracyi skarbowej,

w którym zawarte jest objaśnienie co do przyznanej dla fur wieśniaczych połowicznej opłaty należytości mytowej, aby zapobiedz pokrzywdzeniu tychże z strony dzierżawców myta.

Podział galicyjskich fur wieśniaczych na takie, którym służy przyznane rozporządzeniem kamery nadwornej z dnia 7. Sierpnia i 28. Września 1830. l. 28834 i 35205 (Zbiór przepisów o mytach na rok 1847 l. 53 i 54) dobrodziejstwo połowicznej opłaty należytości mytowej, i na fury przemysłowe z ładunkiem 15 cetnarów i więcej, które całkowitą należytość myta według taryfy uiszczają winny, nie opiera się ani na brzmieniu rzeczonych rozporządzeń kamery nadwornej i okólnika Rządu krajowego z dnia 20. Sierpnia 1830 l. 50850 *), ani na duchu pomienionych przepisów normalnych. Według tych przepisów przy rozpoznawaniu, o ile ulegają opłacie myta fury wieśniaków galicyjskich, nie ma być brany na uwagę ani ciężar ładunku, ani jakoś fur wieśniaczych, które przeto przy użytkowaniu z rzeczzonego dobrodziejstwa w ten sposób i w tej objętości, jak ona jest przyznana, i bez wszelkiego wyjątku i uszczerbku zostawić należy. Istniejący więc tu i ówdzie zwyczaj, iż fury wieśniaków ładowne drzewem na opał w ilości $\frac{3}{4}$ sąga i więcej, jako fury przemysłowe do uiszczania całkowitej taryfowej opłaty myta zagnane bywają, nie ma żadnej prawnej zasady. Odsełając połączona administracyja dochodów skarbowych administracyją powiatową, co do postępowania względem opłacanego przez fury wieśniacze myta, do tutejszego w tym przedmiocie wydanego najnowszego rozporządzenia z dnia 24. Października 1848 l. 22311, i polecając jej, aby doń w zachodzących wypadkach nie tylko się sama stósowała, ale aby także silnym wpływem na seisle do tegoż stósowanie się ze strony dzierżawców myta, tudzież sekwestratorów i własnych administratorów, zarazem nadużyciom, które się wśliznęły, szybkim i surowym karaniem stanowczą tamę położyła, oznajmia zarazem w odpowiedzi na relacyję z dnia 15. Lutego 1849 l. 2181, iż okolne rozporządzenie byłej administracyi cłowej z dnia 8. Lipca 1831 l. 23733, wcale nie obejmuje przepisu, jak to mniema skarbowa administracyja powiatowa, jakoby w wątpliwych wypadkach, azali furze służy rzeczzone w opłacie myta ulżenie lub nie? ciężar ładunku w ten sposób rozstrzygał, iżby tylko parosprężnym wozom, których ładunek ciężaru 15 cetnarów nie przechodzi, dobrodziejstwo znizonej do połowy opłaty myta przyznanem było.

*) Obacz Zbiór ustaw prowincjonalnych z roku 1830, l. 162, stronica 362.

Erlass der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 12. März 1849,

an die Lemberger Kameral-Bezirks-Verwaltung,

mit der Erläuterung, bezüglich der den Bauernfuhrern zugestandenen Begünstigung der halben Mauthgebühren-Entrichtung, zur Hintanhaltung ihrer Bevorthellung von Seiten der Mauthpächter.

Die Eintheilung der galizischen Bauernfuhrern in solche, welchen die mit den Hofkammerdekreten vom 7. August und 28. September 1830 Z. 28834 und 35205 (Sammlung der Mauthvorschriften für das Jahr 1847 Nr. 53 und 54) gewährte Begünstigung der halben Mauthgebühren-Entrichtung zu Statten kommt, und in Industrial-Fuhrern mit einer Ladung von 15 Zentner und darüber, welche die volle tarifsmäßige Mauthgebühr zu entrichten haben, ist weder im Wortlaute der besagten Hofkammerdekrete und des Gubernial-Kreisschreibens vom 20. August 1830 Z. 50850 *) noch im Sinne dieser Normal-Vorschriften gegründet. Nach diesen gesetzlichen Bestimmungen hat bei der Beurtheilung der Mauthpflichtigkeit der galizischen Bauernfuhrern weder die Größe der Ladung, noch die Beschaffenheit derselben in Betracht zu kommen, und es ist diesen Fuhrern die frägliche Begünstigung in der Art und in dem Umfange, als ihnen solche gewährt wurde, ohne alle Abweichungen ungeschmälert zukommen zu lassen. Demnach entbehrt auch die hie und da bestehende Uebung, nach welcher Bauernfuhrern mit einer Brennholzladung von $\frac{3}{4}$ Klafter und darüber als Industrialfuhrern zur Entrichtung der vollen tarifsmäßigen Mauthgebühr verhalten werden, jeder gesetzlichen Grundlage. Indem man die Kameral-Bezirks-Verwaltung in Absicht auf die Mauthbehandlung der galizischen Bauernfuhrern auf die diesfällige neueste hierortige Verordnung vom 24. Oktober 1848 Z. 22311 verweist, und derselben aufträgt, in vorkommenden Fällen nicht nur sich selbst darnach zu benehmen, sondern auch auf die genaue Befolgung dieser Vorschrift von Seite der Mauthpächter, der Mauthsequester und der Regieführer mit Nachdruck einzuwirken, und den eingeschlichenen Mißbräuchen durch eine schnelle und strenge Ahndung derselben entschieden entgegen zu treten, wird derselben auf ihren Bericht vom 15. Februar 1849 Z. 2181 bedeutet, daß in der Zirkular-Verordnung der bestandenenen Zoll-Administrazion vom 8. Juli 1831 Z. 23733 keineswegs, wie die Kameral-Bezirks-Verwaltung glaubt, die Bestimmung enthalten ist, nach welcher in zweifelhaften Fällen, ob nemlich einem Fuhrwerke die besagte Mauthbegünstigung zukommt, oder nicht, das Gewicht der Ladung in der Art maßgebend sei, daß bloß zweispännigen Fuhrwerken, deren Ladung das Gewicht von 15 Zentner nicht übersteigt, die Begünstigung der halben Mauthgebühren-Entrichtung zuzukommen hat.

*) Siehe Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1830, Nr. 162, Seite 362.

Rzeczonym okólnikiem administracyi, nie zawierającym wszakże żadnych przepisów za normę służyć mających, nakazano jedynie byłym inspektoratom dochodowym, aby mając wzgląd na poczynione spostrzeżenia, celem ustanowienia pojęcia co do fury wieśniaczej takim dobrodziejstwem objętej w duchu wspomnianych dekretów kamery nadwornej, wyraziły swe zdanie w przedmiocie złożonego w administracyi dochodów cłowych wniosku, w którym oświadczone się za tem, aby dobrodziejstwo ulżonej opłaty mytowej ograniczyć na parosprężne fury wieśniacze ładowane ciężarem, najwięcej 15 cetnarów wynoszącym. Okólnik ten zatem według swej osnowy nie ma własności, któreby go do przyjęcia w zbiory przepisów mytowych sposobnym czyniły.

Gdy atoli według powtórnie przełożonego tu doniesienia, ogłoszone drukiem prywatne zbiory przepisów o mycie, w których pomieniony okólnik jako przepis normalny, a wspomniane okólnie rozporządzenie w skrzywionej treści jest powołaniem, znajduje się w obiegu pomiędzy dzierżawcami myta, i ustanowionymi przez nich osobami, a ci nadużywają je do przeciężenia mytem fur wieśniaczych, przeto poleca się administracyi powiatowej, aby wszystkim dzierżawcom myta natychmiast oznajmiła, że wspomniane, równie jak w ogólności wszystkie prywatne zbiory ustaw, jako takowe nie mają żadnej mocy obowiązującej, i że dzierżawcy w wykonywaniu swych praw dzierżawnych jedynie według przepisów w §. 4. ugody dzierżawnej oznaczonych, które przy wprowadzeniu ich w posiadanie dzierżawy urzędownie otrzymali, tudzież według późniejszych, które ich w tejsze samej doszły drodze, zachowywać się powinni, a w tej sprawie tem pewniej żadnych zbroczeń pozwalać sobie nie mogą, ile że w przeciwnym razie bez wszelkiego względu zastosowanoby przeciw nim kary w §. 9. ugody dzierżawnej umówione.

216.

Patent Cesarski z dnia 13. Marca 1849,

obowiązujący w Austrii powyżej i poniżej Anizy, w Salcburgu, Styryi, Karyntyi i Krainie, Gorycyi i Gradysee, Istrii, Tryjeście, Tyrolu i Forailbergu, Czechach, Morawii, Szląsku, Galicyi i Lodomeryi, Krakowie i na Bukowinie,

obejmujący ustawę przeciw nadużyciu prasy.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 161.

Mit dem erwähnten Administrations-Zirkulare, welches übrigens durchaus keine normirenden Bestimmungen enthält, ist den bestandenen Gefällen=Inspektoraten bloß aufgetragen worden, mit Rücksicht auf die gemachten Wahrnehmungen Behufs der Feststellung des Begriffes einer begünstigten Bauernfuhr im Sinne der erwähnten Hofkammerdekrete über einen bei der Zoll=Gefällen=Administration vorgekommenen Vorschlag, nach welchem die fragliche Mauthbegünstigung bei einer zweispännigen Bauernfuhr bis zu einem Verladungsgewichte von höchstens 15 Zentner zu beschränken wäre, das Gutachten zu erstatten. Dieses Zirkulare ist demnach vermöge seines Inhaltes nicht geeignet, in die Sammlungen der Mauthvorschriften aufgenommen zu werden.

Da aber nach einer hierorts wiederholt vorgekommenen Anzeige im Drucke erschienene Privatsammlungen der Mauthvorschriften, worin das erwähnte Zirkulare als eine Normal-Vorschrift, und das besagte Kreis Schreiben mit entstellten Inhalte citirt wird, unter den Mauthpächtern und ihren Bestellten kursiren, und von ihnen zu Mauthbedrückungen der Bauernfuhrn mißbraucht werden, so wird der Bezirks-Verwaltung aufgetragen, sämmtlichen Mauthpächtern sogleich zu bedeuten, daß die erwähnten, so wie überhaupt alle Privat-Gesetzsammlungen, als solche keine bindende Kraft haben, und daß die Pächter bei der Ausübung ihrer Pachtrechte nur nach den im §. 4 des Pachtvertrages bezeichneten, bei ihrer Einführung in den Pachtbeß im ämtlichen Wege erhaltenen, dann nach den ihnen im gleichen Wege zugekommenen späteren Vorschriften sich zu benehmen, und hierbei um so gewisser keine Abweichungen sich zu erlauben haben, als widrigenfalls gegen sie unnachlässiglich mit den im §. 9 des Pachtvertrages stipulirten Konventionalstrafen vorgegangen werden würde.

216.

Kaiserliches Patent vom 13. März 1849,

giltig für Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Steiermark, Kärnthen und Krain, Görz und Gradiska, Istrien, Triest, Tirol und Vorarlberg, Böhmen, Mähren, Schlesien, Galizien und Lodomerien, Krakau und Bukowina,

enthaltend das Gesetz gegen den Mißbrauch der Presse.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 161.

217.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
13. Marca 1849,**

wydane do wszystkich Prezydijów rządów krajowych z wyłączeniem Niższej Austrii.

**którem stanowi się, iż złośliwe uszkodzenia telegrafów karane
być mają jako zbrodnia gwałtu publicznego według §. 74. k. k. cz. I.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 162.

218.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
13. Marca 1849,**

wydane do Naczelnika obwodu w Czerniowcach i do Naczelnika kraju w Galicyi,

**którem oznacza się stanowisko i zakres działania c. k. Naczelnika
obwodu w Czerniowcach, jako tymczasowego Naczelnika buko-
wińskiego kraju koronnego.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 163.

219.

Patent Cesarski z dnia 14. Marca 1849,

obowiązujący w Austrii powyżej i poniżej Anizy, Saleburgu, Styrii, Karyntyi i Krainie, Gorycyi i Gra-
dysce, Istrii, Tryjeście, Tyrolu i Forarlbergu, Czechach, Morawii, Szląsku, Galicyi i Lodomeryi, Krako-
wie i na Bukowinie,

obejmujący przepisy postępowania w sprawach nadużycia prasy.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 164.

220.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
14. Marca 1849,**

wydane do wszystkich Prezydijów rządów krajowych,

**stanowiące, iż opłaty na opędzenie kosztów służby sanitarnej, do
których przykladać się byli powinni dawniejsze zwierzchności grun-
towe i ich poddani, na wszystkie podatki stałe rozłożone być mają.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 165.

217.

Erlass des Ministeriums des Innern vom 13. März 1849,

an sämtliche Länderpräsidien, mit Ausnahme Niederösterreichs,
womit bestimmt wird, daß böshafte Beschädigungen an Telegraphen als Verbrechen der öffentlichen Gewaltthätigkeit nach §. 74 St. G. B. I. Theils zu bestrafen sind.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 162.

218.

Erlass des Ministeriums des Innern vom 13. März 1849,

an den Kreishauptmann von Czernowiz und an den Landeschef von Galizien,
womit die Stellung und der Wirkungskreis des k. k. Kreishauptmanns zu Czernowiz, als provisorischer Landeschef des Kronlandes Bukowina, festgesetzt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 163.

219.

Kaiserliches Patent vom 14. März 1849,

giltig für Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Steiermark, Kärnthen und Krain, Görz und Gradiška, Istrien, Triest, Tirol und Vorarlberg, Böhmen, Mähren, Schlessen, Galizien und Lodomerien, Krafau und Bukowina,

womit das Verfahren in Press-Übertretungsfällen festgesetzt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 164.

220.

Erlass des Ministeriums des Innern vom 14. März 1849,

an sämtliche Länderpräsidien,

womit bestimmt wird, daß die von den ehemaligen Grundobrigkeiten und deren Unterthanen zu entrichtenden Sanitäts-Kostenbeiträge in Zukunft auf alle direkten Steuern umzulegen sind.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 165.

221.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
15. Marca 1849,**

wydane do Prezydium krajowego Niższej Austrii, a udzielone Prezydium krajowemu Wyższej Austrii
dnia 15. Kwietnia 1849 roku.

**mocą którego przy objaśnieniu patentu rekrutacyjnego oznaczono
wpływ urzędów obwodowych na sprostowanie list klasyfikacyjnych
komisyi do losowania rekrutów przeznaczonej.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 166.

222.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 15. Marca 1849,

wydane do administracyj dochodów skarbowych w Insbruku i we Lwowie, do dyrekeji fabryk tabaczych
i udzielone najwyższym sądom ustanowionym dla przestępstw dochodowych,

**którem wyjaśniono §. 312 kodeksu karnego na przestępstwa
dochodowe.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 167.

223.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia
15. Marca 1849,**

wydane do Naczelników krajowych Niższej Austrii i Czech,

**jako w skutek najwyższego postanowienia Najjaśniejszego Pana
akt repetycji, któremu się dotychczas w wszechnicy wiedeńskiej
poddąć musieli graduowani w innych wszechnicach doktorowie
medycyny, chirurgii, akuszerowie i aptekarze, chcący uzyskać po-
zwolenie wolnej praktyki w mieście Wiedniu, znosi się względem
tych, którzy w wszechnicy praskiej są graduowani.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 262.

224.

**Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i robót publicznych
z dnia 16. Marca 1849,**

wydane do wszystkich austriackich okręgów pomorskich,

**którem udzielono objaśnienia przepisu, w dniu 31. Stycznia 1849
wydanego względem dopuszczenia używania bander prowincyjno-
nalnych na austriackich statkach morskich.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 168.

221.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 14. März 1849,

an das n. o. Landes-Präsidium, mitgetheilt unterm 15. April 1849 dem ob der ennjichen Landes-Präsidium,

wodurch, in Erläuterung des Dekretirungs-Patentes, der freisämtliche Einfluß auf die Berichtigung der Klassifikationslisten der Dekreten-Lösungs-Kommissionen bestimmt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 166.

222.

Erlaß des Finanzministeriums vom 15. März 1849,

an die Kameral-Gefällen-Verwaltungen von Zunsbruck und Lemberg, an die Tabakfabriken-Direktion und auch mitgetheilt dem obersten Gefälls-Gerichte,

womit eine Erläuterung des §. 312 des Gefälls-Strafgesetzes ertheilt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 167.

223.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 15. März 1849,

an die Länderchefs von Niederösterreich und Böhmen,

wodurch in Folge allerhöchster Entschliesung Sr. Majestät der Nepetitionsakt, dem sich bisher die an anderen Hochschulen graduirten Doktoren der Medizin, Chirurgen, Geburtshelfer und Apotheker an der Wiener Universität unterziehen mußten, um in Wien die Praxis ausüben zu können, hinsichtlich der an der Prager Universität Graduirten aufgehoben wurde.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 262.

224.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 16. März 1849,

an alle österreichischen Küstengebiete,

womit eine Erläuterung der, unterm 31. Jänner 1849 erlassenen Verordnung hinsichtlich der Zulässigkeit des Gebrauches von Provinzialflaggen auf österreichischen Seeschiffen gegeben wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 168.

S p i s

wyłącznych przywilejów w dniu 16. Marca 1849 od Ministerstwa handlu nadanych,

przesłany do wszystkich prezydentów rządów krajowych, z wyłączeniem Lombardyi i Wenecyi.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 169.

Rozporządzenie połączonej administracji dochodów skarbowych z dnia 16. Marca 1849,

wydane do wszystkich powiatowych administracji skarbowych,

którem objaśniono zastosowania sankcyi karnej za różnice w wadze sporko przeselki spirytusu, do wywozu przez linię celną za opłatą podatku konsumcyjnego deklarowanej.

Wysokie Ministerjum skarbu, na uczynione przez jedną z administracji dochodów skarbowych zapytanie, jaka sankcyjja karna ma być zastosowaną, jeżeliby w transportowanej z zastrzeżeniem zwrotu podatku konsumcyjnego przeselce spirytusu przez linię celną, poza też linią za granicę, albo przez morze do królestwa lombardzko-weneckiego, urzędy wychodowe doszły różnicy w wadze sporko jednej lub drugiej heczulki, i w tym przedmiocie opis istoty czynu sporządzonym został; wysokie Ministerstwo skarbu oznajmiło rozporządzeniem z dnia 9. Stycznia 1849 l. 32436—1366, iż w podobnych wypadkach przestępstw dochodowych nie przepisy rozdziału XIV, lecz według zachodzących okoliczności przepisy §§. 281 do 286 ustawy o przestępstwach dochodowych zastosowane być powinny, a zatem przypadająca kara ma być wymierzona według ilości ubyłej lub defraudacyjną zagrożonej opłaty cła wchodowego lub wychodowego.

Któreto rozporządzenie oznajmia się niniejszem jako skazówka zachowania się z tym dodatkiem, iż według rozporządzenia byłej powszechnej kamery nadwornej z dnia 3. Marca 1847 l. 3296—155, zwrot podatku konsumcyjnego za krajową gorzałkę, przesłaną z zastrzeżeniem pomienionego zwrotu pod urzędowym zamknięciem do Tryjestu, dopiero wówczas nastąpić może, gdy gorzałka przeznaczona do wywozu za granicę poza linię celną, lub do królestwa lombardzko-weneckiego, opuści urzędowe magazyny i złożonem będzie świadectwo, jako wywóz rzeczywiście dokonany został.

Samo więc poświadczenie o nadejściu przeselki do Tryjestu do uzyskania zwrotu opłaty nie jest dostatecznem.

Verzeichniß

der von dem Ministerium des Handels am 16. März 1849
verliehenen ausschließenden Privilegien,

mitgetheilt den sämmtlichen Länder-Präsidien, mit Ausnahme der Lombardie und Venedig.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 169.

226.

Erlaß der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom
16. März 1849,

an sämmtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen,

mit der Erläuterung über die Anwendung der Straf-Sankzion auf die Unterschiede im Sporlo-Gewichte einer zur Ausfuhr über die Zoll-Linie gegen Rückvergütung der Verzehrungssteuer erklärten Branntweingeist-Sendung.

Das hohe Finanzministerium hat laut des herabgelangten Dekretes vom 9. Jänner 1849 Z. 32436/1366 über die Anfrage einer Kameral-Gefällen-Verwaltung: welche Straf-Sankzion anzuwenden sei, wenn bei einer mit Vorbehalt der Verzehrungssteuer-Vergütung über die Zoll-Linie in einen Zoll-Ausschluß, in das Ausland, oder über die See in das lombardisch-venezianische Königreich ausgeführten Branntweingeist-Sendung von den Austrittsämtern Differenzen im Sporlo-Gewichte bezüglich eines oder des andern Gebündes erhoben wurden und darüber eine Thatbeschreibung aufgenommen worden ist, bedeutet, daß auf die erwähnten Fälle von Gefäßübertretungen nicht die Anordnungen des XIV. Hauptstückes, sondern je nach Beschaffenheit der Umstände die Bestimmungen der §§. 281 bis 286 des Gefäß-Strafgesetzes anzuwenden sind, und daher die entfallende Strafe nach dem Betrage der verkürzten oder gefährdeten Ausgangs- oder Einfuhrs-Zollgebühr zu bemessen ist.

Dieses wird zur Darnachachtung mit dem Besage bekannt gegeben, daß nach dem Dekrete der bestandenen allgemeinen Hofkammer vom 3. März 1847 Z. 3296/155 die Rückvergütung der Verzehrungssteuer für den mit Vorbehalt derselben unter amtlichen Verschlusse nach Triest versendeten inländischen Branntwein erst dann erfolgen kann, wenn der Branntwein mit der Bestimmung zur Ausfuhr in das Ausland, den Zoll-ausschluß, oder das lombardisch-venezianische Königreich und Tirol die amtlichen Magazine verläßt, und die Bestätigung über den wirklich erfolgten Austritt beigebracht wird.

Die bloße Bestätigung über das Eintreffen der Sendung in Triest ist daher zur Erwirkung der Rückvergütung nicht hinlänglich.

Z drugiej strony poświadczenie dokonanego wywozu, jeżeli ten rzeczywiście ma miejsce, nie może być odmówionem, owszem nawet wtenczas bezwzględnie udzielonem być ma, gdy wywozi się choćby tylko część całej przesyłki.

227.

Patent Cesarski z dnia 17. Marca 1849,

obowiązujący w Austrii powyżej i poniżej Anizy, Salchurgu, Styryi, Illiryi, której częściami są: Karyntyja, Kraina, Gorycyja i Gradyska, Istrija i Tryjest z swym okręgiem, tudzież w Tyrolu i Forarlbergu, Czechach, Morawii, Szląsku, Galicyi i Lodomeryi, z Oświęcimm i Zatorem, w Krakowie, na Bukowinie i w Dalmacyi,

mocą którego wydano tymczasową ustawę gminną.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 170.

228.

Patent Cesarski z dnia 17. Marca 1849,

wydany dla krajów koronnych Austrii powyżej i poniżej Anizy, Salchurga, Styryi, Karyntyi, Krainy, Gorycyi, Gradyski, Istriji i Tryjestu, Tyrolu i Forarlbergu, Czech, Morawii, Szląska, Galicyi i Lodomeryi, dla Krakowa, Bukowiny i Dalmacyi,

którym urządzono prawo wolnego stowarzyszenia się.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 171.

229.

Patent Cesarski z dnia 17. Marca 1849,

obowiązujący we wszystkich krajach koronnych państwa z wyłączeniem Węgier, Siedmiogrodu, Krocacji, Sławonii, wojskowych okręgów granicznych i w królestwie lombardzko-weneckiem,

mocą którego podatki stałe i niestałe na drugie półrocze roku 1849 rozpisaniem zostają.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 172.

230.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 18. Marca 1849,

wydane do Prezydów krajowych Niższej Austrii, Morawii i Szląska, Czech, Styryi i Illiryi,

mocą którego zarządzono ustanowienie właściwych komisarzy ministerjalnych do strzeżenia bezpieczeństwa i regularności jazdy kolejami żelaznymi.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 173.

Andererseits kann aber auch die Bestätigung über den erfolgten Austritt, wenn derselbe wirklich stattfindet, nicht versagt werden, und ist daher auch dann ungefäumt zu ertheilen, wenn nur ein Theil der ganzen Sendung austritt.

227.

Kaiserliches Patent vom 17. März 1849,

giltig für Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Steiermark, Illirien, bestehend aus Kärnthen, Krain, Görz und Gradiska, Istrien und Triest mit seinem Gebiete, Tirol und Vorarlberg, Böhmen, Mähren, Schlessien, Galizien und Lodomerien mit Auschwiz und Zator, Krakau, Bukowina und Dalmazien,

womit ein provisorisches Gemeinde-Gesetz erlassen wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 170.

228.

Kaiserliches Patent vom 17. März 1849,

für die Kronländer Oesterreich ob und unter der Enns, Salzburg, Steiermark, Kärnthen, Krain, Görz und Gradiska, Istrien, Triest, Tirol und Vorarlberg, Böhmen, Mähren, Schlessien, Galizien und Lodomerien, Krakau, Bukowina und Dalmazien,

womit die Ausübung des freien Vereinigungs- und Versammlungsrechtes geregelt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 171.

229.

Kaiserliches Patent vom 17. März 1849,

giltig für alle Kronländer des Reiches, mit Ausnahme von Ungarn, Siebenbürgen, Kroazien, Slavonien, der Militär-Grenzgebiete und des lombardisch-venezianischen Königreiches,

womit die direkten und indirekten Steuern und Abgaben für den II. Semester 1849 ausgeschrieben werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 172.

230.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 18. März 1849,

an die Länder-Präsidien von Niederösterreich, Mähren und Schlessien, Böhmen, Steiermark, und Illirien, womit die Aufstellung eigener Ministerial-Kommissäre zur Ueberwachung der Sicherheit und Regelmäßigkeit des Betriebes auf den Eisenbahnen angeordnet wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 173.

231.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
19. Marca 1849,**

wydane do wszystkich Naczelników krajowych,

którem ustanowiono przepisy postępowania w razie, jeżeli władze rekwirują o przytrzymanie osób politycznie podejrzanych, gdy też są obcokrajowcami.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 174.

232.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
19. Marca 1849 *),**

wydane do Prezydium krajowego w Niższej Austrii,

którem oznaczono postępowanie przy uzupełnieniu landwery.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 175.

233.

**Rozporządzenie wydziału pocztowego w Ministerstwie handlu,
przemysłu i budowli publicznych z dnia 19. Marca 1849,**

wydane do naczelnich administracji pocztowych w Gracu i Pradze,

o przesielaniu sztafet na kolejach żelaznych państwa.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 176.

234.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
19. Marca 1849,**

wydane do wszystkich Naczelników krajowych (z wyłączeniem tyrolskiego), i do Naczelnika komisji gubernialnej w Krakowie,

którem objaśniono istniejące przepisy o przyjęciu lat służby ochotników wojskowych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 177.

---

*) Odpisu tego rozporządzenia udzielono jednocześnie galicyjskiemu rządowi krajowemu do wiadomości, zastósowania się i wydania potrzebnych w tym względzie poleceń.

231.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 19. März 1849,

an sämtliche Länderchefs,

womit Bestimmungen über den Vorgang bei der Requisition einer Behörde wegen Anhaltung einzelner politisch verdächtiger Individuen, im Falle dieselben Ausländer sind, festgesetzt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 174.

232.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 19. März 1849 *),

an das Landes-Präsidium in Niederösterreich,

womit das Verfahren bei Ergänzung der Landwehr bestimmt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 175.

233.

Erlaß der Postsektion im Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 19. März 1849,

an die Oberpostverwaltungen in Graz und Prag,

über die Beförderung der Staffetten auf den Staatseisenbahnen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 176.

234.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 19. März 1849,

an alle Länderchefs (mit Ausnahme jenes von Tirol) und an den Chef der Gubernial-Kommission in Krakau,

womit die bestehenden Vorschriften über die Gutrechnung der freiwillig in Militärdienste Eingetretenen erläutert werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 177.

*) Eine Abschrift dieses Erlasses ist gleichzeitig auch der galizischen Landesstelle zur Wissenschaft, Darnachachtung nach gehörigen Verfügung mitgetheilt worden.

235.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. Marca 1849,

wydane do wszystkich administracyj dochodów skarbowych,

którem dano objaśnienie §. 126 instrukcyi dla wykonawczych urzędów dochodowych.

Obacz powszechny - Dziennik - praw państwa i rządu, tom i dodatkowy, l. 178.

236.

Postanowienie Cesarskie z dnia 22. Marca 1849,

obwieszczone dekretem Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 23. Marca 1849, wydanym do wszystkich trybunałów apelacyjnych,

mocą którego daiekien współdziałaczów zbrodni rokoszu i zamieszek pokoju publicznego wybuchłych w Wiedniu w miesiącu Październiku 1848 od dochodzenia sądowo-karnego i od kary zwalnia się.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 179.

237.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych z dnia 22. Marca 1849,

wydane do towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju,

którem dozwolono statkom z podróżnemi należącym do pierwszego c. k. uprzywilejowanego towarzystwa żeglugi parowej na Dunaju, jeżeli pełnią służbę paketbotów pocztowych, używać c. k. bandery pocztowej.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 180.

238.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 23. Marca 1849,

wydane do wszystkich krajowych granicznych wojskowych komend jeneralnych, do komendy marynarki w Tryjeście i do komendy twierdzy Moguncyi,

którem ustanowiono przepisy o służbowej podróży jenerałów, oficerów sztabowych i wyższych, urzędników wojskowych i t. d., do której kolej żelazna użyta być może.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 181.

235.

Erlaß des Finanzministeriums vom 21. März 1849,
 an sämtliche Kameral-Gefällen-Verwaltungen,
 womit eine Erläuterung des §. 126 des Amtsunterrichtes für die ausübenden Ge-
 fällsämtler ertheilt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
 Nr. 178.

236.

Kaiserliche Verordnung vom 22. März 1849,

Landgerichtsamt durch Justiz-Ministerial-Erlaß vom 23. März 1849, an sämtliche Appellationsgerichte,
 wodurch die Nachsicht der kriminalgerichtlichen Untersuchung und Strafe gegen
 entfernte Mitwirkler an dem, im Oktober 1848 in Wien stattgefundenen Verbre-
 chen des Aufstandes und Aufruhrs bewilligt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
 Nr. 179.

237.

**Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche
 Bauten vom 22.-März 1849,**

an die Donau-Dampfschiffahrts-Gesellschaft,
 wodurch gestattet wird, daß die Passagierschiffe der ersten k. k. privilegirten Do-
 nau-Dampfschiffahrts-Gesellschaft, insofern sie den Dienst von Postpacketbooten
 verrichten, die k. k. Postflagge führen dürfen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
 Nr. 180.

238.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 23. März 1849,

an sämtliche Länder-, Grenz-, dann Armee-Generalkommanden, das Marinekommando zu Triest und das
 Mainzer Festungskommando,
 womit Bestimmungen festgesetzt werden über die Dienststreifen der Generale, Stabs-
 und Oberoffiziere, Militärbeamten etc., wobei die Eisenbahn benützt werden kann.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
 Nr. 181.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 23. Marca 1849,

wydane do wszystkich trybunałów apelacyjnych,

z obwieszczeniem najwyższego postanowienia z dnia 22. Marca 1849, mocą którego akt łaski Najjasniejszego Cesarza Ferdynanda I. z dnia 19. Sierpnia 1848 względem wszystkich przestępstw §. 11. tymczasowego rozporządzenia w sprawach drukowych z dnia 18. Maja 1848, o ile też uprzedziły obwieszczenie tego aktu łaski, rozciągniętym zostaje na wszystkie zbrodnie przed tym okresem dopełnione, a oznaczone §. 58 kodeksu karnego części I.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 182.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 23. Marca 1849 *),

wydane do wszystkich Naczelników krajowych, z wyłączeniem włoskiego, oraz do krakowskiej komisji gubernijalnej,

którem postanowiono, iż lekarze wojskowi i cywilni, oraz inni członkowie komisji asenterunkowej, tylko w razie dowiedzionej winy do zwrócenia kosztów dostawy osoby niezdatnej do wojska zaciągniętej, i dla tego napowrót odesłanej, pociągani być mogą.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 183.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 23. Marca 1849,

wydane do wice-dyrektoratu i do kolegium profesorów wydziału filozoficznego w wszechnicy wiedeńskiej,

którem postanowiono, iż do uiszczania opłaty naukowej, albo do wykazania uwolnienia od tej opłaty, przy odbiorze świadectw uczęszczania lub egzaminu tylko ci uczniowie są obowiązani, którzy są zapisani jako zwyczajni słuchacze filozofii, i albo zupełnie, albo przynajmniej w części słuchają tych przedmiotów, które według dawnego planu nauk były obowiązkowymi.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 184.

*) To wysokie rozporządzenie ministryjalne nadesłane do galicyjskiego Naczelnika kraju, datowanym jest z dnia 23. Maja 1849.

239.

Erlaß des Justizministeriums vom 23. März 1849,

an sämtliche Appellationsgerichte.

Womit die allerhöchste Entschließung vom 22. März 1849 kundgemacht wird, durch welche der Gnadenakt Sr. Majestät Kaiser Ferdinand I. vom 19. August 1848 rücksichtlich aller Uebertretungen des §. 11 der provisorischen Verordnung in Presssachen vom 18. Mai 1848, soweit selbe der Kundmachung dieses Gnadenaktes vorausgingen, auch auf alle, vor diesem Zeitpunkte verübten, im §. 58 St. G. B. I. Theils bezeichneten Verbrechen ausgedehnt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 182.

240.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 23. März 1849 *),

an sämtliche Länderchefs, mit Ausnahme von Italien, und die Krakauer Gubernial-Kommission,

womit bestimmt wird, daß der Kostenersatz bei Abstellung eines untauglichen, und deshalb wieder entlassenen Militärpflichtigen, die Militär- und Zivilärzte und die übrigen Mitglieder der Affentirungskommission nur im Falle erwiesenen Verschuldens treffen könne.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 183.

241.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 23. März 1849,

an das Vizedirektorat und den Lehrkörper der philosophischen Studienabtheilung an der Wiener Universität,

womit bestimmt wird, daß zur Entrichtung des Unterrichtsgeldes oder zur Ausweisung der erwirkten Unterrichtsgeldbefreiung bei Behebung von Frequentations- oder Prüfungszeugnissen nur jene Studierenden verpflichtet sind, die als ordentliche Hörer der Philosophie eingetragen sind, und entweder durchgehends, oder wenigstens theilweise solche Fächer hören, die nach dem früheren Studienplane obligat waren.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 184.

*) Dieser an den galizischen Landeschef herabgelangte hehe Ministerial-Erlaß ist vom 23. Mai 1849 datirt.

242.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 23. Marca 1849,

wydane do wszystkich komend jeneralnych i do komendy twierdzy Moguncyi,

którem oznajmiono, iż pobierana od 1. Listopada 1848 taksa 25 złr. m. za udzielane żołnierzom starozakonnym pozwolenia zawarcia związków małżeńskich, nie ma być więcej składaną.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 185.

243.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24. Marca 1849,

obowiązujące w całym cesarstwie,

mocą którego, w skutek najwyższego postanowienia z dnia 21. Marca 1849 zakazuje się nabywanie publicznych skarbów umniaczych z Rzymu, Florencyi i Wenecyi.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 186.

244.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 24. Marca 1849,

wydane do Naczelnika kraju w Czechach,

którem postanowiono, iż przyjęcie na wyższy wydział naukowy odmówionem być może jedynie z powodu otrzymanej zlej klasy postępów z tych przedmiotów nauk przygotowawczych, które stanowią bezpośrednią i konieczną podstawę kształcenia się w tymże nauki wydziale.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 187.

245.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 24. Marca 1849,

wydane do Naczelnika rządu kraju w Tyrolu i Forarlbergu,

którem postanowiono, iż w ogóle ze stypendyjów przeznaczonych dla uczniów gimnazyjalnych, korzystać także mogą uczniowie klas licealnych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 188.

242.

Erlass des Kriegsministeriums vom 23. März 1849,

an sämtliche General-Kommanden und das Mainzer Festungskommando,

womit erklärt wird, daß für die seit 1. November 1848 an jüdische Soldaten erteilten Heirathsbewilligungen die bisher übliche Lage von 25 fl. nicht mehr zu entrichten sei.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 185.

243.

Erlass des Ministerrathes vom 24. März 1849,

wirksam für das ganze Kaiserthum.

womit in Folge allerhöchster Entschliesung vom 21. März 1849 der Ankauf der öffentlichen Kunstschätze aus Rom, Florenz und Venedig verboten wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 186.

244.

Erlass des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 24. März 1849,

an den Landeschef von Böhmen,

womit bestimmt wird, daß die Aufnahme in das höhere Fakultätsstudium nur wegen einer schlechten Fortgangsklasse in jenen Fächern des Vorbereitungsstudiums, die eine direkte und unentbehrliche Grundlage des höheren Fakultätsstudiums darbieten, verweigert werden kann.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 187.

245.

Erlass des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 24. März 1849,

an den Landeschef von Tirol und Vorarlberg,

wodurch festgesetzt wird, daß für Gymnasialisten bestimmte Stipendien, in der Regel auch von den Studirenden der Lyzealklassen genossen werden können.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 188.

246.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 24. Marca 1849,

wydane do wszystkich komend krajowych i granicznych, z wyłączeniem węgierskiej i sławońskiej, do Feldmarszałka Hr. Radetzkiego, do głównej komendy armii operującej przeciw Węgrom, do jeneralnej dyrekcji inżynierii i jeneralnej dyrekcji artylerii, do komendy twierdzy Moguncyi, gubernatorstwa w Dalmacyi i do jeneralnego kwatermistrza,

którem oznaczono ceny złotych i srebrnych medali za męstwo na wypadek dania ich za pieniądze lub wynagrodzenia skarbowi.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 189.

247.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 24. Marca 1849,

wydane do wszystkich rządów krajowych, gubernijów i administracyj dochodów skarbowych (z wyłączeniem Węgier, Krocacy, Sławonii, Siedmiogrodu, pogranicza wojskowego i królestwa lombardzko-weneckiego),

z wymienieniem kas, w których może być złożona kaucya przepisana dla wydawnictwa pisma czasowego treści politycznej.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 190.

248.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 25. Marca 1849,

wydane do wszystkich administracyj dochodów skarbowych, do dyrekcji fabryk tabaczknych, do dyrekcji loteryi, do jeneralnego nadwornego urzędu taksalnego, do prokuratury nadwornej i niższo-austriackiej, do drukarni dworu i państwa, do dyrekcji fabryki porcelany, do dyrekcji fabryki dywanów i towarów bawełnianych w Lincu, do niższo-austriackiego urzędu leśnictwa, do dyrekcji składu wyrobów górniczych i do głównego urzędu mennicznego w Wiedniu,

którem postanowiono, iż naprzyszłość w przysięgach na urząd przez urzędników skarbowych i dochodowych wykonywano nie będzie używanej dotąd klauzuli zrzeczenia się brania udziału w towarzystwach tajnych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 191.

246.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 24. März 1849,

an sämtliche Länder- und Grenzkommanden, ausgenommen jene Ungarns und Slavoniens, an den Feldmarschall Grafen Radetzky, an das gegen Ungarn operirende Armeekorps-Oberkommando, die General-Genie- und General-Artillerie-Direktion, das Festungskommando zu Mainz, das Gouvernement in Valmaziens und den General-Quartiermeister,

womit die Preise der goldenen und silbernen Tapferkeitsmedaillen für den Fall einer enigmatischen Erfolgung oder einer Ersatzleistung an das Aerar festgesetzt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nro. 189.

247.

Erlaß des Finanzministeriums vom 24. März 1849,

an sämtliche Regierungen, Gubernien und Kameral-Gefällen-Verwaltungen (mit Ausnahme von Ungarn, Kroatien, Slavonien, Siebenbürgen, der Militärgrenze und des lombardisch-venezianischen Königreiches),

womit jene Klassen namhaft gemacht werden, bei denen die Kauzion für Herausgabe einer periodischen Druckschrift politischen Inhalts erlegt werden kann.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nro. 190.

248.

Erlaß des Finanzministeriums vom 25. März 1849,

an sämtliche Kameral-Gefällen-Verwaltungen, die Tabakfabriken-Direktion, die Lotto-Direktion, das General-Hof-Zeramt, die Hof- und n. ö. Kammerprokuratur, die Hof- und Staatsdruckerei, die Porzellan-Fabrikdirektion, die Wollendruck- und Teppichfabriks-Direktion in Linz, das n. ö. Waldamt, die Bergwerkprodukten-Verschleiß-Direktion und das Hauptmünzamt in Wien,

womit bestimmt wird, daß die Aufnahme der Klausel betreffs der Theilnahme an geheimen Gesellschaften in den Dienstleiden der Kameral- und Gefälls-Beamten in Zukunft zu unterbleiben habe.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nro. 191.

249.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 25. Marca 1849,

wydane do najwyższego sądu wojskowego,

mocą którego, w skutek najwyższego postanowienia z dnia 21. Marca 1849 znosi się kara kasacyi oficerów z wyraźnem odsądzeniem od czci (cum infamia), jak równie oddalenie ze służby urzędników wojskowych z tymże dodatkiem.

Obacz - powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 192.

250.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 26. Marca 1849,

wydane do Prezydium krajowego niższo-austriackiego,

którem postanowiono przepisy względem opakowania przeselek arszeniku.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 193.

251.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 26. Marca 1849,

wydane do Naczelnika rządu krajowego w Czechach,

z ustanowionemi przepisami eo do form świadectw naukowych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 194.

252.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 26. Marca 1849,

wydane do najwyższego sądu wojskowego,

którem w skutek najwyższego postanowienia z dnia 23. Marca 1849 polecono na przyszłość niektóre przepisy cywilnej ustawy karnej w przedsiębranych badaniach i zeznaniach świadków stosować w postępowaniu karnem sądów wojskowych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 195.

249.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 25. März 1849,

an den obersten Militär-Gerichtshof,

wodurch, in Folge a. h. Entschließung vom 21. März 1849, die Strafe der Kas-
sation der Offiziere mit ausdrücklicher Ehreloserklärung (eum infamia), so wie
die Dienstentsetzung der Militärbeamten mit diesem Zusatze aufgehoben wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 192.

250.

Erlaß des Ministeriums des Inneren vom 26. März 1849,

an das n. ö. Landespräsidium,

womit Bestimmungen in Betreff der Verpackung des zu versendenden Arseniks
festgesetzt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 193.

251.

**Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom
26. März 1849,**

an den Landesches von Böhmen,

womit Bestimmungen hinsichtlich der Form der Studienzeugnisse festgesetzt
werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 194.

252.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 26. März 1849,

an den obersten Militär-Gerichtshof,

womit in Folge a. h. Entschließung vom 23. März 1849 für die Zukunft die
Anwendung einiger Bestimmungen des Zivil-Strafgesetzes bei den in dem Straf-
verfahren der Militärgerichte aufzunehmenden Verhören und Zeugenaussagen
verordnet wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes,
Nr. 195.

253.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
28. Marca 1849,**

wydane do krakowskiej komisji gubernijalnej i do urzędów obwodowych w Klagensfurcie i Czerniowiecach,
**o postępowaniu przy asenterunkach, w wypadku gdy, co do kwę-
stij zdatności, głosy są podzielone.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 196.

254.

**Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych
z dnia 28. Marca 1849,**

wydane do rządów krajowych wyższej i niższej Austrii, Czech, Morawii i Szląska, Galicji, Styryi, Ty-
rolu, Illiryi, Dalmacyi i Pomorza,

**którem urządzono postępowanie konkursowe dla planów do budo-
wli publicznych.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 197.

255.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
28. Marca 1849,**

wydane do prezydium krajowego w Tryjeście,

o złagodzeniach w istniejących przepisach kontumacyjnych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 198.

256.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 29. Marca 1849,

wydane: 1. do tymczasowej administracji kraju kroackiego i sławońskiego, 2. do Rządu krajowego na
Pomorzu i 3. do administracji dochodów skarbowych na Pomorzu i w Dalmacyi,

**mocą którego przesłaniem zostaje dozwolone najwyższem postano-
wieniem z dnia 28. Marca 1848 zniesienie nakazu wolnego wpro-
wadzania zagranicznego żelaza i stali do wszystkich powiatów
wolnego portu, w których istniał ten zakaz.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 199.

253.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 28. März 1849,

an die Kratauer Gubernial-Kommission und die Kreisämter von Klagenfurt und Czernowitz.

womit das Verfahren bei Affentirungen, wenn über die Tauglichkeit die Stimmen getheilt sind, festgesetzt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 196.

254.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 28. März 1849,

an die Länderstellen von Ober- und Niederösterreich, Böhmen, Mähren und Schlesien, Galizien, Steiermark, Tirol, Ilirien, Dalmazien und des Küstenlandes,

womit das Konkurs-Verfahren für die Entwürfe zu öffentlichen Bauten normirt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 197.

255.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 28. März 1849,

an das Landes-Präsidium in Triest,

womit Milderungen in den bestehenden Kontumaz-Normen festgesetzt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 198.

256.

Erlaß des Finanzministeriums vom 29. März 1849,

1. an die provisorische Landesverwaltung von Kroazien und Slavonien, 2. das küstenländische Landes-Gubernium und 3. die küstenländisch-dalmatinische Kameral-Gefällen-Verwaltung, wodurch die mit a. b. Entschließung vom 28. März 1848 verfügte Aufhebung des Verbots der freien Einfuhr von ausländischem Eisen und Stahl in allen Freihafen-Bezirken, in denen dieses Verbot bestand, mitgetheilt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 199.

257.

Rozporządzenie Naczelnika kraju z dnia 29. Marca 1849,

wydane do kolegijów nauczycielskich wszystkich gimnazyjów,

mocą którego kolegijom nauczycielskim dozwolono przyjmować w spóźnionej porze uczniów gimnazyjalnych.

Wysokie Ministerstwo oświecenia oznajmiło z powodu poszczególnego wypadku dekretem z dnia 16. z. m. l. 1173, iż kolegijom nauczycielskim, posiadającym względnie przyjmowania uczniów dawny zakres władzy rządu krajowego, służy prawo przyjmowania w spóźnionej porze uczniów gimnazyjalnych w ciągu dwóch pierwszych miesięcy roku szkolnego.

Po upływie dwóch miesięcy przyjęcie w ogóle nie ma mieć miejsca, gdy to, co opuszczono, nie tak łatwo da się nadgrodzić, wszakże w okolicznościach na szczególne względy zasługujących kolegijom nauczycielskim, może zezwoliwszy na tymczasowe przyjęcie, składając protokoły, zasięgnąć zatwierdzenia. O czem kolegijom nauczycielskiemu dla zastosowania się czyni się wiadomo.

258.

Rozporządzenie połączonej administracyi dochodów skarbowych z dnia 29. Marca 1849,

wydane do wszystkich skarbowych administracyj powiatowych i urzędów wykonawczych,

dotyczące rozszerzonego upoważnienia krajowych i powiatowych władz dochodów skarbowych do dozwolenia ocenia według oglądu naoczego.

Wysokie Ministerstwo skarbu rozporządziło dekretem z dnia 21. Lutego 1849 l. 3063—339, iż przepisy dekretu kamery nadwornej z dnia 28. Lutego 1846 l. 45351—4392, dotyczące upoważnienia krajowych i powiatowych władz dochodów skarbowych do dozwolenia ocenia według oglądu naoczego w wypadkach odkrycia, iż w przekazanych towarach mniej się znajduje, jak opiewa osnowa paletu przekazowego, nadal zastosowane być mają; że atoli ze względu na uczynione spostrzeżenia oznaczone w ustępie 4. rzeczzonego dekretu kamery nadwornej, maximum dwu procentów ubytku wagi, do pięciu procentów rozszerzono.

O czem zawiadamia się wszystkie skarbowe administracyje powiatowe i urzędy wykonawcze dodatkowo do tutejszego okólnika z dnia 11. Kwietnia 1846 l. 7269.

257.

Erlaß des Landes-Chefs vom 29. März 1849,

an den Lehrkörper sämtlicher Gymnasien,

womit den Gymnasial-Lehrkörpern die nachträgliche Aufnahme der Gymnasial-Schüler eingeräumt wird.

Das hohe Unterrichtsministerium hat aus Anlaß eines speziellen Falles mit dem Erlaße vom 16. v. M. J. 1173 bedeutet, daß den Gymnasial-Lehrkörpern, welche hinsichtlich der Aufnahme der Schüler den früheren Wirkungskreis der Landesstelle befügen, die nachträgliche Aufnahme der Gymnasialschüler während der ersten zwei Monate des Schuljahrs zusteht.

Nach Ablauf von zwei Monaten soll in der Regel keine Ausnahme mehr stattfinden, weil das Versäumte nicht leicht nachgeholt werden kann, gleichwohl kann bei besonders rücksichtswürdigen Verhältnissen die provisorische Aufnahme von Seiten des Lehrkörpers bewilligt, und die Genehmigung bei der Vorlegung der Protokolle eingeholt werden. Wovon der Lehrkörper zur Nachachtung verständigt wird.

258.

Erlaß der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 29. März 1849,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und ausübende Aemter,

betreffend die Erweiterung der Ermächtigung der Kameral-Gefällen-Landes- und der Bezirks-Behörden zur Bewilligung der Verzollung nach dem Beschaubefunde.

Das hohe Finanzministerium hat mit dem Erlaße vom 21. Februar 1849 J. 3063/339 angeordnet, daß die Bestimmungen des Hofkammerdekretes vom 28. Februar 1846 J. 45351/4392 in Betreff der Ermächtigung der Kameral-Gefällen-Landes- und der Bezirks-Behörden zur Bewilligung der Verzollung nach dem Beschaubefunde in den Fällen eines bei angewiesenen Waaren gegen den Inhalt der Anweissolleten entdeckten Wenigerbefundes noch ferner in Anwendung zu bleiben haben, daß jedoch mit Rücksicht auf die gemachten Wahrnehmungen das im Absätze 4 des erwähnten Hofkammerdekretes mit zwei Prozenten festgesetzte Maximum des Gewichtsabganges bis auf fünf Prozent erweitert werde.

Hievon werden sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen und ausübende Aemter im Nachhange der hierortigen Zirkular-Berordnung vom 11. April 1846 J. 7269 in Kenntniß gesetzt.

**Rozporządzenie połączonej administracji dochodów skarbowych
z dnia 29. Marca 1849,**

„wydane do skarbowej administracji powiatowej .. Rzeszowie i Przemysłu,

którem zezwalając na konwoj urzędowy z strony urzędów dochodowych przy przesyłkach zboża splawianych na rzecę Sanie, ustanawia się należytość za tenże konwoj pobierać się mająca.

Wysokie Ministerstwo skarbu przychyłając się do wniosku połączonej administracji dochodów skarbowych ku ułatwieniu handlu zbożowego, zezwoliło dekretem swoim z dnia 2. Marca 1849 l. 4355—474, aby urzędy dochodowe na każde żądanie handlarzy zbożem dodawały konwoj urzędowy splawianym na rzecę Sanie przesyłkom zboża z Jarosławia do Bielni, lub z Kuryłówki do Bielni.

Za ten konwoj ma w pierwszym razie być pobierana należytość 5 zlr., w drugim 1 zlr. 30 kr. w m. k. za każdego konwojującego.

Zapłaconą należytość należy zapisać w palecie bezpośrednio po rubryce „opłata za ważenie“ „(Waaggeld)“ tudzież w juxcie a to w słowy: „za konwoj dany w jednej osobie ze straży skarbowej (w dwóch lub więcej ludziach ze straży finansowej od ..... do .....), oraz wciągnąć w księgę główną dochodu celnego na konto J. „różne wpływy.“

Łożony na rachunek należytości wydatek straży skarbowej, który ludzie tejże straży mają prawo porachować sobie w szczegółowych rachunkach, nie ma być zwracanym z dochodu celnego.

260.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia
30. Marca 1849,**

wydane do Naczelnika kraju w Galicyi,

jako uczniowie przedmiotów, które nie były obowiązkowemi, a mianowicie pedagogii i języków żyjących, nie są obowiązani do składowania opłaty naukowej.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 200.

259.

Erlass der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 29. März 1849,

an die Kameral-Bezirks-Verwaltungen zu Rzeszow und Przemyśl,

womit die gefällsämtliche Begleitung der auf dem Sanflusse verschifften Getreide-
sendungen zugestanden, und die hiefür einzuhobende Gebühr bestimmt wird.

Das hohe Finanzministerium hat laut Dekretes vom 2. März 1849 Z. 4355/474 zur Erleichterung des Handelsverkehrs mit Getreide nach dem hierortigen Antrage bewilligt, daß die gefällsämtliche Begleitung der auf dem Sanflusse verschifften Getreide-
sendungen nach dem jeweiligen Begehren der Getreidehändler entweder von Jaroslaw nach Bieliny, oder aber von Kurylówka nach Bieliny zugestanden werde.

Im ersten Falle ist eine Begleitungsgebühr von fünf Gulden, und im zweiten Falle von Einem Gulden 30 kr. R. M. für Einen Begleiter einzuhoben.

Die bezahlte Gebühr ist in der Bollete unmittelbar nach der Rubrik „Waaggeld“ und eben so in der Furta mit den Worten „Für die Begleitung durch Ein Finanzwache-Individuum (zwei u. s. w. F. W. Individuen) von ..... bis .....“ ersichtlich zu machen, und im Hauptbuche des Zollgefälles auf den Konto F. „Verschiedene Einnahmen“ zu verbuchen.

Eine Vergütung aus dem Zollgefälle an den Finanzwache-Aufwand, welcher die von der Mannschaft mittelst Partikulares anzusprechenden Gebühren zu tragen hat, findet nicht Statt.

260.

Erlass des provisorischen Ministers des Unterrichtes vom 30. März 1849,

an den Landes-Chef von Galizien,

womit bestimmt wird, daß Hörer der nicht obligat gewesenen Lehrfächer, und namentlich der Erziehungskunde und der lebenden Sprachen, zur Entrichtung des Unterrichtsgeldes nicht verpflichtet sind.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 200.

261.

**Rozporządzenie - tymczasowego Ministra oświecenia z dnia
30. Marca 1849,**

wydane do Naczelników krajowych Niższej i Wyższej Austrii, Czech, Morawii i Śląska, Tyrolu i For-
arbergu, Styrii, Galicji i Lodomerji, tudzież Krakowa,

**że zapisywanie uczniów gimnazyjalnych do metryk wszechnicy
uchyla się.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 201.

262.

Rozporządzenie Rządu krajowego z dnia 30. Marca 1849,

wydane do wszystkich konsystorzów łacińskich,

**którem orzeczono, jak we względzie należytości substytucyjnych
postępować należy z kandydatami nauczycielstwa, pobierającymi sty-
pendyja, w przypadkach użycia tychże do zastępstwa nauczycieli.**

Na uczynione zapytanie, jak co do należytości substytucyjnych postępować
należy z pobierającymi stypendyja kandydatami nauczycielstwa w razie powołania
ich do zastępstwa nauczycieli, oznajmiło wysokie Ministerstwo oświecenia publiczne-
go dekretem z dnia 24. Lutego b. r. l. 1146, iż kandydatom do stanu nauczy-
cielskiego pobierającym stypendyja, powołanym do zastępstwa nauczycieli, na
zasadzie ustawy o substytucyi VI, 3. ściśle wzięwszy, obok utrzymania ich przy
pobieraniu stypendyjum tylko 30% jako wynagrodzenie za substytucyję nale-
ży się.

Gdyby wszakże woleli przy zawieszeniu wypłaty stypendyjum, pobierać 60
procentu płacy posady, którą zastępują, tedy im ma być przyznane przypadają-
ce takowe wynagrodzenie.

263.

**Rozporządzenie Administratora dochodów skarbowych z dnia
30. Marca 1849,**

wydane do skarbowych administracyj powiatowych w Brodach, Tarnopolu, Czerniowcach, Żółkwi, Krako-
wie, Wadowicach, Bochni i Rzeszowie,

**jako urzędy pocztowe powinny udzielać pomocy w czynnościach
urzędowo-dochodowych we względzie przestępstw zakazu wywo-
żenia pieniędzy.**

Ponieważ zdarzyło się, że graniczny urząd pocztowy przy zakwestyjo-
nowaniu przez urząd cłowy pieniędzy srebrnych, odmówił bez zasady wdania
się w tę sprawę względem postępowania urzędowo-dochodowego, i zajęcia za-
kwestyjonowanej przeselki pieniędzy, przeto wysokie Ministerstwo handlu, prze-
mysłu i budowli publicznych wydało do wszystkich w monarchii urzędów pocz-

261.

**Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom
30. März 1849,**

an die Länder-Chefs von Nieder- und Oberösterreich, Böhmen, Mähren und Schlesien, Tirol und Vorarlberg, Steiermark, Galizien und Lodomerien, dann Krakau,

wodurch die Eintragung der Gymnasialschüler in die Matrikel der Universitäten aufgehoben wird.

Siehe im Ergänzungsbunde des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 201.

262.

Erlaß des Landesguberniums vom 30. März 1849,

an sämtliche lat. Konsistorien,

über die Behandlung der stipendierten Lehramtskandidaten bei Supplirungen bezüglich der Substitutionsgebühren.

Das hohe Ministerium des öffentlichen Unterrichts hat über die dahin gestellte Anfrage, wie die stipendierten Lehramtskandidaten bei Supplirungen in Betreff der Substitutionsgebühren zu behandeln seien, mit dem Erlaße vom 24. Februar d. J. Z. 1146 bedeutet, daß den mit Stipendien theilten Lehramtskandidaten, wenn sie zur Supplirung verwendet werden, im Grunde des Substitutionsnormalis VI. 3 strenge genommen unter Beibehaltung ihres Stipendiums nur eine 30 % Supplimententschädigung gebührt.

Wenn sie aber vorziehen, unter Sistirung des Stipendiums 60 Prozent von dem Gehalte der supplirten Stellen anzusprechen, so können sie hiernach behandelt werden.

263.

Erlaß des Kameral-Gefällen-Administrators vom 30. März 1849,

an die Kameral-Bezirks-Verwaltungen in Brody, Tarnopol, Czernowiß, Zolkiew, Krakau, Wadowize, Bochnia und Rzeszow,

wegen Beistandsleistung der Postämter bei gefällsämtlichen Amtshandlungen gegen Uebertretungen des Geldausfuhrverbotes.

Aus Anlaß eines vorgekommenen Falles, in welchem ein Grenzpostamt gelegentlich eines von einem Zollamte erhobenen Silbergeldanstandes die erforderliche Intervention in Absicht auf die gefällsämtliche Amtshandlung und Beschlagnahme der beanzünderen Geldsendung ohne Grund verweigerte, hat das hohe Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten sämtliche Postämter der Monarchie im Wege ihrer

towych za pośrednictwem przełożonych głównych administracyj poczt polecenie, ażeby na żądanie urzędników dochodowych przy wszelkich czynnościach, odnoszących się do zakazu wywozu pieniędzy, wszelkiej wymaganej, z ustawami zgodnej pomocy bezzwłocznie udzielały.

O czem w skutek dekretu wysokiego Ministerstwa skarbu z dnia 23. b. m. l. 3481 M. S., zawiadamiam skarbową administrację powiatową dla własnej wiadomości i poinformowania tych organów służby dochodowej, którym mają być udzielane wykazy przeznaczonych do oddania przeselek złota i srebra.

264.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 1. Kwietnia 1849,

wydane do administracyj dochodów skarbowych na Pomorzu i w Dalmaeyi,

którem ogłoszono przepisy do powstrzymania handlu przemysłowego zagranicznym tytuniem i tabaką na wybrzeżu Istrii i wyciach kwarterneryjskich.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa- i rządu, tom dodatkowy, l. 202.

265.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia 1. Kwietnia 1849,

wydane do kolegium profesorów wydziału lekarsko-chirurgicznego w Pradze,

którem stanowi się, iż docenci prywatni, chcący dawać odczyty w innych przedmiotach, nie zaś w tych, do których udzieloną im została *venia docendi*, potrzebują do tego pozwolenia nadanego od kolegium profesorów, a zatwierdzonego od Ministerstwa oświecenia.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 203.

266.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 2. Kwietnia 1849,

wydane do wszystkich Prezydentów krajowych, do komisarza giełdy, do najwyższego nadwornego urzędu ochmistrzowskiego, do prezesa jeneralnej dyrekcji rachunkowości, do gubernatora banku i do dyrekcji funduszu umarżania,

o postępowaniu z wylosowaniami na dniu 2. Kwietnia 1849 w seryi 315 obligacyjami, z zaciągniętych za pośrednictwem domu Goll pożyczek, na cztery i pięć procentu.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 204.

vorgelegten Oberpost-Verwaltungen angewiesen, bei den auf die Durchführung des Geldausfuhrverbotes gerichteten Amtshandlungen der Gefällsangestellten über deren Ersuchen unweigerlich allen erforderlichen nach den Gesetzen zulässigen Beistand zu leisten.

Wovon ich die Kameral-Bezirks-Verwaltung in Folge h. Finanz-Ministerialdekretes vom 23. I. M. J. 3481 F. M. zur Wissenschaft und Verständigung derjenigen Gefällsorgane, denen die Ausweise über die zur Abgabe einlangenden Gold- und Silbersendungen mitzutheilen sind, in die Kenntniß setze.

264.

Erlaß des Finanzministeriums vom 1. April 1849,

an die Kameral-Gefällen-Verwaltungen für das Küstenland und Dalmazien,

womit Vorschriften zur Hintanhaltung des Schleichhandels mit fremdem Tabake an der Küste Istriens und den quarnerischen Inseln ertheilt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 202.

265.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom

1. April 1849,

an den Lehrkörper der medizinisch-chirurgischen Studien in Prag,

womit angeordnet wird, daß Privatdozenten, welche über andere Gegenstände Vorlesungen halten wollen, als für welche ihnen die *venia docendi* ertheilt wurde, hierzu der vom Lehrkörper ausgesprochenen und vom Unterrichts-Ministerium bestätigten Zulässigkeit bedürfen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 203.

266.

Erlaß des Finanzministeriums vom 2. April 1849,

an sämtliche Länder-Präsidien, den Börse-Kommissär, das Obersthofmeisteramt, den Präsidenten des General-Rechnungs-Direktoriums, den Bank-Gouverneur und die Direktion des Tilgungsfondes,

über die Behandlung der am 2. April 1849 in der Serie 315 verlostten Obligationen von den durch die Vermittlung des Hauses Goll aufgenommenen Anleihen zu vier und fünf Prozent.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes Nr. 204.

267.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
2. Kwietnia 1849,**

wydane do Naczelników wszystkich rządów krajowych,

którem stanowi się, iż wpływ urzędowy władz krajowych na budowlę gminne jeszcze tylko w tych miejscach ma być wykonywanym, w których orzeczona ustawą gminną z dnia 17. Marca 1849 reprezentacja gminna dotychczas wydaną nie jest.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 205.

268.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
3. Kwietnia 1849,**

wydane do wszystkich Naczelników krajowych,

z ogłoszeniem najwyższego postanowienia z dnia 22. Marca 1849, mocą którego wszystkim dezertrom c. k. armii we Włoszech, idąc od feldwebela i wachmistrza nadół, jeneralny pardon po dzień 30. Kwietnia 1849 jest udzielonym.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 206.

269.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 5. Kwietnia 1849,

wydane do prezydentów wszystkich komend jeneralnych, do Hr. Radetzkiego i Księcia Windischgrätz, Feldmarszałków, do generała broni Hr. Nugent, do generała brygady Teodorowicha, do sztabu jeneralnego, do apelacyjnego sądu wojskowego, do głównej komendy marynarki i do komendy twierdzy Moguncyi,

z ogłoszeniem najwyższego postanowienia z dnia 3. Kwietnia 1849, mocą którego zaprowadza się zmiana tytułu „kapitana-porucznika“ na tytuł „kapitana drugiej“ —, tytułu „kapitana“ na tytuł „kapitana pierwszej klasy.“

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 207.

267.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 2. April 1849,

an sämtliche Länder-Chefs,

womit bestimmt wird, daß der ämtliche Einfluß der Landesbehörden auf Gemeindebauten nur noch in jenen Orten stattzufinden habe, in denen die im Gemeinde-Gesetz vom 17. März 1849 ausgesprochene Gemeinde-Vertretung noch nicht bewerkstelligt wurde.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 205.

268.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 3. April 1849,

an sämtliche Länder-Chefs,

womit die allerhöchste Entschliessung vom 22. März 1849 mitgetheilt wird, durch welche für alle Deserteurs der k. k. Armee in Italien, vom Feldwebel und Wachtmeister abwärts, ein General-Pardon bis 30. April 1849 ertheilt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 206.

269.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 5. April 1849,

an die Präsidien sämtlicher General-Kommanden, an die Feldmarschälle Graf Nadeßky und Fürst Windischgrätz, an den Feldzeugmeister Grafen Nugent, den Generalmajor Theodorovich, an den Generalstab, das Militär-Appellationsgericht, das Marine-Ober-Kommando und das Festungs-Kommando in Mainz,

wodurch die allerhöchste Entschliessung vom 3. April 1849 mitgetheilt wird, durch welche die Aenderung des Titels „Kapitän-Lieutenant“ in jenen „Hauptmann zweiter Klasse“ und des Titels „Hauptmann“ in jenen „Hauptmann erster Klasse“ angeordnet wurde.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 207.

270.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia
6. Kwietnia 1849,**

wydane do Naczelnika kraju w Czechach,

którem stanowi się przepisy co do rozpraw ustnych (dysput), w celu otrzymania stopnia doktora odbywanych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 208.

271.

S p i s

**wyłącznych przywilejów, od Ministerstwa handlu w dniu
6. Kwietnia 1849 nadanych,**

przesłany wszystkim Prezydjom krajowym.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 209.

272.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 6. Kwietnia 1849,

wydane do c. k. pełnomocnego komisarza Hr. de Montekukoli,

którem ustanowiono przepisy o puszczeniu w obieg biletów skarbowych w królestwie lombardzko-weneckiem.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 210.

273.

**Obwieszczenie Naczelnika kraju z dnia 6. Kwietnia 1849,
o użyciu na przyszłość zapisów połączonych w funduszu konwikto-
wym na stypendyja rękodajne, i o natychmiastowem udzieleniu tych-
że byłym wychowañcom szlacheckiego konwiku lwowskiego.**

W skutek dozwolonego przez Najjaśniejszego Pana przywrócenia stypendyjom rękodajnych, z powodu zniesienia konwiku szlacheckiego we Lwowie, przychody połączonych w funduszu konwiktowym zapisów, począwszy od roku szkolnego 1848—1849, użytymi będą na stypendyja rękodajne. Każdemu uczniowi, który dawniej w konwikcie na funduszu umieszczony był, a miejsce to przez zniesienie wymienionego konwiku utracił, będzie zamiast tego, co dotychczas pobierał, w skutek upoważnienia wysokiego Ministerstwa oświecenia z dnia 9. z. m. l. 1031 wypłacanem stypendyjum w kwocie 250 złr. w m. k., na czas trwania nauk. Uczniowie ci mają, jeżeli tego jeszcze nie uczynili, wnieść do c. k. Rządu

270.

**Erlass des provisorischen Ministers des Unterrichts vom
6. April 1849,**

an den Landes-Chef von Böhmen,

womit Bestimmungen hinsichtlich der Disputationen zum Behufe der Erlangung der Doktorwürde getroffen werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 208.

271.

Verzeichniß

der von dem Ministerium des Handels am 6. April 1849 verliehenen ausschließenden Privilegien,

an sämtliche Länder-Präsidien,

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 209.

272.

Erlass des Finanzministeriums vom 6. April 1849,

an den Herrn k. k. bevollmächtigten Kommissär Grafen von Montekucoli,

womit Anordnungen über die Emittirung von Tresor-Scheinen im lombardisch-venezianischen Königreiche getroffen werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 210.

273.

Kundmachung des Landes-Chefs vom 6. April 1849,

über die künftige Verwendung der in dem Konviktsfonde vereinigten Stiftungen zu Handstipendien, und die sogleiche Betheilung der gewesenen Böglinge des Lemberger adeligen Konvikts mit Stipendien.

Bei der, von Seiner Majestät aus Anlaß der Aufhebung des adeligen Konvikts in Lemberg gestatteten Wiedereinführung von Handstipendien, werden die Einkünfte der im Konviktsfonde vereinigten Stiftungen vom Studienjahre 1848—1849 angefangen, zu Handstipendien verwendet werden.

Denjenigen Studirenden, welche bisher einen Stiftungsplatz im Konvikte besaßen, und dessen durch die Aufhebung des Konvikts verlustig wurden, wird anstatt der bisherigen Genüsse jedem in Folge Ermächtigung des hohen Unterrichtsministeriums vom 9. v. M. J. 1031 ein Stipendium von 250 fl. K. M. für die Dauer der Studien erfolgt. Diese Studirenden sind gehalten, falls sie es nicht schon gethan haben,

krajowego prośbę o zaasygnowanie rzeczonych stypendyjów, udowodniając w onych, że byli wychowañcami konwiktów; i że po zniesieniu tegoż z dobrym postępem w którejbydz gałęzi dalsze w Galicyi odbywali nauki.

Dla wszystkich innych uczniów będą z zapisów połączonych w funduszu konwiktowym utworzone dwie klasy stypendyjów, jedna po 200 złr., druga po 150 złr. w m. k. Ilość tych ostatnich stypendyjów będzie na pojedyncze zapisy w funduszu konwiktowym połączone, w stosunku sił majątkowych tychże zapisów rozdzieloną, i obok warunków do ich uzyskania i utrzymania, dodatkowo publicznie ogłoszoną *).

Przy spodziewanym wzroście funduszków, zatrzymana część tychże na to będzie obróconą, aby celującym stypendystom po ukończeniu nauk w kraju, udzieleniem stosownych stypendyjów ręcznych podać sposobność do dalszego kształcenia się w zagranicznych zakładach naukowych.

274.

Rozporządzenie Naczelnika kraju z dnia 7. Kwietnia 1849 **),

wydane do Naczelników wszystkich obwodów (z wyłączeniem brzeżańskiego i jasielskiego),

którem poleca się, ażeby maklerzów, którzy monety srebrne od wieśniaków przy odwozie podatków wymieniają, w razie dostrzeżenia surowo karano, a z drugiej strony gminom wrażono, by składały podatki sumiennie w tych samych gatunkach monet, jak je od podatkujących otrzymały.

Niezależny pobór i odwóz podatków przez gminy okazał, prócz, że podatki w przepisany czas, a przytem za kilka kwartałów naprzód uiszczane bywają, w wielu obwodach także ten pomyślny skutek, że podatki składano w wielkiej części w monecie srebrnej.

W innych obwodach przedstawia się rzecz mniej pomyślnie, przyczyna zaś tego ma tkwić w tej okoliczności, że spekulanci pieniężni czynią to głównem zatrudnieniem swoim, od wieśniaków do miasta obwodowego z podatkiem przybywających srebrną monetę, zanim ją ci do kasy przyniosą, wyłudzać za banknoty i jaki naddatek.

Wzywam tedy ... WMCPana, abyś całą uwagę na odwrócenie tego podkupstwa skierował, lichwiarskich maklerzy tego rodzaju w razie ich przydybania na uczynku surowo ukarał, z drugiej zaś strony gminom jak najdobitniej

*) Porównaj obwieszczenie z dnia 19. Września 1849 l. 517.

***) Podobne polecenie wydane zostało do naczelnika obwodu jasielskiego w dniu 13. Marca 1849.

um die Anweisung solcher Stipendien beim k. k. Landesgubernium einzuschreiben, und in ihren Gesuchen den Umstand nachzuweisen, daß sie Konviktszöglinge gewesen sind, und auch nach der Aufhebung des Konvikts die Studien in Galizien in welchem Zweige immer mit gutem Erfolge fortgesetzt haben.

Für alle übrigen Studirenden werden aus den Mitteln der im Konviktsfonde vereinigten Stiftungen zwei Klassen von Stipendien, die eine mit 200 fl. und die andere mit 150 fl. R. M. errichtet werden.

Die Zahl dieser letzteren Stipendien wird auf die einzelnen im Konviktsfonde vereinigten Stiftungen nach Maßgabe ihrer Vermögenskräfte vertheilt, und nebst den Bedingungen zur Erlangung und Beibehaltung solcher Stipendien nachträglich allgemein bekannt gegeben werden *).

Bei dem in Aussicht stehenden Steigen der Fondsmittel wird übrigens durch Zurückbehaltung eines Theils derselben dafür gesorgt werden, um ausgezeichneten Stipendisten nach Beendigung der hierländigen Studien durch Verabreichung angemessener Handstipendien die Möglichkeit zu bieten, sich durch Besuch auswärtiger Unterrichtsanstalten noch weiter auszubilden.

274.

Erlaß des Landes = Chefs vom 7. April 1849 **),

an sämmtliche Kreisvorfesher (mit Ausnahme jener von Brzezan und Jaslo),
womit angeordnet wird, die wucherischen Geldmäcker, welche die Silbermünzen von den Landleuten bei der Steuerabfuhr einwechseln, im Betretungsfalle strenge zu bestrafen, dagegen den Gemeinden einzubinden, die Steuern in den durch die Kontribuenten erlegten Münzsorten gewissenhaft abzuführen.

Die selbstständige Einhebung und Abfuhr der Steuern von Seite der Gemeinden hat außer dem, daß die Schuldigkeiten zeitgerecht und mitunter für mehrere Quartale in Vorhinein entrichtet werden, in mehreren Kreisen auch das erfreuliche Resultat zur Folge gehabt, daß die Einzahlungen zum großen Theile in Silbermünze stattfanden.

In anderen Kreisen ist eine so günstige Erscheinung nicht wahrzunehmen, und es soll die Ursache darin liegen, daß Geldspekulanten es sich zum besonderen Geschäft machen, den mit den Steuergeldern in die Kreisstadt kommenden Landleuten, bevor sie selbe zur Kasse bringen, das Silber gegen ein Aufgeld für Banknoten abzulockern.

Ich ersuche Euerе ..... Ihre volle Aufmerksamkeit auf die Verhütung eines solchen Unfuges zu richten, und derlei wucherische Geldmäcker im Betretungsfalle strenge zu bestrafen, andererseits aber auch den Gemeinden nachdrücklichst einzubinden, die Steuern

*) Vergleiche die Kundmachung vom 19. September 1849 unter Nr. 517.

***) An den Jasloer Kreisvorfesher ist eine ähnliche Weisung am 13. März 1849 erlassen worden.

zalecił, by wносиły sumiennie podatki w tych samych gatunkach monet, w jakich je podatkujący złożyli.

275.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia

10. Kwietnia 1849,

wydane do Prezydów krajowych w Tyrolu i Illiryi,

jako na reklamacyję rodziców i opiekunów, gdy ich małoletni synowie i pupile jako ochotnicy, jednakże tylko na czas wojny wstąpiłi w służbę wojskową, nie należy mieć względu.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 211.

276.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia

11. Kwietnia 1849,

wydane do pana Naczelnika kraju styryjskiego,

że przy mianowaniu asystentów według przepisu dekretu nadwornej komisji naukowej z dnia 20. Września 1811 l. 1641 postępować należy, i że zakres działania, będący dotychczas przy dyrektoratach nauk i rządzie krajowym, służy nadal kolegium nauzczyeli.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 212.

277.

Rozporządzenie Ministerstwa wojny z dnia 11. Kwietnia 1849,

wydane do komend jeneralnych w Pradze, Bernie, Lwowie, Wiedniu i Gracu,

którem daje się dwumiesięczny termin do wypełnienia warunków uwolnienia od służby wojskowej w drodze oferty.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 213.

gewissenhaft in derselben Münzsorte abzuführen, in welcher sie von den Kontribuenten erlegt werden.

275.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 10. April 1849,

an die Länder-Präsidenten von Tirol und Trient,

womit bestimmt wird, daß auf Reklamationen der Eltern oder Vormünder bezüglich ihrer minderjährigen Söhne oder Mündel, welche freiwillig, jedoch nur auf die Kriegsdauer in Militär-Dienste traten, keine Rücksicht zu nehmen sei.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 211.

276.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom 11. April 1849,

an den Herrn Landes-Chef von Steiermark,

womit bestimmt wird, daß bei der Anstellung von Assistenten nach Norm des Studienhofkommissions-Dekretes vom 20. September 1811 S. 1641 vorzugehen sei, und daß hiebei der bisher den Studiendirektoraten und der Landesstelle zukommene Wirkungskreis nunmehr dem Lehrkörper zustehe.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 212.

277.

Erlaß des Kriegsministeriums vom 11. April 1849,

an die General-Kommanden in Prag, Brünn, Lemberg, Wien und Graß,

womit eine zweimonatliche Frist zur Erfüllung der Bedingungen der Militär-Entlassung im Offertwege festgesetzt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 213.

278.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
12. Kwietnia 1849,**

wydane do wszystkich Naczelników krajowych i do krakowskiej komisji gubernialnej,
**którem wyrzeczono, iż lekarzów cywilnych i felezerów, którzy
się w czasie obecnej wojny polowej służbie lekarskiej poświęcają,
szczególniej uwzględnić należy przy udzielaniu urzędów w zawo-
dzie lekarskim.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 214.

279.

**Obwieszczenie Rządu krajowego z dnia 12. Kwietnia 1849,
o rozpoczętej połączonej manipulacyi co do cła trzydziestowego
urzędów celnych, ustanowionych do ułatwienia handlu między Wę-
grami, i innemi krajami monarchii.**

Dodatkowo do okólników z dnia 9. Stycznia i 20. Marca 1849 do l. 821 *)
i 15583 **), któremi ogłoszono rozporządzenia, mające na celu ulgę w han-
dlu między Węgrami, i innemi krajami monarchii, podaje się niniejszem do wia-
domości, że według oznajmienia otrzymanego od administracyi dochodów skar-
bowych, połączona manipulacyja co do cła i opłaty trzydziestowej zaczęła się
u urzędu cłowego w Szlachtowej dnia 16. Lutego, u urzędu cłowego w Mu-
szynce dnia 22. Lutego, u urzędów cłowych w Andrejówce i Bukowinie dnia 1.
Marca, u urzędu cłowego w Izbach dnia 7. Marca, nakoniec u urzędów cło-
wych w Kyralikucie, Szulinie, Mniszku, Lesznicy, Altendorfie, Neubelli, Su-
chejhorze i Pekielniku dnia 16. Marca 1849.

280.

**Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych
z dnia 15. Kwietnia 1849,**

wydane do wszystkich Prezydentów krajowych,

**że jenerałna dyrekcya kolei żelaznych państwa, najwyższa na-
dworna administracyja poczt, i nadworna rada budownicza weie-
loną jest do Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 215.

*) Obacz Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy l. 36.

***) Obacz tenże Dziennik l. 79.

278.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 12. April 1849,

an alle Länder-Chefs und die Krakauer Gubernial-Kommissionen,

womit die vorzügliche Berücksichtigung jener Zivilärzte und Wundärzte, welche sich während der gegenwärtigen Kriegsperiode dem feldärztlichen Dienste widmen, bei Verleihung von Staatsbedienstungen im Medizinalfache ausgesprochen wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 214.

279.

Kundmachung des Landesguberniums vom 12. April 1849,

über die begonnene vereinte Zoll- und Dreißigst-Manipulation der, zur Erleichterung des Verkehrs zwischen Ungarn und andern Ländern der Monarchie bestellten Zollämter.

Im Nachhange zu den Kreis Schreiben vom 9. Jänner und 20. März 1849 Z. 821 *) und 15583 **), womit jene Einleitungen bekannt gegeben wurden, welche die Erleichterungen des Verkehrs zwischen Ungarn und den andern Ländern der Monarchie bezwecken, wird hiemit bekannt gegeben, daß nach einer von der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung erhaltenen Mittheilung, die vereinte Zoll- und Dreißigst-Manipulation bei dem Zollamte in Szychowa am 16. Februar, bei jenem in Muszynka am 22. Februar, bei den Zollämtern Andrejowka und Bukowina am 1. März, bei jenem in Tzby am 7. März, endlich bei den Zollämtern Kyralikut, Szulin, Mniż, Lesznic, Altendorf, Neubella, Suchahora und Pekelnik am 16. März 1849 begonnen hat.

280.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 15. April 1849,

an sämtliche Länder-Präsidenten,

betreffend die Einverleibung der Generaldirektion für Staatseisenbahnen, der obersten Hofpostverwaltung und des Hofbaurathes in's Ministerium für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 215.

*) Siehe im Ergänzungsbande des Reichsgesetzblattes unter Nr. 36.

***) Eben daselbst unter Nr. 79.

281.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia
16. Kwietnia 1849,**

wydane do Naczelnika rządu krajowego w Czechach,

**stanowiące, że świadectwa frekwencyjne w tedy tylko udzielane
mi być mogą, jeżeli uczęszczanie istotnie miało miejsce.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 216.

282.

**Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia
18. Kwietnia 1849,**

wydane do Naczelników krajowych Niższej Austrii, Wyższej Austrii, Styrii, Tyrolu, Krakowa, Czech
i Morawii,

**o ile nauczyciele języków żyjących mają charakter profesorów, i
do kierującego kolegium nauczycielskiego należą.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 217.

283.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
18. Kwietnia 1849,**

wydane do niższo-austriackiego Prezydium krajowego,

**którem udzielone są objaśnienia patentu rekrutacyjnego z dnia 5.
Grudnia 1848 co do postępowania w wypadku, gdyby przy loso-
waniu obecny, ulegający rekrutacji nie chciał sam ciągnąć losu,
lub gdy obowiązani do służby wojskowej wzbraniają się stawić na
plac asenterunku, nakoniec gdy rekruci wojskowi przy losowaniu
lub asenterunku dopuszczają się ekcesu, lub jakiego karygodnego
postępku.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 218.

281.

**Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom
16. April 1849,**

an den Landes-Chef von Böhmen,

womit bestimmt wird, daß Frequentationszeugnisse nur über erfolgten wirklichen Besuch ausgestellt werden dürfen.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 216.

282.

**Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom
18. April 1849,**

an die Länder-Chefs von Niederösterreich, Oberösterreich, Steiermark, Tirol, Krakau, Böhmen und Mähren,

womit bestimmt wird, inwiefern Lehrer der modernen Sprachen den Charakter von Professoren haben und zum leitenden Lehrkörper gehören.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 217.

283.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 18. April 1849,

an das niederösterreichische Landespräsidium,

wodurch Erläuterungen zum Rekrutirungspatente vom 5. Dezember 1848 bezüglich des Verfahrens in dem Falle, wenn bei der Losung ein anwesender Militärpflichtiger nicht selbst ziehen wollte, dann der Behandlung jener Militärpflichtigen, die ihre Stellung auf den Assentplatz verweigern, endlich jener Militärrekruten, die entweder bei der Losung oder Assentirung einen Ozeß oder eine strafbare Handlung begehen, gegeben werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 218.

284.

**Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
19. Kwietnia 1849,**

wydane do illiryskiego Prezydium krajowego,

mocą którego znachodzące się w rozporządzeniu Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 14. Marca 1849 lit. C. wyrażenie „właściwego powiatu“ w ten sposób się wyjaśnia, iż pod temże, dopóki nie nastąpi nowy podział na powiaty, rozumieć się mają powiaty byłych dominijów.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 219.

285.

**Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowli publicznych
z dnia 20. Kwietnia 1849,**

wydane do rządów krajowych Niższej i Wyższej Austrii, Czech, Morawii, Szląska, Galicyi, Styryi, Tyrolu, Illiryi, Dalmacyi i Pomorza,

którem dano objaśnienie rozporządzenia tegoż Ministerstwa z dnia 15. Lutego 1849 względem sporządzania kosztorysów budowli publicznych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 220.

286.

**Rozporządzenie połączonej administracji dochodów skarbowych
z dnia 20. Kwietnia 1849,**

wydane do wszystkich skarbowych administracji powiatowych, do wykonawczych urzędów dochodowych i starsziny straży skarbowej,

o postępowaniu celno-urzędowym przy wprowadzaniu reumatycznych łańcuszków galwano-elektrycznych *).

Ponieważ tak zwane reumatyzmowe galwano-elektryczne łańcuszki przez wiedeński wydział lekarski za środek leczenia uznane zostały, przeto należy je pod względem celno-urzędowym doliczyć do preparowanych towarów aptekarskich, które przy swem wprowadzaniu podpadają przepisany w uwadze do pozycyi 14 taryfy oznaczonym ograniczeniem i warunkom.

Co w skutek dekretu wysokiego Ministerstwa skarbu z dnia 11. Kwietnia 1849 l. 9780—1024, dla zastosowania się ogłasza się.

*) Porównaj późniejsze rozporządzenie w Dzienniku praw krajowych z roku 1850 część II. l. 47, stronica 15.

284.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 19. April 1849,

an das illirische Landespräsidium,

womit der in dem Erlaße des Ministeriums des Innern vom 14. März 1849 lit. C. vorkommende Ausdruck „des betreffenden Bezirkes“ dahin erläutert wird, daß unter demselben, bis zur erfolgten neuen Bezirkseinteilung, nur die Bezirke der bestandenenen Dominien zu verstehen sind.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 219.

285.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche Bauten vom 20. April 1849,

an die Länderstellen von Ober- und Nieder-Oesterreich, Böhmen, Mähren, Schlesien, Galizien, Steiermark, Tirol, Illirien, Dalmazien und des Küstenlandes,

wodurch eine Erläuterung zu dem Erlaße dieses Ministeriums vom 15. Februar 1849 bezüglich der Verfassung der Kostenüberschläge bei öffentlichen Bauten erteilt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 220.

286.

Erlaß der vereinten Kameral-Gefällen-Verwaltung vom 20. April 1849,

an sämtliche Kameral-Bezirks-Verwaltungen, ausübende Gefälls-Kemter und Finanzwach-Obern,

über die zollämtliche Behandlung der galvano-elektrischen Rheumatismus-Ketten bei der Einfuhr *).

Nachdem die sogenannten galvano-elektrischen Rheumatismus-Ketten von der Wiener medizinischen Fakultät als Heilmittel erklärt wurden, so sind dieselben in zoll-ämtlicher Beziehung den zubereiteten Apotheker-Waaren zuzuzählen, und unterliegen somit bei der Einfuhr den für diese letztern in der Anmerkung zur Tarifspost 14 festgesetzten Beschränkungen und Bedingungen.

Welches in Folge hohen Finanz-Ministerial-Dekretes vom 11. April 1849 B. 9780/1024 zur Darnachachtung kundgemacht wird.

*) Vergleiche den späteren Erlaß im Landesgesetzblatte vom Jahre 1850 II. Stüd. Nr. 47, Seite 15.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. Kwietnia 1849,

wydane do wszystkich administracji dochodów skarbowych i prezydijów krajowych, z wyłączeniem medyolańskiego i weneckiego; do dyrekcji fabryk tabaczknych, loteryi, nadwornej drukarni państwa, gmachów dykasteryjalnych, oraz fabryk porcelany i dywanów, do tezauryjatu siedmiogrodzkiego, do tereswarskiej administracji skarbowej, do administracji banalnej w Zagrzebu, i do tymczasowego Naczelnika władz skarbowych w Węgrzech, Hr. de Almasy,

jako od tego czasu zapisy długów państwa pożyczek loteryjnych z roku 1834 i 1839 przy kaucyjach w przedsiębiorstwach dzierżaw, dostawach, robotach budowniczych, licytacjach i t. d. przyjmowane być mają według kursu giełdowego, jeżeli tenże nie przechodzi ich imiennej wartości.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 221.

Rozporządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 21. Kwietnia 1849,

wydane do wszystkich trybunałów apelacyjnych,

że sądy karne po certyfikaty fałszerstwa i znawstwa co do znalezionych sfałszowanych banknotów udawać się mają bezpośrednio do banku narodowego w Wiedniu.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 222.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 21. Kwietnia 1849,

wydane do wszystkich administracji dochodów skarbowych, oraz do rządów krajowych w Austrii powyżej i poniżej Anizy, tudzież Styrii, Illiryi, Pomorza, Dalmaeyi, Tyrolu, Czech, Norawii, Szląska i Galicyi,

którem wydano przepisy postępowania stemplowego z niektórymi pismami, zachodzącymi przy egzekucyjnych alienacjach rzeczy nieruchomych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 223.

287.

Erlaß des Finanzministeriums vom 21. April 1849,

an sämtliche Kameral-Gefällen-Verwaltungen und Länderpräsidien, mit Ausnahme jener von Mailand und Venedig; an die Tabak-Fabriken, Lotto-, Holz- und Staatsdruckerei-, Disasteral-Gebäude- und die Porzellan- und Teppich-Fabriken-Direktion; dann an das siebenbürgische Thesaurariat; die Temeswarer Kameral-Administration; die Banal-Verwaltung in Agram; und an den provisorischen Chef der Kameral-Behörden in Ungarn, Grajen von Almásy,

wodurch bestimmt wird, daß von nun an die Staatsschuldverschreibungen der Lotto-Anleihen vom Jahre 1834 und 1839 bei Kauzionen für Pacht-Unternehmungen, Lieferungen, Bauführungen, Erstechungen u. s. w. nur mehr nach ihrem Börse-Kurse, insoweit derselbe ihren Nennwerth nicht übersteigt, anzunehmen sind.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 221.

288.

Erlaß des Justizministeriums vom 21. April 1849,

an sämtliche Appellationsgerichte,

womit bestimmt wird, daß sich die Kriminal-Gerichte wegen Erlangung von Unechtheits-Zeugnissen oder Kunstbefunden über vorkommene Banknoten-Fälschungen unmittelbar mit der Nationalbank in Wien in's Einvernehmen zu setzen haben.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 222.

289.

Erlaß des Finanzministeriums vom 21. April 1849,

an alle Kameral-Gefällen-Verwaltungen und an die Länderstellen in Oesterreich ob und unter der Enns, Steiermark, Kärnten, Küstenland, Dalmazien, Tirol, Böhmen, Mähren und Schlesien, und Galizien,

womit Normen über die Stempelbehandlung einiger, im Verfahren der exekutiven Veräußerung von Immobilien vorkommenden Schriften ertheilt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 223.

290.

Akt ratyfikacyi z dnia 21. Kwietnia 1849,

Jego Król. Mości Króla Belgów, do konweneyi w Londynie dnia 24. Lutego 1848 zawartej między Belgią z jednej, a Austryją, Wielką Brytanią, Prusami i Rosyją z drugiej strony, względem przystąpienia Belgii do traktatu z dnia 20. Grudnia 1841, znoszącego handel Negrami.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 224.

291.

Rozporządzenie Ministerstwa rolnictwa i górnictwa z dnia 21. Kwietnia 1849,

wydane do wszystkich prezydijow krajowych, do komisji gubernijalnej w Krakowie, urzędow odwodowych w Klagenfurcie i Czerniowcach, do rady banalnej w Zagrzebiu, niemniej administracyi dochodów skarbowych w Wiedniu, Gracu, Tryjeście, Insbruku, Pradze, Bernie, Lwowie, do tymczasowej administracyi skarbowej w Budzie, do niższo-węgierskiego najwyższego hrabskiego urzędu skarbu w Szemnicach, do administracyi skarbowej w Temeswarze, do tezauraryjatu w Hermansztadzie, do zwierzchniego inspektoratu w Agordo, do dyrekeji sprzedaży wyrobów górniczych, głównego urzędu mennicznego, do niższo-austryjackiego urzędu leśnictwa w Wiedniu, do dyrekeji fabryki wytryjolu i produktów chemicznych w Nussdorfie, do sądów górniczych w Steyjerze, Leobenie, Klagenfurcie, Przybramie, Joachimsthalu, Kuttnerberdze, Mies, Kołomyi, Samborze, i zastępczych sądów górniczych w Bernie, Kaczyce i Sebeniku, tudzież do inspektoratów górnictwa w Schmelnicach i Nagy-Bani, do dyrekeji górnictwa w Orawicy, do faktoryi sprzedaży wyrobów górniczych w Tryjeście, do tymczasowego urzędu górniczego w morawskiej Ostrawie, do wyższego urzędu żup solnych w Gmundzie, do dyrekeji górnicznej i żup solnych w Halli, do połączonej administracyi żup solnych i sprzedaży soli, i dystryktualnego sądu górniczego w Wieliczce, do dyrekeji hut żelaznych w Eisenercu, i do głównych urzędów administracyi hut żelaznych w Neuberger i Mariazellu,

którem obwieszczono, że w skutek najwyższego postanowienia z dnia 26. Marca 1849, administracyje wszystkich lasów i dóbr górniczych, oraz dyrekeyje sprzedaży wyrobów górniczych poddane są pod Ministerstwo rolnictwa i górnictwa.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 225.

292.

Rozporządzenie pełnomocnego komisarza ministerskiego w królestwie lombardzko-weneckiem z dnia 22. Kwietnia 1849, o wprowadzeniu c. k. kasowych asygnat państwa (biglietti del tesoro) w królestwie lombardzko-weneckiem.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 226.

290.

Ratifikations-Urkunde vom 21. April 1849,

Seiner Majestät des Königs der Belgier zu der zwischen Belgien einerseits, und Oesterreich, Großbritannien, Preußen und Rußland anderseits am 24. Februar 1848 zu London abgeschlossenen Konvention über den Beitritt Belgiens zu dem Traktate vom 20. Dezember 1841, in Betreff der Unterdrückung des Neger-Handels.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 224.

291.

Erlaß des Ministeriums für Landeskultur und Bergwesen vom 21. April 1849,

an sämtliche Länder-Präsidenten, die Gubernial-Kommission in Krakau, die Kreisämter von Klagenfurt und Czernowiz, den Banatrathe zu Agram, dann an die Kameral-Gefällen-Verwaltungen von Wien, Graz, Triest, Innebruck, Prag, Brünn, Lemberg, die prov. Kameral-Verwaltung in Ofen, das nieder-ungarische Oberstammmergrafenamt in Echemniz, die Kameral-Verwaltung in Temeswar, das Thesaurariat in Hermannstadt, das Inspektorat-Oberamt in Agordo, die Bergwerks-Produkten-Verschleiß-Direktion, das Hauptmünzamt, das n. ö. Waldamt in Wier; die Vitriolöhl- und chemische Produkten-Fabriks-Direktion zu Rusdorf; die Berggerichte von Steier Leoben, Klagenfurt, Przibram, Joachimsthal, Rattenberg, Mieß, Kolomea, Sambor und die Berggerichte-Substitutionen von Brünn, Kaczyka und Sebeniko, dann die Bergwesens-Inspektorate Schmöllniz und Nagybania, die Bergwesens-Direktion in Oravicza, die Bergwerks-Produkten-Verschleiß-Faktorie in Triest, das provisorische Bergamt in Mährisch-Osttau, das Salinen-Oberamt in Smunden, die Berg- und Salinen-Direktion in Hall, die vereinte Salinen- und Salzverschleiß-Administration und das Distrikual-Berggericht in Wicliczka, die Eisenwerks-Direktion in Eisenerz und die Eisenwerks-Ober-Verwesämter in Neubergerg und Mariazell,

womit die, mit a. h. Entschließung vom 26. März 1849, verfügte Unterordnung der Verwaltung aller Staatsforste und Montanherrschaften, so wie der Verschleiß-Direktion der Bergwerks-Produkte, unter das Ministerium für Landeskultur und Bergwesen kundgemacht wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 225.

292.

Erlaß des bevollmächtigten Ministerial-Kommissärs im lombardisch-venezianischen Königreiche vom 22. April 1849, über die Einführung von F. F. Kassen-Staats-Anweisungen (Biglietti del Tesoro) im lombardisch-venezianischen Königreiche.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 226.

293.

Rozporządzenie tymczasowego Ministra oświecenia z dnia
24. Kwietnia 1849,

wydane do pana Naczelnika krajowego w Tyrolu i Foraribergu,

**jako świadectwa egzaminu i uczęszczania wydawane uczniom nauk
prawnych, zawierać mają klasę z pilności tychże.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 227.

294.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia
24. Kwietnia 1849,

wydane do wszystkich Naczelników krajowych, z wyłączeniem dalmackiego, włoskiego i węgierskiego,
tudzież do krakowskiej komisji gubernijalnej,

**którem ustanowiono przepisy względem należytości, przypadają-
cych osobom wojskowym użytym, w komisjach asenterunkowych
poza obrębem ich stacyi.**

Obacz powszechny Dziennik, praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 228.

295.

S p i s

wyłącznych przywilejów dnia 25. Kwietnia 1849 od Ministerstwa
handlu nadanych,

rozesłany do wszystkich Prezydijów krajowych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 229.

296.

Rozporządzenie Ministerstwa handlu, przemysłu i budowl publicznych
z dnia 26. Kwietnia 1849,

wydane do weneckiej głównej administracji poczt,

**o uwolnieniu od opłaty portoryjnej urzędowych korespondencyj
nadzorców leśnych, zwanych guardie dei boschi.**

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy,
l. 230.

293.

Erlaß des provisorischen Ministers des Unterrichts vom
24. April 1849,

an den Herrn Landes-Chef von Tirol und Vorarlberg,

womit bestimmt wird, daß die den Hörern der Rechtswissenschaften auszustellenden Prüfungs- und Frequentations-Zeugnisse die Fleißklassen zu enthalten haben.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 227.

294.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 24. April 1849,

an sämtliche Länder-Chefs, mit Ausnahme von Dalmazien, Italien und Ungarn, und an die Krakauer Gubernial-Kommission,

womit Normen in Betreff der Gebührenbehandlung für die außer ihrem Stationsorte bei den Affentirungskommissionen verwendeten Militärpersonen festgesetzt werden.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 228.

295.

B e r z e i c h n i ß

der von dem Handelsministerium am 25. April 1849 verliehenen ausschließenden Privilegien,

an alle Länder-Präsidien,

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 229.

296.

Erlaß des Ministeriums für Handel, Gewerbe und öffentliche
Bauten vom 26. April 1849,

an die venezianische Oberpostverwaltung,

womit die Portofreiheit der offiziellen Korrespondenz der **Guardie dei boschi** verfügt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, No. 230.

297.

Rozporządzenie Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 27. Kwietnia 1849,

wydane do wszystkich Prezydijów krajowych, z wyłączeniem weneckiego i medyjolańskiego, do c. k. pełnomocnego komisarza Hr. de Montekukoli i do gubernialnej komisji w Krakowie,

mocą którego w skutek najwyższego postanowienia z dnia 6. kwietnia 1849 obwieszcza się, iż naprzyszłość wstrzymane zostają awanse wszystkich jenerałów, oficerów sztabowych, tudzież wyższych oficerów przy rozmaitych sztabach nadwornych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 231.

298.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 27. Kwietnia 1849,

wydane do niższo-austrijskiego Prezydijum krajowego,

mocą którego surowo zakazano wydawać prywatne bilety na pieniądze, i zarazem polecono wydać w tym przedmiocie obwieszczenie przez niższo-austrijskie Prezydijum krajowe.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 232.

299.

Rozporządzenie Ministerstwa skarbu z dnia 28. Kwietnia 1849,

wydane do administracji dochodów skarbowych dla Austrii powyżej i poniżej Anizy, i dla Czech, do dyrekcji fabryk tabaczkowych i dochodu z loteryi,

jako przepisy, rozporządzeniem Ministerstwa skarbu z dnia 10. Marca 1849 postanowione o podróżach służbowych odbywanych przez urzędników i sługi, do których kolei żelaznej jako środka transportu użyć mogą, rozciągnięte być mają także na podróże służbowe, w których używa się prywatną konna kolej żelazną między Budziejowicami, Lincem i Gmundą.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 233.

300.

Obwieszczenie Naczelnika kraju z dnia 28. Kwietnia 1849,

że dominija wykonywać mają nadal jurysdykcję i zarząd polityczny, i że do tego wykonywania w wypadkach wzbraniania się z urzędu pomuszone będą.

Doszły tu zażalenia, iż wielu galicyjskich dziedziców dóbr od upłynionego roku nie troszczy się o wykonywanie jurysdykcji i politycznego zarządu,

297.

Erlaß des Ministeriums des Innern vom 27. April 1849,

an sämtliche Länder-Präsidien mit Ausnahme von Venedig und Mailand, an den k. k. bevollmächtigten Kommissär Grafen von Montekucoli und an die Gubernial-Kommission in Krakau,

wodurch die mit allerhöchster Entschliessung vom 6. April 1849 für die Zukunft verfügte Einstellung des Avancements aller, bei den verschiedenen Hofstäben angestellten Generale, Stabs- und Oberoffiziere kundgemacht wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 231.

298.

Erlaß des Finanzministeriums vom 27. April 1849,

an das niederösterreichische Landes-Regierungs-Präsidium,

womit die Ausgaben von Privat-Geldnoten streng unter sagt und die Erlassung einer Kundmachung hierüber durch das niederösterreichische Regierungs-Präsidium für Nieder-Oesterreich genehmigt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 232.

299.

Erlaß des Finanzministeriums vom 28. April 1849,

an die Kameral-Gefällen-Verwaltung für Oesterreich ob und unter der Enns und Böhmen, an die Tabakfabriken- und die Lottogefälls-Direktion,

womit die mit dem Erlaße des Finanzministeriums vom 10. März 1849 festgesetzten Bestimmungen, über die Dienstreisen der Beamten und Diener, bei denen das Transportmittel der Eisenbahnen benützt werden kann, auch auf solche Dienstreisen ausgedehnt werden, bei welchen die Privat-Pferdeisenbahn zwischen Budweis, Linz und Gmunden benützt wird.

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 233.

300.

Kundmachung des Landes-Chefs vom 28. April 1849,

in Betreff der Fortführung der Gerichtsbarkeit und politischen Amtsverwaltung durch die Grundherrschaften, und die Bestellung derselben von Amtswegen in Weigerungsfällen.

Es sind Beschwerden vorgekommen, daß viele galizische Grundherren seit dem verflossenen Jahre sich um die Gerichtsbarkeit und politische Amtsverwaltung, als außer

mniemając, jakoby takowe nie wchodziły więcej w zakres ich obowiązków, że justycyaryjuszom swym i mandataryjuszom płac należnych nie uiszczają, a nawet nie czynią kroków do uzyskania ze skarbu państwa zaliczek na pokrycie wydatków utrzymywania jurysdykcyi, i zarządu politycznego.

To postępowanie „dziedziców dóbr” pochodzić może jedynie z umyślnego niezważania na obowiązujące przepisy, ileż patentu najwyższe z dnia 17. Kwietnia 1848 *) i z dnia 7. Września r. z. **), podobnie jak obwieszczenia ministerskie z dnia 15. Września 1848 ***) nie zostawiły w tem żadnej wątpliwości, że dziedzice dóbr tymczasem do dalszego wykonywania jurysdykcyi i zarządu politycznego są obowiązani, nadto zaś tak obwieszczenie ministerskie tutejszem rozporządzeniem z dnia 28. Września 1848 l. 13031 ***) ogłoszone, jakoteż przepisy wydane co do likwidacyi i wynagrodzenia wydatków, ponoszonych przez dominija z powodu włożonego na nie obowiązku dalszego wykonywania jurysdykcyi, póki do tego urzędy monarsze nie zostaną ustanowione, objawiły na korzyść dziedziców w tym przedmiocie wszelkie słuszne uwzględnienie.

Wzywa się zatem w skutek nadeszłego rozporządzenia wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 11. Kwietnia b. r. l. 7998 Naczelników obwodów, by ściśle tego przestrzegali, aby dominija pełniły przepisy, co do dalszego wykonywania jurysdykcyi istniejące, opór zaś tychże w uiszczaniu ugodzonych płac justycyaryjuszom i mandataryjuszom, uważali za wzbranianie się dalszego wykonywania jurysdykcyi i politycznego zarządu, i o konieczne ustanowienie tychże z urzędu starali się, któreto tak ustanowione organa wykonywać mają czynności urzędowe w imieniu, i pod odpowiedzialnością dominijów.

301.

S p i s

wyłącznych przywilejów, dnia 30. Kwietnia 1849 od Ministerstwa handlu nadanych,

rozesłany po wszystkich Prezydjach krajowych.

Obacz powszechny Dziennik praw państwa i rządu, tom dodatkowy, l. 234.

*) W Zbiorze ustaw prowincjonalnych z roku 1848 l. 34.

**) Tamże l. 88.

***) Równie tamże l. 93 i 94.

dem Bereiche ihrer Verpflichtungen liegend, nicht mehr kümmern, und ihren Justiziären und Mandataren keine Gehalte auszahlen, ja nicht einmal den Weg einschlagen, aus dem Staatsschatze Vorschüsse zur Bestreitung der Auslagen der Justiz- und politischen Amtsverwaltung zu erlangen.

Dieses Benehmen der Grundherren kann nur in der vorzüglichsten Nichtbeachtung der bestehenden Gesetze seinen Grund haben; denn sowohl das allerhöchste Patent vom 17. April 1848 *), als auch jenes vom 7. September v. J. **) und die ministeriellen Kundmachungen vom 15. September 1848 ***), haben die Pflicht der Gutsherren zur provisorischen Fortführung der Justiz- und politischen Amtsverwaltung außer allen Zweifel gesetzt, und sowohl die mit dem hierortigen Erlaße vom 28. September 1848 Z. 13031 ****), bekannt gegebene ministerielle Kundmachung als auch die Bestimmungen rücksichtlich der Liquidirung und Vergütung der Kosten, welche den Domänen durch die ihnen bis zur Bestellung landesfürstlicher Aemter zur Pflicht gemachte Fortführung der Gerichtsbarkeit verursacht werden, haben zu Gunsten der Gutsherren in dieser Hinsicht alle Rücksichten der Billigkeit eintreten lassen.

In Folge herabgelangten Erlaßes des hohen Ministeriums des Innern vom 11. April l. J. Z. 7998 werden daher die Kreisvorsteher aufgefordert, die bestehenden Vorschriften wegen Fortführung der Jurisdiktion durch die Grundherrschaften streng zu handhaben, und eben so die Weigerung der Gutsherren, den Justiziären und Mandataren die vertragmäßigen Gehalte zu bezahlen, als Weigerung zur Fortführung der Justiz- und politischen Amtsverwaltung anzusehen, und wegen deren nöthigen Bestellung von Amtswegen Sorge zu tragen, indem die so bestellten Organe die Amtsgeschäfte im Namen und unter Verantwortung der Grundherrschaften fortzuführen haben werden.

301.

Verzeichniß

der von dem Ministerium des Handels am 30. April 1849 verliehenen ausschließenden Privilegien,

an sämtliche Länder-Präsidien,

Siehe im Ergänzungsbande des allgemeinen Reichsgesetz- und Regierungsblattes, Nr. 234.

*) In der Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1848, unter Nr. 34.

**) Eben daselbst unter Nr. 88.

***) Gleichfalls dort, unter Nr. 93 und 94.

Rozporządzenie Naczelnika kraju z dnia 30. kwietnia 1849,

wydane do Naczelnika magistratu lwowskiego,

którem wprowadza się w użycie wydział gminny stołecznego miasta Lwowa, i zarazem oznacza tymczasowy zakres działania i stosunek tegoż do magistratu.

Gdy niejaki czas upłynąć jeszcze może, zanim własna ustawa gminy stołecznego miasta Lwowa wydana zostanie, wysokie Ministerstwo spraw wewnętrznych rozporządzeniem z dnia 12. b. m. l. 2585 M. S. W. zezwolilo na wprowadzenie w życie nowego wydziału gminy.

Upraszam zatem WWMCPana, abyś w tym względzie potrzebne przedsięwziął zarządzenia.

Co się dotyczy oznaczenia stosunku między magistratem a wydziałem gminy, wysokie Ministerstwo rozporządziło, aby o ile to być może, tymczasowo utrzymać przepisy nowej ustawy gminnej z dnia 17. Marca r. b. *), według których w zakres działalności wydziału gminy wchodzi to, co w tej ustawie w §§. 71 do 125 włącznie jako naturalny zakres działania gminy jest oznaczonem, i o ile te paragrafy ze względu na terażniejsze stosunki Lwowa i obecny stan majątkowy zastosowanie znaleźć mogą.

Przyczem potrzeba, stosownie do danej przez wysokie Ministerstwo skazówki, póki ustawa miejska stale uregulowaną, a organizacja nowych władz administracyjnych dokonana nie zostanie, następujące zachować urzędzenia:

1. Lubo obecnie burmistrz nie jest jeszcze z liczby członków wydziału gminy miejskiej, musi być wszakże tymczasowo dlań zawarowany zakres działania, jaki mu pomienione paragrafy wytknęły, według którego tenże przewodniczy obradom wydziału. Tym sposobem ustaje potrzeba ustanowienia prezesa gminy z grona członków wydziału.

2. Gdzie w pomienionych paragrafach ma zachodzić działalność urzędowa reprezentacyi obwodowej, należą tymczasowo czynności te do Rządu krajowego.

3. Sprawy, które rozstrzygać ma ustawodawstwo krajowe, należy w ciągu prowizoryjum przekładać Ministerstwu za pośrednictwem Rządu krajowego.

4. Oznaczone w §§. 119 do 125 prawa i obowiązki we względzie wykonywania polityki miejscowej pozostaną, nim ustawa gminy miejskiej wprowadzona będzie, przy magistracie i tymczasowem starostwie grodzkiem.

*) Obacz Dziennik praw państwa, tom dodatkowy I. 170.

Erlaß des Landes-Chefs vom 30. April 1849,

an den Lemberger Magistrats-Vorsteher.

über die Aktivirung des Gemeinde-Ausschusses für die Hauptstadt Lemberg, wobei dessen provisorischer Wirkungskreis und das Verhältniß zu dem Magistrate festgestellt wird.

Du bis zur Feststellung einer eigenen Gemeinde-Verfassung für die Hauptstadt Lemberg noch einige Zeit verstreichen dürfte, so hat das hohe Ministerium des Innern mit dem Erlaße vom 12. I. M. J. 2585 M. J. die Bewilligung ertheilt, daß der neue Gemeinde-Ausschuß in's Leben trete.

Ich ersuche daher Euere zc. u. zu diesem Behufe die erforderlichen Einleitungen zu treffen.

Was die Feststellung des Verhältnisses zwischen dem Magistrate und dem Gemeinde-Ausschusse betrifft, hat das hohe Ministerium angeordnet, daß, soweit es thunlich ist, vor der Hand die Bestimmungen des neuen Gemeindegesetzes vom 17. März I. J. *) beibehalten werden, wornach der Thätigkeit des Lemberger Ausschusses dasjenige zufallen würde, was in diesem Gesetze in den §§. 71 bis inklusive 125, als der natürliche Wirkungskreis der Gemeinde bezeichnet wird, in soweit nämlich diese Paragraphe auf die gegenwärtigen Verhältnisse Lembergs, und mit Rücksicht auf den dermaligen Ausnahmestand Anwendung finden können.

Hierbei müssen nach Andeutung des hohen Ministeriums folgende Modalitäten bis zur definitiven Regelung der städtischen Verfassung und der Organisation der neuen Verwaltungsbehörden festgehalten werden:

1. Obgleich der Bürgermeister gegenwärtig noch nicht aus der Zahl der Gemeinde-Ausschußmitglieder hervorgegangen ist, so muß demselben doch vor der Hand der ihm in jenen Paragraphen zugewiesene Wirkungskreis gewahrt werden, wornach er auch den Vorsitz bei den Ausschuß-Sitzungen zu führen hat. Hiedurch entfällt zugleich die Nothwendigkeit der Bestellung eines Gemeinde-Vorstandes aus der Mitte der Ausschuß-Mitglieder.

2. Wo in jenen Paragraphen die Wirksamkeit der Kreisvertretung einzutreten hat, steht die Amtshandlung provisorisch der Landesstelle zu.

3. Die einem Landesgesetze vorbehaltenen Angelegenheiten sind während der Dauer des Provisoriums im Wege der Landesstelle an das Ministerium zu leiten.

4. Die in den §§. 119 bis 125, enthaltenen Befugnisse und Verpflichtungen hinsichtlich der Handhabung der Ortspolizei, sind bis zur Einführung der städtischen Gemeinde-Verfassung dem Magistrate und der provisorischen Stadthauptmannschaft zuzuweisen.

---

*) Siehe im Ergänzungsbande des Reichsgesetzblattes, unter Nr. 170.

Według tych skazówek sporządzono dla wydziału gminy miasta Lwowa załączoną tu tymczasową instrukcję, oznaczającą zakres działania jej, według której wydział zachować się powinien.

W niej skreślony jest stosunek wydziału gminy do magistratu, z niej także wypływa zasada, iż wydział winien co do spraw gminy zająć w ogóle tylko stanowisko doradcze i kontrolujące, podczas gdy władza wykonawcza przy magistracie pozostanie.

Aneks do l. 302.

Tymczasowy zakres działania wydziału gminy miasta Lwowa z dnia 25. Kwietnia 1849.

§. 1.

1. We względzie administracyi.

a) Działanie uchwalające.

Wydział gminy winien warować zewsząd sprawy gminy, i starać się o zaspokojenie jej potrzeb środkami prawnymi.

§. 2.

aa) Majątek i dobro gminy.

Wydział gminy obowiązany jest wszelką własność miejską, tak ruchomą jako i nieruchomą, oraz prawa jej zapomocą dokładnego inwentarza, w ewidencji utrzymywać, i każdemu członkowi gminy przeglądu tegoż inwentarza dozwolić.

§. 3.

Wydział gminy obowiązany jest nad tem czuwać, ażeby wszelki majątek gminy, który dochody przynosić może, w ten sposób był administrowany, iżby ztąd można największą ile być może rentę pobierać.

§. 4.

Ponieważ majątek i dobro gminy własnością jest jej, jako osoby moralnej, a nie własnością każdoczesnych członków gminy, przeto zabronione jest wszelkie pozbycie i wszelki podział majątku i dobra gminy, a tylko wyjątkowo można należycie ten krok uzasadniając, pozwolenia ktemu u wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych za pośrednictwem Rządu krajowego doproszać się.

§. 5.

Wydział gminy obowiązany jest mieć na to baczenie, ażeby nikt z uprawnionych członków gminy z dobra tejże większej nie ciągnął korzyści, jak pokrycie potrzeby jego wymaga.

Każda nadwyżka korzyści, po pokryciu potrzeb pozostała, ma tworzyć rentę dla kasy gminnej.

Nach diesen Andeutungen ist für den Lemberger Gemeinde-Ausschuß die mitfolgende provisorische Instruktion über dessen Wirkungskreis verfaßt worden, nach welcher sich der Ausschuß zu halten haben wird.

Das Verhältniß, in welchem der Gemeinde-Ausschuß zu dem Magistrate steht, ist aus dieser Instruktion ersichtlich; ebenso leuchtet der Grundsatz heraus, daß der Ausschuß im Allgemeinen nur eine, die Interessen der Gemeinde berathende und kontrollierende Stellung einzunehmen hat, während die exekutive Gewalt dem Magistrate vorbehalten bleibt.

Beilage zu Nr. 302.

Provisorischer Wirkungskreis des Lemberger städtischen Gemeinde-Ausschusses vom 25. April 1849.

§. 1.

I. Verwaltend.

a) Beschließend.

Der Gemeinde-Ausschuß hat die Interessen der Gemeinde allseitig zu wahren, und für die Befriedigung der Bedürfnisse derselben durch gesetzliche Mittel zu sorgen.

§. 2.

aa) Gemeinde-Vermögen und Gemeindegut.

Der Gemeinde-Ausschuß ist verpflichtet, das gesammte, sowohl bewegliche als unbewegliche Eigenthum der Gemeinde und sämmtliche Gerechtsame mittelst eines genauen Inventars in Uebersicht zu halten, und jedem Gemeindegliede die Einsicht in dasselbe zu gestatten.

§. 3.

Der Gemeinde-Ausschuß ist verpflichtet, darüber zu wachen, daß das gesammte erträgnißfähige Vermögen der Gemeinde derart verwaltet werde, daß die thunlich größte nachhaltige Rente daraus erzielt werde.

§. 4.

Da das Gemeindevermögen und Gemeindegut Eigenthum der Gemeinde als moralischen Person, und nicht der jeweiligen Gemeindeglieder ist, so ist jede Veräußerung des Gemeindevermögens und Gutes und jede Vertheilung desselben untersagt, und nur ausnahmsweise kann unter gehöriger Begründung im Wege der Landesstelle die Bewilligung hiezu von dem hohen Ministerium des Innern angesucht werden.

§. 5.

Der Gemeinde-Ausschuß ist verpflichtet, darauf zu sehen, daß kein berechtigtes Gemeindeglied aus dem Gemeindegute einen größeren Nutzen ziehe, als zur Deckung seines Bedarfes nothwendig ist.

Jede nach der Deckung des Bedarfes erübrigende Nutzung hat eine Rente für die Gemeindekasse zu bilden.

§. 6.

Wydział ma nad tem czuwać, ażeby coroczne nadwyżki, po zaspokojeniu zwyczajnych potrzeb kasowych pozostałe, natychmiast z uzyskaniem dla nich prawnego zabezpieczenia, korzystnie były lokowane, i o ile nie są przeznaczone na pewne cele gminy, z majątkiem zakładowym złączone.

§. 7.

Wydział gminy ma corocznie na podstawie inwentarzy i rachunków budżet dochodów i wydatków tak kasy gminnej, jakoteż zakładów gminnych ułożyć na następujący rok administracyjny.

§. 8.

Jeżeli potrzebne wydatki z dochodów nie mogą być zaspokojone, wydział ma postarać się o pokrycie niedoboru bądź przez wydobywanie nowych źródeł dochodów, bądź przez rozkład niedoboru na gminę.

§. 9.

Rozkład na stałe i niestałe podatki, któryby przy pierwszych 10 procentu, przy drugich 15 procentu podatku gminnego przewyższał, potrzebuje zezwolenia Rządu krajowego.

Jeżeli rozkład przechodzi 15 procentu stałych, a 20 procentu niestałych podatków, takowy może nastąpić jedynie z mocy upoważnienia wysokiego Ministerstwa spraw wewnętrznych, wyjednanego za pośrednictwem Rządu krajowego.

Jeżeliby wydział uznał potrzebę zawnioskowania rozkładu, 10 procentu przy stałych, a 15 procentu przy niestałych podatkach przewyższającego, natenczas burmistrz, nim przedmiot ten ku wyższemu zatwierdzeniu przedłożonym będzie, wszystkich członków wydziału na zgromadzenie wezwać powinien, na którym przynajmniej dwie trzecie części członków wydziału obecnymi być mają, ci zaś głosować będą, czyli wniosek do rozkładu wyższym władzom przedłożonym być ma, lub nie.

Głosowanie odbywa się słowy Tak lub Nie większością głosów.

§. 10.

Wydział gminy ma prawo w interesie gminy zaciągnięcia pożyczki, któraby nie przenosiła połowy rocznych dochodów gminy, tudzież zobowiązania się do zwrotu tejże z zwyczajnych dochodów kasy gminnej. Do zaciągnięcia wyższej, zawsze jednak całego jednorocznego dochodu gminy nie przechodzącej pożyczki, potrzebuje wydział zezwolenia Rządu krajowego. Gdyby nakoniec pożyczka przewyższała roczny dochód gminy, lub gdyby wydział gminny zamierzał przedsięwziąć jaką operację kredytową, tedy to tylko za pozwoleniem Ministerstwa spraw wewnętrznych stać się może.

§. 6.

Der Ausschuß hat zu wachen, daß jene Jahresüberschüsse, welche die gewöhnlichen Kassebedürfnisse übersteigen, sogleich mit gesetzlicher Sicherheit fruchtbringend angelegt, und insoferne sie nicht für bestimmte Gemeindezwecke gewidmet sind, zum Stammvermögen geschlagen werden.

§. 7.

Der Gemeinde-Ausschuß hat alljährlich, auf Grundlage der Inventarien und der Rechnungen, die Voranschläge der Einnahmen und Ausgaben der Gemeinde-Kasse, so wie der Gemeindeanstalten für das nächstfolgende Verwaltungsjahr festzustellen.

§. 8.

Sind die nöthigen Ausgaben durch die Einnahmen nicht gedeckt, so hat der Ausschuß entweder durch Eröffnung neuer Ertragsquellen, oder durch Umlegung auf die Gemeinde für die Deckung des Abganges zu sorgen.

§. 9.

Umlagen auf direkte und indirekte Steuern, welche bei den ersten 10 Prozent, bei den anderen 15 Prozent der Steuer der Gemeinde übersteigen, sind an die Bewilligung der Landesstelle gebunden.

Uebersteigt die Umlage 15 Prozent der direkten Steuern, und 20 Prozent der indirekten Steuern, so kann dieselbe nur Kraft einer im Wege der Landesstelle anzufuchenden Ermächtigung des hohen Ministeriums des Innern stattfinden.

Findet der Ausschuß auf eine 10 Prozent bei direkten und 15 Prozent bei indirekten Steuern übersteigende Umlage anzutragen, so muß, ehe die Sache zur höheren Genehmigung vorgelegt wird, der Bürgermeister sämtliche Ausschußmitglieder zu einer Versammlung einberufen, bei welcher wenigstens zwei Drittheile des Ausschusses anwesend seyn müssen, und welche sonach darüber abzustimmen haben, ob der Antrag auf eine solche Umlage höheren Orts zu stellen sei oder nicht.

Die Abstimmung erfolgt mit Ja und Nein, nach Stimmenmehrheit.

§. 10.

Der Gemeinde-Ausschuß ist berechtigt, im Interesse der Gemeinde ein Darlehen gegen Rückzahlung aus dem ordentlichen Einkommen der Gemeindefasse aufzunehmen, das die Hälfte des einjährigen Betrages der Gemeindecinkünfte nicht übersteigt. Zur Aufnahme höherer, jedoch den ganzen einjährigen Betrag der Gemeinde-Einkünfte nicht übersteigender Darlehen ist er an die Bewilligung der Landesstelle gebunden. Uebersteigt aber das Darlehen das jährliche Einkommen der Gemeinde, oder will der Gemeinde-Ausschuß eine Credits-Operation vornehmen, so kann die Bewilligung hiezu nur vom Ministerium des Innern ertheilt werden.

§. 11.

Jeżeli środki towarzystw i istniejących zakładów dobroczynnych nie wystarczają do zaopatrzenia ubogich, kwotę na pokrycie tego wydatku potrzebną ma wydział z kasy gminnej dostarczyć, i sposób użycia tejże oznaczyć może.

§. 12.

bb) Zakłady policyjne.

Wydział obowiązany jest kwoty pieniężne, potrzebne do utrzymania wszelkich gałęzi policyi miejscowej zaasygnować, i odpowiada w tym względzie za wszelkie zaniechanie z winy jego pochodzące.

§. 13.

b) Działanie kontrolujące.

aa) Bezpośrednio przez wydział.

Roczny rachunek kasy miejskiej, również jak rachunki administracji zakładów gminnych, zdawane ze spotrzebowanych materiałów i pieniędzy, ma magistrat wydziałowi udzielać. Takowe rachunki winien wydział sprawdzać, i w tym przedmiocie wydawać ostateczne załatwienie przewodniczącemu i administracjom instytutowym.

§. 14.

bb) Przez komisye.

Wydziałowi służy prawo mianowania z grona swego cenzorów, których rzeczą będzie tak budżet, jakoteż i rachunki co do istoty (merytorycznie), i co do liczby zbadać, i onemu donieść o rezultacie swego badania.

§. 15.

Wydział jest obowiązany kasę przez mianowanych przezeń komisarzy, za współdziałaniem burmistrza, w ciągu roku częściej skontrolować.

§. 16.

Tenże ma prawo za pośrednictwem komisji czuwać nad administracją instytutów gminnych.

§. 17.

Tenże ma dalej prawo czuwać przez własne komisye nad przedsiębiorstwami gminy.

§. 18.

Nakoniec może ón mianować własne komisye do dawania opinii i wniosków.

§. 19.

Wybór członków wszelkich komisji osobnych zostawionym jest wydziałowi w ten sposób, iż przy nim jest prawo powoływania mężów zaufania zpoza

§. 11.

Wenn zur Armenversorgung die Mittel der Wohlthätigkeitsvereine und der bestehenden Anstalten nicht ausreichen, hat der Ausschuss den erforderlichen Bedeckungsbeitrag aus der Gemeindefasse zu beschaffen und kann die Art der Verwendung desselben bestimmen.

§. 12.

bb) Polizeianstalten.

Der Ausschuss ist verpflichtet, für die Anstalten, die zur Erhaltung der Lokalpolizei in allen Zweigen erforderlich sind, die nöthigen Geldmittel zu bewilligen, und er ist für jede ihm in dieser Beziehung zur Last fallende Unterlassung verantwortlich.

§. 13.

b) Ueberwachend.

aa) Unmittelbar durch den Ausschuss.

Der Magistrat hat alljährlich die städtische Kasserrechnung, so wie die von den Verwaltungen der Gemeinde-Anstalten über die Material- und Geldgebarung gelegten Rechnungen dem Ausschusse mitzutheilen. Letzterer hat dieselben zu prüfen, und darüber die Enderledigung dem Vorstande und den Institutsverwaltungen hinaus zu geben.

§. 14.

bb) Durch Kommissionen.

Dem Ausschusse steht das Recht zu, zur meritorischen und ziffermäßigen Prüfung der Voranschläge sowohl, als der Rechnungen, Zensoren aus seiner Mitte zu ernennen, welche über das Prüfungsergebnis demselben zu berichten haben.

§. 15.

Der Ausschuss ist verpflichtet, öfters im Laufe des Jahres die Kasse durch von ihm zu ernennende Kommissäre unter Mitwirkung des Bürgermeisters skontrolliren zu lassen.

§. 16.

Er hat das Recht die Verwaltungen der Gemeinde-Institute durch Kommissionen überwachen zu lassen.

§. 17.

Er hat ferner das Recht, Gemeinde-Unternehmungen durch eigene Kommissionen überwachen zu lassen.

§. 18.

Endlich kann er zur Erstattung von Gutachten und Anträgen eigene Kommissionen ernennen.

§. 19.

Die Wahl der Mitglieder sämmtlicher Spezial-Kommissionen ist dem Ausschusse in der Art anheimgestellt, daß er auch Vertrauensmänner außer seinem Mittel zu beru-

grona swojego. Wybór przewodniczących z ich grona zostawia się przy tychże osobnych komisjach.

§. 20.

e) Ogólne przepisy.

aa) Możliwość powzięcia uchwał.

Aby wydział mógł w ogólności ważną powziąć uchwałę, potrzeba zgromadzenia więcej jak połowy członków prawo głosowania mających.

§. 21.

W razie wystąpienia lub udowodnionego przeszkodzenia członka wydziału, przewodniczący obowiązany jest powołać zastępcę więcej głosów po sobie mającego. Zastępca musi pozostać do końca w zgromadzeniu, na które go powołano.

§. 22.

Każden członek ma wystąpić z grona wydziału, gdy zachodzi, lub jawną się staje okoliczność, któraby go pierwotnie od prawa obieralności była uchyliła, albo wyłączyła.

§. 23.

Gdy czynności którego z członków wydziału są przedmiotem obradowania i uchwały, interesowani mają się wstrzymać od głosowania, na posiedzeniu zaś być obecnymi tylko dla tego, by zażądane wyjaśnienia udzielić mogli.

§. 24.

Gdyby szczególny interes prywatny którego członka, albo jego najbliższych krewnych stanowił przedmiot pertraktacyi, członek ten na ustęp udać się powinien.

§. 25.

bb) Powzięcie uchwały.

Do ważności uchwały wydziału potrzeba bezwzględnej (absolutnej) większości głosów.

§. 26.

cc) Przewodnictwo.

Burmistrz, lub gdyby ten był przeszkodzonym, vice-burmistrz, albo najstarszy radca politycznego magistratu przewodniczy obradom, a każde posiedzenie, w którymby to nie było zachowaniem, jest nieważne.

§. 27.

dd) Jawność.

Wszystkie posiedzenia wydziału winny być jawnie odbywane, tajne zaś posiedzenia pod żadnym pozorem dopuszczane być nie mogą. Tylko gdyby słuchacze powazyli się przeszkody stawić obradom wydziału, albo zgola wolności tychże gwałt czynić, przewodniczący ma prawo i obowiązek po poprzednim

fen berechtigt ist. Die Wahl der Obmänner aus ihrer Mitte bleibt den Spezial-Kommissionen überlassen.

§. 20.

c) Allgemeine Bestimmungen.

aa) Beschlußfähigkeit.

Damit der Ausschuß überhaupt einen gültigen Beschluß fassen kann, müssen mehr als die Hälfte der stimmberechtigten Mitglieder versammelt seyn.

§. 21.

Bei dem Austritte oder der nachgewiesenen Verhinderung eines Ausschußmitgliedes ist der Vorstand verpflichtet, jenen Ersatzmann einzuberufen, der die mehreren Stimmen hat. Der Ersatzmann muß in der Versammlung, zu der er berufen ist, bis zum Schluß ausharren.

§. 22.

Jedes Ausschußmitglied hat auszuscheiden, wenn ein Umstand eintritt oder bekannt wird, der es ursprünglich von der Wählbarkeit ausgenommen oder ausgeschlossen hätte.

§. 23.

Wenn die Gebarung eines Ausschußmitgliedes den Gegenstand der Berathung und Schlußfassung bildet, haben sich die Bethelligten der Abstimmung zu enthalten, und müssen der Sitzung nur, um die geforderten Auskünfte zu geben, beiwohnen.

§. 24.

Wenn ein besonderes Privatinteresse eines Mitgliedes, oder seiner nächsten Verwandten einen Gegenstand der Verhandlung bildet, hat derselbe abzutreten.

§. 25.

bb) Beschlußfassung.

Zu einem gültigen Beschluß des Ausschusses ist die absolute Stimmenmehrheit erforderlich.

§. 26.

cc) Vorsitz.

Der Bürgermeister, oder im Verhinderungsfalle der Vize-Bürgermeister oder der älteste politische Magistratsrath führt den Vorsitz, und jede Sitzung, bei welcher dieß nicht beobachtet wird, ist ungültig.

§. 27.

dd) Öffentlichkeit.

Alle Ausschuß-Sitzungen müssen öffentlich gehalten werden, und unter keinem Vorwande ist eine geheime Sitzung zulässig. Nur wenn die Zuhörer sich herausnehmen, in die Berathung des Anschlusses störend einzugreifen, oder gar die Freiheit derselben zu betreten, ist der Vorstand berechtigt und verpflichtet, nach vorausgegangener

bezsukutecznem napomnieniu do porządku, dać polecenie, aby słuchacze lokal posiedzeń opuścili.

Przepisy tego paragrafu zawieszają się na czas stanu wojennego.

§. 28.

Na posiedzenie pełne wezwać może tylko burmistrz, lub w razie zachodzącej przeszkody jego zastępca, a każde posiedzenie nie poprzedzone takowem wezwaniem jest nieprawnem, uchwały zaś jego nieważnemi.

Wszakże burmistrz ma obowiązek, na pisemne podanie przynajmniej trzeciej części zwyczajnych członków wydziału, albo w skutek polecenia Prezydium krajowego, zwołać nadzwyczajne pełne posiedzenie.

§. 29.

ee) Protokół.

Przy obradach posiedzeń ma być prowadzony protokół, który przez przewodniczącego, jednego przez wydział powołanego członka, nakoniec przez prowadzącego pióro podpisany i w archiwum gminy zachowany być ma, a który każdy członek gminy, jeżeli tego chce, przejrzeć może.

§. 30.

2. We względzie wykonawstwa.

Magistrat reprezentuje gminę jako osobę moralną na zewnątrz, tak w sprawach cywilnych, jako i administracyjnych.

§. 31.

W dokumentach, mocą których zobowiązania gminy przeciw trzecim osobom ugruntowane być mają, a dotyczących się sprawy, do jakiej zezwolenie od wydziału gminy jest potrzebne, udzielone przez wydział przyzwolenie za pomocą podpisu burmistrza i dwóch członków uwidocznionem być powinno.

§. 32.

Burmistrz jest obowiązany, każdą uchwałę wydziału gminy w sposób przez wydział podany podać w wykonanie.

§. 33.

Tylko jeżeli burmistrz mniema, że uchwała wydziału jest w sprzeczności z niniejszą tymczasową instrukcją, lub istniejącymi ustawami w ogólności, albo że dla gminy istotną spowodują szkodę, obowiązany jest wstrzymać wykonanie uchwały, i bezzwłocznie przedmiot ten Rządowi, lub według okoliczności Prezydium krajowemu ku rozstrzygnięciu przedłożyć.

fruchtloser Ermahnung zur Ordnung, das Sitzungslokale von den Zuhörern räumen zu lassen.

Die Bestimmungen dieses Paragraphes bleiben für die Dauer des Kriegszustandes suspendirt.

§. 28.

Die Berufung zu Plenar-Versammlungen kann nur vom Bürgermeister, oder im Verhinderungsfalle von seinem Vertreter ausgehen, und jede Sitzung, der eine solche vorläufige Einberufung nicht zu Grunde liegt, ist ungesetzlich und es sind die gefaßten Beschlüsse ungültig.

Der Bürgermeister ist jedoch verpflichtet, über schriftliches Einschreiten von wenigstens einem Drittheile der ordentlichen Ausschußmitglieder, oder im Auftrage des Landespräsidiums, eine außerordentliche Plenar-Versammlung einzuberufen.

§. 29.

ee) Protokoll.

Ueber die Sitzungsverhandlungen ist ein Protokoll zu führen, dasselbe von dem Vorsitzenden, Einem vom Ausschusse zu benennenden Mitgliede und dem Schriftführer zu unterzeichnen, in dem Gemeinde-Archive aufzubewahren, und jedem Gemeindegliede auf sein Verlangen Einsicht in dasselbe zu gestatten.

§. 30.

2. Vollziehend.

Der Magistrat vertritt die Gemeinde als moralische Person nach Außen, sowohl in Zivilrechts-, als Verwaltungs-Angelegenheiten.

§. 31.

In Urkunden, durch welche Verbindlichkeiten der Gemeinde gegen dritte Personen begründet werden sollen, und welche ein Geschäft betreffen, zu dessen Eingehung die Genehmigung des Gemeinde-Ausschusses erforderlich ist, muß die von dem Ausschusse ertheilte Genehmigung durch Mitfertigung des Bürgermeisters und zweier Ausschußmitglieder ersichtlich gemacht werden.

§. 32.

Der Bürgermeister ist verpflichtet, jeden Beschluß des Gemeinde-Ausschusses in der von dem Ausschusse angegebenen Art in Vollzug zu setzen.

§. 33.

Nur wenn der Bürgermeister glaubt, daß der Beschluß des Ausschusses dieser provisorischen Instruktion, oder den bestehenden Gesetzen überhaupt zuwiderläuft, oder der Gemeinde einen wesentlichen Schaden zufügt, ist er verpflichtet, mit der Vollzugsetzung inne zu halten, und unverzüglich den Gegenstand an die Landesstelle, oder nach Umständen an das Landespräsidium zu leiten, welches hierüber zu entscheiden hat.

§. 34.

Magistratu jest obowiązkiem zajmować się zarządami całego majątku gminy, w czem jednak do pozycyji budżetu ściśle stosować się powinien.

§. 35.

Gdyby w ciągu roku administracyjnego zdarzyły się pilne wydatki, które w własnej rubryce budżetowej wcale nie są wyrażone, lub niezupełne znajdują pokrycie, wtedy będzie rzeczą burmistrza uzyskać na to zezwolenie wydziału.

§. 36.

W wypadkach nadzwyczajnej nagłości, gdyby poprzednie uzyskanie zezwolenia bez narażania się na wielką szkodę i niebezpieczeństwo nastąpić nie mogło, wolno jest burmistrzowi zaspokoić konieczny wydatek, atoli winien ón bezzwłocznie od wydziału zasięgnąć dodatkowego zatwierdzenia.

§. 37.

Rok administracyjny gminny poczyna się razem z rokiem rządowym.

§. 38.

W miesiąc po upływie tegoż, burmistrz winien przedłożyć wydziałowi rachunek dochodu i rozchodu dokładnie dowodami opatrzony.

§. 39.

Na zasadzie ostatecznie załatwionego rachunku, burmistrz ma sporządzić budżet wszystkich dochodów i rozchodów na przyszły rok administracyjny, i takowy przedłożyć najbliższemu pełnemu zgromadzeniu wydziału.

§. 40.

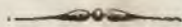
Wszysey urzędnicy i słudzy gminy, i wszystkie inne osoby, które z funduszu gminy płace pobierają, są burmistrzowi podporządkowane.

§. 41.

Do najgłówniejszych zadań magistratu należy wykonawstwo policyi we względzie schludności, zdrowia, ubóstwa, dróg, ognia, targów, obyczajności, budownictwa i czeladki, oraz nadzór nad granicami i starunek o bezpieczeństwo osób i własności.

§. 42.

Co do wykonawstwa policyi miejscowej, tymczasowo zachowuje się w całości dotychczasowy zakres działania magistratu, i tymczasowego starostwa grodzkiego.

§. 34.

Dem Magistrate obliegt die Gebarung mit dem gesammten Gemeindevermögen, er hat sich jedoch genau an die Ansätze des Voranschlages zu halten.

§. 35.

Kommen in Laufe des Verwaltungsjahres dringende Auslagen vor, welche in der einschlägigen Rubrik des Voranschlages ihre Bedeckung gar nicht oder nicht vollständig finden, muß der Bürgermeister sich hiezu die Bewilligung des Ausschusses erwirken.

§. 36.

In Fällen der äußersten Dringlichkeit, wo die vorläufige Einholung der Bewilligung ohne großen Schaden und ohne Gefahr nicht möglich ist, darf der Bürgermeister die nothwendige Auslage bestreiten, muß jedoch unverzüglich die nachträgliche Genehmigung des Ausschusses sich erwirken.

§. 37.

Das Verwaltungsjahr der Gemeinde fällt mit jenem des Staates zusammen.

§. 38.

Einen Monat nach Ablauf desselben ist vom Bürgermeister die in der Einnahme und Ausgabe gehörig belegte Rechnung dem Ausschusse vorzulegen.

§. 39.

Auf Grundlage der definitiv erledigten Rechnung hat der Bürgermeister den Voranschlag über alle Einnahmen und Ausgaben für das künftige Verwaltungsjahr anzufertigen und der nächsten Plenar-Versammlung des Ausschusses vorzulegen.

§. 40.

Alle Beamten und Diener der Gemeinde und alle andern im Solde derselben stehenden Personen sind dem Bürgermeister untergeordnet.

§. 41.

Eine der wesentlichsten Aufgaben des Magistrats ist die Handhabung der Reinlichkeits-, Gesundheits-, Armen-, Straßen-, Feuer-, Markt-, Sittlichkeits-, Bau- und Gesunde-Polizei, dann die Aufsicht auf die Gemarkungen und die Fürsorge für die Sicherheit der Person und des Eigenthumes.

§. 42.

Bezüglich der Handhabung der Lokalpolizei bleibt der bisherige Wirkungskreis des Magistrats und der provisorischen Stadthauptmannschaft vor der Hand unberührt.

